

Programmabegroting 2027 - 2030

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	4
Begroting op hoofdlijnen	5
<i>Beleidsontwikkelingen</i>	<i>5</i>
<i>Financiën</i>	<i>6</i>
Thema Samenleving	15
<i>Programma 1: Bewegen en Welzijn</i>	<i>17</i>
Samenkracht en burgerparticipatie	17
Volksgezondheid	19
Sportaccommodaties	20
Sportbeleid en activering	21
<i>Programma 2: Participatie, zorg en minima</i>	<i>27</i>
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	27
Inkomensregelingen	28
Begeleide participatie	29
Arbeidsparticipatie	30
Voorzieningen Wmo	31
Ondersteuning Wmo	31
Jeugdhulp	32
Geëscaleerde zorg Wmo	32
Geëscaleerde zorg Jeugd	32
<i>Programma 3: Onderwijs, cultuur en media</i>	<i>37</i>
Onderwijshuisvesting	37
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	39
Kunst, cultuur en media	41
Thema Leefomgeving, ruimte en economie	48
<i>Programma 4: Leefomgeving</i>	<i>50</i>
Energie, klimaat en milieu	51
Water	53
Riolering	54
Groen en spelen	54
Wegen, mobiliteit en verkeer	55
Parkeren	56
Afvalinzameling	57
Stadsverzorging	57
Begraafplaatsen	58
<i>Programma 5: Ruimtelijke ontwikkeling</i>	<i>65</i>
Ontwikkeling van de fysieke leefomgeving	65
Bouwen en wonen	68
Grondexploitaties woningen	69
<i>Programma 6: Economische ontwikkeling</i>	<i>72</i>
Economische zaken	72

Regionale samenwerking	74
Recreatie en toerisme	76
Grondzaken en grondexploitaties niet-woningen	76
Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid	80
<i>Programma 7: Bestuur, dienstverlening en veiligheid</i>	<i>82</i>
Bestuur	83
Openbare orde en veiligheid	83
Brandweertzorg en crisisbeheersing	85
Dienstverlening	86
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>92</i>
Overhead	97
Paragrafen	100
<i>Paragraaf lokale heffingen</i>	<i>100</i>
<i>Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing</i>	<i>110</i>
<i>Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen</i>	<i>120</i>
<i>Paragraaf financiering</i>	<i>130</i>
<i>Paragraaf bedrijfsvoering</i>	<i>136</i>
<i>Paragraaf verbonden partijen</i>	<i>141</i>
<i>Paragraaf grondbeleid</i>	<i>154</i>
<i>Paragraaf Wet open overheid</i>	<i>158</i>
<i>Paragraaf duurzaamheid</i>	<i>159</i>
<i>Paragraaf Wijk- en dorpsgericht werken</i>	<i>166</i>
Financiële begroting	168
<i>Overzicht baten en lasten met toelichting</i>	<i>168</i>
<i>Incidentele baten en lasten</i>	<i>173</i>
<i>Overzicht baten en lasten meerjarig</i>	<i>176</i>
<i>Geprognosticeerde balans</i>	<i>179</i>
<i>Reserves en voorzieningen</i>	<i>181</i>
<i>Investerings</i>	<i>185</i>
<i>EMU-saldo</i>	<i>189</i>
<i>Taakvelden</i>	<i>190</i>
Kerngegevens	199
Bijlage	200

Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2027-2030 aan, de eerste van onze bestuursperiode. Deze begroting geeft de eerste vertaling van het coalitieakkoord, maar geeft ook gestalte aan de doorwerking van de plannen en het werk uit de vorige periode. Wij zien deze begroting dan ook niet als een breuk met de vorige periode, maar als een aanscherping op het thema van het akkoord '*Groot denken, samen doen*'.

De afgelopen jaren is de reservepositie van onze gemeente aanzienlijk verbeterd. Dit is bereikt door eigen beleid (het financieel actieplan uit 2023) en door meevallers. We hebben weer wat vet op de botten. In deze meerjarenbegroting laten wij zien dat we hiermee actief en toekomstgericht willen omgaan. Het huis verbouwen als de zon schijnt, als het ware. Er is genoeg reden om niet achterover te leunen: de arbeidsmarkt is krap en de vraag is of we voor elke taak voldoende gekwalificeerd personeel kunnen vinden; het onderhoud van onze voorzieningen (bruggen, wegen, scholen, buurthuizen, enz.) kost jaarlijks veel geld en we hebben nog niet alle kosten in beeld; de groei van onze gemeente vraagt meer en biedt kansen, die we willen grijpen. Dit alles bij elkaar maakt dat wij ervoor kiezen te investeren in de samenleving en de gemeentelijke organisatie. Ook vragen wij een bijdrage van de samenleving: de lokale lasten gaan iets meer omhoog dan de inflatie. Het niveau van de lokale voorzieningen willen we daarmee een extra impuls geven. Met dit totaalplaatje willen we Meppel in deze bestuursperiode gereed voor de toekomst maken: bloeiend, veerkrachtig én financieel gezond.

In de perspectiefnota van afgelopen voorjaar werden nog geen keuzes gemaakt, omdat een uitwerking van het coalitieakkoord daarin nog geen plek had kunnen krijgen. In deze begroting is nu de eerste slag gemaakt. Ook is de financiële paragraaf uit ons coalitieakkoord vertaald in deze begroting. We kijken ernaar uit met uw raad het gesprek te voeren en tot besluiten te komen die Meppel nog aantrekkelijker maken voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Kortom, samen met u te werken aan de bloei en groei van onze gemeente.

College van burgemeester en wethouders

Begroting op hoofdlijnen

Beleidsontwikkelingen

Beleidsontwikkelingen

Voor u ligt de programmabegroting 2027-2030, de eerste begroting van de nieuwe bestuursperiode. Na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026 en de daaropvolgende coalitievorming heeft het college op basis van het coalitieakkoord '*Groot denken, samen doen*' de eerste stappen gezet om de ambities voor de komende jaren te vertalen naar concreet beleid. Deze begroting vormt daarvan de financiële en inhoudelijke basis.

2026 was een bijzonder jaar: voor politieke partijen (door de groei van de gemeente telt de gemeenteraad nu 25 zetels) en het gemeentebestuur stond een belangrijk deel van het jaar in het teken van de verkiezingen, de coalitievorming en het bepalen van de koers voor Meppel. Dat leverde in het voorjaar een zogenoemde beleidsarme perspectiefnota op.

Tegelijkertijd ging het dagelijkse werk onverminderd door. Er zijn belangrijke besluiten genomen op het gebied van opvang, de herinrichting van het gemeentehuis en de gemeentewerf en de actualisatie van de visie op het Sociaal domein. Ook is groen licht gegeven voor extra budget voor de vernieuwbouw van Schouwborg Ogterop. Ook is de (financiële) reservepositie van de gemeente aanzienlijk verbeterd.

(Nieuwe) opgaven blijven onverminderd groot

Ondertussen ontwikkelt Meppel zich verder. De gemeente groeit, nieuwe woningen worden gebouwd en bedrijven weten Meppel steeds beter te vinden als aantrekkelijke vestigingsplaats. Het centrum blijft een belangrijke trekpleister voor ondernemers en bezoekers, terwijl ook in de dorpen volop initiatieven ontstaan die bijdragen aan de leefbaarheid en verbondenheid van onze gemeente. Deze ontwikkeling biedt kansen, maar vraagt ook om keuzes en investeringen.

Want het eerlijke verhaal is wel dat de opgaven groot blijven. Voor veel inwoners is het vinden van een passende woning nog altijd moeilijk. De druk op voorzieningen neemt toe en maatschappelijke vraagstukken worden steeds complexer. Tegelijkertijd staat de gemeente voor aanzienlijke investeringsopgaven. De ambities uit het coalitieakkoord vragen om uitvoering, terwijl ondanks de verbeterde financiële positie ook (financiële) ruimte moet worden gevonden voor bestaande taken en toekomstige ontwikkelingen.

Keuzes tussen moeten doen en willen doen

Daarom is bij het opstellen van deze begroting kritisch gekeken naar de vraag wat de gemeente moet doen, wat zij wil doen en wat financieel verantwoord is. Die afweging heeft geleid tot een begroting waarin ambities, maatschappelijke opgaven en financiële verantwoordelijkheid met elkaar in balans zijn gebracht.

Ondanks de uitdagingen staat Meppel er goed voor. Onze gemeente groeit, de economie is sterk en steeds meer mensen kiezen bewust voor Meppel als plek om te wonen, werken en ondernemen. Die ontwikkeling schept kansen, mede dankzij de strategische ligging van onze gemeente. Tegelijkertijd voelen wij de verantwoordelijkheid om deze groei in goede banen te leiden en ervoor te zorgen dat alle inwoners daarvan profiteren.

De komende jaren zullen belangrijke keuzes aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Denk aan de verdere ontwikkeling van Nieuwveense Landen, Noordpoort en het stationsgebied. Deze ontwikkeling maakt dat Meppel kan doorgroeien. En dat betekent ook dat voorzieningen moeten meegroeien. Denk aan scholen (onderwijshuisvesting), wijkcentra, sportaanbod en wegen. Maar ook bestaanszekerheid, veiligheid en preventie blijven zaken waarin we moeten investeren. Dit zijn investeringen die niet alleen van betekenis zijn voor vandaag, maar die richting geven aan de ontwikkeling van Meppel voor de komende decennia. Niet investeren betekent stilstaan. Daarom kiezen wij ervoor om, binnen verantwoorde financiële kaders, te blijven investeren in de toekomst van onze gemeente. Dat doen we met een strategische blik op de lange termijn, door bijvoorbeeld het opstellen van een Strategische Investeringsagenda (SIA), waar zowel onze reguliere als nieuwe investeringen een plek krijgen.

Resultaten samen boeken

Ook blijven we volop inzetten op gebiedsgericht werken in wijken en dorpen: een aanpak die beleid en praktijk verbindt, zodat inwoners, professionals en partners samen bouwen aan een leefbare en toekomstgerichte gemeente. Het college zoekt nadrukkelijk meer de inbreng van de samenleving op. Het grote denken kan alleen omgezet worden in resultaten door samen te doen.

Natuurlijk doet de gemeente veel meer. *'Going concern'* wordt dat genoemd. We blijven dus ook vooral doen waar we goed in zijn: er zijn van en voor Meppel. Maar de groei van Meppel betekent wel dat we als gemeentelijke organisatie anders, slimmer en toekomstgerichter moeten werken: het vergroten van de realisatiekracht van onze gemeentelijke organisatie. Dat maakt ons ook aantrekkelijker als werkgever. Het reeds vastgestelde programma Investeren in de Toekomst voorziet daarin.

Met deze programmabegroting zetten wij de eerste stap in de uitvoering van de ambities uit het coalitieakkoord. Eind 2026 stellen wij ons collegeprogramma vast, dat onze activiteiten concretiseert en in de tijd plaatst. Met vertrouwen bouwen wij verder aan een gemeente die groeit, verbindt en kansen biedt. Een gemeente waarin we groot durven denken en waarin we samen doen.

Financiën

Financiën

Samenvattend

In deze programmabegroting zijn de ambities uit het coalitieakkoord *'Groot denken, samen doen'* voor zover mogelijk financieel vertaald en zijn nieuwe noodzakelijke uitgaven opgenomen. Verder zijn bestaande geraamde uitgaven en geraamde inkomsten geactualiseerd op basis van nieuwe inzichten. De keuzes en prioriteiten die we bij deze begroting hebben gemaakt leiden voor de eerste twee jaren tot een positief resultaat van respectievelijk € 1,2 miljoen en € 0,2 miljoen (afgerond). Het derde jaar ontstaat een gering tekort van € 0,1 miljoen waarna het vierde jaar weer gunstig afsluit met een voordeel van € 2,1 miljoen. In dit hoofdstuk kijken we samen met u financieel vooruit.

Start bestuursperiode

De begroting 2027 is de eerste begroting van deze collegeperiode. Meppel staat er solide voor, maar kent ook financiële uitdagingen zoals u kunt lezen in het hoofdstuk hiervoor. Een aantal daarvan vragen de nodige voorbereidingstijd. Want hoe krijgen we de uitvoering goed georganiseerd, welke afwegingen moeten daarbij worden gemaakt en welke knelpunten komen we tegen. Er is in deze begroting ook geld opgenomen om het mogelijk te maken de plannen voor te bereiden. Denk daarbij aan de kosten voor het actualiseren van de beheerplannen om te komen tot een Strategische Investeringsagenda of de ontwikkelingen rondom het Stationsgebied. Daar staat tegenover dat stabiel zicht op structurele middelen vanuit het rijk zeker nodig is om invulling te geven aan de majeure opgaven waar wij in onze gemeente voor komen te staan.

Vertrekpunt begroting

We nemen u stapsgewijs mee in de opbouw van het resultaat van de programmabegroting 2027-2030. Basis

voor deze (meerjaren)begroting is de perspectiefnota die de raad op 2 juli 2026 heeft vastgesteld. Hierin zijn de eindstanden van de vorige programmabegroting geactualiseerd op basis van technische aanpassingen zoals loon- en prijsontwikkelingen. Verder is het overzicht aangevuld met de mutaties uit de circulaire over het gemeentefonds (tot en met de decembercirculaire 2025) en zijn onontkoombare kosten toegevoegd zoals de bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en bovenmatige prijsstijgingen bij het Sociaal domein. Eveneens zijn de structurele effecten uit zowel de jaarstukken 2025 als de bestuursrapportage 2026 meegenomen.

Omschrijving (bedragen x 1.000; min = voordeel)	2027	2028	2029	2030
Eindstand programmabegroting 2026-2029 (inclusief begrotingswijzigingen)	-958	1.463	-200	-2.950
Autonome ontwikkelingen	1.707	499	1.921	1.997
Structurele effecten jaarstukken 2025 en bestuursrapportage 2026	35	35	35	35
Uitwerking op basis van technische uitgangspunten	-650	250	550	-350
Eindstand perspectiefnota 2027-2030 na raadsbehandeling	134	2.247	2.306	-1.268

Het eerste jaar laat een gering tekort zien dat oploopt in de latere jaren. Het laatste jaar sluit positief met name door de beoogde besparingen op basis van 'Kiezen voor de Toekomst'. De bijlage bij deze begroting geeft daar meer informatie over.

Op weg naar de eindstand

In de perspectiefnota worden normaal gesproken naast financiële uitgangspunten ook de belangrijkste beleidsinhoudelijke kaders opgenomen waar binnen het college en de gemeenteraad toekomstige doelen en ambities vorm gaat geven. Dit jaar is dat anders vanwege het verkiezingsjaar. De integrale afweging tussen de uitkomsten gemeentefonds op basis van de meicirculaire 2026 in relatie tot de beleidsprioriteiten uit onder meer het coalitieakkoord en overige onvermijdelijke uitgaven vindt plaats bij deze begroting.

In onderstaand overzicht staan de belangrijkste aanpassingen op basis van het coalitieakkoord, verwachte inkomsten en noodzakelijke uitgaven per programma die uiteindelijk leiden tot het eindsaldo van de programmabegroting 2027-2030. Onder de tabel worden deze mutaties toegelicht.

Omschrijving (bedragen x 1.000; min = voordeel)	2027	2028	2029	2030
Vertrekpunt programmabegroting	134	2.247	2.306	-1.268
<u>Uitwerking coalitieakkoord</u>				
MFC Nijeveen (voorbereiding investering)		59	144	196
Schaalsprong Meppel	200	300	400	400
Stationsgebied (voorbereiding investering)				88
Extra boa's	80	160	160	160
Strategische investeringsagenda	200	100	100	100
Kwartiermaker binnenstad	50	50	50	50
<u>Overige aanvragen per programma</u>				
Thema Samenleving				
Programma 1 Bewegen en Welzijn	-958	-1.198	401	401
Programma 2 Participatie, zorg en minima	1.522	884	-1.317	-1.344
Programma 3 Onderwijs, cultuur en media	431	162	182	144
Totaal thema Samenleving	995	-152	-734	-799
Thema Leefomgeving, ruimte en economie				
Programma 4 Leefomgeving	2.343	402	375	437
Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0
Programma 6 Economische ontwikkeling	272	176	177	177
Totaal thema Leefomgeving, ruimte en economie	2.615	578	552	614
Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
Programma 7 Bestuur, dienstverlening en veiligheid	105	74	74	93
Algemene dekkingsmiddelen	-5.906	-3.823	-1.924	-2.261
Overhead	297	243	-981	560
Totaal thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid	-5.504	-3.506	-2.831	-1.608
Eindstand programmabegroting 2027-2030	-1.230	-164	147	-2.067

De meer gunstige uitkomsten bij deze begroting ten opzichte van de verwachtingen in het voorjaar bij de perspectiefnota komen vooral door de positieve bijstelling van de gemeentefondsuitkering, gebaseerd op de meicirculaire 2026. De toekomstige omvang van het gemeentefonds blijft met name door het rijksbeleid toch een onzekere factor. De andere verdeling van de 'landelijke' pot en ook het voorlopig nog uitblijven van een lange-termijn-financiering voor de jeugdzorg (commissie van Ark) bevestigen dit beeld. Verder zijn we aan de inkomstenkant nog scherper gaan ramen in verband met een aantal incidentele meevallers over de afgelopen jaren die nagenoeg structureel van aard zijn geworden. Het traject 'Kiezen voor de Toekomst' levert naar verwachting in de loop van de jaren besparingen op. De eerste jaren moeten we daarvoor investeren.

Uitwerking coalitieakkoord

MFC Nijeveen

De opgenomen kosten betreffen kapitaallasten van de jaarlijkse kredieten. Dit ter verdere voorbereiding op de realisatie van een MFC in Nijeveen.

Schaalsprong Meppel

Voor het realiseren van de groei-ambitie is een organisatie nodig met voldoende uitvoeringskracht. Dat vraagt voor sommige complexe projecten of programma's inschaling buiten het functiehuis. In afwachting van een plan van aanpak houden we rekening met een ingroei-pad. Uiteindelijk is daarvoor jaarlijks € 0,4 miljoen structureel beschikbaar.

Stationsgebied

De komende jaren gaat het voorbereiden van ontwikkelingen in het stationsgebied vorm krijgen via een visie en uitwerking daarvan. We hebben daarvoor tot en met 2028 jaarlijks € 0,2 miljoen beschikbaar. Voor de latere jaren verwachten we een voorbereidingskrediet nodig te hebben van jaarlijks € 0,4 miljoen. De opgenomen kosten betreffen de kapitaallasten van het benodigde krediet in 2029.

Extra boa's

Het aantal buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) breiden we geleidelijk uit. Daarmee vergroten we hun zichtbaarheid in de stad, wijken en dorpen en wordt de pakkans van overlastplegers vergroot.

Strategische investeringsagenda (SIA)

Voor de langere termijn maken we een SIA. De vervangingsinvesteringen krijgen daarin ook een plek. Het vraagt wel om actuele beheerplannen. Voor het afmaken en actualiseren daarvan is € 100.000 incidenteel nodig en € 100.000 structureel.

Kwartiermaker binnenstad

We willen de aantrekkelijkheid van de stad vergroten door het aanstellen van een kwartiermaker voor de binnenstad.

Overige aanvragen per programma

Thema Samenleving

Programma 1 Bewegen en Welzijn

We nemen de eerste twee jaren van deze meerjarenbegroting een overschot op voor de opvang van Oekraïners van € 1,5 miljoen per jaar. Dit bedrag is gebaseerd op een nieuwe financieringswijze van het rijk ingaande 2027. De groei van het aantal leerlingen op de basisscholen en middelbare scholen vraagt om uitbreiding van het schoolmaatschappelijk werk. Verder zijn hogere kosten meegenomen als gevolg van bovenmatige prijsstijgingen.

Programma 2 Participatie, zorg en minima

In de meicirculaire 2026 van het gemeentefonds is aangekondigd dat het invoeren van een inkomensafhankelijke bijdrage voor de huishoudelijke hulp binnen de Wmo is uitgesteld naar 2028. De geraamde opbrengst van € 380.000 in 2027 vervalt daarmee. Vanaf 2029 gaan de uitgaven met € 2 miljoen naar beneden vanwege de voorgenomen plannen van het kabinet om de huishoudelijke hulp te schrappen uit de Wmo. De maatregelen betekenen dat we met ingang van 2029 zijn gekort op de gemeentefondsuitkering voor datzelfde bedrag (zie overzicht Algemene dekkingsmiddelen). De komende jaren hebben we te maken met hogere kosten voor begeleiding/dagbesteding Wmo als gevolg van de structurele doorwerking van het tekort in 2026 en de nieuwe aanbesteding van huishoudelijke ondersteuning die ingaat in 2027. Het aantal persoonsgebonden budgetten (pgb) voor de jeugd is toegenomen waardoor we structureel meer kosten hebben. Het budget voor uitkeringen Participatiewet en loonkostensubsidie is verhoogd met € 330.000. De uitkeringsnorm en het aantal uitkeringen zijn allebei gestegen. De afgelopen jaren hebben we te maken met een overschot op Beschermd Wonen. In de vorige meerjarenbegroting is dat overschot structureel opgenomen met een geleidelijke afbouw. In deze begroting stellen we het bedrag bij tot ieder jaar € 2 miljoen.

Programma 3 Onderwijs, cultuur en media

Voor onderhoud van de toren van Nederlands Hervormde kerk is incidenteel € 200.000 opgenomen in 2027. Voor de permanente uitbreiding van Greijdanus is € 5,3 miljoen nodig. Er is € 2,9 miljoen beschikbaar. De kapitaallasten van de verhoging van € 2,4 miljoen zijn nu meegenomen vanaf 2029.

Thema Leefomgeving, ruimte en economie

Programma 4 Leefomgeving

Voor het jaar 2027 is via het gemeentefonds € 2,1 miljoen ontvangen voor capaciteitsinzet voor het klimaat- en energiebeleid (CDOKE). In dit programma staan de uitgaven daarvoor. Verder is jaarlijks een bijdrage aan vergroening, klimaatadaptatie en leefbaarheid van de openbare ruimte opgenomen van € 150.000 in 2027 en 2028 oplopend naar € 300.000 in de latere jaren. Voor het onderhoud aan de kademuren in het centrum is de eerste twee jaar € 100.000 per jaar beschikbaar.

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

De komende drie jaren ontvangen we een realisatiestimulans voor iedere betaalbare woning waarvan de bouw is gestart. In totaal verwachten we € 0,9 miljoen per jaar te ontvangen dat volledig wordt ingezet voor capaciteit en advieskosten.

Programma 6 Economische ontwikkeling

De haventaken zijn overgedragen aan de Port of Zwolle. Bij de overgedragen taken wordt ook het bijbehorende budget overgedragen aan de Port of Zwolle. Dit heeft tot gevolg dat de structurele bijdrage jaarlijks met € 156.000 wordt verhoogd.

Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid

Programma 7 Bestuur, dienstverlening en veiligheid

De opgenomen lasten betreffen onder andere de bijdrage voor steunpunt Veilig in relatie (slachtoffers huiselijk geweld) en de jaarlijkse kosten voor de verzinkbare toiletten in het uitgaansgebied.

Algemene dekkingsmiddelen

Hier staan de uitkomsten van het gemeentefonds op basis van de meicirculaire 2026. De raad is hierover geïnformeerd via een afzonderlijke memo. De memo is behandeld in dezelfde raadsvergadering als die van de perspectiefnota 2027-2030.

Overhead

De kapitaallasten van bestaande investeringen zijn meerjarig doorgerekend. Hierbij is kritisch gekeken naar de planning ten aanzien van het gereedkomen van de investeringen. Naar aanleiding hiervan zijn de kapitaallasten meerjarig geactualiseerd, wat resulteert in voordelen en dan met name in het jaar 2029. Verder staan hier de extra structurele kosten voor een nieuwe reiskostenregeling (€ 334.000 per jaar) en overige personeelskosten (met name incidentele inhuur voor 2027). Voor ICT hebben we te maken met prijsstijgingen waar we niet onderuit komen (jaarlijks € 275.000).

Structureel evenwicht

De programmabegroting moet structureel en reëel sluitend zijn. De provincie, onze toezichthouder omschrijft dit als volgt:

- de structurele taken moeten betaald worden met structurele inkomsten. Dat betekent dat tegenover jaarlijks terugkerende kosten voldoende jaarlijks terugkerende inkomsten staan;
- reëel ramen dat wil zeggen dat er een goede inschatting wordt gemaakt van hoeveel taken gaan kosten, hoeveel opbrengsten binnen gaan komen en hoeveel eventueel bespaard kan worden.

Het structureel begrotingssaldo is voor alle jaren positief.

Structureel begrotingssaldo				
Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = voordeel)	2027	2028	2029	2030
Geraamde lasten	181.730	169.561	161.562	160.809
Geraamde baten	-181.528	-169.657	-161.347	-161.746
Geraamd saldo van baten en lasten	202	-96	215	-937
Toevoegingen reserves	240	240	240	240
Onttrekkingen reserves	-1.673	-308	-308	-1.370
Begrotingssaldo na bestemming	-1.231	-164	147	-2.067
Incidentele lasten (exclusief reservestortingen)	12.524	9.619	2.933	85
Incidentele baten (exclusief reserveonttrekkingen)	-10.491	-9.027	-977	-45
Incidentele toevoegingen reserves	240	240	240	240
Incidentele onttrekkingen reserves	-1.673	-308	-308	-280
Saldo van incidentele baten en lasten	600	524	1.888	0
Structureel begrotingssaldo	-1.831	-688	-1.741	-2.067

Investeringsen

Voor de komende jaren staan voor ruim € 232 miljoen aan investeringen gepland die bijdragen aan de verdere ontwikkeling van Meppel. We gaan verder met een aantal grote projecten zoals de ontwikkeling in Noordpoort, de realisatie van een onderwijsvoorziening in Nieuwveense Landen, de vernieuwbouw van schouwburg Ogterop, de herinrichting van het gemeentehuis en gemeentewerf. Ook is een reservering opgenomen voor de vernieuwing van het zwembad.

Van de geplande investeringen is € 155 miljoen via eerdere besluitvorming al beschikbaar gesteld. In deze begroting 2027 wordt voorgesteld aanvullend op de € 155 miljoen nog € 20 miljoen extra beschikbaar te stellen. Ná 2027 staan in de meerjarenraming investeringen gepland van in totaal € 57 miljoen. Naast de reservering voor het zwembad betreft dit ook een reservering voor benodigde vervangingsinvesteringen. Waar mogelijk wordt een beroep gedaan op subsidieregelingen of andere inkomsten voor de realisatie van de investeringen. De financiële consequenties van de geplande investeringen zijn meegenomen in de uitkomsten van deze meerjarenbegroting.

Een totaaloverzicht van alle investeringen is opgenomen bij het onderdeel 'Financiële begroting'. Een toelichting op de investeringen is te vinden in de diverse programma's.

Financiële positie

Van belang is dat we inzicht hebben in de financiële status (hoe financieel gezond zijn we?) en in de financiële weerbaarheid (welke mogelijkheden zijn er in financieel moeilijke tijden?) van onze gemeente. Om dat te meten wordt gebruik gemaakt van financiële kengetallen. Deze kengetallen zijn voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Basis voor de berekening zijn de geraamde cijfers en de geprognosticeerde balans uit deze begroting. De combinatie van de kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente in de komende jaren. Overall is de conclusie dat de ratio's laten zien dat de financiële positie van de gemeente Meppel goed is en we blijvend aandacht moeten hebben voor onze schuldpositie in de toekomst. Zie voor meer uitleg de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Financiële kengetallen	Streefwaarden	JR2025	B2026	B2027	B2028	B2029	B2030
1. netto schuldquote	<90%	32%	54%	63%	77%	109%	100%
1a. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	27%	51%	58%	73%	104%	95%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen en voorraden grond	<90%	15%	44%	51%	71%	98%	94%
2. solvabiliteitsratio	20 - 50%	35%	34%	35%	32%	27%	29%
3. grondexploitatie	<20%	12%	12%	8,0%	2,0%	5,0%	1,0%
4. structurele exploitatieruimte	>0%	5,0%	1,2%	0,2%	0,4%	1,0%	0,6%
5. belastingcapaciteit	<95%	81%	83%	82%	82%	82%	82%
6. Weerstandscapaciteit	> 2,0	3,2	3,2	2,1			

Reserves

Mede door de gunstige exploitatieresultaten over de afgelopen vier jaren is de stand van de algemene reserves toegenomen. De algemene reserves bestaan uit de algemene bufferreserve en de vrij besteedbare reserve. In onderstaande overzicht staat bij mutaties het geraamde begrotingsresultaat van het jaar daarvoor. De mutatie in 2027 is het geraamde saldo over 2026 van ruim € 1 miljoen vóór de financiële tussenrapportage.

Algemene reserves (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Algemene bufferreserve stand 1 januari	36.000	35.000	35.000	35.000
Begrotingsresultaat	1.016	1.230	164	-147
Overboeking naar vrij besteedbare reserve	-2.016	-1.230	-164	147
Algemene bufferreserve stand 31 december	35.000	35.000	35.000	35.000
Vrij besteedbare reserve stand 31 december	2.016	3.246	3.410	3.263
Stand Algemene reserves op 31 december	37.016	38.246	38.410	38.263

De algemene bufferreserve wordt als buffer aangehouden om financiële risico's op te kunnen vangen. De benodigde omvang van deze reserve wordt ieder jaar bepaald op basis van de actuele risico-inschatting en het benodigde weerstandsvermogen. In deze begroting is de minimale omvang van het weerstandsvermogen bepaald op € 35 miljoen (afgerond). De overige middelen zijn overgeboekt naar de vrij besteedbare reserve. De vrij besteedbare reserve is de reserve waarin de vrije middelen zijn opgenomen die niet geormerkt zijn voor een specifiek doel of risico.

Naast de algemene reserves zijn er nog bestemmingsreserves. Deze reserves zijn ingesteld voor een specifiek bestedingsdoel. De bestemmingsreserves staan begin 2027 op een totaalstand van € 37 miljoen waarvan het grootste deel (€ 31,4 miljoen) is ingezet als 'dekkingsreserve kapitaallasten zwembad'. Dat is overigens onvoldoende om de gehele vernieuwing van het zwembad te betalen.

Woonlasten

De gemiddelde woonlast voor meerpersoonshuishoudens - bestaande uit de onroerende-zaakbelastingen (ozb) voor woningen, de riool- en afvalstoffenheffing - bedroeg in 2026 € 869 (bron: Coelo atlas van de lokale lasten).

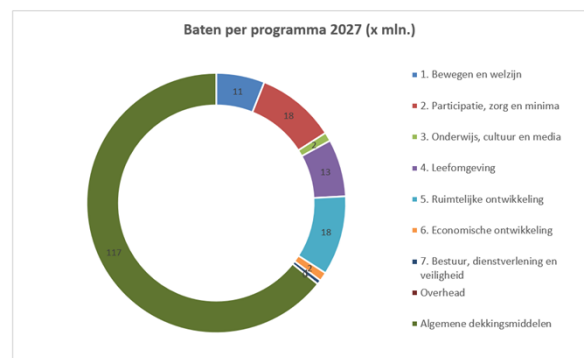

Voor het komende begrotingsjaar is het voorstel de geraamde opbrengst o.z.b. te verhogen met de inflatiecorrectie van 2,1%. Verder stellen we voor het tarief voor de afvalstoffenheffing te verhogen met € 17,00. De verhoging bestaat uit een stijging van € 12,00 conform de lijn die bij de begroting 2025-2028 is ingezet en een extra verhoging van € 5,00 voor de toegerekende kosten van straatveegdienst. De stijging is nodig om weer te groeien naar een dekkingspercentage van 100%. Het tarief komt daarmee voor 2027 op € 259 per huishouden. Ook voor het tarief rioolheffing stellen we een stijging voor namelijk met € 8,00. Deze verhoging komt door hogere onderhoudskosten aan de riolen, pompen en gemalen en een hogere toerekening van de kosten staatveegdienst. Het tarief komt daarmee op € 194,00 per huishouden.

De gemiddelde woonlast voor onze inwoners stijgt door deze aanpassingen naar € 903,00 in het begrotingsjaar 2027. Ondanks de voorgestelde verhoging blijft Meppel één van de goedkoopste gemeenten qua woonlasten in vergelijking met andere Drentse gemeenten.

Begroting 2027 in één oogopslag

Hoeveel geld krijgt de gemeente en waar gaat dat naar toe? Op deze pagina ziet u in één oogopslag een kort overzicht van de inkomsten en uitgaven voor het komende jaar.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
Samenleving					
Bewegen en welzijn	19.515	-10.839	0	0	8.676
Participatie, zorg en minima	65.075	-18.344	-1.171	0	45.560
Onderwijs, cultuur en media	11.080	-1.675	-62	0	9.343
Totaal Samenleving	95.670	-30.859	-1.233	0	63.578
Leefomgeving, ruimte en economie					
Leefomgeving	28.594	-13.495	-200	0	14.899
Ruimtelijke ontwikkeling	20.544	-18.016	0	0	2.529
Economische ontwikkeling	5.199	-1.614	-240	0	3.345
Totaal Leefomgeving, ruimte en economie	54.337	-33.125	-440	0	20.772
Bestuur, dienstverlening en veiligheid					
Bestuur, dienstverlening en veiligheid	9.605	-920	0	0	8.685
Algemene dekkingsmiddelen	767	-116.508	0	240	-115.501
Overhead	21.352	-116	0	0	21.235
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	31.723	-117.545	0	240	-85.581
Gerealiseerd resultaat	181.730	-181.528	-1.673	240	-1.231

Toelichting

Het gepresenteerde geringe tekort voor 2027 in de perspectiefnota van € 134.000 is in deze begroting omgeslagen naar een positief resultaat van € 1,2 miljoen voor 2027. Dit komt voornamelijk door een hogere gemeentefondsuitkering op basis van de meicirculaire 2026. In deze paragraaf onder het kopje "op weg naar de eindstand" staan in de tabel alle wijzigingen.

'Kiezen voor de Toekomst'

In 2027 is een voorinvestering van € 2,5 miljoen opgenomen voor de drie onderzoeken gebaseerd op het traject 'Kiezen voor de Toekomst'. Het gaat dan om preventie in het Sociaal domein (1), Wijk- en dorpsgericht Werken (WDW) als vliegwiel voor samenwerking (2) en 'Investeren in de Toekomst' van de gemeentelijke organisatie (3). De besparing voor de 'middellange termijn' van totaal € 0,6 miljoen die voor 2027 was opgenomen is bij deze begroting volledig ingevuld. In de bijlage bij deze begroting staat daarover meer informatie.

Thema Samenleving

Algemeen

We willen een samenleving waarin iedereen zich prettig voelt, betrokken is en naar elkaar omkijkt. Het welzijn van onze inwoners staat voorop. De ondersteuning in het Sociaal domein beïnvloedt het dagelijks leven van veel inwoners in kwetsbare posities. Het Sociaal domein blijft de komende jaren veel aandacht vragen. Dit komt bijvoorbeeld door de toenemende zorgvraag, dubbele vergrijzing, toenemende eenzaamheid, toenemende diversiteit en krapte op de arbeidsmarkt. Deze maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat we goed moeten kijken naar bepaalde fundamentele vraagstukken, zoals de zorgzame samenleving, de menselijke maat en kostenbeheersing. Dit vraagt van ons, van onze samenwerkingspartners en inwoners dat we meebewegen met de veranderende vraag en context.

We staan voor de uitdaging om het Sociaal domein toekomstbestendig, samenhangend en duurzaam in te richten. We zetten expliciet in op het voorkomen van problemen (preventie). Hiermee bedoelen we dat inwoners mee kunnen doen in de samenleving, dat de zelf- of samenredzaamheid toeneemt en dat problemen worden voorkomen of vroegtijdig op een laagdrempelige manier worden opgelost. We werken toe naar een verschuiving van zwaardere naar lichtere vormen van ondersteuning en van individuele naar meer collectieve voorzieningen, waar dit passend en mogelijk is. Door in te zetten op deze beweging wordt de druk op de formele zorg minder en blijft deze beschikbaar voor inwoners die het nodig hebben. Specialistische ondersteuning is en blijft beschikbaar, maar altijd in samenhang met het geheel. Participatie, preventie en integraliteit staan centraal.

Ontwikkelingen

Onderzoeksopdracht 'preventie in het Sociaal domein'

In 2027 voeren we de onderzoeksopdracht 'Preventie in het Sociaal domein' verder uit. Onze focus ligt daarbij op drie actielijnen: doorontwikkeling van de sociale basis, versterking van preventieve voorzieningen en uitbreiding van collectieve en lichtere vormen van ondersteuning. Zo werken we aan een toekomstbestendig en betaalbaar Sociaal domein, waarbij ondersteuning zo licht, dichtbij en passend mogelijk is.

Voor de eerste actielijn (doorontwikkeling sociale basis) zijn al verschillende stappen gezet. In 2025 is de 'Visie doorontwikkeling sociale basis 2025-2030' vastgesteld en in 2026 uitgewerkt in een implementatieplan. De komende jaren voeren we dit verder uit. Samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en andere partners versterken we de sociale basis, zodat ondersteuning meer preventief, laagdrempelig en dichtbij inwoners is. Zo vergroten we de zelfredzaamheid, veerkracht en participatie van inwoners en stimuleren we een verschuiving naar lichtere vormen van ondersteuning.

Ook binnen de andere twee actielijnen zetten we verdere stappen. We versterken preventieve voorzieningen en werken aan collectieve en laagdrempelige ondersteuning. We vergroten de samenhang tussen voorzieningen en zorgen voor een passend aanbod voor inwoners.

Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd is opgesteld om het jeugdhulpstelsel te verbeteren en betaalbaar te houden. Dit doen we door de oorzaken van de toenemende vraag naar zorg aan te pakken. Samen met onze partners zetten we meer in op preventie. Ook richten we sterkere lokale teams in voor zorg en preventie. Bovendien willen we de zorgaanbieders beter monitoren en zorgen dat de basis op orde is.

Maatschappelijke voorzieningen

Het strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties (SHMA) is een plan om de komende jaren te bouwen aan toekomstbestendige gebouwen. Dit zijn plekken waar inwoners samenkomen om te leren, sporten en elkaar te ontmoeten. De komende jaren werken we vanuit dit plan. Er wordt een aantal concrete huisvestingsprojecten voorbereid en uitgevoerd, bijvoorbeeld de bouw van de sporthal in Nieuwveense Landen, de vernieuwing van het zwembad en scholen. Ook doen we een haalbaarheidsonderzoek naar een multifunctioneel centrum in Nijeveen. Daarnaast werken we aan toekomstbestendige ontmoetingsplekken in onze dorpen en wijken. Er is een programmamanager maatschappelijke accommodaties aangesteld die alles coördineert.

Participatiewet in Balans

De invoering van de Participatiewet in Balans gaat de komende jaren verder. Deze wetswijziging zorgt voor meer ruimte voor maatwerk, vertrouwen en de menselijke maat in de uitvoering van de Participatiewet, IOAW en IOAZ. Dit zorgt voor een betere balans tussen bestaanszekerheid, participatie, re-integratie en handhaving.

Participatiewet in Balans heeft drie sporen:

- Spoor 1: het wetsvoorstel Participatiewet in Balans. Dit is een belangrijke eerste stap om de Participatiewet, IOAW en IOAZ, beter te laten aansluiten op de leefwereld van inwoners.
- Spoor 2: de fundamentele herziening van het stelsel op de lange termijn.
- Spoor 3: het versterken van vakkundigheid van de professionals in (de verandering naar) de herziene Participatiewet.

[Relaties met andere thema's](#)

Het thema samenleving hangt sterk samen met andere thema's. Wat er in de leefomgeving gebeurt, heeft invloed op hoe inwoners leven, wonen, werken en ontspannen. Daarom is dit thema sterk verbonden met de leefomgeving en behoeften van mensen. Ook onze eigen dienstverlening heeft een directe impact op inwoners en samenleving. De belangrijke onderwerpen binnen dit thema komen ook terug in verschillende paragrafen, vooral bij de Verbonden partijen en bij Wijk- en dorpsgericht Werken.

Programma 1: Bewegen en Welzijn

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen		Portefeuille
	Samenkracht en burgerparticipatie	Annen
	Volksgezondheid	Annen
	Sportaccommodaties	Annen
	Sportbeleid en activering	Annen

Algemene doelstelling

Gemeente Meppel is een sociale gemeente. De zorg voor elkaar, zeker voor mensen die het moeilijk hebben, vinden we heel belangrijk. Juist op gemeentelijk niveau kunnen we de menselijke maat, sociale samenhang en het contact tussen overheid en inwoner versterken. Welzijn, sport en bewegen dragen hieraan bij en bevorderen gezondheid, ontmoeting, participatie en verbinding tussen inwoners. In 2027 zetten we ons beleid op het gebied van welzijn, sport, gezondheid, sociale samenhang en inclusie voort.

Beleidskaders

- Notitie Sociaal domein – van transitie door in transformatie (2017)
- Beleidsnotitie GGD 'Samen werken aan gezondheid' (2017)
- Nationaal Sportakkoord 2018
- Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2025-2028 - Samen werken aan gezondheid
- De sport- en gezondheidsnota 'Actieplan Gezondheid, Bewegen en Sport 2020-2023'
- Lokaal Actieplan Sport en Bewegen Meppel 2020-2022 (lokaal sportakkoord)
- Beheerplan sportaccommodaties
- Visie op sport en bewegen in de gemeente Meppel
- Visie doorontwikkeling Sociale Basis 2025-2030
- Strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties 2025-2045

Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

Creëren van zorgzame en vitale gemeenschappen en hechte wijkverbanden

We willen gemeenschappen waarin inwoners zich verbonden voelen, naar elkaar omkijken en actief deelnemen aan de samenleving. Sterke sociale netwerken en betrokken gemeenschappen versterken het welzijn, de zelfredzaamheid en de veerkracht van inwoners. We verbinden de kracht van inwoners, gemeenschappen en professionele ondersteuning. Zo werken we aan leefbare wijken en dorpen waarin inwoners zoveel mogelijk in hun eigen omgeving kunnen meedoen en ondersteuning krijgen wanneer dat nodig is.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteuning dichtbij inwoners

In 2027 wordt wijk- en dorpsgericht werken de standaard voor Wmo-consulenten. Zij zijn beter zichtbaar en bereikbaar voor inwoners en kunnen zij beter samenwerken met lokale partners. Zo vinden inwoners sneller passende ondersteuning en wordt vaker gebruikgemaakt van mogelijkheden en voorzieningen in de eigen wijk of buurt.

Versterken van de samenwerking tussen zorg, welzijn en gemeente

In 2027 bouwen we verder aan de samenwerking tussen gemeente, sociaal werkers en eerstelijnszorgprofessionals, zoals huisartsen, fysiotherapeuten en apothekers. Door deze verbinding binnen wijken en dorpen te versterken, kunnen inwoners eerder passende ondersteuning krijgen en wordt de samenhang tussen zorg en welzijn vergroot. We sluiten hiermee aan bij de landelijke ontwikkelingen binnen het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).

Wat willen we bereiken?

Inwoners voelen zich betrokken bij hun wijk of dorp

We vinden het belangrijk dat inwoners zich verbonden voelen met hun wijk of dorp en invloed ervaren op hun leefomgeving. Daarom werken we samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en andere partners aan fijne, veilige en leefbare wijken en dorpen. Door goed contact te houden met inwoners weten we beter wat nodig is en kunnen we sneller inspelen op ontwikkelingen, wensen en ideeën. Omdat inwoners hun wijk of dorp het beste kennen, betrekken we hen actief bij plannen en ontwikkelingen.

Meer informatie staat in de paragraaf *Wijk- en Dorpsgericht Werken*.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen van gebiedsagenda's

In 2027 stellen we samen met inwoners en organisaties verschillende gebiedsagenda's op en voeren die uit. In die agenda leggen we de belangrijkste onderwerpen, plannen en initiatieven voor een wijk of dorp vast. Dat helpt om gezamenlijk prioriteiten te bepalen en afspraken te maken over de uitvoering.

We ondersteunen inwonersinitiatieven

In 2027 ondersteunen we initiatieven die bijdragen aan een prettige leefomgeving, bijvoorbeeld door ontmoeting te stimuleren, de leefbaarheid te versterken of de samenhang in de buurt te vergroten. Door samen te werken met inwoners, organisaties en andere partners bouwen we aan wijken en dorpen waar mensen zich thuis voelen en actief kunnen meedoen.

Wat willen we bereiken?

Stadsbus de Mug

Stadsbus de Mug rijdt sinds 2017 door Meppel. De bus rijdt door de Oosterboer en Koedijkslanden, met het station als middelpunt. Het is een laagdrempelige manier van vervoer met een maatschappelijke functie. Met name voor kwetsbare inwoners, die met de Mug zelfredzamer het centrum, ziekenhuis en andere plekken kunnen bezoeken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Nieuw vervoerscontract

Per 1 augustus 2027 gaat het nieuwe vervoerscontract in. Eind 2026 is duidelijk welke partij de aanbesteding gegund wordt. Als dit een andere aanbieder is dan de huidige, beginnen we begin 2027 met de voorbereidingen. Zo zorgen we dat de overgang op 1 augustus soepel verloopt.

Wat willen we bereiken?

Versterken positie van mantelzorgers

De druk op mantelzorgers neemt de komende jaren alleen maar toe. Hoe langer mensen thuis blijven wonen, hoe groter de intensiteit van de zorg die mantelzorgers verlenen. Ook door toekomstige tekorten aan arbeidskrachten, vragen we meer van mantelzorgers. Mantelzorgers moeten daarom goed ondersteund worden, zodat we overbelaste en ontspoorde mantelzorgsituaties voorkomen. Mantelzorgers verdienen een gelijkwaardige positie vergeleken met de professionals die voor hun naaste zorgen. Het versterken van de positie van mantelzorgers sluit aan bij de afspraken uit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).

Wat gaan we daarvoor doen?

Verbeteren van de ondersteuning aan mantelzorgers

De afspraken uit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) hebben we uitgewerkt in een lokaal actieplan. Met meerdere punten zijn we al gestart. Het meeste van de uitvoering is vanaf 2027. We richten ons daarbij op de volgende punten:

- We verbeteren de informatie voor mantelzorgers, zowel online als op locaties in de gemeente. Daardoor kunnen ze makkelijker informatie vinden die past bij hun situatie.
- We werken met één vast aanspreekpunt. Dit aanspreekpunt biedt ook praktische ondersteuning.
- We organiseren meer aandacht voor de emotionele en mentale ondersteuning van mantelzorgers.
- We zorgen voor meer mogelijkheden voor respijtzorg aan huis, zodat mantelzorgers tijdelijk ontlast worden.
- We besteden extra aandacht aan jonge mantelzorgers, zodat zij de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

Preventie op het gebied van leefstijl, mentale gezondheid, vitaal ouder worden en gezondheidsachterstanden

Voor een gezonde leefstijl, mentale gezondheid, vitaal ouder worden en het verkleinen van gezondheidsachterstanden werken we volgens de afspraken uit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). In het AZWA staan afspraken tussen het rijk, gemeenten en organisaties in zorg en welzijn om zorg en ondersteuning bereikbaar, betaalbaar en van goede kwaliteit te houden. De nadruk ligt op

- het voorkomen van zwaardere zorg;
- het versterken van de samenwerking tussen zorg en welzijn;
- het beter ondersteunen van inwoners dichtbij huis.

Hiermee werken we aan een sterke sociale basis, goede ondersteuning van mantelzorgers en betere samenwerking tussen zorgverleners, welzijnsorganisaties en inwoners. Ook werken we samen met de Drentse gemeenten en regionale partners aan een gezamenlijke werkagenda en uitvoeringsplannen, die we vertalen naar de Meppeler situatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitwerken van de regionale werkagenda

Met het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) worden de afspraken uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) voortgezet. Gemeenten krijgen een grotere rol bij het versterken van gezondheid en preventie. Hiervoor ontvangen zij in ieder geval tot 2030 extra geld.

In Meppel werken we aan de uitvoering van de regionale werkagenda. Daarbij gaat het onder meer over valpreventie, een kansrijke start voor kinderen, ondersteuning van mantelzorgers, de aanpak van overgewicht en het versterken van de verbinding tussen zorg en welzijn. Ook ontwikkelen we in 2027 een lokale aanpak voor nieuwe opgaven, zoals mentale gezondheid, laagdrempelige ondersteuning en een betere samenwerking tussen het Sociaal domein en het zorgdomein.

Aanpak suïcidepreventie

In 2026 is de Wet suïcidepreventie ingegaan. Gemeenten moeten vanaf 2028 beschikken over een plan voor het voorkomen van suïcide. Dat is onderdeel van het lokale gezondheidsbeleid. Om deze taak goed uit te voeren, is het belangrijk dat gemeenten samenwerken met het bestaande netwerk van zorgorganisaties in Drenthe. Het voorkomen van suïcide raakt verschillende beleidsterreinen en heeft een gezamenlijke aanpak nodig. Deze richt zich op voorlichting, deskundigheidsbevordering, aandacht voor risicogroepen en het versterken van de samenwerking tussen organisaties. De uitvoering gebeurt samen met gemeenten, zorgorganisaties en maatschappelijke partners. De GGD heeft de opdracht gekregen om een regionaal uitvoeringsplan op te stellen. De regionale coördinator helpt gemeenten vervolgens om deze regionale aanpak te vertalen naar een aanpak die past bij de lokale situatie. In 2027 werken we hieraan.

Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

We willen sportaccommodaties die meer zijn dan plekken om te bewegen. We zien ze als ontmoetingsplaatsen voor jong en oud, voor sporters én inwoners

Bij de (her)ontwikkeling van accommodaties gaan we actief in gesprek met (potentiële) gebruikers. Samen verkennen we hoe we, juist tijdens de daluren, de accommodaties ook kunnen benutten voor andere maatschappelijke of educatieve activiteiten. Zo voorkomen we leegstand, bevorderen we samenwerking en zorgen we dat sportaccommodaties een levendig onderdeel worden van de gemeenschap. We onderzoeken bovendien altijd of er combinaties mogelijk zijn met het bewegingsonderwijs. Vanzelfsprekend zorgen we ervoor dat iedereen toegang heeft tot onze voorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Eigendom- & tarievenbeleid sportaccommodaties

Het harmonisatiebeleid richt zich op twee dingen:

- Eigendom. Sommige accommodaties zijn van verenigingen, andere van de gemeente. Er wordt gekeken of het nodig is om eigendom over te dragen, of om afspraken daarover gelijk te trekken.
- Tarieven. Als het kan, willen we zorgen dat de huur of bijdrage die verenigingen betalen gelijk wordt. Dit doen we samen met de sportverenigingen. Zo komen we tot duidelijke en eerlijke afspraken voor de toekomst.

Nieuwbouw zwembad Meppel

Met het vaststellen van de routekaart heeft de gemeenteraad in 2026 de belangrijkste kaders en uitgangspunten vastgesteld voor de nieuwbouw van het zwembad. In 2027 werken we deze verder uit in een scenarioanalyse met verdiepende businesscase.

Aan de hand van verschillende scenario's en op basis van gegevens over bezoekersaantallen, investeringskosten en exploitatiekosten kan de raad daarna een goede keuze maken over de omvang, de gewenste faciliteiten en de locatie van het nieuwe zwembad.

Daarna werken we het gekozen scenario uit in een programma van eisen. We verwachten dat dit rond de zomer van 2027 gereed is. Als de inhoudelijke keuzes gemaakt zijn kan een definitief investeringskrediet worden bepaald. Tot dat moment werken we de kostenramingen stap voor stap bij. Zo worden besluiten steeds op de meest actuele inzichten gemaakt. We denken dat in de tweede helft van 2027 een voorstel aan de raad wordt voorgelegd met een actuele kostenraming en exploitatie.

Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van een gezonde en actieve levensstijl voor alle inwoners

Sport en bewegen zijn de drijvende kracht achter gezondheid, verbinding en participatie. We kiezen bewust voor samenwerking met verenigingen, scholen, zorg- en welzijnspartijen en aanbieders. Daarbij volgen we de sportvisie op en voeren we het uitvoeringsplan verder uit.

Wat gaan we daarvoor doen?

Sport en activering

De aandachtspunten voor 2027 zijn:

- Veilig en toegankelijk sporten en bewegen voor iedereen. We stimuleren sportverenigingen om deel te nemen aan het project 'Veilige Kleedkamer'.
- Jeugd in beweging. Door middel van het Heroes-project zorgen we voor programmering op het Cruyff Court. De Cruyff Coaches begeleiden en activeren jongeren om zelf sport- en beweegactiviteiten op het Cruyff Court te organiseren voor hun leeftijdsgenoten.
- Sporten en bewegen op ieder niveau, met voor 2027 speciale aandacht voor de Special Olympics Drenthe die in 2028 plaatsvinden.

Beleidsindicatoren

Programma 1

Indicator	Eenheid	2020	2022	2024
Niet-sporters	%	53,7%	45,9%	44,4%

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en en RIVM. Betreft een 4 jaarlijkse monitor

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Lasten						
Bewegen en welzijn						
Samenkracht en burgerparticipatie	13.040	11.681	12.221	12.081	4.882	4.694
Volksgezondheid	1.957	1.965	2.183	2.183	2.183	2.075
Sportaccommodaties	3.549	4.367	4.275	4.554	4.940	6.213
Sportbeleid en activering	855	805	836	836	836	638
Totaal Bewegen en welzijn	19.401	18.819	19.515	19.653	12.842	13.620
Totaal Lasten	19.401	18.819	19.515	19.653	12.842	13.620
Baten						
Bewegen en welzijn						
Samenkracht en burgerparticipatie	-10.891	-7.536	-8.855	-8.855	-745	-541
Volksgezondheid	-320	-133	-109	-109	-109	0
Sportaccommodaties	-1.879	-1.648	-1.678	-1.678	-1.678	-1.678
Sportbeleid en activering	-241	-187	-198	-198	-198	0
Totaal Bewegen en welzijn	-13.331	-9.504	-10.839	-10.839	-2.729	-2.219
Totaal Baten	-13.331	-9.504	-10.839	-10.839	-2.729	-2.219
Saldo van baten en lasten	6.071	9.315	8.676	8.814	10.113	11.401
Onttrekkingen						
Bewegen en welzijn						
Samenkracht en burgerparticipatie	-118	0	0	0	0	0
Sportaccommodaties	0	0	0	0	0	-1.090
Totaal Bewegen en welzijn	-118	0	0	0	0	-1.090
Totaal Onttrekkingen	-118	0	0	0	0	-1.090
Totaal reserve mutaties	-118	0	0	0	0	-1.090
Gerealiseerd resultaat	5.953	9.315	8.676	8.814	10.113	10.311

Toelichting

Algemeen

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) gaan vanaf 2027 op in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). De financiële middelen voor het AZWA staan de begroting tot en met 2029. Het is nog niet bekend hoe het AZWA na 2029 wordt ingevuld en gefinancierd. Dit gaat over verschillende producten uit dit programma.

Begroting 2027 ten opzichte van 2026

Lasten

Samenkracht en burgerparticipatie

Per saldo stijgen de kosten op dit product met ruim € 0,5 miljoen. De basissubsidie voor Stichting Welzijn MensenWerk (WMW) is vanaf 2027 verhoogd met € 85.000. De belangrijkste reden is dat de kosten van de stichting vooral personele kosten zijn. De lonen stijgen harder dan de indexering op basis van de consumentenprijsindex (CPI). Daarnaast is € 100.000 toegevoegd voor uitbreiding van schoolmaatschappelijk werk. Het aantal leerlingen is de afgelopen jaren gegroeid en er zijn 3 scholen bijgekomen (2 tijdelijke scholen in Nieuwveense Landen en de Taalschool). Door de uitbreiding van het schoolmaatschappelijk werk kan iedere school weer worden bediend. De subsidie vanuit het OV-bureau voor de Stadsbus is verlengd. Voor 2027 is deze voor het hele jaar opgenomen. In 2026 was deze tot 1 september opgenomen. Dit is een verschil van € 46.000. Voor 2026 wordt de verlenging verwerkt in de financiële tussenrapportage. Vanuit de SPUK AZWA ontvangen we op dit product € 35.000 meer dan in 2026. Daar tegenover staan ook meer uitgaven. Daarnaast is in 2027 € 129.000 opgenomen voor prijsstijgingen. Het overige verschil komt door een wijziging in de toedeling van personele kosten.

Volksgezondheid

Op basis van de meest recente meerjarenraming van de GGD is de gemeentelijke bijdrage bijgesteld. Hierdoor nemen de kosten toe met € 207.000.

Sportaccommodaties

Voor Sporthal Koedijkslanden is in 2027 een incidenteel onderhoudsbudget van € 60.000 opgenomen voor onder andere valbeveiliging, de vouwwand en palen. Een daling van de kosten komt doordat voor Bad Hesselingen in 2026 incidenteel een onderzoeksbudget vernieuwing zwembad beschikbaar was van € 200.000. Op sportpark Ezinge is in 2026 een aantal nieuwe kunstgrasvelden aangelegd. Hierdoor stijgen de kapitaallasten met € 79.000 vanaf 2027.

Baten

Samenkracht en burgerparticipatie

In 2027 is de normvergoeding die is opgenomen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne € 1,2 miljoen hoger dan 2026. Voor 2026 wordt dit bijgesteld via de financiële tussenrapportage. De subsidie van het OV-bureau is verlengd tot en met 2028. Dat geeft in 2027 een voordeel van € 46.000 (zie ook lasten). De baten voor de onderdelen van het AZWA binnen dit product zijn verhoogd met € 35.000.

Begroting 2027 en meerjarenperspectief

Lasten

Samenkracht en burgerparticipatie

De kosten voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne zijn voorlopig tot en met 2028 opgenomen in de begroting. Vanaf 2029 is vanuit 'Kiezen voor de Toekomst' een besparing van € 300.000 opgenomen voor wijk- en dorpsgericht werken. Deze staat vooralsnog als stelpost op dit programma. In de jaren ervoor is nog een investeringsbedrag voor wijk- en dorpsgericht werken van € 200.000 per jaar opgenomen. De subsidie voor de stadsdiensten van het OV-bureau (met daar tegenover uitgaven) is verlengd tot en met 2028. Vanaf 2029 is dit bedrag van €110.000 niet meer opgenomen. De lasten van het AZWA van totaal € 200.000 vervallen vanaf 2030.

Volksgezondheid

De lasten van onderdelen van het AZWA (€ 109.000) vervallen vanaf 2030.

Sportaccommodaties

Door verwachte investeringen in de sportaccommodaties stijgen de kapitaallasten de komende jaren. Dat zijn onder andere de kapitaallasten van:

- Nieuwe sportvelden op sportpark Ezingen vanaf 2028
- Sporthal Nieuwveense landen vanaf 2028 gedeeltelijk en 2029 volledig
- Renovatie van de kunstgrasvelden in de Koedijklanden vanaf 2029
- Nieuwbouw zwembad Meppel vanaf 2030

De kapitaallasten voor vernieuwing Bad Hesselingen worden (deels) gedekt door de bestemmingsreserve 'Dekking kapitaallasten zwembad'.

Sportbeleid en activering

De lasten dalen in 2030 vanwege het wegvallen van de SPUK sport voor de combinatiefuncties van €175.000 en de AZWA middelen voor lokaal sportakkoord van €23.000.

Baten

Samenkracht en burgerparticipatie

De normvergoeding voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne is voorlopig tot en met 2028 opgenomen. Het OV-bureau heeft de subsidie van stadsdiensten voortgezet tot 2029. Hierna vallen de inkomsten van deze subsidie weg. De AZWA middelen van € 200.000 zijn niet meer opgenomen vanaf 2030.

Volksgezondheid

De AZWA middelen ter hoogte van € 109.000 vallen weg vanaf 2030.

Sportbeleid en activering

De AZWA middelen en SPUK Sport zijn niet opgenomen vanaf 2030. Dit geeft een daling van bijna € 200.000.

Investeringsplanning

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2026	2027	2028	2029	2030 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto- investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 1 - Bewegen en welzijn									
<u>Wijkcentra en Leer Werk centrum (LWC)</u>									
Wijkgebouw Boerhoorn		50				50		50	2027
De Schalle		41		260		301		301	2029
MFC Nijeveen (voorbereidingskrediet)		270	384	235	205	1.093		1.093	2027
<i>Subtotaal wijkcentra</i>	-	361	384	495	205	1.444	-	1.444	
<u>Sportaccommodaties</u>									
Sportpark Ezinge	3.960	1.495		750		6.205	407	5.798	2026-2027
Sportpark Koedijkslanden			725			725		725	2028
Sportpark Tussenboerlanden	65					65		65	2026
Sporthal Ezinge				170		170		170	2029
Sporthal De Eendracht		27	26			53	10	43	2028
Sporthal Nieuwveense Landen		7.667	3.833			11.500	1.500	10.000	2028
Sporthal Koedijkslanden		27	27	109		163	10	153	2026-2029
Sportzaal Aanloop		15	15	61		91	5	86	2027-2029
Sportzaal Het Erf		360		61		421		421	2027-2029
Nieuwbouw zwembad Meppel			6.600			33.000		33.000	2029
				26.400					
Nieuwbouw zwembad Meppel (voorbereidingskrediet)		255	265			520		520	2027-2028
<i>Subtotaal sportaccommodaties</i>	4.025	9.846			-	52.913	1.932	50.981	
			11.491	27.551					
Totaal programma 1 - Bewegen en welzijn	4.025				205	54.356	1.932	52.424	
		10.206	11.875	28.046					

Toelichting

Wijkcentra

Het komende jaar vervangen we de cv-ketel en het ventilatiesysteem in wijkgebouw Boerhoorn. In De Schalle vervangen we in 2027 armaturen en verlichting door LED. In 2029 investeren we in warmtepompen en kozijn- en glasrenovatie. Als laatste is er voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor onderzoek naar het multifunctioneel centrum in Nijeveen vanaf 2027.

Sportaccommodaties

Sportpark Ezinge

Op sportpark Ezinge investeren we de komende jaren in verschillende voorzieningen. Zo kunnen inwoners blijven sporten op het sportpark. Dat zijn de aanleg en omvorming van extra kunstgrasvelden, terreinaanpassingen en renovatie van kleedkamers bij diverse verenigingen.

Sportpark Koedijklanden

Op sportpark Koedijklanden staan voor 2028 renovatie van kunstgrasvelden bij MHV en MEKO gepland.

Sporthal Ezinge

Voor 2029 staat de vervanging van de sportvloer en belijning gepland in sporthal Ezinge.

Sporthal Nieuwveense Landen

In 2026 is een investeringskrediet van totaal € 8,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de bouw van een sporthal in Nieuwveense Landen. Dit krediet was gebaseerd op een eerste inschatting. Er was nog geen programma of ontwerp. Inmiddels is de ontwerpfase van de sporthal klaar. De benodigde investering valt € 3 miljoen hoger uit. Daar staat een verwachte inkomstenstroom tegenover ter hoogte van € 1,5 miljoen vanuit de specifieke uitkering Sport (SPUK Sport).

Sporthal Koedijklanden

Voor 2027 en 2028 staat de vervanging van armaturen en verlichting door LED gepland. In 2029 vervangen wij de CV ketels.

Sportzaal Aanloop

In 2027 en 2028 staat de vervanging van armaturen en verlichting door LED gepland. In 2029 vervangen wij de CV ketels.

Sportzaal Het Erf

In 2027 staat de renovatie en na-isolatie dak gepland. In 2029 vervangen wij de warmtepomp en de ventilatie in de kleedkamers.

Nieuwbouw zwembad Meppel

Voor de nieuwbouw van zwembad Meppel zijn twee voorbereidingskredieten beschikbaar van in totaal € 520.000. Deze middelen worden gebruikt voor onderzoeken om te bepalen hoe het zwembad eruit komt te zien en welke functies in het zwembad komen. Voor de nieuwbouw van het zwembad is geld gereserveerd. Dit bedrag is een eerste inschatting. Wat het zwembad echt gaat kosten is pas duidelijk wanneer de inhoudelijke keuzes zijn gemaakt. De kapitaallasten van de nieuwbouw van zwembad Meppel worden (deels) gedekt door de bestemmingsreserve 'Dekking kapitaallasten zwembad'.

Programma 2: Participatie, zorg en minima

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen		Portefeuille
	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Annen
	Inkomensregelingen	van Ulzen
	Begeleide participatie	van Ulzen
	Arbeidsparticipatie	van Ulzen
	Voorzieningen Wmo	Annen
	Ondersteuning Wmo	Anne
	Jeugdhulp	Knorren
	Geëscaleerde zorg Wmo	Annen
	Geëscaleerde zorg Jeugd	Knorren

Algemeen

Wij vinden het belangrijk dat iedere inwoner mee kan doen in de samenleving en ondersteuning krijgt wanneer dat nodig is. Daarom zetten we in op bestaanszekerheid, participatie, passende ondersteuning en het bevorderen van zelfstandigheid. We ondersteunen inwoners bij opgroeien, gezond en veilig leven, maatschappelijke deelname en het zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Daarbij voeren we de wettelijke taken uit op het gebied van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet, Participatiewet, inburgering, schuldhulpverlening en minimabeleid. In 2027 gaan we door met de ingezette beleidslijnen en blijven we werken aan tijdige en passende ondersteuning voor inwoners.

Beleidskaders

- Notitie Sociaal domein – van transitie door in transformatie (2017)
- Re-integratiebeleid (2017)
- Een werkende keten (2019)
- Verordening Sociaal domein Meppel (2026)
- Normenkader Wmo (2021)
- Beleidsplan armoede en schulden 2024 – 2027
- Jeugdnota gemeente Meppel 2023 – 2028 “welbevinden voorkomt zorg”
- Meppeler Akkoord Onderwijs en Zorg voor de Jeugd (2021)
- Visie doorontwikkeling Sociale Basis 2025-2030
- Strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties 2025-2045

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Wat willen we bereiken?

Op weg naar een krachtige sociale basis

Met de Visie doorontwikkeling Sociale Basis 2025-2030 werken we aan een sterke sociale basis in onze gemeente. Hiermee willen we het welzijn en de gezondheid van inwoners verbeteren. Ook zorgen we ervoor dat ondersteuning in de toekomst beschikbaar en betaalbaar blijft.

Een sterke sociale basis helpt inwoners om zoveel mogelijk zelfstandig mee te doen in de samenleving. Inwoners kunnen hierdoor sneller gebruikmaken van laagdrempelige ondersteuning in hun eigen omgeving. Zo voorkomen we, waar het kan, dat lichte hulpvragen uitgroeien tot grotere problemen en dat inwoners een intensief zorgtraject nodig hebben.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitrol implementatieplan doorontwikkeling sociale basis

De Visie doorontwikkeling Sociale Basis 2025-2030 is in 2026 uitgewerkt in een implementatieplan. In 2027 gaan we dit plan uitvoeren en ontwikkelen we de sociale basis verder door.

Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?

Goede hulp bij schulden

Inwoners en ondernemers met schulden krijgen op tijd de juiste hulp. We willen inwoners met geldzorgen eerder bereiken. Zo voorkomen we dat schulden groter worden en helpen we mensen om hun schulden blijvend op te lossen. Inwoners weten waar zij terecht kunnen voor hulp bij geldzaken en schulden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Schulden vroeg herkennen en aanpakken

We gaan verder met de onderdelen van de landelijke basisdienstverlening schuldhelpverlening. We werken onder andere aan goede nazorg. Ook brengen we de resultaten van de schuldhelpverlening beter in beeld. Deze gegevens delen we met het CBS. Verder onderzoeken we hoe we inwoners eerder kunnen bereiken. Eind 2026 starten we een proef van zes maanden. Tijdens deze proef bellen we meer mensen met één of meer betalingsachterstanden. Zo kunnen we sneller hulp aanbieden en bereiken we meer mensen.

Wat willen we bereiken?

Meer inwoners maken gebruik van de regelingen voor mensen met een laag inkomen

De regelingen voor mensen met een laag inkomen helpen inwoners om mee te doen. We willen dat meer inwoners die recht hebben op deze regelingen, deze kennen en gebruiken of automatisch toegekend krijgen (in specifieke gevallen als het gaat om de individuele inkomenstoelag).

Wat gaan we daarvoor doen?

Toegankelijke en proactieve inkomensondersteuning

Vanaf 1 januari 2027 willen we de individuele inkomenstoelag automatisch toekennen aan inwoners die drie jaar of langer achter elkaar een bijstandsuitkering ontvangen. Hierdoor maken meer inwoners gebruik van deze regeling. Daarnaast onderzoeken we hoe we inwoners kunnen wijzen op andere regelingen waarvoor zij mogelijk in aanmerking kunnen komen.

Wat willen we bereiken?

Steeds meer inzetten op het voorkomen van armoede

We willen voorkomen dat inwoners geldzorgen krijgen. Daarom helpen we inwoners om goed met hun geld om te gaan en problemen op tijd op te pakken. We vinden het belangrijk dat professionals op tijd opmerken dat iemand geldzorgen heeft. Zo kunnen we sneller hulp bieden en voorkomen dat problemen groter worden. Ten slotte willen dat minder inwoners in armoede leven en minder inwoners schulden hebben.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verder uitbreiden van de bestaande activiteiten

We hebben gesprekskaarten ontwikkeld. Deze kaarten gebruiken we tijdens workshops die we gaan ontwikkelen. Hierin leren professionals hoe ze signalen van geldzorgen kunnen herkennen en bespreken. Daarnaast hebben we speciale aandacht voor jongeren. Jongeren die 18 worden krijgen een brief over veranderingen die voor hen belangrijk zijn. Zij krijgen bijvoorbeeld informatie over de zorgverzekering, zorgtoeslag, studiefinanciering en DigiD. Zo helpen we hen om hun geldzaken goed te regelen. Dit helpt bij het voorkomen van geldproblemen. Ten slotte gaan we het beleidsplan armoede en schulden 2028-2031 schrijven. Hierin ligt de nadruk op preventie.

Wat willen we bereiken?

We voldoen aan de Participatiewet in Balans (spoor 1 & spoor 3)

Spoor 1 zorgt ervoor dat de regels en ondersteuning van de Participatiewet beter passen bij wat mensen echt kunnen en wat zij nodig hebben. De wijzigingen in spoor 1 bieden op korte termijn de ruimte om mensen met een uitkering goed te ondersteunen. Een deel van de wijzigingen is al doorgevoerd. De overige wijzigingen gaan in per 1 januari 2027. Spoor 3 gaat niet over de regels maar over de menselijke kant van de uitvoering. Deze sporen lopen naast elkaar. Vertrouwen, maatwerk en de menselijke kant staan centraal bij spoor 3.

Wat gaan we daarvoor doen?

Invoering van spoor 1 en 3

In 2026 hebben we de eerste wijzigingen uit spoor 1 voorbereid en doorgevoerd. Per wijziging hebben we vastgelegd wat dit betekent voor het beleid, de uitvoering en de inwoner.

Vanaf januari 2027 voeren we de overige wijzigingen van spoor 1 door. Het gaat onder andere over het bufferbudget en ruimere mogelijkheden om bij te verdienen. We houden alle veranderingen van de regels en hoe ze uitgevoerd worden goed in de gaten. Als het nodig is, sturen we bij. Daarnaast krijgen medewerkers een training over spoor 1 en spoor 3.

Begeleide participatie

Wat willen we bereiken?

Duurzame toetreding tot de arbeidsmarkt

Uitgangspunt is dat iedereen zoveel mogelijk gewoon kan meedoen in het leven met werk, sociale contacten en een zinvolle invulling van de dag. Ook voor 'Nieuw Beschut Werk' blijven we daarom zoveel mogelijk werk vinden bij de reguliere werkgevers.

Wat gaan we daarvoor doen?

Nieuwe financiering en nieuw registratiesysteem

Vanaf 2027 verandert de manier waarop het budget voor beschut werk wordt verdeeld door het rijk. In 2027 gaat het om een derde van het budget, in 2028 om twee derde van het budget en in 2029 geldt de nieuwe verdeling volledig. Dan wordt 70 procent van het budget verdeeld op basis van het aantal werkplekken. De overige 30 procent wordt verdeeld op basis van het aantal inwoners met een positief advies beschut werk van het UWV.

We hebben al jaren meer inwoners aan het werk dan de opgelegde taakstelling van het rijk. De financiering gaat nu beter aansluiten op de resultaten. Daarom blijven we ons richten op het plaatsen van inwoners bij werkgevers. Wel vraagt dit iets van de interne bedrijfsvoering, namelijk:

1. De registratie moet aansluiten bij de financiering van het ministerie.
2. De huidige registratie moet vanuit het oude systeem overgezet worden naar het nieuwe interne systeem dat vanaf 1-1-2027 wordt geïmplementeerd.
3. Inwoners en/of werkgevers mogen geen hinder ondervinden van de wijzigingen.

Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

Participatie wet in Balans en de maatschappelijke participatie

In de Participatiewet in Balans draait meedoen niet alleen om werk. Het gaat ook om onbetaalde activiteiten waarmee mensen meedoen aan de samenleving. Voorbeelden hiervan zijn mantelzorg, vrijwilligerswerk, deelname aan activiteiten in de wijk en het volgen van cursussen zoals het leren van digitale vaardigheden bij de bibliotheek. Zo kan iedereen, ook mensen die moeilijker aan een baan kunnen komen, bijdragen aan de maatschappij. Werk blijft belangrijk, maar de wetgever erkent dat dit niet voor iedereen (direct) haalbaar is.

De invulling is afhankelijk van de mogelijkheden en omstandigheden van de bijstandsgerechtigde. Is arbeidsinschakeling nog niet mogelijk? Dan wordt verwacht dat iemand maatschappelijk meedoet. Belangrijk is dat inwoners zelf kunnen kiezen hoe zij meedoen, binnen de mogelijkheden die de gemeente biedt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Participatie wet in Balans en de maatschappelijke participatie

De veranderingen in het wetsvoorstel Participatiewet in Balans worden stap voor stap ingevoerd. Als het over maatschappelijke participatie gaat, hoor je vaak: 'Dit doen we toch al?' Maar toch vraagt het om een andere manier van kijken.

Voor veel inwoners met een bijstandsuitkering is betaald werk op korte of middellange termijn niet haalbaar. Daarom gaat meedoen niet alleen over werk, maar ook over deelname aan het dagelijks leven. Daarmee is het veel laagdrempeliger en van toepassing op een groter deel van de bijstandspopulatie.

Maatschappelijke participatie wordt nu erkend in de wet. Daarom gaan wij deze activiteiten:

- Bespreken met inwoners die een bijstand ontvangen;
- Registreren in het nieuwe interne systeem per 1-1-2027,
- Stimuleren als een inwoner nog niet actief meedoet in de samenleving.

Meedoen betekent meer dan alleen het kunnen betalen van vaste lasten en boodschappen. Ook sport, culturele & sociale activiteiten en goede toegang tot onderwijs dragen bij aan gezondheid, ontmoeting en kansengelijkheid. Er wordt in andere programma's binnen deze begroting geïnvesteerd in voorzieningen die maatschappelijke participatie in de samenleving mogelijk maken.

Het (landelijke) akkoord Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), sluit aan op deze ontwikkelingen. We werken aan vitale gemeenschappen waar inwoners vanuit verbondenheid omkijken naar elkaar (naoberschap), zodat zij (weer) kunnen omgaan met de uitdagingen van het leven (gemeenschapszorg).

Voorzieningen Wmo

Wat willen we bereiken?

Wmo-vervoer

Het Wmo-vervoer is de Wmo-taxi. Wmo-pashouders mogen jaarlijks met deze taxi maximaal 1.250 kilometers reizen. De pashouders betalen daarvoor een eigen bijdrage die vergelijkbaar is met het OV-tarief. Gemeente Meppel betaalt de rest van de kosten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ingang nieuwe vervoerscontract

Per 1 augustus 2027 gaat het nieuwe vervoerscontract in. Eind 2026 is duidelijk welke partij de aanbesteding gegund heeft gekregen. Wanneer dit een andere aanbieder is dan de huidige, beginnen we begin 2027 al met de voorbereidingen. Zo zorgen we dat de overgang op 1 augustus zo soepel mogelijk verloopt.

Ondersteuning Wmo

Wat willen we bereiken?

Maatwerkvoorzieningen Wmo

We willen dat inwoners die ondersteuning nodig hebben, tijdig passende hulp krijgen. De ondersteuning blijft toegankelijk, betaalbaar en toekomstbestendig. Daarnaast willen we voorkomen dat problemen erger worden en dat inwoners onnodig afhankelijk worden van zwaardere vormen van ondersteuning. Ook willen we zorgen voor passende huisvesting voor inwoners met een ondersteunings- of zorgvraag.

Wat gaan we daarvoor doen?

Aanbesteding huishoudelijke ondersteuning

Vanaf 1 januari 2027 starten de nieuwe contracten voor huishoudelijke hulp. Met deze contracten zorgen we voor goede ondersteuning en een aanbod dat ook in de toekomst beschikbaar blijft.

Meer inzet op collectieve voorzieningen

We onderzoeken hoe ondersteuning vaker collectief kan worden aangeboden, bijvoorbeeld in de vorm van groepsbegeleiding. Dit kan inwoners helpen om langer zelfstandig te blijven, sociale contacten op te bouwen en actief deel te nemen aan de samenleving. In 2027 werken we de plannen van een aantal collectieve voorzieningen verder uit. Als het kan, voeren we ze ook uit.

Ontwikkelingen abonnementstarief Wmo

We volgen de landelijke ontwikkelingen rond het Wmo abonnementstarief en ondernemen actie als er besluiten zijn genomen.

Passende huisvesting voor inwoners

We werken aan passende woonoplossingen voor inwoners met een ondersteunings- of zorgvraag. Door de krapte op de woningmarkt neemt de vraag naar woningaanpassingen toe. Samen met het fysieke domein werken we aan oplossingen voor passende huisvesting voor inwoners met een ondersteunings- of zorgvraag.

Jeugdhulp

Wat willen we bereiken?

We willen de toegang tot de jeugdhulp zo preventief als mogelijk inrichten.

We willen dat kinderen, jongeren en gezinnen tijdig passende ondersteuning krijgen. Preventie en hulp dichtbij de leefwereld zijn daarbij belangrijk. We zetten specialistische jeugdhulp in voor complexe en meervoudige problematiek. Door een meer integrale toegang, passende ondersteuning en een sterke samenwerking tussen betrokken partners, werken we aan een toegankelijk, effectief en financieel houdbaar jeugdstelsel.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeringsagenda Jeugd

In 2027 voeren we de Uitvoeringsagenda Jeugd verder uit, in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd. Hiermee werken we aan de verdere transformatie van de jeugdhulp.

Stevige lokale teams

We onderzoeken wat de landelijke ontwikkelingen rondom stevige lokale teams voor ons betekent. Ook bekijken we hoe we hiermee willen omgaan. Daarbij kijken we naar een toegang tot ondersteuning die voor inwoners duidelijk, herkenbaar en dichtbij is. We richten ons niet alleen op jeugdhulp, maar op het hele Sociaal domein.

Geëscaleerde zorg Wmo

Wat willen we bereiken?

Binnen onze gemeente willen we iedereen de kans geven de regie over zijn of haar leven te nemen, ook als dit tijdelijk ondersteuning vraagt.

Het doel van beschermd wonen is het bieden van een veilige woonomgeving met begeleiding aan inwoners die door psychische of psychosociale problemen tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen. Het einddoel is zelfredzaamheid en mogelijke doorstroom naar zelfstandig wonen. Maatschappelijke Opvang is bedoeld voor personen die door problemen de thuissituatie hebben verlaten en niet zelfstandig kunnen leven. We bieden hen tijdelijk onderdak en begeleiding. Zo krijgen mensen weer rust en werken we samen aan een stap naar zelfstandigheid.

Geëscaleerde zorg Jeugd

Wat willen we bereiken?

Jongeren met opgroei problemen kunnen zich ontwikkelen in een veilige omgeving zodat ze uiteindelijk volwaardig deelnemen aan onze samenleving.

Het Algemeen Bestuurlijk Overleg Jeugd heeft opdracht gegeven om te onderzoeken hoe we de situatie rondom gezinsbescherming kunnen verbeteren. Landelijk is de situatie rondom gezinsbescherming duidelijk zorgelijk. De inspectie jeugd en gezondheid trekt al vanaf 2019 over die situatie aan de bel. Inmiddels zijn drie rapporten uitgebracht waarin de situatie in Drenthe en mogelijke alternatieven zijn geschetst. Vanuit de Jeugdhulpregio Drenthe wordt gekeken naar de beste oplossingsrichtingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inrichten netwerkorganisatie rondom veiligheidsproblematiek

Het adviesrapport "uitvoeringsprogramma gezinsbescherming Drenthe" beschrijft op welke manier direct betrokken organisaties zoals: Veilig Thuis Drenthe, de in Drenthe werkzame gecertificeerde instellingen en de

lokale teams van de Drentse gemeenten kunnen samenwerken. In deze regionale samenwerking wordt vrijwillige en gedwongen hulp afgestemd. Samen dragen we de verantwoordelijkheid. Zo hoeft een dossier minder vaak van de ene organisatie naar de andere te gaan en blijft de ondersteuning beter aansluiten bij de situatie van het gezin.

Beleidsindicatoren

Programma 2

Indicator	Eenheid	2022	2023	2024	2025
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	5%	5%	5%	
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2%	2%	2%	
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	933,0	938,7	945,7	933,4
Clënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	770	770	780	770
Jongeren met een delict voor de rechter	%	1,0%	1,0%		
Jongeren met jeugdbescherming	%	1,1%	1,1%	1,0%	0,9%
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	14,2%	13,6%	12,6%	11,6%
Jongeren met jeugdreclassering	%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	339,2	327	393,8	414,3
Netto arbeidsparticipatie	%	73,4%	74,5%	73,5%	73,3%
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	241,7	244,1	244,1	231,6

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: CBS-Jeugdmonitor, CBS-Bevolkingsstatistiek/LISA, CBS-Arbeidsdeelname, CBS-Re-integratie, CBS-Jeugd, CBS-Gemeentelijke Monitor Sociaal domein

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Lasten						
Participatie, zorg en minima						
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3.760	4.276	5.535	4.176	3.374	3.174
Inkomensregelingen	18.090	19.851	19.615	19.580	19.577	19.577
Begeleide participatie	9.905	9.936	10.035	10.100	10.293	10.392
Arbeidsparticipatie	1.773	1.673	1.729	1.729	1.729	1.736
Voorzieningen Wmo	1.710	1.776	1.760	1.760	1.760	1.760
Ondersteuning Wmo	8.776	9.703	10.743	10.699	8.849	9.084
Jeugdhulp	13.790	13.701	14.496	14.182	14.182	14.182
Geëscaleerde zorg Wmo	98	113	136	136	136	136
Geëscaleerde zorg Jeugd	939	975	1.025	1.025	1.025	1.025
Totaal Participatie, zorg en minima	58.841	62.005	65.075	63.388	60.927	61.068
Totaal Lasten	58.841	62.005	65.075	63.388	60.927	61.068
Baten						

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Participatie, zorg en minima						
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-11	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	-15.229	-16.019	-16.019	-16.019	-16.019	-16.019
Arbeidsparticipatie	-8	0	0	0	0	0
Voorzieningen Wmo	-53	-25	-25	-25	-25	-25
Ondersteuning Wmo	-462	-250	-300	-680	-680	-680
Jeugdhulp	-8	0	0	-500	-500	-500
Geëscaleerde zorg Wmo	-3.692	-2.200	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Totaal Participatie, zorg en minima	-19.464	-18.494	-18.344	-19.224	-19.224	-19.224
Totaal Baten	-19.464	-18.494	-18.344	-19.224	-19.224	-19.224
Saldo van baten en lasten	39.378	43.511	46.731	44.164	41.702	41.843
Onttrekkingen						
Participatie, zorg en minima						
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	-1.171	0	0	0
Inkomensregelingen	-51	-70	0	0	0	0
Jeugdhulp	-100	-27	0	0	0	0
Totaal Participatie, zorg en minima	-151	-97	-1.171	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-151	-97	-1.171	0	0	0
Totaal reserve mutaties	-151	-97	-1.171	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	39.227	43.414	45.560	44.164	41.702	41.843

Toelichting

Begroting 2027 ten opzichte van 2026

Lasten

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Het verschil van € 1,2 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door uitgaven voor de uitvoering van de Uitvoeringsagenda Jeugd (€ 1.171.000). Hier tegenover staat een dekking uit de bestemmingsreserve Uitvoeringsagenda Jeugd. Het investeringsbedrag 'Kiezen voor de Toekomst' is in 2027 € 200.000 hoger dan in 2026. Dit is een budget voor het uitvoeren van de bestuursopdracht 'Preventie in het Sociaal domein'. Op de langere termijn moet deze inzet zorgen voor besparingen. Voor onafhankelijke cliëntondersteuning is in 2026 incidenteel € 40.000 extra subsidie toegekend. Vanaf 2027 wordt de subsidie verlaagd met € 30.000. Dit is invulling van de taakstelling middellange termijn vanuit 'Kiezen voor de Toekomst'. We brengen de opdracht voor onafhankelijk cliëntondersteuning meer in lijn met de wettelijke taak. De nadruk ligt op het adviseren, informeren en ondersteunen van inwoners. Zie ook de bijlage 'Kiezen voor de Toekomst' voor meer informatie.

Inkomensregelingen

Het budget voor uitkeringen Participatiewet en loonkostensubsidie is verhoogd met € 330.000. De uitkeringsnorm en het aantal uitkeringen zijn allebei gestegen. De kosten voor schuldhulpverlening worden € 500.000 lager door de transitie van de GR GKB (Gemeentelijke Kredietbank) naar een stichting. In 2026 hadden we verschillende kosten in verband met ons aandeel in de GR GKB en incidentele liquidatiekosten. We verwachten dat de GR GKB voor 1 januari 2027 is opgeheven, waardoor we deze kosten dan niet meer zullen hebben. Voor afname van diensten hebben we een overeenkomst met de stichting. De ICT-kosten waren in 2026 eenmalig € 156.000 hoger door de implementatie van een nieuw systeem voor het Sociaal domein. Vanaf 2027 wordt individuele inkomensvoet toegenomen. Hiervoor is € 40.000 extra budget opgenomen.

Begeleide participatie

De kosten van beschermt werk nemen toe met € 75.000. Dit komt door hogere begeleidingskosten, gebaseerd op het landelijk vastgesteld bedrag. Dit betreft een structureel effect van de financiële tussenrapportage.

Arbeidsparticipatie

In 2026 is bijna € 50.000 van het re-integratie budget gebruikt om de kosten van beschermt werk binnen product 'begeleide participatie' te dekken. Vanaf 2027 is dat deel van het budget weer beschikbaar voor re-integratietrajecten.

Ondersteuning Wmo

De stijging van de lasten wordt voor € 450.000 veroorzaakt door indexering van de tarieven begeleiding, dagbesteding en huishoudelijk ondersteuning Wmo op basis van het OVA (Overheidsbijdrage in de Arbeidsontwikkeling). Daarnaast is een extra verhoging van € 500.000 opgenomen. Dit als gevolg van de structurele doorwerking van het tekort in 2026 en de nieuwe aanbesteding van huishoudelijke ondersteuning die ingaat in 2027. Ook wordt rekening gehouden met een jaarlijkse volumegroei van € 150.000.

Jeugdhulp

Voor de indexering van de jeugdhulptarieven is een verhoging van bijna € 650.000 opgenomen. Hiervoor is het laatst bekende indexpercentage van het OVA aangehouden. Ook is het budget voor PGB's met € 100.000 verhoogd vanwege een hoger aantal PGB's. Vanaf 1 januari 2027 is de gemeenschappelijk regeling Jeugdhulpregio Drenthe opgericht. Via deze GR wordt de specialistische jeugdhulp ingekocht. Er is € 80.000 extra opgenomen voor de bijdragen aan de GR. Een klein deel bestaat uit een structurele doorwerking van 2026. Het overige deel is een verhoging van de bijdrage door onder andere een groter aandeel in de verdeelsleutel.

Geëscaleerde zorg Jeugd

De indexering van de tarieven jeugdbescherming en jeugdreclassering op basis van het OVA verklaren de verhoging van € 50.000.

Baten

Geëscaleerde zorg Wmo

Vanaf 2027 verwachten we een lager overschot beschermd wonen van € 200.000 op basis van de laatste begroting.

Begroting 2027 en meerjarenperspectief

Lasten

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is in 2028 een voorinvestering opgenomen van € 600.000 voor de bestuursopdracht 'Preventie in het Sociaal domein'. Dit is € 100.000 minder dan in 2027. Vanaf 2029 moet de extra inzet op preventie zorgen voor besparingen. De uitvoering van de Uitvoeringsagenda Jeugd (met dekking uit de reserve) staat vooralsnog alleen in 2026 en 2027 gepland. De lasten zijn daardoor vanaf 2028 bijna € 1,2 miljoen lager.

Begeleid participatie

De gemeentelijke bijdrage aan werkvoorzieningsschap Reestmond varieert iets in de eerste jaren, omdat deze is gebaseerd op de meerjarenraming van Reestmond. De kosten van beschut werk nemen jaarlijks iets toe door een jaarlijkse taakstelling.

Ondersteuning Wmo

Vanwege toename van de doelgroep in de Wmo (volume groei) is een jaarlijkse verhoging van € 150.000 opgenomen. Hier tegenover staat een compensatie in het gemeentefonds. Vanaf 2028 is er nog een in te vullen stelpost 'Kiezen voor de Toekomst' van € 200.000 opgenomen. Dit gaat om een aandeel in de besparing die we moeten maken op middellange termijn in het Sociaal domein. Vanaf 2029 gaan de uitgaven met € 2 miljoen naar beneden vanwege de voorgenomen plannen van het kabinet om de huishoudelijke hulp te schrappen uit de Wmo.

Jeugdhulp

Vanaf 2028 is er nog een in te vullen stelpost 'Kiezen voor de Toekomst' van € 200.000 opgenomen. Dit gaat om een aandeel in de besparing die we moeten realiseren op middellange termijn in het Sociaal domein.

*Baten***Ondersteuning Wmo**

Met ingang van 2028 vindt een verhoging van de inkomsten plaats van € 380.000. De eigen bijdrage voor de Wmo die cliënten moeten betalen, wordt misschien vanaf dan weer inkomensafhankelijk.

Jeugdhulp

Vanaf 2028 is een stelpost opgenomen voor invoering van een eigen bijdrage voor jeugdhulp ter hoogte van € 500.000. Deze is opgenomen in afwachting van het definitieve besluit vanuit het rijk hierover.

Programma 3: Onderwijs, cultuur en media

Wat valt er onder dit programma?

Onderdelen		Portefeuille
	Onderwijshuisvesting	Knorren
	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Knorren
	Kunst, cultuur en media	Annen

Algemeen

Onderwijs en cultuur vormen een belangrijke basis voor de ontwikkeling van inwoners en een sterke samenleving. Wij zorgen voor goed onderwijs, een sterk voorschools aanbod en passende ondersteuning voor kinderen en jongeren en goede schoolgebouwen. Daarnaast stimuleren we een toegankelijk en aantrekkelijk cultureel aanbod voor alle inwoners. Cultuur draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling, ontmoeting en een levendige gemeente. In 2027 zetten we het bestaande onderwijs- en cultuurbeleid voort en blijven we investeren in kansrijke ontwikkelmogelijkheden voor jong en oud.

Beleidskaders

- Notitie Sociaal domein – van transitie door in transformatie (2017)
- Cultuurvisie 'Cultuur is overal en van iedereen' (2023)
- Cultuurnota 'Jong geleerd is oud gedaan' (2024)
- Integraal huisvestingsplan primair onderwijs (IHP) (2025-2044)
- Verordening voorziening huisvesting onderwijs (2012)
- Subsidieregeling 'Peuteropvang en voorschoolse educatie' (2023)
- Onderwijsachterstandenbeleid 2027-2030 gemeente Meppel - "Korte lijntjes" (2026)
- Verordening leerlingenvervoer als onderdeel van Verordening Sociaal domein (2024)
- Meppeler Akkoord Onderwijs en Zorg voor de Jeugd (2021)
- Omgevingsvisie gemeente Meppel (2025)
- Kwaliteitsmanifest (2021)
- Beleidsnota 'Meppeler Erfgoed NU' (2021)
- Archeologische beleidskaart (2023)
- Cultuurhistorische inventarisatie en waardenstelling (CHIW) binnenstad & centrumschil, uitbreidingswijken & buitengebied (2014 en 2016)
- Visie doorontwikkeling Sociale Basis 2025-2030
- Strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties 2025-2045
- Subsidieregeling Amateurkunst (2026)

Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Gezonde en aantrekkelijke schoolgebouwen

Het is onze taak om te zorgen voor voldoende en goede onderwijshuisvesting. Samen met scholen en andere partners werken we aan goed onderwijs en fijne scholen waar kinderen zich kunnen ontwikkelen. De rijksbijdrage voor onderwijshuisvesting is beperkt en niet in verhouding met de vernieuwingsopgave en wettelijke verplichtingen die we hebben. Samen met schoolbesturen zoeken we naar creatieve en haalbare oplossingen. In het Integraal Huisvestingsprogramma (IHP) hebben we afspraken gemaakt en een planning opgenomen waarin is vastgelegd wanneer een schoolgebouw aan de beurt is voor grootschalige vernieuwing.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderwijsvoorziening NVL

In de wijk Nieuwveense Landen bouwen we een integraal kindcentrum voor twee basisscholen en kinderopvang. De ontwerpfase voor het IKC is afgerond. In het eerste kwartaal van 2027 start de bouw. De oplevering is in het voorjaar van 2028. Tot die tijd kunnen kinderen naar school in de tijdelijke onderwijslocatie aan de Bremenbergweg.

Reestoeverschool nieuwbouwwitbreiding

Het schoolgebouw van de Reestoeverschool is 50 jaar oud. Daarom krijgt de school nieuwbouw. Hoe de school eruit komt te zien, is mede afhankelijk van ontwikkelingen in het gespecialiseerd onderwijs. De komende jaren verandert er veel door de beweging naar inclusief onderwijs. In de planvorming willen we daarop anticiperen. Bijvoorbeeld door te onderzoeken of het integreren van het aanbod van de Mackayschool en het expertisecentrum jeugd van Cosis bijdraagt aan het inclusiever maken van het onderwijs. We sluiten aan bij de planning van Nieuwveense Landen fase 3. Dit betekent dat er medio 2028 een uitgewerkt plan van ontwerp ligt. In 2030 kan de nieuwe Reestoeverschool dan klaar zijn.

Duurzame aanpassing Greijdanus

Greijdanus ziet al enige jaren het aantal leerlingen fors groeien, waardoor de school extra ruimte nodig heeft. Daarom krijgt de school permanente uitbreiding. Het schoolbestuur werkt aan een ontwerp en een kostenraming. Uitbreiden van het bestaande schoolgebouw aan de Schoolstraat is ingewikkeld vanwege de beperkte ruimte en het precies aansluiten van de nieuwbouw op de oudbouw. We verwachten dat we in 2028 starten met de bouw en dat in 2029 de school over voldoende permanente ruimte beschikt. Tot die tijd zijn noodlokalen nodig.

CSG Dingstede

Voor CSG Dingstede is een renovatieplan gemaakt. Of de renovatie door kan gaan, hangt af van het onderzoek naar mogelijke herhuisvesting van CSG Dingstede in onderwijspark Ezinge. We verwachten de resultaten eind 2026. Daarna wordt een definitieve keuze gemaakt.

Onderwijspark Ezinge

Onderwijspark Ezinge is eigendom van Woonconcept Onroerend Goed B.V. Gemeente en Woonconcept zijn in gesprek over overname van het onderwijspark door de gemeente. Overname leidt op langere termijn tot efficiënte inzet van huisvestingsmiddelen en geeft mogelijke koppelkansen voor gebruikers/huurlers. We verwachten in 2027 duidelijkheid over de overname.

Kindcentrum De Akker

Het aantal leerlingen van Kindcentrum De Akker is de afgelopen jaren gegroeid. De school heeft daarom recht op (tijdelijke) uitbreiding. In overleg met het schoolbestuur is afgesproken om voor een periode van 3 jaar onderwijsruimte te huren voor de Kwadraatafdeling aan de Argusvlinder. Deze oplossing zorgt er ook voor dat de ervaren verkeersproblematiek in de wijk minder wordt.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Wat willen we bereiken?

Alle jeugdigen bezoeken waar mogelijk en passende school en verlaten het onderwijs met een diploma

Onder het beleidsterrein Leerplicht scharen we zowel de 'echte' leerplicht (tot 18 jaar) als de activiteiten van het Doorstroompunt (na 18 jaar). Handhaving op de leerplichtwet doen we zelf via onze leerplichtambtenaren. Het Doorstroompunt is regionaal (zuidwest Drenthe).

Wat gaan we daarvoor doen?

Regionaal programma voortijdig schoolverlaters

Het regionaal programma voortijdig schoolverlaters is in 2026 goedgekeurd. In 2027 starten we met de uitvoering hiervan. Er zijn verschillende belangrijke thema's vastgesteld in het programma, zoals nieuwkomers. Met 'ontwikkeltafels' worden deze uitgewerkt in concrete acties. Hierbij schuiven deelnemers met verschillende expertises aan om samen na te denken over verbeteringen en oplossingen.

Vroege preventie

We blijven inzetten op preventie. De spijbelsprekuren zijn hierin een belangrijk middel. Ook werken we samen met scholen en onderwijsstichtingen om uitval van leerlingen te voorkomen door vroeg in te grijpen. In 2027 werken we aan nieuwe samenwerkingen en projecten op dit gebied.

Wat willen we bereiken?

Alle kinderen doorlopen met geen of minimale onderwijsachterstanden de basisschool

We krijgen elk jaar geld voor het bestrijden van onderwijsachterstanden, de zogenaamde OAB-middelen. Dit zijn geoordeelde middelen (SPUK). Vanaf 2028 worden deze middelen toegekend als een Bijzondere Fonds Uitkering (BFU). De gemeente is wettelijk verplicht om te zorgen voor een aanbod van voorschoolse educatie (VVE). Dit is een programma voor peuters met (risico op) een onderwijsachterstand. Daarnaast mag het geld ook gebruikt worden voor het bestrijden van onderwijsachterstanden bij kinderen in de basisschoolleeftijd. Daarmee stimuleren we kansengelijkheid. Tenslotte ondersteunen of faciliteren we ook projecten vanuit de samenleving die zich richten op kansengelijkheid. Op het moment van schrijven is nog niet bekend welk OAB-bedrag de gemeente Meppel in 2027 ontvangt. Dit wordt normaal gesproken rond eind september bekend gemaakt. Afhankelijk van de hoogte van het bedrag is het mogelijk dat de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid voor 2027 nog iets wordt aangepast.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeren Onderwijsachterstandenbeleid 2027-2030

Eind september 2026 wordt naar verwachting het Onderwijsachterstandenbeleid 2027-2030 vastgesteld door de gemeenteraad. De uitvoering hiervan start al in 2026 met het aanvragen van subsidies door de verschillende kinderopvangorganisaties, scholen en andere samenwerkingspartners. In 2027 start de uitvoering en de monitoring van het beleid.

Haveltermade Academy

Haveltermade Academy is een initiatief van Kindercentrum Beatrix en Kindercentrum Het Avontuur. Na schooltijd kunnen leerlingen deelnemen aan een aanbod van sportieve, culturele en educatieve activiteiten. Dit gebeurt zonder gemeentelijke subsidies. In 2026 is voor het eerst een zomerschool georganiseerd tijdens de laatste drie weken van de zomervakantie. Hiervoor heeft de gemeente wel een subsidie verstrekt.

Afhankelijk van de resultaten van deze zomerschool en de beschikbare OAB-middelen in 2027, kijken we of we dit in 2027 kunnen en willen herhalen. Daarnaast onderzoeken we de wens van de scholen om een uitbreiding van Haveltermade Academy richting de doelgroep 12-18 jaar in combinatie met een vorm van jongerenwerk. Dit is onderdeel van de Uitvoeringsagenda Jeugd.

Wat willen we bereiken?

Een goed onderwijsaanbod

We hebben nauwe banden met het onderwijs. Dat gaat vooral om basisonderwijs en voortgezet onderwijs en de kinderopvang. Hier hebben we wettelijke taken, zoals zorgen voor huisvesting, overlegplicht of het faciliteren van voorschoolse educatie. We hebben geen wettelijke taken richting het mbo en hbo, maar werken wel met hen samen rond thema's die breed spelen. We hebben vooral een verbindende rol. Daarnaast heeft de gemeente(raad) specifieke taken en verantwoordelijkheden rond het openbaar onderwijs.

Wat gaan we daarvoor doen?

Nieuwkomersonderwijs

Sinds 2023 heeft de gemeente de taak om met het onderwijs overleg te voeren over het voorzien in onderwijsplekken voor jonge nieuwkomers. In gemeente Meppel hebben we in samenwerking met Westerveld, Steenwijkerland, Staphorst en de Wolden taalschool De Welkomst opgericht. Het leerlingenaantal is de afgelopen tijd drastisch afgenomen. In 2027 nemen we de tijd om alternatieven voor de toekomst te onderzoeken. Dit doen we in samenwerking met de schoolbesturen waar De Welkomst onder valt, maar ook met de reguliere scholen.

Wat willen we bereiken?

Kansen voor peuters

In gemeente Meppel bieden we subsidie voor drie doelgroepen peuters:

1. peuters met een (dreigende) onderwijsachterstand;
2. peuters wiens ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag;
3. peuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

De eerste groep heeft de meeste aandacht en valt onder het kopje 'Onderwijsachterstanden'.

Wat willen we bereiken?

Leerlingen die het nodig hebben ontvangen een passende vervoersvoorziening

Het leerlingenvervoer bestaat uit verschillende vervoersvoorzieningen. We beoordelen altijd wat voor een leerling de meest zelfstandige vorm van vervoer is. Dit begint met een fietsvergoeding, dan een vergoeding voor openbaar vervoer, openbaar vervoer met begeleider, een kilometervergoeding en tenslotte taxivervoer.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ingang nieuwe vervoerscontract

Per 1 augustus 2027 gaat het nieuwe vervoerscontract in. Eind 2026 is duidelijk welke partij de aanbesteding gegund heeft gekregen. Wanneer dit een andere aanbieder is dan de huidige, beginnen we begin 2027 al met de voorbereidingen. Zo zorgen we dat de overgang op 1 augustus zo soepel mogelijk verloopt.

Wat willen we bereiken?

Onderwijs, kinderopvang en zorg

Onderwijs, kinderopvang en zorg komen vaak bij elkaar. Omdat we te maken hebben met verschillende wetten, hebben we ook te maken met verschillende verantwoordelijkheden. We zijn actief bezig om de samenwerking makkelijker en beter te maken. We onderzoeken nieuwe kansen. Onderwijs werkt steeds meer toe naar inclusief onderwijs. De gemeente zoekt naar passende ondersteuning en laagdrempelige voorzieningen voor jeugdigen die extra hulp nodig hebben. Op dit punt zoekt de gemeente naar gerichte preventie en lichtere of collectieve voorzieningen voor jeugdigen die ondersteuning nodig hebben. Daar vinden we elkaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inclusieve kinderopvang

In 2027 starten kinderopvang, onderwijs en zorgpartners samen met de uitvoering van inclusieve kinderopvang en bso. In 2025 en 2026 is hiervoor een visie ontwikkeld via werkbezoeken, bijeenkomsten en eerste praktijkstappen. Doel is dat alle kinderen samen opgroeien en elkaar ontmoeten in een inclusieve opvangomgeving.

Onderwijs-zorgarrangementen

Samen met het onderwijs en samenwerkingsverband passend onderwijs hebben we in 2026 een stappenplan gemaakt voor onderwijs-zorg arrangementen. Met dit stappenplan kunnen jeugdconsulenten van de gemeente, scholen en ambulant medewerkers van het samenwerkingsverband makkelijk en efficiënt samenwerken. De arrangementen zijn altijd maatwerk en worden voor elk kind apart opgesteld. Het gaat om kinderen die op een gewone basisschool zitten, maar die tijdelijk extra hulp of ondersteuning nodig hebben. Het stappenplan maakt het makkelijk om de onderwijs- en jeugdhulpdoelen van elkaar te onderscheiden en de cofinanciering te bepalen en vast te leggen. In schooljaar 2026/2027 wordt dit uitgerold in het hele samenwerkingsverband.

Vroegtijdige ondersteuning

Vanuit 'Kiezen voor de Toekomst' kijken we naar kansen op het gebied van preventie, zodat 'erger kan worden voorkomen'. Scholen en kinderopvang zijn belangrijke vroegsignaleerders. Daarom werken wij met deze partners samen en onderzoeken we kansen om zo snel mogelijk problemen te ondervangen. Ook kijken we naar mogelijkheden voor collectieve voorzieningen, zoals de Wijszo-klassen voor leerlingen die dreigen uit te vallen in het onderwijs.

Kunst, cultuur en media

Wat willen we bereiken?

Cultuur brengt mensen samen

Kunst en cultuur brengen mensen met elkaar in contact. Ze helpen inwoners om mee te doen in de samenleving en zich verbonden te voelen met hun omgeving. Cultuur draagt daarmee bij aan welzijn en een sterke samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

We versterken de lokale bibliotheek

De bibliotheek is belangrijk voor iedereen. Inwoners kunnen er lezen, leren, zich ontwikkelen en anderen ontmoeten. We verwachten dat vanaf 2027 gemeenten worden verplicht om te zorgen voor minimaal één volwaardige bibliotheek die voldoet aan de bibliotheekwet. Ook moeten gemeenten een meerjarenplan maken

voor hun bibliotheek. We werken samen met de bibliotheekaanbieder verder aan een sterke, toegankelijke en toekomstbestendige bibliotheek voor alle inwoners. Zo draagt de bibliotheek bij aan basisvaardigheden, persoonlijke ontwikkeling en meedoen in de samenleving.

We ondersteunen een sterke lokale publieke omroep

Lokale media spelen een belangrijke rol in de samenleving. Zij informeren inwoners over wat er gebeurt in Meppel en besteden aandacht aan maatschappelijke, culturele en lokale onderwerpen. Daarmee dragen zij bij aan betrokkenheid en verbondenheid. De komende jaren werken lokale omroepen toe naar een nieuw stelsel van streekomroepen. We verwachten dat de nieuwe Mediawet en het nieuwe stelsel vanaf 2028 in werking treedt. Tot die tijd ondersteunen we de lokale publieke omroep en volgen we deze ontwikkelingen actief. Zo houden inwoners toegang tot onafhankelijke informatie en nieuws uit hun eigen omgeving.

Wat willen we bereiken?

Kunst en cultuur zijn zichtbaar en beleefbaar

Wij willen dat inwoners en bezoekers kunst, cultuur en erfgoed kunnen beleven. Culturele voorzieningen, activiteiten en erfgoedlocaties bieden ruimte voor ontmoeting, inspiratie en ontspanning. Ze dragen bij aan een aantrekkelijke gemeente om in te wonen en te bezoeken.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken aan een toekomstbestendige schouwburg Ogterop

Tijdens de vernieuwbouw blijft de schouwburg via Ogterop on Tour een zichtbaar onderdeel van het culturele aanbod van Meppel. Zo kunnen inwoners ook tijdens de verbouwing kunst en cultuur blijven beleven.

We investeren in toegankelijke en toekomstbestendige musea.

Musea vertellen de verhalen van Meppel en maken onze geschiedenis zichtbaar en beleefbaar. Museum InDruk en het Stedelijk Museum zijn zelfstandige organisaties en verantwoordelijk voor hun eigen aanbod en ontwikkeling. Na de vernieuwing van hun presentaties werken de beide musea aan het behouden en vergroten van hun bezoekersaantallen. Daarmee leveren de musea een belangrijke bijdrage aan het zichtbaar maken van het erfgoed van Meppel en aan een aantrekkelijk cultureel aanbod voor inwoners en bezoekers. Wij ondersteunen de musea waar dat past binnen onze rol als gemeente en blijven hierover met hen in gesprek.

Wat willen we bereiken?

Meer inwoners doen mee aan kunst en cultuur

Wij willen dat alle inwoners kunst en cultuur kunnen beleven en er actief aan kunnen meedoen. Cultuur helpt mensen hun talenten te ontdekken, zich te ontwikkelen en te ontspannen: alleen of samen. Door kinderen al vroeg kennis te laten maken met kunst en cultuur leggen we vroeg de basis voor een leven lang cultuurdeelname.

Wat gaan we daarvoor doen?

We maken de mogelijkheden voor fondsen en regelingen voor cultuurdeelname beter bekend.

Voor sommige inwoners zijn de kosten van cultuuractiviteiten een drempel. We zien dat bestaande fondsen en regelingen, zoals het Jeugdfonds Sport & Cultuur, vaker worden gebruikt voor sport dan voor cultuur. Daarom onderzoeken we in gezamenlijkheid met andere beleidsterreinen en maatschappelijke partners hoe we deze mogelijkheden beter onder de aandacht kunnen brengen, zodat meer inwoners hiervan gebruik kunnen maken.

We ontwikkelen de Plataan verder als culturele bruisplek.

We ontwikkelen De Plataan verder als culturele bruisplek waar inwoners elkaar ontmoeten, talenten zich kunnen ontwikkelen en ruimte is voor cultuureducatie, amateurkunst en nieuwe culturele initiatieven.

Beleidsindicatoren

Programma 3

Indicator	Eenheid	2022	2023	2024	2025
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Relatief verzuim	2,1%	2,3%	2,1%	2,7%
Absoluut verzuim	Absoluut verzuim	3,3	5,1	8,7	9,2
Relatief verzuim	Absoluut verzuim	19	18	19	19

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: DUO/Ingrado

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Lasten						
Onderwijs, cultuur en media						
Onderwijshuisvesting	4.372	4.638	5.061	5.310	6.064	6.091
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.745	1.809	1.834	1.834	1.834	1.834
Kunst, cultuur en media	4.341	4.134	4.185	4.914	4.271	5.374
Totaal Onderwijs, cultuur en media	10.457	10.581	11.080	12.059	12.169	13.299
Totaal Lasten	10.457	10.581	11.080	12.059	12.169	13.299
Baten						
Onderwijs, cultuur en media						
Onderwijshuisvesting	-400	-408	-415	-421	-421	-389
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-597	-546	-546	-546	-546	-546
Kunst, cultuur en media	-1.266	-888	-714	-1.535	-966	-966
Totaal Onderwijs, cultuur en media	-2.263	-1.842	-1.675	-2.502	-1.933	-1.901
Totaal Baten	-2.263	-1.842	-1.675	-2.502	-1.933	-1.901
Saldo van baten en lasten	8.194	8.739	9.405	9.557	10.236	11.398
Onttrekkingen						
Onderwijs, cultuur en media						
Onderwijshuisvesting	-65	-115	-62	-68	-68	-40
Totaal Onderwijs, cultuur en media	-65	-115	-62	-68	-68	-40
Totaal Onttrekkingen	-65	-115	-62	-68	-68	-40
Totaal reserve mutaties	-65	-115	-62	-68	-68	-40
Gerealiseerd resultaat	8.129	8.624	9.343	9.489	10.168	11.358

Begroting 2027 ten opzichte van 2026

Lasten

Onderwijshuisvesting

Vanaf 2027 is voor een periode van drie jaar een huurbedrag van € 38.000 per jaar opgenomen voor tijdelijke uitbreiding van De Akker. Voor indexering van de huur van scholencampus Ezinge is het budget € 42.000 verhoogd. Door investeringen in onderwijs zijn de kapitaallasten hoger vanaf 2027. Dit betreft (tijdelijk) onderwijs in Nieuwveense landen en noodunits voor de Mackayschool.

Kunst, cultuur en media

In 2025 en 2026 is €106.000 ontvangen voor de wettelijke zorgplicht voor de bibliotheek. Dit is doorbetaald aan de bibliotheek. Vanaf 2027 vervallen deze kosten. In 2027 vervalt een budget van bijna € 200.000 voor de Plataan die in 2026 eenmalig was opgenomen voor vervanging van inventaris en een upgrade van de theaterzaal. Er is in 2027 incidenteel extra budget opgenomen voor onderhoud van de toren van Nederlands Hervormde kerk (€ 200.000) en korenmolen De Sterrenberg (€ 20.000). Het resterende verschil wordt veroorzaakt door reguliere prijsstijgingen en een wijziging in toedeling van personele kosten.

Baten

Kunst, cultuur en media

Voor de Plataan was in 2026 eenmalig een budget van bijna € 200.000 opgenomen voor vervanging van inventaris en een upgrade van de theaterzaal. Daar tegenover stonden inkomsten die bij de overname van het beheer ontvangen zijn.

Begroting 2027 en meerjarenperspectief

Lasten

Onderwijshuisvesting

Tot en met 2027 zijn er onderzoeksmiddelen beschikbaar zoals het onderzoeksbudget voor onderwijshuisvesting van €50.000 uit het IHP. Vanaf 2028 is hiervoor niets meer opgenomen. De kapitaallasten zijn hoger door investeringen in onderwijshuisvesting Nieuwveense Landen (vanaf 2028), uitbreiding Greijdanus (vanaf 2028) en de Reestoeverschool (vanaf 2029). Door realisatie van de uitbreiding Greijdanus, vervallen de huurkosten van €85.000 voor noodunits vanaf 2029.

Lasten en baten

Kunst, cultuur en media

De komende jaren stijgen de lasten voor schouwburg Ogterop door de kapitaallasten voor de vernieuwbouw. Ook vinden de voorstelling na het opleveren van de vernieuwbouw weer plaats in Schouwburg Ogterop waardoor de exploitatielasten en baten weer toenemen. Voor de tijdelijke overname van het beheer van de Plataan zijn de lasten en de baten verhoogd tot en met 2028. De subsidie (en doorbetaling daarvan) voor toegang en spreiding van €100.000 aan de bibliotheek vervalt vanaf 2029.

Investeringen

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2026	2027	2028	2029	2030 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto- investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 3 - Onderwijs, cultuur en media									
<u>Onderwijs</u>									
Tijdelijke school Nieuwveense Landen	1.380					1.380	30	1.350	2026
CSG Dingstede	21	178	888	888		1.975		1.975	2029
Greijdanus	765	4.212	527			5.504		5.504	2028
KC CBS De Akker	95					95		95	2026
Onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen	1.598		2.934			15.315		15.315	2027
SBO Reestoeverschool	81	65	518	2.918	2.918	6.500		6.500	2030
KC OBS Commissaris Gaarlandt		117	83	83	5.060	5.343		5.343	2027-2030
KC CBS De Wel		83	83	70	3.936	4.172		4.172	2027-2030
Units tijdelijke huisvesting onderwijs Mackayschool	346					346		346	2026
Subtotaal onderwijs	4.286	5.033	3.959	11.914		40.630	30	40.600	
		15.438							
<u>Cultuur</u>									
Ogterop vernieuwbouw	1.101	9.900		7.749		30.200	1.100	29.100	2027-2029
Ogterop overig	26		26			52		52	2028
Subtotaal cultuur	1.127	9.900	7.749	-		30.252	1.100	29.152	
		11.476							
Totaal programma 3 - Onderwijs, cultuur en media	5.413	25.338	16.509	11.708	11.914	70.882	1.130	69.752	

Toelichting

Dingstede

Voor CSG Dingstede is vanuit eerdere jaren € 1.975.000 beschikbaar voor renovatie. De keuze voor renovatie hangt af van het onderzoek naar een mogelijke verhuizing van CSG Dingstede naar onderwijspark Ezinge. Eind 2026 verwachten we de resultaten van dit onderzoek. Daarna leggen we een definitief voorstel voor aan de gemeenteraad.

Greijdanus

Er is een investeringskrediet van € 2,9 miljoen opgenomen voor de uitbreiding van deze school. Voor de permanente uitbreiding is een hoger investeringskrediet van € 5,3 miljoen nodig. De uitbreiding is complexer en de kosten zijn door indexeringen gestegen sinds het eerdere krediet is vastgesteld. Voor de aanschaf van de eerste inrichting van de uitbreiding is een investeringskrediet van € 160.000 beschikbaar.

Via deze begroting wordt het benodigde krediet bijgesteld. De bouw van de uitbreiding start in 2028 en is in 2029 gereed. Tot die tijd zijn noodlokalen nodig.

Onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen

Voor de bouw van dit project is een investeringskrediet van € 15,3 miljoen opgenomen in de begroting.

Reestoeverschool

Voor nieuwbouw van de Reestoeverschool is een investeringskrediet opgenomen van € 6,5 miljoen.

KC OBS Commissaris Gaarlandt en KC CBS De Wel

Voor de basisscholen in Nijeveen is nieuwbouw gepland. Vernieuwing van deze scholen is onderdeel van de plannen voor een multifunctioneel centrum (MFC) in Nijeveen. Vanuit de onderwijswetgeving moeten schoolbesturen hiervoor een voorbereidingskrediet krijgen. Daarom is voor beide scholen een voorbereidingskrediet opgenomen in deze begroting. Voor het bouwen van de kindcentra is voor 2030 totaal bijna € 9 miljoen opgenomen.

Ogterop

De start van de bouw liep vertraging op door tegenvallende aanbestedingsresultaten en besluitvorming die daarop volgde. In 2027 gaan we verder met de sloop en beginnen we met de vernieuwbouw van Schouwburg Ogterop. Volgens planning is de oplevering van het gebouw eind 2028. De investeringen in 2029 betreffen onder andere de theater technische aanpassingen.

Thema Leefomgeving, ruimte en economie

Algemeen

De leefomgeving van Meppel is zichtbaar, voelbaar en bepalend voor hoe we samenleven. We hebben een grote verantwoordelijkheid om voor een leefomgeving te zorgen die past bij de behoeften van onze inwoners en ondernemers. Maar onze rol verandert. We bewegen mee met maatschappelijke ontwikkelingen, technologische vooruitgang en initiatieven van inwoners en ondernemers. In onze omgevingsvisie staan vier ambities die richting geven:

- duurzaam in alle opzichten;
- schoon, natuurlijk en gezond;
- levendig en leefbaar; en
- kwalitatief en inclusief groeien.

Deze ambities en de doelen die daarbij horen, zijn de rode draad in onze programma's voor Leefomgeving, Ruimtelijke Ontwikkeling en Economische Ontwikkeling. In 2027 zetten we concrete stappen om deze ambities waar te maken en doelen te halen.

Ontwikkelingen

We bereiden Meppel voor op een schaa sprong

Meppel groeit. We werken aan nieuwe gemeenschappen, ruimte voor ondernemers en een goede bereikbaarheid. Deze groei zien we in 2027 in de ontwikkeling van onder andere Noordpoort en bedrijventerrein Noord III. Ook geven we de complexe ontwikkeling van ons stationsgebied de komende jaren een krachtige impuls. Dit gebied krijgt in de toekomst een geheel nieuwe identiteit. Zo houden we onze positie als centrumgemeente met een hoogwaardig aanbod aan voorzieningen. Ook groeien we zo uit naar een plek van betekenis voor de Regio Zwolle met een unieke positie in Drenthe.

Tegelijkertijd staan we voor de uitdaging om deze groei duurzaam vorm te geven. Dat betekent dat we bij gebiedsontwikkelingen rekening houden met ruimte voor duurzame energie, het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte, een gezonde leefomgeving en het versterken van de biodiversiteit. Zo zorgen we ervoor dat Meppel groeit en mooier, gezonder en veerkrachtiger wordt.

We koesteren onze bestaande wijken en buurten

De groei van Meppel begint bij de kwaliteit van onze bestaande wijken en buurten. Onze inwoners wonen in de eerste plaats in hun eigen wijk, buurt of straat. Daarom omarmen we initiatieven van inwoners die hun buurt willen vergroenen, verfraaien of leefbaarder maken. Waar verschillende opgaven samenkomen, pakken we die in samenhang aan. De wijkaanpak Haveltermade laat zien hoe we samen met Woonconcept, Welzijn MensenWerk en andere partners werken aan oplossingen voor onder andere leefbaarheid, de warmtetransitie en de aansluiting op Noordpoort.

We brengen onze beheerplannen op orde om nog beter te zorgen voor die straten en buurten. Groot onderhoud en vervanging voeren we uit wanneer dat nodig is. Bij onderhoud, vervanging en herinrichting kijken we verder dan alleen de technische staat. We maken steeds meer gebruik van deze momenten om te vergroenen, de biodiversiteit te versterken en wateroverlast en hittestress tegen te gaan.

We delen de kansen die Meppel biedt graag met anderen

Meppel is een fijne en aantrekkelijke plek om te wonen, ondernemen, leren en bezoeken. Meppelers weten dat. Met nieuw beleid voor horeca, evenementen, recreatie en toerisme maken we Meppel nog aantrekkelijker voor inwoners, bezoekers en bedrijven. We bouwen samen met ondernemers, inwoners en partners verder aan een stad die haar regionale positie met vertrouwen uitbouwt. Daar zijn we trots op. We zetten ons in voor

een sterke en toekomstbestendige economie, een aantrekkelijk vestigings- en leefklimaat en een levendige binnenstad.

Relaties met andere thema's

Wat we doen in de leefomgeving raakt veel andere beleidsterreinen. Denk aan duurzaamheid, gezondheid, wijkgericht werken, onderhoud van kapitaalgoederen en grondbeleid.

Programma 4: Leefomgeving

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen		Portefeuille
	Wegen, mobiliteit en verkeer	Annen
	Stadsverzorging	van Ulzen
	Water	Annen
	Groen -en spelen	Annen
	Parkeren	van Ulzen
	Begraafplaatsen	Annen
	Energie, klimaat en milieu	Annen
	Afvalinzameling	Annen
	Riolering	Annen

Algemeen

Dit programma richt zich op het beheer, onderhoud en de duurzame ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. We beheren de onderdelen van de leefomgeving die we in eigendom hebben. Beheren is onderhoud plegen om de leefomgeving netjes en bruikbaar te houden. Maar het is ook vervangen van wat niet meer functioneert of aanpassen als er ander gebruik of functies wenselijk zijn. Een goede leefomgeving is functioneel, duurzaam en mooi. Het onderhoud is gebaseerd op bestuurlijk vastgestelde prijskwaliteitsafspraken voor schoon, heel en veilig. Of de leefomgeving dan ook goed is hangt af van de mate waarin die aansluit bij de behoefte en gebruik en uitnodigt tot ontmoeting, beweging en verblijf. Waar dat niet zo is helpt herinrichting om de ruimtelijke kwaliteit, gebruikskwaliteit en ecologische kwaliteit weer te laten aansluiten bij onze ambities. We betrekken daarbij de inwoners waar dat kan of we laten ons betrekken. We werken aan opgaven zoals de energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, circulariteit en duurzame mobiliteit. Ook zorgen we voor een gezonde en schone leefomgeving door uitvoering te geven aan onze milieutaken, een doelmatige grondstoffeninzameling en stadsverzorging. Zo bouwen we aan een aantrekkelijke, gezonde en toekomstbestendige gemeente voor onze flora en fauna en inwoners, ondernemers en bezoekers.

Beleidskaders

- Omgevingsvisie gemeente Meppel (2025)
- Programma Duurzaam 2024-2028 (2024)
- Lokale Adaptatiestrategie en Lokale uitvoeringsagenda 2023-2028 (2024)
- Programma Biodiversiteit (2025)
- Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 Drenthe (2021)
- Transitievisie Warmte (2021)
- Verschillende warmteplannen (vanaf 2022)
- Beleidsvisie externe veiligheid (2014)
- Nota bodembeheer (2020)
- Riolering en Water Programma 2023-2028 (2022)
- Kadernotitie Zo doen we groen! (2016)
- Beleidsvisie op uitgeefbaar groen 2017
- Groene kaart 2012 en lijst monumentale bomen 2008
- Speelruimteplan (2013)
- Gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP) (2017)
- Beleidsplan parkeren herijking (2017)
- Nota fiets (2013)

- Actieplan fiets! 2024-2029 (2024)
- Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit Op Maat (KOM) (2014)
- Wegenbeheerplan 2019-2023 en het nog vast te stellen nieuwe wegenbeheerplan 2024-2028
- Beleid openbare verlichting 'Alles Duurzaam' 2015-2019
- Beheerplan Openbare Verlichting 2021-2025
- Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2023-2027
- Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen 2026 (wordt in 2026 nog geactualiseerd)

Energie, klimaat en milieu

Wat willen we bereiken?

We willen een duurzame en toekomstbestendige gemeente zijn.

Hierbij werken toe naar de volgende doelen:

- Gemeente Meppel CO₂-neutraal in 2040;
- Een klimaatbestendig en waterrobuust gemeente Meppel in 2050;
- Een robuust en veerkrachtig ecosysteem passend bij de verschillende leefgebieden binnen de gemeente in 2050;
- Voldoen aan wettelijke milieunormen voor bodem, water, lucht en geluid;
- Een circulaire economie in 2050.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken aan een toekomstig energiesysteem voor Meppel

We nemen vervolgstappen voor een nog op te stellen Omgevingsprogramma Energie. Hiervoor maken we een beeld van het gewenste, toekomstige energiesysteem van de gemeente Meppel.

We faciliteren oplossingen en nemen maatregelen voor het energienetwerk en netcongestie

- We werken samen met netbeheerders, provincies en gemeenten aan de uitbreiding van het energienet en het beperken van netcongestie. In Noord III wordt een nieuw hoog- en middenspanningsstation door TenneT en Enexis gebouwd.
- We maken de uitbreiding van het elektriciteitsnet mogelijk met vergunningverlening of wijzigingen in het omgevingsplan.
- We werken mee aan regionale en provinciale energieprogramma's. We ontwikkelen energiebeelden en onderzoeken kansen voor waterstof.

We werken aan grootschalige energieopwekking

Windenergie

- We nemen deel aan de regionale verkenning van windenergie. Dat doen we samen met de buurgemeenten De Wolden, Westerveld en Steenwijkerland en provincie Drenthe. Hierbij werken we aan beleid voor lokaal eigendom, ruimtelijke randvoorwaarden en communicatie & participatie.
- We geven vervolg aan het proces voor windenergie in Noord IV volgens de strategie Noord IV. Hiervoor schrijven we een kadernotitie met daarin de uitgangspunten hoe Meppel windenergie in Noord IV gaat realiseren. Daarnaast maken we afspraken met provincie Drenthe en het waterschap over het bevoegd gezag en de waterbergingopgave.
- Zonne-energie
- We werken een zonnestrategie uit en geven hier uitvoering aan. Hierin worden de verschillende zonneprojecten uitgewerkt.

- Binnen het OER-project A28/A32 onderzoeken we de mogelijkheden voor zonnepanelen langs snelwegen. In 2027 gaat het project naar de uitvoeringsfase.
- We stimuleren zonne-energie op grote daken, met name op bedrijventerreinen.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor heroverweging van de ontwikkeling van zonnepark Nieuwveense Landen en leggen de uitkomsten voor aan de raad.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor solar carports.

Werken aan de warmtetransitie.

- De vastgestelde warmteplannen Berggierslanden, Koedijklanden/Reestlanden/Slingenberg, Oosterboer, Nijveen en Blankenstein hebben we gebundeld in een werkagenda en die voeren we uit.
- We geven een vervolg aan de warmteplannen in oprichting voor Haveltermade en Ezinge.
- Als het Warmteprogramma is vastgesteld, werken we op die manier aan nieuwe warmteplannen en komen we met voorstellen om de warmtetransitie verder te versnellen.
- We stellen een omgevingsprogramma energie op en nemen het warmteprogramma en de warmteplannen hierin op.
- We onderzoeken kansen voor warmtenetten.

We stimuleren 'geen-spijtmateregelen'.

We voeren de lokale aanpak isolatie uit binnen het Nationaal Isolatieprogramma. We helpen inwoners hun energierekening te verlagen en hun woning te verduurzamen. Hiervoor:

- bieden we ondersteuning via de Meppeler Energiecoaches, het Fixteam en het Drents Energieloket;
- informeren we inwoners over subsidies, leningen en andere regelingen;
- werken we met woningcorporaties, energiecoöperaties en bewoners aan wijkgerichte verduurzaming en warmteplannen;
- ontwikkelen we een aanpak voor Verenigingen van Eigenaren (VvE's), gespikkeld bezit en particuliere verhuur.

We voeren de acties van de Lokale Uitvoeringsagenda (LUA) uit.

In 2027:

- gaan we stresstesten (straatplaten) bijwerken. Hierin wordt specifiek gekeken naar welk effect de projecten van de afgelopen 5 jaar hebben gehad op de thema's wateroverlast, overstromingen, hitte en droogte;
- overleggen we met de veiligheidsregio over de kwetsbaarheid van vitale infrastructuur en objecten, zoals ziekenhuizen en vluchtroutes;
- zal er een nieuwe LUA opgesteld worden. Samen met de stresstesten vormt dit een onderdeel van het nieuw op te stellen Omgevingsprogramma groen-blauw.

We werken samen binnen het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptie (DPRA) regio Fluvius aan opgaves rondom klimaatadaptatie.

We werken mee aan risicodialogen, waarin we met partners in gesprek gaan over de gevolgen van klimaatverandering en welke maatregelen we hiertegen willen nemen. Daarnaast worden er nieuwe regionale stresstesten uitgevoerd op de thema's wateroverlast, overstromingen, hitte en droogte. Op basis hiervan werken we de Regionale Adaptatie Strategie bij. Deze gebruiken we als basis voor het gemeentelijke Omgevingsprogramma groen-blauw.

We evalueren het gemeentelijk hitteplan en werken deze bij.

In het najaar van 2026 en het voorjaar van 2027 actualiseren we het gemeentelijk hitteplan. Samen met onze partners evalueren we de inzet van het plan in 2026 en verbeteren we de aanpak.

We versterken de groenblauwe structuur op Blankenstein

Binnen het programma Werklandschappen van de toekomst werken we samen met ondernemers en ICC Parkmanagement om Blankenstein toekomstbestendiger te maken.

We beschermen dieren bij verduurzaming van gebouwen

Dat doen we met het Soortenmanagementplan (SMP) voor vleermuizen, huismus, huiszwaluw en gierzwaluw. We plaatsen zelf nieuwe voorzieningen voor deze soorten en helpen inwoners en Woonconcept door middel van onze gemeentelijke vergunning SMP. We starten met de monitoring.

We monitoren natuur- en landschapswaarden.

We actualiseren de informatie over planten en dieren in onze gemeente. We onderzoeken samen met vrijwilligers en Landschapsbeheer Drenthe de kwaliteit van houtige landschapselementen in het buitengebied, zoals houtwallen. In 2027 doen we dat in Nijentap, Haakswold en de stadsrandzone.

We zetten in op duurzaamheidseducatie.

We gaan meer samenwerken met scholen en de Regiocampus. Leerlingen en studenten werken daarbij aan onderwerpen die belangrijk zijn voor de toekomst van hun leefomgeving. Duurzaamheid speelt hierin een belangrijke rol. Zelf organiseren we activiteiten zoals Meppel in 1 dag schoon.

Makersloods - een circulair ambachtscentrum

Het Meppeler Circulaire Ambachtscentrum wordt een plek waar hergebruik, innovatie en samenwerking samenkomen. We halen meer bruikbare materialen uit het grof huishoudelijk afval. Ook werken we samen met onderwijs, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

We beschermen de leefomgeving door een risicogestuurde uitvoering van de milieutaken door de Omgevingsdienst Drenthe.

Samen met de Omgevingsdienst Drenthe, de Drentse gemeenten en provincie Drenthe werken we op basis van risicogestuurd toezicht volgens de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie milieu Drenthe. Daarnaast reageren we op klachten die gerelateerd zijn aan bodem, water, lucht en geluid.

We zetten samen met de omgevingsdienst Drenthe in op energietoezicht bij bedrijven.

We controleren of bedrijven de verplichte energiebesparende maatregelen uitvoeren. Het gaat om maatregelen die zij binnen vijf jaar kunnen terugverdienen. Als een bedrijf zich niet aan de regels houdt, spreken we het daarop aan. Zo stimuleren we bedrijven om hun energieverbruik structureel te verlagen.

Water

Wat willen we bereiken?

Een schoon en bruikbaar watersysteem met voldoende bergingscapaciteit.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- Een beleefbaar, bruikbaar, gezond en klimaatrobuust watersysteem.

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren onze wettelijke schouwplicht voor de watergangen uit en onderhouden ze.

Riolering

Wat willen we bereiken?

Een voor de volksgezondheid doelmatig rioleringsstelsel voor het stedelijk afvalwater.

Hierbij werken we aan de volgende doelen:

- Geen hemelwater naar de rioolwaterzuivering.
- Nadelige gevolgen van te veel en te weinig water zo minimaal mogelijk maken.

Wat gaan we daarvoor doen?

We reinigen en inspecteren de riolering en kolken.

In 2027 reinigen en inspecteren we 28 kilometer riool in Nijeveen. Daarnaast worden de ruim 14.000 putten gelegeerd.

We voeren klein en groot onderhoud uit aan de rioolgemalen.

Met goed onderhoud van de rioolgemalen zorgen we ervoor dat deze het blijven doen zodat de kans op overlast door een niet werkend riool zo klein mogelijk is. De gemalen in de Merelstraat (Nijeveen) en de Lijsterstraat worden vernieuwd.

We voeren projecten uit om wateroverlast te voorkomen

Groen en spelen

Wat willen we bereiken?

Een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving met beleefbaar, bruikbaar en toekomstbestendig groen voor mens, plant en dier.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- Schoon, heel, veilig en goed groen.
- Een robuust en veerkrachtig ecosysteem, passend bij de verschillende leefgebieden binnen de gemeente.
- Een openbare ruimte met 30% groen of blauw areaal binnen de kom en 10% buiten de bebouwde kom.
- Een openbare ruimte met 30% schaduw, voornamelijk van bomen.
- Aantrekkelijke, herkenbare en toegankelijke parken en groengebieden binnen loopafstand.
- Voldoende en veilige speelruimte voor kinderen in de leeftijdsgroepen 0-5 en 6-11, op een bereikbare afstand.

Wat gaan we daarvoor doen?

We onderhouden het groen en de speelplekken op het vastgestelde niveau

De gemeenteraad heeft het onderhoudsniveau vastgesteld voor de verschillende gebieden in de stad. Dat geldt ook voor het groen en de speelplekken. Dit gaat over hoe schoon, hoe heel en hoe veilig willen we dat de openbare ruimte in de verschillende delen van de stad is. Dat kennen we onder de naam KOM. In de paragraaf kapitaalgoederen is die opgenomen. Zo onderhouden we ca 29.500 bomen, ca. 350 hectare groen en 569 speeltoestellen.

We vergroenen onze wijken

Bij kleine ingrepen in de openbare ruimte proberen we zoveel mogelijk groen toe te voegen.

Vaak doen we dit samen met inwoners. Zij komen ook met ideeën omdat zij hun omgeving het beste kennen. Voor de natuur is toevoegen van kruidenvegetatie of inheemse struiken belangrijk. We planten ook meer bomen voor de natuur en tegen hitte.

We voeren maatregelen van het omgevingsprogramma biodiversiteit uit

We gaan onder andere minder maaien rond onze bomen en voegen struiken toe in de parken. Ook registreren en beheren we invasieve exotische planten en dieren wanneer we deze tegenkomen. Onze vrijwillige tuinrangers gaan voor het derde en voorlopig laatste jaar aan de slag. Zij geven tuinadvies aan inwoners. We evalueren dit na afloop van dit jaar.

We geven uitvoering aan Streekbeheer en de Leadersubsidie voor natuur en leefbaar platteland.

Binnen Streekbeheer voeren vrijwilligers, zoals de Landschapsbrigade Meppel, met hulp van Landschapsbeheer Drenthe onderhoudswerkzaamheden en verbeteringen uit in het landschap. Bijvoorbeeld door het snoeien van houtwallen en bosjes. Binnen Leader kunnen brede initiatieven ingediend worden die bijdragen aan de leefbaarheid op het platteland.

We zorgen voor voldoende en veilige speelruimte

Veel van de speelplekken en toestellen onderhouden we zodat ze veilig bespeelbaar blijven. Maar soms is het nodig om de speelplekken of de speeltoestellen te veranderen. Dat doen we als ze te oud zijn en te vaak gerepareerd moeten worden. Maar dat doen we ook als het aantal kinderen in een buurt sterk verandert, of de speeltoestellen niet meer bij hun leeftijd passen. Keuzes hierin maken we samen met de buurt en vooral de kinderen. Bijzonder is dat we in 2027 een Samenspeelplek proberen te maken waar ieder kind welkom is, zich welkom voelt en mee kan doen.

Wegen, mobiliteit en verkeer

Wat willen we bereiken?

Een veilig, toekomstbestendig en duurzaam mobiliteitssysteem.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- Schone, hele, veilige en goede wegen;
- Een duurzaam mobiliteitssysteem met goede laadinfrastructuur;
- Een openbare ruimte die gebaseerd is op het STOMP-principe (stappen, trappen, openbaar vervoer, deelmobiliteit, privévervoer).

Wat gaan we daarvoor doen?

Stadsbus de Mug

Voor meer informatie over de Stadsbus de Mug, zie programma 1 Bewegen en welzijn.

Klein en groot onderhoud uitvoeren aan wegen, fiets- en voetpaden.

We voeren groot- en klein onderhoud uit om problemen te voorkomen én te herstellen. Zo blijft de kwaliteit van onze wegen, fiets- en voetpaden en verkeersborden op peil.

Het onderhoud bepalen we op basis van de jaarlijkse globale weginspectie. Wegen in (nieuwbouw) plangebieden nemen we niet mee in het regulier onderhoud. Hier voeren we alleen onderhoud uit als sprake is van kwaliteit D of gevaarlijke situaties.

Reconstructies vanuit een krediet zijn opgenomen in de investeringslijst.

Klein en groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken.

We voeren regulier klein onderhoud uit aan civieltechnische kunstwerken. Dit doen we op basis van de jaarlijkse, globale, visuele inspectie. Ernstige schade herstellen we direct. Overige schades nemen we mee in het reguliere onderhoud. Door periodiek inspecties uit te voeren, blijven onze beheergegevens actueel. Groot onderhoud en reconstructies vanuit een krediet zijn opgenomen in de investeringslijst.

Klein en groot onderhoud aan openbare verlichting.

Het regulier onderhoud van onze openbare verlichting bestaat uit het vervangen van defecte lampen en het oplossen van schades, bijvoorbeeld veroorzaakt door aanrijdingen. Hierdoor blijft de openbare verlichting functioneel.

Uitvoeren Actieplan fiets!

We gaan aan de slag met het fietspad Oosterboer Noord, de fietsoversteek op het kruispunt Handelsweg-Industrieweg en we brengen extra markering op het wegdek aan bij fietspaaltjes voor de verkeersveiligheid.

Opstellen onderdelen omgevingsprogramma mobiliteit

We nemen de volgende stappen bij de uitwerking van de onderdelen van het omgevingsprogramma mobiliteit. Op basis van de kadernotitie verkeersstructuur werken we verder aan de uitwerking van het STOMP-principe. We beginnen met het opstellen van voetgangersbeleid en de aanpak van verkeersveiligheid. We stellen uitvoeringsagenda's op.

Uitvoeren maatregelen elektrisch laden

We voeren maatregelen uit volgens het uitvoeringsprogramma Elektrisch Laden 2026 – 2030 (onder het omgevingsprogramma mobiliteit). Hiermee stimuleren we elektrisch rijden. We zetten vooral in op het aanleggen en faciliteren van publieke laadpunten. We onderzoeken welk model het meest geschikt is voor de plaatsing van publieke laadpunten vanaf 2028 en van laadpunten in de parkeergarages. We doen kleinschalige pilots met deelvervoer en kijken naar de mogelijkheden voor solar carports.

De plaatsen van laadpunten is afhankelijk van de beschikbare netcapaciteit. Netcongestie en het gewijzigde Autoriteit Consument en Markt prioriteringskader kunnen zorgen voor vertraging.

Parkeren

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendig parkeersysteem dat het STOMP-principe ondersteunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen onderdeel parkeren omgevingsprogramma mobiliteit

We werken de uitvoering van het onderdeel parkeren voor het omgevingsprogramma mobiliteit verder uit. Daarbij hebben we aandacht voor onze duurzaamheidsdoelen. Hierin komt nieuwe parkeerregelgeving, naast de nieuwe nota parkeernormen die al is vastgesteld. We voeren maatregelen uit op basis van de uitvoeringsagenda parkeren, die nog vastgesteld moet worden onder het omgevingsprogramma mobiliteit.

Vervangen parkeerautomaten

De huidige straatparkeerautomaten zijn aan het einde van hun technische levensduur. Deze vervangen we door nieuwe automaten die gebruikersvriendelijker zijn en passen bij de huidige tijd. We kijken meteen of er ook minder automaten op straat kunnen.

Afvalinzameling

Wat willen we bereiken?

We minimaliseren het aantal kilo's restafval van inwoners en maximaliseren het recyclepercentage.

Hiervoor werken we aan de volgende doelen:

- In 2030 wordt minimaal 60% van al ons huishoudelijk afval gerecycled.
- De hoeveelheid huishoudelijk restafval blijft jaarlijks afnemen tot minder dan 100 kg per inwoner.
- We hebben een afvalscheidingspercentage van minimaal 75%.

Wat gaan we daarvoor doen?

Milieustraat

We onderzoeken de mogelijkheden voor een milieustraat/brengstation binnen onze gemeente.

Invoering Restafvalsaldo

Per 1 januari 2027 voeren we het Restafvalsaldo in. Hiermee stimuleren we inwoners om afval beter te scheiden en meer grondstoffen te hergebruiken. We begeleiden inwoners bij de invoering, informeren over afvalpreventie en afvalscheiding, monitoren de resultaten en verbeteren waar nodig onze dienstverlening. Voor huishoudens met bijzondere omstandigheden bieden we maatwerk.

Stadsverzorging

Wat willen we bereiken?

Een schone openbare ruimte.

Hierbij werken we toe naar het volgende doel:

- Het behalen van het kwaliteitsniveau voor het schoonhouden van de openbare ruimte, zoals door de raad vastgesteld. Zie de risicoparagraaf.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vegen, legen en onderhoud.

We houden de openbare ruimte schoon door wegen en fietspaden volgens vaste routes te vegen. De binnenstad vegen we dagelijks, doorgaande routes zes keer per jaar en overige wegen en fietspaden drie tot vier keer per jaar. Afvalbakken in het centrum legen we dagelijks en de overige bakken legen we minimaal één keer per week, afhankelijk van het gebruik.

Optreden bij overlast van dieren.

We beperken overlast van dieren in de openbare ruimte door advies te geven en waar nodig op te treden. We bestrijden ratten actief en houden de buitenruimte schoon met hondenpoepbakken en een hondenpoepzuiger.

Begraafplaatsen

Wat willen we bereiken?

Optimaal verzorgde begraafplaatsen voor een actueel en passend aanbod voor begraven in Meppel.

Wat gaan we daarvoor doen?

We onderhouden onze begraafplaatsen.

We zorgen dat onze begraafplaatsen in Meppel en Nijeveen er optimaal verzorgd uitzien aan de hand van de kwaliteitscriteria die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. We ronden de vierde fase van het herstel van monumentale graven af. De historische graven op de begraafplaats aan de Zomerdijk worden met behulp van vrijwilligers en Waarborgfonds Meppel hersteld.

Beleidsindicatoren

Programma 4

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024	2025
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	155	149	147	148	166*
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	5,9%	6,7%	7,6%	8,9%	

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl (* obv interne gegevens) en grondstoffenmonitor Markerein 2026

Ontleend aan: CBS Statistiek Huishoudelijk Afval

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Lasten						
Leefomgeving						
Wegen, mobiliteit en verkeer	5.709	6.082	5.876	5.513	5.737	5.794
Stadsverzorging	1.104	1.664	1.323	1.422	1.422	1.426
Water	806	583	759	769	767	766
Groen en spelen	5.349	5.279	5.705	5.893	6.011	6.164
Parkeren	1.038	1.115	1.420	1.204	1.177	1.175
Begraafplaatsen	486	429	383	383	373	372
Energie, klimaat en milieu	3.925	5.468	6.712	3.792	3.736	3.786
Afvalinzameling	3.266	3.435	3.601	4.111	4.222	4.311
Riolering	2.405	2.297	2.814	2.842	2.808	2.828
Totaal Leefomgeving	24.089	26.352	28.594	25.928	26.254	26.622
Totaal Lasten	24.089	26.352	28.594	25.928	26.254	26.622
Baten						
Leefomgeving						
Wegen, mobiliteit en verkeer	-209	-357	-133	-133	-133	-133

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Stadsverzorging	-181	-103	-107	-107	-107	-107
Water	-425	-446	-455	-455	-455	-455
Groen en spelen	-110	-85	-85	-80	-80	-80
Parkeren	-1.488	-1.655	-1.720	-1.740	-1.740	-1.740
Begraafplaatsen	-223	-235	-235	-235	-230	-230
Energie, klimaat en milieu	-1.928	-78	-1.464	-691	-691	-691
Afvalinzameling	-4.438	-4.746	-5.221	-5.567	-5.796	-5.897
Riolering	-3.402	-3.420	-4.074	-4.166	-4.125	-4.151
Totaal Leefomgeving	-12.404	-11.125	-13.495	-13.174	-13.358	-13.486
Totaal Baten	-12.404	-11.125	-13.495	-13.174	-13.358	-13.486
Saldo van baten en lasten	11.685	15.226	15.099	12.753	12.896	13.137
Onttrekkingen						
Leefomgeving						
Water	-260	0	0	0	0	0
Parkeren	0	0	-200	0	0	0
Energie, klimaat en milieu	0	-60	0	0	0	0
Totaal Leefomgeving	-260	-60	-200	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-260	-60	-200	0	0	0
Totaal reserve mutaties	-260	-60	-200	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	11.425	15.166	14.899	12.753	12.896	13.137

Toelichting

Algemeen

De beheer- en onderhoudsbudgetten zijn in lijn met de uitgangspunten van de perspectiefnota 2027-2030 geactualiseerd met 2,1%. Onderdeel van de budgetten zijn ook de kapitaallasten die volgen uit de geplande investeringen. De kapitaallasten worden toegerekend vanaf het jaar na realisatie van de investering.

Begroting 2027 ten opzichte van 2026

Lasten en baten

Wegen, mobiliteit en verkeer

Door algemene indexatie, areaaluitbreiding en hogere kapitaallasten stijgen de uitgaven voor 2027. Ook is € 100.000 opgenomen voor het herstellen van de kademuren in het centrum. Door de incidentele bijdrage van € 100.000 aan de herinrichting van de kruising Handelsweg - Industrieweg (Actieplan Fiets!) en het vervallen van de incidentele bijdragen uit 2026 komen de uitgaven lager uit dan in 2026. Voorbeelden van het vervallen van incidentele bijdragen uit 2026 zijn de kruisingen met de Brandemaat (ook Actieplan Fiets!) en het opknappen van de Vleddertunnel. De baten zijn lager door een incidentele bijdrage in 2026 voor de kruisingen met de Brandemaat.

Stadsverzorging

In 2026 is incidenteel € 400.000 aan middelen toegekend voor gladheidsbestrijding en het herstellen van vorstschade aan wegen. De baten betreffen een vergoeding voor het opruimen van zwerfafval en verwerking van verpakkingsafval (prullenbakvergoeding) en een vergoeding voor het opruimen, vegen en verwerken van wegwerpplastic (Single Used Plastics). Daar staan ook uitgaven tegenover voor hetzelfde bedrag.

Water

Voor de uitvoering van de haventaken voor beroepsvaart door Port of Zwolle is een bijdrage geraamd van € 48.000 (zie ook toelichting in programma 6 'regionale samenwerking'). Ten behoeve van de pleziervaart is voor verruiming van de bedieningstijden voor bruggen en sluis € 110.000 geraamd. De geraamde baten betreffen de haveninkomsten uit beroeps- en pleziervaart.

Groen en spelen

Naast de algemene indexatie zijn structurele middelen toegevoegd voor de vergroening van de openbare ruimte (€ 150.000 in 2027 en 2028 en €300.000 vanaf 2029). Hierdoor is het vaker mogelijk om een bijdrage te leveren aan inwonersinitiatieven, waarbij vergroening, klimaatadaptatie of leefbaarheid een vereiste is. Ook is € 15.000 opgenomen voor het handmatig maaien rondom bomen om ze te beschermen. Tot slot zijn de kapitaallasten in 2027 hoger dan in 2026.

Parkeren

Naast de algemene indexaties is € 200.000 toegevoegd voor het onderzoek naar de parkeervoorziening in Noordpoort. Deze uitgaven worden gedekt vanuit de reserve realisatiestimulans.

Energie, klimaat en milieu

In 2027 zijn € 1,3 miljoen aan uitgaven voorzien voor de uitvoering van Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie (LAI). De uitgaven zijn gedekt door de middelen die we vanuit deze regeling hebben ontvangen. Ook zijn de uitgaven voor de ondersteuning van huishoudens met energiearmoede voor 2027 in de begroting opgenomen (€ 164.000). De uitgaven zijn gedekt door de middelen voor de aanpak van energiearmoede die we hiervoor hebben ontvangen.

De komende jaren worden de warmteplannen verder uitgerold in gemeente Meppel. Het opstellen van een warmteplan wordt geschat op € 100.000 (doorlooptijd circa 2 jaar). Na het opstellen van het warmteplan wordt rekening gehouden met circa € 25.000 aan uitvoeringskosten per wijk. In 2027 worden de warmteplannen opgesteld voor de wijken Haveltermade, Ezinge en Oevers.

Afvalinzameling

Naast de algemene indexatie, zijn de structurele lasten vanuit de invoering van het project invoering restafvalsaldo (per saldo een toename van € 90.000) vanaf 2027 in de begroting opgenomen. Ook zijn vanaf 2027 de structurele lasten voor het in gebruik nemen van het afvalbrengstation in Meppel opgenomen. Aan de andere kant zijn de kapitaallasten lager doordat investeringen die te maken hebben met afvalinzameling later plaatsvinden.

Riolering

We voeren onderhoud aan de rioolgemaal uit dat de afgelopen jaren is uitgesteld. Daarnaast moet al het riool in Meppel, Nijeveen en Rogat de komende jaren goed worden geïnspecteerd. Hierdoor is er vanaf 2027 sprake van een verhoging van de structurele kosten met € 370.000.

Begroting 2027 en meerjarenperspectief

Lasten en baten

Wegen, mobiliteit en verkeer

Het product wegen omvat beheer en onderhoud van wegen, civieltechnische kunstwerken en verkeersvoorzieningen. Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is vanaf 2028 de besparing van € 800.000 voor dit programma opgenomen onder het product wegen.

Stadsverzorging

Dit product omvat onder andere de straatreiniging, onkruidbestrijding en gladheidsbestrijding. De toename van de lasten is het gevolg van de toerekening van kapitaallasten voor de geplande vervanging van een aantal veegmachines.

Groen en spelen

Onder dit product worden de kosten en opbrengsten verantwoord van het beheer en onderhoud van de groen- en speelvoorzieningen. De toevoeging van de structurele uitgaven voor de vergroening van de openbare ruimte (€ 150.000 in 2027 en 2028 en €300.000 vanaf 2029) en de stijgende kapitaallasten leiden tot een stijgend kostenniveau. De begrote inkomsten zijn gelijkmatig en betreffen hoofdzakelijk de verwachte inkomsten uit verkopen snippergroen.

Parkeren

Het product parkeren omvat de kosten voor het beheer en exploiteren van de parkeergarages en het straatparkeren. Tegenover deze kosten ontvangt de gemeente parkeeropbrengsten. De lasten zijn vanaf 2028 lager door de incidentele uitgaven in 2027 voor het onderzoek naar de parkeervoorziening in Noordpoort.

Begraafplaatsen

Er zijn nagenoeg geen afwijkingen in de meerjarenbegroting.

Energie, klimaat en milieu

De uitgaven vanuit de decentrale uitkering voor de Tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) zijn geraamd voor 2027 (€ 2,1 miljoen). De bedragen voor 2028 en later zijn nog niet opgenomen voor dat bedrag in afwachting van de uitkering van het rijk. Ook voor de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie (LAI) zijn de bedragen voor 2028 en later nog niet opgenomen in afwachting van het verloop van de uitvoering in 2027.

Afvalinzameling

Onder dit product worden de kosten verantwoord op het gebied van afvalinzameling en afvalverwerking. Tegenover de kosten van afvalinzameling ontvangt de gemeente bijdragen vanuit de afvalstoffenheffing/reinigingsrechten. We verwachten een toename van de verwerkingskosten van restafval, mede door de verwachte forse toename van de afvalstoffenbelasting (> 50%) en de CO2heffing vanaf 2028. Door de invoeren van het project restafvalsaldo proberen we de verwerkingskosten te beperken. Verder wordt gestuurd op het verbeteren van de kwaliteit van de gescheiden ingezamelde grondstofstromen. Voor meer informatie over de opbouw van de afvalstoffenheffing wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Riool

Het product riolering omvat de kosten voor het beheer en onderhoud van de riolering. Hieronder vallen ook de kosten voor de maatregelen om het hemelwater te verwerken en grondwater op peil te houden. De meerjarige toename aan kosten is het gevolg van het structureel hogere onderhoudskosten van riolering, pompen en gemalen als gevolg van intensivering van planmatig onderhoud dat de afgelopen jaren niet heeft plaatsgevonden. Ook stijgen de kosten als gevolg van de extra kapitaallasten die volgen uit de geplande investeringen in riolering (1e aanleg en rioolvervanging). Voor meer informatie over de opbouw van de rioolheffing wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Investeringsplanning

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2026	2027	2028	2029	2030 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 4 - Leefomgeving									
<u>Materieel en wagenpark</u>									
Stadsverzorging	678	372	40	45	-	1.135	-	1.135	cf.jaarplanning
Groenbeheer	90	752	130	950	100	2.022	-	2.022	cf.jaarplanning
Gladheidsbestrijding	50	50		35	-	135		135	cf.jaarplanning
Afvalinzameling	-	2.085	665	575	-	3.325		3.325	cf.jaarplanning
Overig leefomgeving	-		-	-	130	130		130	cf.jaarplanning
Subtotaal materieel en wagenpark	818	3.259	835	1.605	230	6.747	-	6.747	
<u>Openbare ruimte</u>									
Binnenstad/centrumschil	1.869	130	442	442	-	2.883	675	2.208	2025-2029
Koedijkslanden	851	444	-	-	-	1.295		1.295	2026-2029
Noordpoort/stadsentree/Meppel Noord	4.639	2.293				45.696	31.816	13.880	2026-2031
			12.927	14.967	10.871				
Ontwikkeling stationsomgeving				400	1.200	1.600	-	1.600	
Bruggen/oeverbescherming	3.069	2.639	1.823	355	-	7.886		7.886	2026-2032
Actieplan Fiets	1.068	439	641	-	-	2.148	674	1.474	2026-2028
Overig	6.963	1.895	1.230	1.105	705	11.898	735	11.163	cf.jaarplanning
Subtotaal openbare ruimte	18.459	7.840	17.063	17.269	12.776	73.406	33.900	39.506	
<u>Afvalinzameling en klimaat</u>									
Vervanging containers	818	139			-	957		957	cf.jaarplanning
Containers nieuwbouwwijken	-	90	90	40	80	300		300	cf.jaarplanning
Afvalmanagementsysteem en toegangscontrole containers	335	-				335		335	2025
Subtotaal afvalinzameling en klimaat	1.153	229	90	40	80	1.592	-	1.592	
<u>Riolering</u>									
Eerste aanleg riolering ontwikkelgebieden	4.060	644	533	378	1.135	6.750	684	6.066	volgt ontwikkeling
Rioolvervanging	898	800	605	975	800	4.078		4.078	cf. jaarplanning
Subtotaal riolering	4.958	1.444	1.138	1.353	1.935	10.828	684	10.144	
Totaal programma 4 - Leefomgeving	25.388	12.772	19.126	20.267	15.021	92.573	34.584	57.989	

Toelichting

Materieel en wagenpark

De investeringen voor materieel en wagenpark betreft de geplande vervangingsinvesteringen van het bestaande wagenpark. Uitgangspunt is duurzame vervanging waar mogelijk.

In 2027 wordt een extra vuilniswagen gekocht om de afvalinzameling van de uitbreiding van de woonwijken door te laten gaan.

Openbare ruimte

Binnenstad/centrumschil

De geplande investeringen in de binnenstad betreft een reservering voor investeringen gerelateerd aan de vervolgeregeling van het Regiostedenfonds. Deze middelen zetten we voor een deel in voor de realisatie van parkeermaatregelen. In de meerjarenraming 2027-2030 zijn per jaar middelen gereserveerd voor deze investeringen waarbij we ervan uitgaan dat 50% gefinancierd wordt uit de beschikbare middelen uit het Regiostedenfonds.

Koedijkslanden

In 2027 staat de herinrichting van de A. van Ostadsestraat gepland.

Noordpoort/stadsentree/Meppel-noord

De komende jaren investeren we fors in de ontwikkeling van Noordpoort. Het gaat hier onder andere over de aanleg van de stadsentree, de realisatie van een fietsbrug, de reconstructie van Steenwijkerstraatweg, aanpassing van de rotonde van de Ceintuurbaan en de inrichting van de openbare ruimte. De ontwikkeling vindt gefaseerd plaats over de komende jaren en loopt ook door na 2030. Vanuit het rijk en provincie zijn subsidies beschikbaar voor deze ontwikkeling van in totaal circa € 32 miljoen. De ontwikkeling vindt in samenhang plaats met de woningbouwontwikkeling vanuit de grondexploitatie Kop van Noordpoort.

Onderdeel van het totaalkrediet van Noordpoort is een voorbereidingskrediet voor een warmtenet. In de begroting is nog geen rekening gehouden met een realisatiekrediet voor het warmtenet. We werken de businesscase verder uit en komen met een separaat raadsvoorstel voor de realisatie van het warmtenet.

Stationsomgeving

Zoals opgenomen in het Coalitieakkoord werken we de komende periode aan een visie en strategie voor de stationsomgeving. Op basis van deze uitwerking is vanaf 2029 een voorbereidingskrediet opgenomen om de investeringsvoornemens verder uit te kunnen werken.

Bruggen/oeverbescherming

De investeringen in bruggen en oeverbescherming zijn opgenomen in lijn met het beleidsplan civieltechnische kunstwerken. Gepland staan in 2027 de werkzaamheden aan de de Eshuisbrug, de Prins Bernhardsingel brug en de Grote en Kleine Kaapbrug.

Actieplan Fiets!

Vanuit het Actieplan Fiets! staan voor 2027 de aanleg van fietspad Oosterboer Noord en het eerste deel van de aanpassing van de fietsoversteek bij het kruispunt Handelsweg-Industrieweg gepland. Na realisatie van deze maatregelen zijn de voorgenomen investeringen vanuit het Actieplan Fiets! klaar.

Overig

De overige investeringen in de openbare ruimte betreffen onder andere de meerjarige omvorming van openbare verlichting, de vervanging van zieke bomen en de vervanging van speeltoestellen. Ook wordt in 2027 openbare verlichting langs de weg naar het hospice geplaatst. Voor 2027 is € 100.000 opgenomen voor de realisatie van laadpunten in parkeergarages in lijn met het uitvoeringsprogramma Elektrisch Laden 2026–2030. Tot slot is een reservering opgenomen voor € 1,2 miljoen verspreid over de jaren 2026-2027 voor investeringen gekoppeld aan het gebiedsarrangement als onderdeel van de Regio Deal. Hiervoor gaan we uit van een bijdrage van € 650.000 voor deze investeringen vanuit de Regio Deal.

Afvalinzameling en klimaat

De investeringen in deze categorie betreffen met name de vervanging van afzet- ondergrondse containers en nieuwe containers voor de uitbreiding van woonwijken.

Riolering

De investeringen in eerste aanleg van riolering zijn gekoppeld aan de bouwplanning van de nieuwbouwwijken en bedrijventerreinen. De vervangingsinvesteringen voor riolering zijn opgenomen op basis van de uitgangspunten in het Riolering en Water Programma.

Programma 5: Ruimtelijke ontwikkeling

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen		
		Portefeuille
	Ontwikkeling fysieke leefomgeving	van Ulzen
	Bouwen en wonen	van Ulzen
	Grondexploitaties woningen	Knorren

Algemeen

Met de ontwikkeling van de leefomgeving werken we aan een toekomstbestendig, inclusief en prettig woon- en leefklimaat. Kwaliteit staat daarbij voorop. Dit doen we zowel zelf als ondersteunend aan de initiatieven uit de samenleving. Hierbij integreren we onze duurzaamheidsambities en betrekken we actief onze samenleving. Het instrument om hier richting aan te geven is de omgevingsvisie en de daarbij behorende omgevingsprogramma's.

Beleidskaders

- Omgevingsvisie gemeente Meppel (2025)
- Kaderdocumenten voor de implementatie Omgevingswet
- Omgevingsplan gemeente Meppel
- Bouwstenennotitie wonen ten behoeve van de omgevingsvisie (2022)
- Beleidsnota 'Meppeler Erfgoed NU' (2021)
- Archeologische beleidskaart (2023)
- Gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (2017)
- Actieplan fiets! (2024)
- Kadernotitie elektrisch laden (2025)
- Kadernotitie parkeren (2025)
- Kwaliteitsmanifest (2021)
- Gebiedsvisies, stedenbouwkundige visies, welstandsnota's en beeldkwaliteitsplannen
- Programma Duurzaam 2024-2028 (2024)
- Lokale Adaptatiestrategie en Lokale uitvoeringsagenda 2023-2028 (2024)
- Programma Biodiversiteit (2025)
- Kadernotitie Zo doen we groen! (2016)
- Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 Drenthe (2021)
- Transitievisie Warmte (2021)

Ontwikkeling van de fysieke leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Een solide instrumentarium onder de Omgevingswet.

Een betrouwbaar pakket aan instrumenten onder de Omgevingswet ondersteunt het mogelijk maken van ontwikkelingen en het realiseren van doelen in de leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Werken aan beleidscyclus Omgevingswet

We vertalen integrale ambities uit de omgevingsvisie naar concrete uitgangspunten, doelen en maatregelen in omgevingsprogramma's. We maken de eerste wettelijk verplichte omgevingsprogramma's. Dat zijn het warmteprogramma en het volkshuisvestingsprogramma. Het omgevingsprogramma mobiliteit maken we

verder compleet. We zetten de eerste stappen voor een omgevingsprogramma ruimtelijke kwaliteit, omgevingsprogramma energie, omgevingsprogramma groen-blauw en een omgevingsprogramma inrichting en beheer openbare ruimte. Voor grote gebiedsontwikkelingen, zoals Nieuwveense Landen fase 3, maken we een gebiedsgericht omgevingsprogramma. We werken de monitoring en evaluatie van de omgevingsvisie verder uit. Zo brengen we de beleidscyclus van de Omgevingswet op gang. De beleidscyclus zorgt voor samenhang, transparantie en een systematische aanpak van beleidsontwikkeling en uitvoering in de leefomgeving.

Opstellen gemeentedeekkend omgevingsplan

We starten met de derde wijziging van het omgevingsplan voor de woonwijken en het dorp Nijeveen. Zo ook met het verwerken van de Verordening Fysieke Leefomgeving in het omgevingsplan. We werken aan de optimalisatie van de dienstverlening voor inwoners en bedrijven. We maken begrijpbare vragenbomen van de regels uit het omgevingsplan.

Evalueren processen Omgevingswet

We evalueren de lijst met adviesrecht en participatieplicht bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA) en het proces van de Wet kwaliteitsborging bouw. We blijven ook de leges Omgevingswet voor bijvoorbeeld omgevingsvergunningen monitoren. Optimalisatie van werkprocessen en de andere manier van werken onder de Omgevingswet blijven continue onder de aandacht.

Wat willen we bereiken?

Ontwikkeling van een prettige woon-, werk- en leefomgeving.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- In 2040 heeft onze gemeente 42.500 inwoners.
- De huisvesting is betaalbaar voor lage inkomens, passend voor de inwoners en draagt bij aan de gezondheid. De woningvoorraad is duurzaam. Tenminste 50% van onze woningen is betaalbaar (lager dan de grens van Nationale Hypotheek Garantie). Een relevant deel van de extra woningen is geschikt voor kleine huishoudens van 1 of 2 personen.
- De ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving is passend bij het historisch karakter aan de ene kant en het toekomstig stedelijk karakter aan de andere kant.

Met de ontwikkeling van de leefomgeving dragen we naast de bovenstaande doelen bij aan de andere doelen in de fysieke leefomgeving, zoals duurzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen volkshuisvestingsprogramma

We stellen het volkshuisvestingsprogramma vast. In dit omgevingsprogramma leggen we vast hoe we sturen op voldoende en passende woningen. Daarbij besteden we onder andere aandacht aan betaalbaarheid, wonen en zorg, leefbaarheid en de woningbouwopgave. Dit omgevingsprogramma is een uitwerking van ambities uit de omgevingsvisie en wettelijk verplicht.

Op basis van het volkshuisvestingsprogramma maken we jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties. Hierin leggen we vast welke bijdrage partijen leveren aan voldoende betaalbare woningen, passende huisvesting voor aandachtsgroepen, verduurzaming van de woningvoorraad en leefbare wijken. Hiermee werken we samen aan een woningmarkt die aansluit bij de behoeften van onze inwoners.

Opstellen urgentieregeling in de huisvestingsverordening

Samen met de Drentse gemeenten en woningbouwcorporaties maken we afspraken over de huisvesting van inwoners die met voorrang een woning nodig hebben. Deze afspraken vormen de basis voor een nieuwe urgentieregeling in de huisvestingsverordening. De gemeenteraad stelt deze verordening vast. Zo zorgen we voor duidelijke en eerlijke afspraken over de verdeling van woningen binnen de regio.

Gebiedsontwikkeling Nieuwveense Landen

In Nieuwveense Landen werken we verder aan een gevarieerd woningaanbod en voorzieningen. Samen met marktpartijen ontwikkelen en realiseren we plannen in verschillende deelgebieden, met name in Boshoven en Broeklanden 3. We verwachten te starten met de bouw of uitgifte van in totaal circa 300 woningen. Door die deelgebieden met verschillende type woningen gelijktijdig te ontwikkelen, bedienen we meerdere doelgroepen op de woningmarkt en blijft het woningaanbod (zowel kwantitatief als kwalitatief) op peil. Ook werken we aan de ontwikkeling van zonnepark Nieuwveense Landen.

We willen Nieuwveense Landen fase 3 ontwikkelen tot een duurzame, inclusieve en landschappelijk verankerde wijk die de kwalitatieve groei van Meppel mogelijk maakt en waar wonen, voorzieningen, groen, mobiliteit en sociale samenhang samenkomen in een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. We stellen een gebiedsgericht omgevingsprogramma op voor toekomstige woningbouwontwikkeling in fase 3 van Nieuwveense Landen. Binnen het gebied geldt een voorkeursrecht (vastgesteld door de gemeenteraad op september 2025). Tijdige planvorming is van belang. Door vestiging van het voorkeursrecht moeten we binnen drie jaar het omgevingsplan wijzigen. Anders verloopt het voorkeursrecht. Het gebiedsgerichte omgevingsprogramma vertaalt integrale ambities uit de omgevingsvisie naar concrete uitgangspunten, doelen en maatregelen voor het ontwikkelgebied. Daarna volgt het omgevingsplan.

De realisatie van woningen en voorzieningen is afhankelijk van de beschikbare netcapaciteit. Netcongestie kan zorgen voor vertraging bij de realisatie. Dit geldt ook voor gebiedsontwikkelingen als Noordpoort, Danninge Erve en Stationsgebied.

Gebiedsontwikkeling Danninge Erve

In deelgebied 3 van Danninge Erve Zuid worden 55 CPO woningen (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) opgeleverd. Wij doen vijftien kavels voor vrijstaande woningen in de verkoop. We starten met het definitief inrichten van de woonwijk. Voor de berging van het regenwater leggen we een waterberging aan. Zo voorkomen we wateroverlast en beperken we verdroging. We breiden de waterberging uit met een parkzone. Zo versterken we de recreatieve mogelijkheden, leefbaarheid en biodiversiteit.

Herontwikkeling Noordpoort

We verlenen de omgevingsvergunning voor circa 100 woningen van de eerste fase van de Kop van Noordpoort. De realisatie van het totaal van circa 400 woningen van Kop van Noordpoort voeren we gefaseerd uit. Deze gefaseerde aanpak draagt bij aan een gecontroleerde en haalbare woningbouwontwikkeling, afgestemd op de marktvraag. We werken verder aan de planontwikkeling voor een integrale ontwikkeling van fase 2 van woningen aan de gehele Galgenkampsweg. We bereiden de werkzaamheden voor de nieuwe stadsentree met bruggen, rotondes, fietstunnel en fietsbrug voor. We ronden de herinrichting van de Grift bij de watertoren af. We onderzoeken een passende parkeeroplossing voor de gebiedsontwikkeling. We nemen definitieve besluiten over de aanleg van een collectief warmtenet voor Noordpoort, inclusief kredietverstrekking en deelname in een op te richten warmtebedrijf. We nemen koppelkansen met de directe omgeving mee.

Herontwikkeling Prinses Marijkestraat

Omdat we Ogterop vernieuwen, gaan we het gebied van de Prinses Marijkestraat aanpakken. We maken een ontwerp voor het entreegebied van Ogterop aan de voorzijde. Voor het terrein van de Prinses Marijkestraat maken we een stedenbouwkundig ontwerp met onder andere een parkeeropgave en mogelijke woonfunctie. Bij de uitwerking hebben we aandacht voor participatie met de buurt.

Ontwikkeling stationsgebied

Het maatregelenboek Stationsgebied Meppel werken we uit in een kadernotitie voor een gebiedsgericht omgevingsprogramma voor het stationsgebied. Daarin leggen we de visie en strategie op de ontwikkeling van het gebied vast. We zetten de samenwerking en afstemming binnen de regio Zwolle voort. Zo zetten we stappen om het stationsgebied te transformeren naar een bestemming om te werken, te leren, te wonen en te ontspannen. Ook het belang van de Reest nemen we mee in de ontwikkeling. Op deze manier wordt het een gebied van betekenis voor Meppel en de regio.

Faciliteren particuliere binnenstedelijke herontwikkelingen

Waar initiatiefnemers kansen zien om woningen en andere functies te ontwikkelen, faciliteren we deze. We passen de ontwikkelprincipes uit de omgevingsvisie toe, zodat deze bijdragen aan meerdere doelen in de fysieke leefomgeving.

Opstellen omgevingsprogramma ruimtelijke kwaliteit

We stellen een kadernotitie voor het omgevingsprogramma ruimtelijke kwaliteit vast. Daarbij ligt de nadruk op het onderdeel welstand. Dit werken we dan ook als eerste uit in welstandscriteria. Later is het de bedoeling om het omgevingsprogramma ruimtelijke kwaliteit uit te breiden met andere onderdelen zoals stedenbouw en erfgoed.

Bouwen en wonen

Wat willen we bereiken?

Het beschermen en zichtbaar houden van het erfgoed van Meppel

Het erfgoed van Meppel vertelt het verhaal van onze gemeente. We laten de geschiedenis van Meppel zien door het behouden van ons cultureel erfgoed voor toekomstige generaties. En door erfgoed zichtbaar te maken en onder de aandacht te brengen, versterken we de kennis van onze geschiedenis, de betrokkenheid bij onze leefomgeving en blijven we aantrekkelijk voor inwoners, bezoekers en toeristen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeren maatregelen erfgoednota

We starten met een inventarisatie van het gebouwd erfgoed van onze gemeente uit de Wederopbouw periode en de zogenaamde Post '65 (1965-1990) periode. Bij deze inventarisatie voorzien we een grote rol voor participatie met onder andere onze historische verenigingen. We delen informatie over ons cultuurhistorisch erfgoed. Hierbij besteden we extra aandacht aan de verduurzaming van ons erfgoed, zoals van monumentale en beeldbepalende panden of panden in een beschermd stadsgezicht.

Onderzoeken subsidieregeling molens

We onderzoeken of een subsidieregeling voor instandhouding van de beschermde molens De Vliet en De Weert gepast is.

Wat willen we bereiken?

Uitvoering geven aan het beleid van omgevingsvergunningen in de leefomgeving.

De omgevingsvergunning is één van de gemeentelijke instrumenten onder de Omgevingswet. Wij hebben de wettelijke taak te sturen op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dat doen we in het vergunningenproces. Daarnaast dragen we bij aan de andere doelen in de fysieke leefomgeving. Dat doen we met het verlenen van vergunningen waarmee we initiatieven mogelijk maken.

Grondexploitaties woningen

Wat willen we bereiken?

Financieel inzicht van (actieve) gebiedsontwikkeling

We ontwikkelen de woningbouwlocatie Nieuwveense Landen, Kop van Noordpoort en Danninge Erve in lijn met de vastgestelde grondexploitaties. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Beleidsindicatoren

Programma 5

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	10,4	5,0	12,8	9,2

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: CBS-Bevolkingstranstiek, COELO, Basisregistraties adressen en gebouwen, CBS-Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Lasten						
Ruimtelijke ontwikkeling						
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	2.338	3.356	3.221	3.156	2.939	2.427
Bouwen en wonen	1.897	1.389	1.617	1.532	1.502	1.502
Grondexploitaties woningen	7.839	13.339	15.705	8.224	3.659	4.212
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	12.074	18.084	20.544	12.912	8.100	8.140
Totaal Lasten	12.074	18.084	20.544	12.912	8.100	8.140
Baten						
Ruimtelijke ontwikkeling						

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	-1.402	-709	-909	-909	-909	-9
Bouwen en wonen	-2.077	-1.373	-1.401	-1.401	-1.401	-1.401
Grondexploitatie woningen	-8.034	-13.339	-15.705	-8.224	-3.659	-4.212
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	-11.514	-15.421	-18.016	-10.534	-5.969	-5.622
Totaal Baten	-11.514	-15.421	-18.016	-10.534	-5.969	-5.622
Saldo van baten en lasten	560	2.663	2.529	2.378	2.131	2.518
Onttrekkingen						
Ruimtelijke ontwikkeling						
Bouwen en wonen	0	-92	0	0	0	0
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	0	-92	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	0	-92	0	0	0	0
Stortingen						
Ruimtelijke ontwikkeling						
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	0	0	0	0	0	0
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
Totaal Stortingen	0	0	0	0	0	0
Totaal reserve mutaties	0	-92	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	560	2.571	2.529	2.378	2.131	2.518

Toelichting

Begroting 2027 ten opzichte van 2026

Lasten en baten

Ontwikkeling fysieke leefomgeving

Verstedelijking

In 2026 hebben we € 0,7 miljoen uit de regeling Realisatiestimulans ontvangen en in 2027 verwachten we een bedrag van € 0,9 miljoen te ontvangen vanuit deze regeling. We krijgen een bijdrage voor elke betaalbare woning waarvan de bouw in het jaar daarvoor is gestart. Voor 2027 verwachten we het ontvangen bedrag uit te geven aan activiteiten die de woningbouw stimuleren, bijvoorbeeld nadere planvorming en personele inzet.

Begroting 2027 en meerjarenperspectief

Lasten en baten

Ontwikkeling fysieke leefomgeving

Onder dit product worden de baten en lasten begroot voor de voorbereiding van en het inspelen op de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.

Onderdeel van deze budgetten is onder andere een budget van € 200.000 per jaar tot en met 2028 voor de verkenning van de mogelijkheden in het stationsgebied en een gebiedsgericht omgevingsprogramma met een visie en strategie op de ontwikkeling van het gebied. Verder is voor de ontwerpfase van de gebiedsontwikkeling Prinses Marijkestraat voor de jaren 2027 en 2028 € 75.000 opgenomen in de begroting.

Bouwen en wonen

Leges

De opbrengst leges zijn vanaf 2026 met € 400.000 structureel verhoogd.

Grondexploitaties

De lasten en baten voor de grondexploitaties woningen zijn gebaseerd op het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2026 (MPG). Het gaat hier om de grondexploitaties Kop van Noordpoort, Nieuwveense Landen en Danninge Erve. De grondexploitaties zijn budgetneutraal begroot. Er wordt geen rekening gehouden met eventuele aanvullende (tussentijdse) winstnemingen.

Programma 6: Economische ontwikkeling

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen		Portefeuille
	Recreatie en toerisme	Knorren
	Regionale samenwerking	Maathuis
	Economische zaken	van Ulzen
	Grondexploitaties niet-woningen en grondzaken	Knorren

Algemeen

Een vitale, toekomstbestendige economie is van groot belang voor de leefbaarheid, levendigheid en sociale structuur van onze gemeente. Daarom zetten we in op het versterken van onze lokale economie. Dat doen wij door ruimte te bieden, innovatie en ontwikkeling te stimuleren en door samen te werken met onze partners in de regio.

Beleidskaders

- Omgevingsvisie gemeente Meppel (2025)
- Nota Grondbeleid
- Grondprijzennota (2026)
- Meerjarenperspectief grondexploitaties (2026)
- Beleidskader uitgifte onroerend goed (2023)
- Economische Actieagenda (2026)

Economische zaken

Wat willen we bereiken?

Een stabiel groeiende toekomstbestendige economie.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- Voldoende ruimte om toekomstbestendig te ondernemen.
- Een toekomstbestendige economie die bijdraagt aan de transitie rond energie, grondstoffen en de arbeidsmarkt.
- Het behouden en versterken van onze positie als regionaal economisch centrum.
- Onze bruisende binnenstad is in balans en een warm hart in de regio.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering van de Economische Actieagenda

Ondernemers, inwoners en overheden worden geconfronteerd met grote maatschappelijke en economische ontwikkelingen, zoals de energietransitie, de overgang naar een circulaire economie, digitalisering en een krappe arbeidsmarkt. Tegelijkertijd wil Meppel een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven blijven en een sterke gemeente zijn om in te werken en te ondernemen. Daarom werken we samen met ondernemers, onderwijsinstellingen en regionale partners aan een toekomstbestendige en veerkrachtige economie. In onze Economische Actieagenda hebben we hier concrete plannen voor opgenomen. Hieronder een toelichting hierop.

Met de Economische Actieagenda richten we ons op een stabiel groeiende economie, een aantrekkelijk vestigingsklimaat en toekomstbestendige werklocaties. Daarbij zetten we in op de verdere ontwikkeling van onze ondernemersdienstverlening, met een integrale en proactieve aanpak. Kansen en knelpunten worden snel gesignaleerd en opgepakt. Door de invoering van een nieuw klantrelatiesysteem, gericht op het bedrijfsleven, zien we beter welke behoeften en ontwikkelingen er in het bedrijfsleven zijn. Het ondersteunt ook een meer datagedreven samenwerking met ondernemers.

Samen met het georganiseerd bedrijfsleven (ICC-PMM, MHV en Ondernemend Nijeveen) werken we aan oplossingen voor actuele opgaven, zoals netcongestie, en onderzoeken we mogelijkheden voor herstructurering van bestaande bedrijventerreinen. Via het Werkgeversplatform Meppel versterken we bovendien de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt, zodat bedrijven ook in de toekomst kunnen beschikken over voldoende en passend talent. We gebruiken kennis en ervaringen van andere gemeenten en regionale partners om snel en slagvaardig problemen op te lossen.

Het Ondernemersfonds Meppel is een belangrijk instrument voor ons georganiseerd bedrijfsleven om samen impact te maken. Wij faciliteren dit fonds via een opslag op de OZB voor niet-woningen. Op verzoek van het Ondernemersfonds werken wij mee aan de verlenging hiervan voor onbepaalde tijd.

Ontwikkelen van een visie op onze toekomstige economie.

De economie verandert constant. We weten goed wat er nu speelt en kunnen ook enkele jaren vooruitkijken. Maar wat onze economie en werkgelegenheid van de toekomst is, en hoe we daarop moeten anticiperen vraagt om extra onderzoek. Daarin gaan we op basis van trends op het gebied van demografie, digitalisering en verduurzaming van de economie een visie ontwikkelen op de economie van morgen. Dit doen wij samen met onze partners uit het bedrijfsleven en de regio.

Beter benutten van onze bedrijventerreinen

Bestaande bedrijventerreinen

Het juiste bedrijf op de juiste plaats. Dit klinkt logisch maar is in de praktijk toch vrij complex. Om verder te komen, ondersteunen we de ontwikkeling van de Herstructureringsmaatschappij Drenthe Groningen (HMDG). Ook leren we van onze partners in de Port of Zwolle. Met het omgevingsplan Bedrijventerreinen in de hand proberen we aan meer grip op toekomstbestendig gebruik van onze bedrijventerreinen.

De beperkingen door netcongestie vormen een steeds grotere uitdaging voor bedrijven die willen uitbreiden of verduurzamen. Samen met het georganiseerd bedrijfsleven verkennen we wat er nog wel mogelijk is.

Laatste kavels op Oevers E en Noord II

Op Oevers E en Noord II zijn nog enkele bedrijfskavels beschikbaar. We verwachten deze in 2027 uit te geven op basis van een procedure waarbij de binding met Meppel en het helpen oplossen van knelpunten elders in Meppel een belangrijke rol speelt.

Nieuwe bedrijventerreinen

Noord III

Op Noord III wordt hard gebouwd aan een nieuw hoogspanningsstation. Deze is essentieel om de netcongestie in Meppel en omgeving op termijn op te lossen. Verder zijn we begonnen met het ontwikkelen van een uitgifteprotocol. In de huidige markt en met onze ambities, is het belangrijk dat wij voor de uitgifte van onze kavels duurzame en toekomstbestendige keuzes maken. Zo zorgen we voor maximale meerwaarde voor Meppel en de regio. Netcongestie is nu de belangrijkste belemmering, grote nieuwe aansluitingen zijn voorlopig niet mogelijk. Daarom gaan we samen met de netbeheerders onderzoeken welke alternatieven er zijn om toch ontwikkeling mogelijk te maken.

Noord IV

Met de wijziging van het omgevingsplan voor de industrie- en bedrijventerreinen wordt binnen Noord IV een nieuw bedrijventerrein planologisch mogelijk. We werken daarvoor integraal aan de opgaven voor windenergie en waterberging met als resultaat een toekomstbestendig bedrijventerrein.

Daarnaast vinden er verkenningen plaats voor een gezamenlijk regionaal bedrijventerrein met Steenwijkerland langs de A32 en de uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijvigheid bij Rogat. Deze verkenningen sluiten aan op de Regionale Economische Bouwsteen 2040 van de Regio Zwolle.

Samenwerking in een professioneel havenbedrijf

De rol van Port of Zwolle groeit. Het havenbedrijf neemt bijvoorbeeld steeds meer werk voor het dagelijks havenbeheer uit handen.

Daarnaast is Port of Zwolle een belangrijke verbinder. Zij brengt kennis en ervaring rond complexe trajecten als de energietransitie, circulariteit en het beter benutten van bedrijventerreinen bij elkaar. Daarbij worden bedrijven en overheden nauw betrokken. Komend jaar bereid Port of Zwolle samen met de Regio Zwolle een "CEF-aanvraag" voor, met als doel een grote Europese bijdrage binnen te halen voor investeringen in onder andere infrastructuur. Voor Meppel biedt dit misschien kansen voor (Europese) cofinanciering voor projecten die bijdragen aan onze bereikbaarheid.

Onze binnenstad als visitekaartje

We werken samen met bewoners, ondernemers, vastgoedeigenaren, provincie Drenthe en diverse Meppeler organisaties om het centrum aantrekkelijker te maken. We willen een sterke, toekomstbestendige en karaktervolle binnenstad met een aantrekkelijk voorzieningenniveau en een hoge ruimtelijke kwaliteit behouden en versterken. Provincie Drenthe heeft voor de periode 2026 tot en met 2029 een subsidie voor de activiteiten uit Binnenstad in actie!, Regiostedenfonds 2.0 beschikbaar gesteld van € 1 miljoen. Tijdens deze periode kunnen pandeigenaren subsidie aanvragen voor gevelverbetering om kwaliteit toe te voegen aan onze karakteristieke binnenstad.

Om de kwaliteit van de binnenstad te vergroten, blijven we investeren in hoogwaardige openbare ruimte. Bijvoorbeeld met groen langs de grachten of zitelementen op de pleinen. In 2027 plaatsen we uriliften om de overlast van wildplassen te verminderen.

Regionale samenwerking

Wat willen we bereiken?

Samen met onze partners meer waarde bieden aan onze inwoners, ondernemers en instellingen.

In Meppel denken we grensontkennend. Dit helpt ons in de samenwerking met onze partners in de regio. Zo kunnen we onze inwoners, instellingen en ondernemers nog beter bedienen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samenwerking loont voor Meppel!

Provincie Drenthe

De provincie Drenthe is voor veel onderwerpen onze eerste en meest logische samenwerkingspartner, bijvoorbeeld waar het gaat om woningbouw en cultuur. Deze samenwerking gaat goed en kan op bepaalde onderwerpen intensiever worden om zo tot betere resultaten voor Meppel én Drenthe te komen. Deze impuls pakken we samen met de provincie op.

Vereniging Drentse Gemeenten (VDG)

De VDG is het samenwerkingsverband van de 12 Drentse gemeenten. Samen met de gemeenten, provincie en waterschappen stelt zij een nieuwe samenwerkingsagenda op voor de periode 2027-2031.

Regio Zwolle

De huidige meerjarige agenda van de Regio Zwolle loopt tot eind 2027. Het proces om tot een nieuw meerjarig kader te komen wordt, volgens planning, in het voorjaar van 2027 afgerond. Dit gaat niet alleen om het vernieuwen van de inhoudelijke prioriteiten maar ook om het actualiseren van het bijbehorende financiële kader.

Samen investeren

Meppel kan het niet alleen. Daarom werken we samen met partners aan de investeringen die nodig zijn, bijvoorbeeld om onze infrastructuur toekomstbestendig te maken. Hieronder een toelichting op de belangrijkste trajecten van nu. Het is belangrijk om de trajecten met elkaar én de Meppeler belangen te blijven verbinden.

Regionale Investeringsagenda Regio Zwolle

Komend jaar gaan we samen met onze partners in de Regio Zwolle de regionale investeringsagenda (RIA) inhoudelijk vormgeven. Het al eerder vastgestelde maatregelenboek stationsomgeving, bovenlokale maatregelen en fysieke samenwerkingsverbanden worden verder uitgewerkt in afspraken tussen rijk en regio en tussen partners in de regio. De partners, waaronder het rijk hebben zich aan deze opgave verbonden. Het vervolgt traject vraagt wel de nodige inspanningen en investeringen van alle betrokkenen.

EU en Water Regio Zwolle

Terwijl de RIA vooral gericht is op afspraken tussen rijk en regio, wil de Regio Zwolle zich ook profileren als onmisbare schakel in de Europese corridors. Daarbij ligt de focus op de belangrijke North Sea Baltic Corridor. Om die positie te versterken zijn investeringen vanuit Europa, rijk en regio nodig voor infrastructuur en logistieke voorzieningen, met een focus op water. Samen met partners langs deze corridor ontwikkelt de Regio Zwolle een propositie om in aanmerking te komen voor grote investeringen uit de infrastructuurprogramma's (CEF) van de EU. Hier ligt ook een verband met onze bijdrage aan het verbreden van het sluizencomplex bij Kornwerderzand. Regionale overheden en het bedrijfsleven willen daar samen meer dan € 100 miljoen aan bijdragen.

Regio Deal Regio Zwolle

In het kader van de Regio Deal Regio Zwolle investeren we samen met onze partners in Zuidwest Drenthe én het rijk via een gebiedsarrangement bijna € 6 miljoen in leefbaarheid en leefomgeving in Zuidwest Drenthe. Voor Meppel betekent dit onder andere een impuls voor het Living Lab van Geluk van de Regiocampus, de opgaven in de wijk Haveltermade en extra vergroening in onze wijken.

Naast het gebiedsarrangement heeft ook ICC-PMM een succesvol beroep gedaan op middelen vanuit de Regio Deal. Met cofinanciering door de provincie en gemeente geven zij daarmee een impuls aan het Meppeler ondernemersklimaat.

Samenwerking tussen overheden, onderwijs en ondernemers

De Regiocampus is een vaste waarde geworden in de contacten en samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheden. De partners in deze samenwerking zien de meerwaarde. Ze zijn trouw en verhogen hun bijdrage. Door het binnenhalen van enkele grote projecten, kan de Regiocampus ook een stap vooruitzetten in organisatie en impact. In 2027 gebeurt dit vanuit hun nieuwe locatie in het oude ziekenhuis aan de Hoogeveenseweg. De samenwerking tussen Regiocampus en gemeente is intensief. Belangrijke onderwerpen voor 2027 zijn het Living Lab van Geluk, Circulariteit (Scobe en Makersloods) en ontwikkeling van de binnenstad.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

We willen een aantrekkelijke plek zijn voor inwoners en bezoekers.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- We hebben een kwalitatief hoogwaardig overnachtingsaanbod met meerwaarde voor de regio.
- De verhalen en belevenissen van Meppel trekken meer toeristen en bezoekers.

Wat gaan we daarvoor doen?

Impuls voor horeca, evenementen, recreatie en toerisme

We werken aan een nieuwe visie voor horeca, evenementen, recreatie en toerisme. Onder de werktitel 'HERT' ontwikkelen we een integrale vrijetijdsvisie die richting geeft aan de verdere ontwikkeling van deze sectoren in de komende jaren. De kadernotitie, met daarin de opbrengsten uit het participatie- en onderzoeksproces, verwachten we in de eerste helft van 2027 aan te bieden aan de gemeenteraad. Op basis hiervan stellen we een uitvoeringsagenda op.

Met de eerste uitkomsten van het onderzoek en het coalitieakkoord, gaan we een verkenning doen naar een evenemententerrein buiten het centrum.

We zetten Meppel op de kaart

Voor het herkenbare verhaal over Meppel richting bezoekers, ondernemers en inwoners blijven we samenwerken met Stichting Gebiedspromotie Zuidwest-Drenthe en Stichting Merk Meppel. Deze twee organisaties vullen elkaar goed aan. Gebiedspromotie Zuidwest-Drenthe richt zich op de promotie van de hele regio Zuidwest-Drenthe. Merk Meppel focust juist op onze eigen gemeente en haar identiteit. Deze partners gaan nauwer samenwerken.

Merk Meppel

In het coalitieakkoord is opgenomen dat we citymarketing blijven inzetten voor het uitdragen van Meppel als aantrekkelijke gemeente. Net als in 2026 is ook voor 2027 en volgende jaren het bedrag voor de basissubsidie opgenomen in de begroting. Merk Meppel verzorgt hiervoor bijvoorbeeld zaken zoals het minimagazine (oplage van 20.000 stuks), beheer/onderhoud aan bestaande content en het verbinden van sectoren in ons verzorgingsgebied.

Onze Meppelambassadeurs

Onze Meppeler ambassadeurs leveren een grote bijdrage aan de uitstraling naar onze omgeving. Samen met hen gaan wij aan de slag om de impact van hun bijdrage aan onze opgaven te vergroten.

Grondzaken en grondexploitaties niet-woningen.

Wat willen we bereiken?

Financieel inzicht van (actieve) gebiedsontwikkeling.

We ontwikkelen de bedrijventerreinen Oevers D, Oevers E, Noord III en Noord IV in lijn met de vastgestelde grondexploitaties. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Wat willen we bereiken?

Grondbeleid passend bij onze ambities

In de Nota Grondbeleid staan het beleid en de spelregels waarmee we richting geven aan onze ruimtelijke ambities. Verschillende ontwikkelingen zorgen ervoor dat de gemeente een actiever grondbeleid wil. Daarnaast maakt ook veranderende wetgeving het noodzakelijk om het grondbeleid gedeeltelijk te herzien. Daarom werken we aan de actualisatie van de Nota Grondbeleid om een actiever grondbeleid te ondersteunen.

Beleidsindicatoren

Programma 6

Indicator	Eenheid	2022	2023	2024	2025
Functiemenging	%	55,9%	56,4%	56,5%	56,3%
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	161,0	161,7	166,3	170,5

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: CBS-BAG/LISA, LISA

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Lasten						
Economische ontwikkeling						
Recreatie en toerisme	395	405	387	366	366	366
Regionale samenwerking	533	999	886	906	753	773
Economische zaken	2.028	1.765	2.034	2.013	2.015	2.058
Grondexploitatie niet-woningen en grondzaken	2.956	6.165	1.892	6.864	6.414	6.512
Totaal Economische ontwikkeling	5.912	9.334	5.199	10.150	9.549	9.710
Totaal Lasten	5.912	9.334	5.199	10.150	9.549	9.710
Baten						
Economische ontwikkeling						
Regionale samenwerking	0	-200	-50	-50	0	0
Economische zaken	-122	-87	-124	-124	-124	-124
Grondexploitatie niet-woningen en grondzaken	-4.631	-4.372	-1.440	-6.525	-6.077	-6.181

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Totaal Economische ontwikkeling	-4.754	-4.659	-1.614	-6.700	-6.201	-6.305
Totaal Baten	-4.754	-4.659	-1.614	-6.700	-6.201	-6.305
Saldo van baten en lasten	1.158	4.675	3.585	3.451	3.348	3.404
Onttrekkingen						
Economische ontwikkeling						
Economische zaken	-395	-240	-240	-240	-240	-240
Totaal Economische ontwikkeling	-395	-240	-240	-240	-240	-240
Totaal Onttrekkingen	-395	-240	-240	-240	-240	-240
Totaal reserve mutaties	-395	-240	-240	-240	-240	-240
Gerealiseerd resultaat	763	4.434	3.345	3.210	3.107	3.164

Toelichting

Begroting 2027 en meerjarenperspectief

Lasten en baten

Regionale samenwerking

In 2026 tot en met 2028 is de Regiodeal opgenomen voor € 150.000 per jaar als cofinanciering met aan de kant van de baten een bijdrage van € 50.000 van provincie/regio. Voor investeringen in de openbare ruimte gekoppeld aan de doelen uit de Regiodeal is een investeringskrediet begroot in programma 4.

De bijdrage aan Regio Zwolle is jaarlijks met € 27.000 verhoogd cf. de meerjarenbegroting van de Regio.

Een aantal haventaken zijn met budget van € 156.000 overgedragen aan de Port of Zwolle. Voor de uitvoering ervan staat € 108.000 op dit programma. In programma 4 Leefomgeving is voor de beroepsvaart, uitvoering van haventaken het restant van € 48.000 opgenomen.

Grondexploitaties niet woningen en grondzaken

De lasten en baten voor de grondexploitaties woningen zijn gebaseerd op het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2026 (MPG). Het gaat hier om de grondexploitaties Oevers D, Oevers E, Noord III en Noord IV. De grondexploitaties zijn budgetneutraal begroot. Er wordt geen rekening gehouden met eventuele aanvullende (tussentijdse) winstnemingen.

Ook zijn de werkzaamheden voor eigendommen bij dit onderdeel opgenomen. Het gaat hier onder andere om de kosten en opbrengsten van de multifunctionele accommodaties Het Palet en De Plataan en overig gemeentelijk vastgoed.

Investerings

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2026	2027	2028	2029	2030 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto- investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 6 - Economische ontwikkeling									
Bijdrage Kornwerderzand		250				250		250	2027
MFA Plataan				160		160		160	cf. jaarplanning
Laadkasten markt en evenementen	60					60		60	2026
Grootschalige vervanging meerpalen		50				50		50	2027
Vervanging golflagscherm haven			35			35		35	2028
Totaal programma 6 - Economische ontwikkeling	60	300	35	160	-	555	-	555	

Toelichting

Kornwerderzand

Voor het sluizencomplex Kornwerderzand is een bijdrage begroot. Het sluizencomplex draagt bij aan het havenbehoud en de havenontwikkeling en maakt onderdeel uit van de totale regiobijdrage Kornwerderzand. De bijdrage van gemeente Meppel is onderdeel van de afspraken binnen de regionale bestuursovereenkomst.

MFA De Plataan

In 2029 is kozijn- en glasrenovatie gepland op basis van de beheer- en onderhoudsplanning.

Voorzieningen haven

Voor de vervanging van meerpalen is een bedrag van € 50.000 in de begroting opgenomen. Ook het golflagscherm is aan vervanging toe. Hiervoor is een bedrag van € 35.000 in de begroting opgenomen.

Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid

Algemeen

Onder dit thema komen vier onderwerpen aan de orde:

- Bestuur
- Openbare orde en veiligheid
- Brandweerzorg en crisisbeheersing
- Dienstverlening

Ontwikkelingen

Bestuur

De gemeenteraad heeft twee extra zetels door het groeiend aantal inwoners van gemeente Meppel. In maart 2026 konden inwoners stemmen voor de gemeenteraadsverkiezing. De partijen Sterk Meppel, VVD en CDA zijn een coalitie aangegaan en legden de ambitie vast in het coalitieakkoord '*Groot denken, samen doen*': bouwen aan een bloeiende, bereikbare en betrokken gemeente, waarin het goed wonen, werken en leven is.

Dienstverlening

Vertrouwen in de overheid groeit wanneer we onze dienstverlening op orde hebben. Daarom zijn we duidelijk in onze communicatie. We gaan in de schoenen staan van de inwoners: hoe willen we zelf graag benaderd worden? We delen informatie steeds meer proactief met onze inwoners. We maken gebruik van nieuwe technische mogelijkheden. Daarbij houden we de verscheidenheid van onze inwoners voor ogen.

Openbare orde en Veiligheid

De samenleving staat niet stil. Dat zien we in mooie ontwikkelingen. We zien het ook in de schaduwzijde ervan: openbare orde en veiligheid zijn nooit vanzelfsprekend. Aan de ene kant zien we inwoners die naar elkaar omzien. Die elkaar aanspreken. Die het melden als er overlast en onveiligheid is. Tegelijk is er sprake van toenemende tegenstellingen, in het groot en in het klein. De onderlinge verdraagzaamheid neemt af. Opvattingen lijken radicaler te worden, soms onder invloed van wat er in de wereld gebeurt. Incidenteel gebeuren er in Meppel incidenten die je misschien alleen in een grote stad zou verwachten. Deze incidenten hebben veelal een grote impact op onze lokale samenleving en vragen van ons veel aandacht en inzet. Meppel is relatief veilig. Dit laten de resultaten van de laatste veiligheidsmonitor ook zien, maar grootstedelijke problematiek is Meppel helaas niet vreemd. Het is voor het gemeentebestuur van Meppel een fundamentele opgave om onze democratische samenleving op gemeentelijk niveau te beschermen. Waar we dat kunnen, maken we de samenleving veiliger, verdraagzamer en weerbaarder. En daardoor prettiger om te wonen, te werken en te leven.

We zien veranderingen in vormen van criminaliteit. Er is bijvoorbeeld een verschuiving naar meer online criminaliteit. Ook is het allang niet meer 'de grote stad' waar zwaardere criminaliteit voorkomt. We blijven daarom werken aan de aanpak van cybercriminaliteit, ondermijning, leefbaarheid en aan het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Dit doen we samen met onze (interne) partners, maatschappelijke (zorg) organisaties, politie, brandweer en het Openbaar Ministerie.

Ondermijning

De laatste jaren maakt de georganiseerde criminaliteit (de onderwereld) in toenemende mate gebruik van diensten uit de 'bovenwereld'. Deze verwevenheid van boven- en onderwereld ondermijnt onze samenleving en rechtsstaat. Daarom investeren we in het voorkomen en bestrijden van ondermijning. We nemen actief deel aan de Drentse Aanpak Ondermijning (DAO). We zetten in op het tegengaan van thema's als zorgfraude, zorgcriminaliteit en aanwas van jongeren in de criminaliteit.

Organisatie

De gemeentelijke organisatie staat midden in de samenleving. Binnen die samenleving zijn veranderingen aan de orde van de dag. Het is nodig om voortdurend om te gaan met veranderingen. Ook is blijvende aandacht nodig op het voorbereiden en uitvoeren van politieke besluiten. Schaarste op de arbeidsmarkt en snelle digitale ontwikkelingen maken daarvan een spannende opgave. Veel gaat al goed. Het gemeentebestuur is daarom trots en zuinig op de medewerkers. Zie voor de ambtelijke organisatie verder in de paragraaf bedrijfsvoering.

Programma 7: Bestuur, dienstverlening en veiligheid

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen		Portefeuille
	Bestuur	Maathuis
	Openbare orde en veiligheid	Maathuis
	Brandweezorg en crisisbeheersing	Maathuis
	Dienstverlening	Maathuis

Algemeen

In dit programma gaat het over het bestuur (de gemeenteraad, het college van B&W en de burgemeester), over veiligheid in de breedste zin van het woord en over hoe we onze inwoners ontvangen en ondersteunen.

Beleidskaders

Beleidskaders dienstverlening:

- Visie op dienstverlening 2023
- Koers gemeente Meppel 2019
- Informatiebeleid 2022

Beleidskaders Openbare Orde en Veiligheid:

- Algemeen Plaatselijke Verordening
- Preventie- en handavingsplan alcohol
- Uitvoerings- en handavingsstrategie vergunningverlening, toezicht en handhaving
- Uitvoeringsplan handhaving alcoholgebruik in de openbare ruimte
- Coffeeshopbeleid 2016
- Beleidsregel verblijfsontzeggingen 2020
- Beleidsregel sluiting drugspannen (lokaal Damocles beleid)
- Beleidsregel Wet aanpak woonoverlast
- Beleidsregel gevaarlijke en bijtende honden
- Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (wet Bibob) en lokaal Bibob beleid
- Wet Veilige Jaarwisseling
- Integraal veiligheidsplan

Beleidskaders Handhaving:

- Verordening Fysieke Leefomgeving
- Uitvoerings- en handavingsstrategie vergunningverlening, toezicht en handhaving
- Omgevingswet en het Besluit Bouwwerken Leefomgeving
- Woonschepenverordening
- Parkeerverordening
- Verordening inzake de winkeltijden
- Marktverordening
- Beleidsregels spoedeisende bestuursdwang bijplaatsingen bij ondergrondse containers en dumpel afval Meppel

Relatie met andere beleidsterreinen:

Er is een nauwe relatie tot andere beleidsterreinen en dus programma's, onder meer op het gebied van het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren en het ontwikkelen van volksgezondheidsbeleid. Dit geldt ook voor het terugdringen van overlastsituaties, het voorkomen van jonge criminele aanwas, integrale samenwerkingen, uitvoeren van controles en de versterking van de weerbaarheid en betrokkenheid.

Bestuur

Wat willen we bereiken?

Vernieuwen technische ondersteuning van het lokale democratische proces

De uitbreiding van de raad naar 25 leden en de ingebruikname van een nieuwe commissiezaal vragen om vernieuwing van de technische ondersteuning. De huidige installaties zijn afgeschreven en vertonen steeds vaker storingen en problemen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We plegen nodig onderhoud aan de raadzaal

We vernieuwen de raadzaal. Dit doen we voor de inrichting en voor de technische ondersteuning. Dit gebeurt gelijktijdig met de vernieuwbouw van het gemeentehuis. Voor de inrichting van de raadzaal heeft de raad al eerder geld beschikbaar gesteld. Voor de technische ondersteuning in de raadzaal en de nieuw in te richten commissiezaal is een nieuwe installatie en uitbreiding van het huidige aantal microfoons nodig. De raad krijgt hiervoor eerst de gelegenheid om een plan van eisen vast te stellen om daarna een aanbesteding te starten. Wij verwachten dat de aanbesteding voor de technische ondersteuning start in 2026 met mogelijke uitvoering in 2027.

Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Een veilige leefomgeving.

We werken samen met onze partners aan een veilige leefomgeving. De gemeente voert regie op veiligheid, maar de verantwoordelijkheid voor een veilige leefomgeving delen we met inwoners, veiligheidspartners, ondernemers en bezoekers.

Wat gaan we daarvoor doen?

Veilig uitgaan

We maken het horeacaconvenant actueel en blijven inzetten op het terugdringen van het gebruik en bezit van aangebroken alcohol in de openbare ruimte van het uitgaansgebied. Daarnaast werken we aan structurele maatregelen om wildplassen aanzienlijk terug te dringen. De resultaten van de pilot om wildplassen tegen te gaan zijn hiervoor de basis. We voeren vanaf 2027 deze maatregelen uit. Ook onderzoeken we de mogelijkheden om de calamiteitenverlichting in de binnenstad, met name rondom de pleinen, uit te breiden om de veiligheid en het veiligheidsgevoel tijdens uitgaansnachten verder te versterken.

Veilig melden

We voeren de motie *Veilig melden* uit. De bestaande meldpunten voor onveilige situaties, geweld, discriminatie, intimidatie en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag worden gebundeld en overzichtelijk weergegeven op de website van de gemeente. Deze informatie wordt vervolgens actief onder de aandacht gebracht bij inwoners, ondernemers, bezoekers van de binnenstad en op scholen.

Daarnaast wordt mede namens gemeente Meppel regionaal in Drenthe een Steunpunt Femicide uitgerold. Dit steunpunt richt zich op het versterken van de aanpak en samenwerking rondom femicide en ernstig geweld tegen vrouwen, onder meer door kennisdeling, signalering en ondersteuning van professionals.

Cameratoezicht binnenstad

In 2027 nemen we cameratoezicht in de binnenstad in gebruik, als onderdeel van de aanpak van de bescherming van de openbare orde en veiligheid.

Beleid op orde

Binnen het domein openbare orde en veiligheid zijn er verschillende beleidsterreinen die geactualiseerd, geïmplementeerd en in 2027 uitgevoerd moeten worden. Het gaat om beleidskaders die richting geven aan de aanpak van verschillende vormen van overlast en veiligheidsproblematiek.

Coffeeshopbeleid

Het coffeeshopbeleid wordt bijgewerkt en ingevoerd. Hiermee worden de gemeentelijke uitgangspunten en voorwaarden voor coffeeshops opnieuw vastgelegd en afgestemd op de actuele wet- en regelgeving en lokale ontwikkelingen.

Beleidsregel gebiedsontzeggingen

De beleidsregel gebiedsontzeggingen wordt geactualiseerd en uitgevoerd. Met deze beleidsregel kunnen personen die voor overlast of verstoring van de openbare orde zorgen een gebiedsontzegging opgelegd krijgen. Hiermee kan gericht worden opgetreden tegen personen die structureel overlast veroorzaken.

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet (Damoclesbeleid)

Het Damoclesbeleid wordt bijgewerkt en ingevoerd. Artikel 13b Opiumwet geeft de burgemeester de bevoegdheid om op te treden tegen de aanwezigheid van drugs in woningen en lokalen. Het beleid beschrijft onder welke omstandigheden en op welke wijze bestuurlijke maatregelen, zoals een sluiting van een woning of drugspand, kunnen worden ingezet.

Integraal Veiligheidsplan (IVP)

We stellen een nieuw IVP op in 2028. In dit plan beschrijven we aan welke openbare orde en veiligheidsonderwerpen we voor de komende vier jaren prioriteit gaan geven en hoe we dit gaan uitvoeren. .

Beleidsregels Wet Veilige Jaarwisseling

De Wet veilige jaarwisseling is per 1 augustus 2026 van kracht. Hiermee verandert het wettelijke kader voor het afsteken van consumentenvuurwerk (F2- vuurwerk) tijdens de jaarwisseling. Vanaf dat moment is het afsteken van F2-vuurwerk verboden, tenzij daarvoor een ontheffing is verleend. Vanaf de jaarwisseling 2026 – 2027 verlenen we in de gemeente Meppel een ontheffing aan de aanvrager (vereniging) die binnen de gemeentegrenzen F2 vuurwerk wil afsteken en aan de gestelde voorwaarden voldoet. Voor dit proces stellen we in 2026 beleidsregels op. Met ervaringen van de jaarwisseling 2026/2027 evalueren we het proces en de beleidsregels.

Evenementenbeleid

In 2027 stellen we een kadernotitie op over recreatie, toerisme, horeca en evenementen. Op basis van deze kadernotitie stellen we nieuw evenementen beleid op.

Regels over terrassen

In het kader van een veilige binnenstad en het nieuwe evenementen beleid actualiseren we de nadere regels voor terrassen.

Wat willen we bereiken?

We geven ondermijning geen kans.

We willen ondermijning en criminele beïnvloeding geen kans geven in Meppel. We gaan verder met de uitvoering van het uitvoeringsplan ondermijning. Daarbij richten we ons op drie pijlers:

1. Informatiepositie en samenwerking
2. Preventie en bewustwording
3. Beleid en regelgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Versterken informatiepositie

We versterken onze informatiepositie omdat we actief deelnemen en bijdragen (in tijd en in mensen) aan lokale en regionale werkgroepen die voortkomen uit samenwerkingsverbanden zoals de Drentse Aanpak Ondermijning (DAO) en het (Drentse samenwerking Toezicht en Handhaving (DTH). Binnen de afdeling Veiligheid implementeren en benutten we informatiesystemen en applicaties voor open bronnenonderzoek, zoals Atlas en iRC.

Preventie en voorlichting

Binnen de ambtelijke organisatie organiseren we bewustwordingsactiviteiten. We richten ons met kennissessies of bewustwordingsactiviteiten op mensenhandel en uitbuiting, de Wet Bibob en op bestuurlijke weerbaarheid. Zo vergroten we het signaleringsvermogen van onze organisatie. Met twee interne aandachtsfunctionarissen geven we uitvoering aan het Drentse beleidsplan mensenhandel en het bijbehorende plan van aanpak.

Buiten de organisatie nemen we deel aan of initiëren we verschillende preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van jonge criminele aanwas, zorgfraude en criminele activiteiten op bedrijventerreinen.

Actualisatie Bibob beleid

We willen actualisatie en implementatie van het Bibob-beleid. De Wet Bibob is een belangrijk instrument om te voorkomen dat de gemeente ongewild criminele activiteiten faciliteert. De actualisatie en implementatie hiervan is afhankelijk van de beschikbare ambtelijke capaciteit, prioritering en de benodigde afstemming binnen de organisatie.

De actualisatie sluit aan op het onderdeel 'Beleid op orde' binnen het domein openbare orde en veiligheid. De daar genoemde beleidskaders, waaronder het coffeeshopbeleid, beleidsregel prostitutie en het damoclesbeleid, zijn ook belangrijke instrumenten bij de aanpak van ondermijning. Deze kaders worden daarom in samenhang geactualiseerd en geïmplementeerd.

Brandweezorg en crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

Passende hulpverlening bij rampen en crisis

Als een ramp of crisis in Drenthe zich voordoet, moeten we die zo goed mogelijk aanpakken. Zo voorkomen of beperken we schade en onrust zoveel mogelijk. De Veiligheidsregio Drenthe (VRD) zorgt ervoor dat hulpdiensten, overheden en andere betrokkenen goed samenwerken tijdens een crisis. Afhankelijk van de situatie geeft de VRD advies, ondersteuning of coördinatie, of een combinatie hiervan. Bij medische hulp coördineert de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen Drenthe de zorg. Brandweer

Drenthe zorgt voor brandbestrijding tijdens rampen en crisissituaties. In de paragraaf Verbonden partijen staat beschreven hoe de Veiligheidsregio in opdracht van alle deelnemende partijen dit organiseert.

Wat gaan we daarvoor doen?

Rampenbestrijding vindt goed voorbereid plaats

We hebben een belangrijke rol bij de voorbereiding op en aanpak van rampen en crises.

We zorgen ervoor dat de gemeentelijke crisisorganisatie hierop goed is voorbereid. We houden de interne crisisbeheersing actueel door bestuurders en medewerkers structureel op te leiden en te trainen. Dit doen we in nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio Drenthe (VRD).

De gemeenteraad wordt jaarlijks betrokken bij de plannen en begroting van de VRD en wordt gevraagd hierover een besluit te nemen. Hiermee kan de gemeenteraad vanuit zijn kaderstellende en controlerende rol mede richting geven aan de beleidsmatige koers van de VRD.

In 2027 versterkt Meppel aanvullend de maatschappelijke weerbaarheid door uitvoering te geven aan vier samenhangende projecten: Bedrijfscontinuïteit, Crisisorganisatie, Vitale voorzieningen/ noodsteunpunten en Weerbare samenleving. We treffen en testen maatregelen voor vitale gemeentelijke processen, versterken en oefenen de crisisorganisatie, realiseren en evalueren een pilootnoodsteunpunt en vergroten met inwoners en maatschappelijke partners de zelf- en samenredzaamheid.

Huisvesting brandweer Meppel

De gemeente is verantwoordelijk voor een goed en passend huisvestingsklimaat voor de brandweer in Meppel. Daarbij hebben we nadrukkelijk aandacht voor de kwaliteit, veiligheid en functionaliteit van de huisvesting. De huisvesting moet voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en aansluiten bij de eisen die aan een moderne en toekomstbestendige brandweerorganisatie worden gesteld.

De komende jaren worden werkzaamheden uitgevoerd om de kwaliteit en veiligheid van de brandweerkazerne op peil te houden en waar nodig te verbeteren. Daarmee zorgen we ervoor dat de brandweer beschikt over een veilige en passende werkomgeving en haar belangrijke taak voor de veiligheid van inwoners en omgeving goed kan blijven uitvoeren.

Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

De contactkanalen zijn optimaal op elkaar afgestemd.

Inwoners van gemeente Meppel ervaren de dienstverlening van de gemeente als duidelijk, betrouwbaar en inwonergericht. Om dit te bereiken maken we strategische keuzes voor de inzet, het gebruik en de inrichting van kanalen zodat de dienstverlening zo passend mogelijk wordt georganiseerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Kanalenstrategie

In 2027 werkt de gemeente volgens een kanalenstrategie.

Klantbeeld

In 2027 hebben we een actueel klantbeeld waarmee medewerkers, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties sneller, persoonlijker en efficiënter worden ondersteund.

Wat willen we bereiken?

Inwoners kunnen digitaal de voortgang van hun aanvraag volgen.

Met de komst van een track-and-trace systeem kunnen inwoners digitaal de voortgang van hun aanvraag inzien. Hierdoor ervaren inwoners gemeente Meppel als duidelijk, betrouwbaar en inwonergericht.

Wat gaan we daarvoor doen?

Implementeren Mijn Meppel

In 2027 implementeren we Mijn Meppel als digitale track-and-trace omgeving.

Producten beschikbaar maken

In 2027 zorgen we dat ten minste 10 producten en diensten, waarmee Mijn Meppel de meeste waarde oplevert, beschikbaar komen via Mijn Meppel. We kijken daarbij naar producten waarover inwoners vaak bellen of die veel worden gebruikt.

Wat willen we bereiken?

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties ervaren onze dienstverlening als snel en eenvoudig.

We optimaliseren dienstverleningsprocessen om inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties sneller, eenvoudiger en beter van dienst te zijn. Beschikbare middelen worden op deze manier zo efficiënt mogelijk ingezet.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verbeteren dienstverleningsprocessen

In 2027 verbeteren we minimaal drie dienstverleningsprocessen zodat deze voldoen aan wet- en regelgeving.

Wat willen we bereiken?

Laagdrempelige telefonische dienstverlening voor alle inwoners van Meppel.

Er komt een nieuwe telefoniecentrale. Hiermee maken we onze telefonische dienstverlening beter. We willen dat inwoners onze telefonische dienstverlening als professioneel en inwonergericht ervaren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vergroten vaardigheden telefonie

In 2027 vergroten medewerkers hun vaardigheden door elkaar te coachen, kennis te delen en gesprekken te evalueren.

Sturen op contactverzoeken

In 2027 sturen we actief op de opvolging van contactverzoeken van inwoners aan de organisatie zodat de doorlooptijd van contactverzoeken afneemt.

Efficiënter werken

In 2027 werken we efficiënter doordat we moderne technieken gebruiken voor de registratie en verwerking van telefoongesprekken.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke bestanden

In 2027 zijn alle bestanden op www.meppel.nl volledig digitaal toegankelijk.

De Wet Digitale Overheid (WDO) verplicht overheidsorganisaties om de eigen websites en apps toegankelijk te maken voor iedereen. Dit geldt ook voor documenten die staan gepubliceerd op die websites.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opleiden

In 2027 worden medewerkers opgeleid om bestanden toegankelijk te maken.

Toegankelijk maken

In 2027 zorgen we dat de bestanden op www.meppel.nl voldoen aan de wettelijke verplichtingen op het gebied van digitale toegankelijkheid.

Wat willen we bereiken?

Toekomstbestendige dienstverlening die beter aansluit bij behoeften van inwoners.

We willen dat alle inwoners van gemeente Meppel onze dienstverlening als duidelijk, betrouwbaar en inwonergegericht ervaren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Metten klanttevredenheid

We gaan klanttevredenheid op dienstverleningsprocessen structureel meten. In 2027 breiden we dit uit met drie extra processen.

Inrichten dashboards

We richten data-dashboards in zodat teams inzicht krijgen in de prestaties en zich kunnen verbeteren. In 2027 breiden we het aantal dashboards uit en zorgen we dat er wordt gestuurd op de resultaten uit de dashboard.

Uitvoeren klantreizen

We voeren klantreizen uit om het klantbewustzijn bij medewerkers groter te maken en onze werkprocessen te verbeteren. In 2027 voeren we klantreizen uit voor minimaal drie dienstverleningsprocessen.

Beleidsindicatoren

Programma 7

Indicator	Eenheid	2022	2023	2024	2025	2026
Misdrijven - Gewelddsmisdrijven	per 1.000 inwoners	4,3	3,6	4,0	4,8	
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	6,6	6,2	4,5	4,5	
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	3,9	0,7	1,0	1,7	
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2,0	2,3	1,7	1,7	
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	6,0	9,0	11,0	5,0	
Demografische druk	%	74,7%	74,0%	74,0%	73,9%	73,0%

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: CBS-Criminaliteit, CBS-Diefstallen

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Lasten						
Bestuur, dienstverlening en veiligheid						
Bestuur	2.893	2.009	2.115	2.108	2.108	2.108
Openbare orde en veiligheid	1.578	1.579	2.157	2.169	2.169	2.168
Brandweezorg en crisisbeheersing	2.169	2.188	2.455	2.465	2.449	2.447
Dienstverlening	3.144	3.068	2.877	2.697	2.791	2.625
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	9.783	8.844	9.605	9.439	9.516	9.348
Totaal Lasten	9.783	8.844	9.605	9.439	9.516	9.348
Baten						
Bestuur, dienstverlening en veiligheid						
Bestuur	0	-1	-1	-1	-1	-1
Openbare orde en veiligheid	-10	-31	-20	-20	-20	-20
Brandweezorg en crisisbeheersing	-3	-5	-5	-5	-5	-5
Dienstverlening	-910	-879	-894	-812	-564	-490
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	-923	-915	-920	-838	-590	-516
Totaal Baten	-923	-915	-920	-838	-590	-516

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Saldo van baten en lasten	8.860	7.929	8.685	8.601	8.926	8.833
Onttrekkingen						
Bestuur, dienstverlening en veiligheid						
Bestuur	-35	0	0	0	0	0
Dienstverlening	-145	0	0	0	0	0
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	-180	0	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-180	0	0	0	0	0
Totaal reserve mutaties	-180	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	8.680	7.929	8.685	8.601	8.926	8.833

Toelichting

Begroting 2027 ten opzichte van 2026

Lasten

Openbare orde en Veiligheid

De personeelskosten voor Veiligheid vielen eerder onder het team Bestuur en Organisatie en maakten daardoor deel uit van de overhead. Omdat deze kosten betrekking hebben op openbare orden en veiligheid, zijn ze overgeheveld naar dit programma. Dit verklaart de stijging op dit onderdeel.

Brandweezorg en crisisbeheersing

De bijdrage aan de VRD is verhoogd met € 241.000 volgens de begroting.

Dienstverlening

In 2026 is incidenteel € 200.000 aan middelen toegekend voor het begrijpelijker en toegankelijk maken van de brieven.

Begroting 2027 en meerjarenperspectief

Baten

Dienstverlening

Door de langere geldigheidsduur van reisdocumenten hebben gemeenten de afgelopen jaren meer aanvragen ontvangen. Vanaf 2028 daalt het aantal aanvragen weer naar het normale niveau.

Investerings

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2026	2027	2028	2029	2030 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto- investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid									
Wagenpark handhaving	90	50				140		140	cf. jaarplanning
Brandweerkazerne	124	31				155		155	2026
Plaatsen verzinkbare toiletzuilen			220			220		220	2027
Cameratoezicht	190					190		190	2026
Totaal programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid	404	301	-	-	-	705	-	705	

Omschrijving (toelichting)

Toelichting

Vanuit het wagenparkbeheer is voor 2027 de vervanging van een auto voor de handhaving begroot.

Voor de brandweerkazerne is een investering begroot voor het herstel van wanden, vloeren en kozijnen. De werkzaamheden zijn gestart in 2026 en worden in 2027 afgerond.

Algemene dekkingsmiddelen

Onderdelen		Portefeuille
	Treasury	Knorren
	Algemene uitkering Gemeentefonds	Knorren
	Belastingen en invordering	Knorren
	Onvoorziene uitgaven	Knorren
	Heffing Vennootschapsbelasting	Knorren
	Overige baten en lasten	Knorren

Wat valt onder dit overzicht?

Dit overzicht gaat onder meer over de algemene dekkingsmiddelen. Het kenmerk van deze dekkingsmiddelen is dat ze vrij besteedbaar zijn. Ze zijn dus niet aan een bepaald programma gebonden. Hier verantwoorden we de gemeentefondsuitkering, de gemeentelijke belastingen, dividend en het saldo op de financieringsfunctie (zoals rente voor- en nadelen). De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de bestedingen van de programma's 1 tot en met 7. Daarnaast staat hier de verplichte post onvoorzien.

Beleidskader

- Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
- Financieel toezichtskader provincie Drenthe
- Financiële verordening en overige (financiële) beleidsnotities

In dit overzicht staan de volgende producten:

Treasury

We ontvangen winstuitkeringen (dividenden) omdat we aandelen hebben van de Bank van Nederlandse Gemeenten (BNG), Rendo, Enexis en Wadinko. Het gaat totaal om ruim € 0,6 miljoen. Meer informatie daarover staat in de paragraaf Verbonden partijen. Onder dit onderdeel staat verder het renteresultaat. Het renteresultaat is het saldo van te betalen en te ontvangen rente en interne rentetoerekening aan de verschillende investeringen.

Algemene uitkering Gemeentefonds

Gemeenten ontvangen geld van het rijk uit het gemeentefonds om hun taken uit te voeren. Het is de grootste inkomstenpost voor elke gemeente. Gemeenten mogen zelf bepalen waar ze dit geld aan besteden. Uiteraard wel binnen de regels van de wet. Een groot deel van het geld uit het gemeentefonds keert het rijk uit in de vorm van een Algemene uitkering. Daarnaast zijn er nog integratie- en decentralisatie-uitkeringen (12%). Een decentralisatie-uitkering is tijdelijk voor een bepaald aantal jaren. Een integratie-uitkering is ingesteld met de bedoeling dat het op korte termijn overgaat naar de Algemene uitkering. Voor de Wet sociale werkvoorziening (WSW) bijvoorbeeld ontvangen de gemeenten nu nog een integratie-uitkering.

Gemeenten ontvangen normaal gesproken op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkering. De meicirculaire is de vertaling van de Voorjaarsnota van het rijk, de septembercirculaire is gebaseerd op de Miljoenennota en de decembercirculaire rondt het uitkeringsjaar af. De raming van de gemeentefondsuitkering voor de jaren 2027-2030 is in deze programmabegroting bepaald op basis van de meicirculaire 2026.

Groei door compensatie lonen en prijzen

De jaarlijkse groei van het gemeentefonds - oftewel de compensatie voor lonen en prijzen - is gekoppeld aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). De compensatie is gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. Het volumedeel kan ingezet worden om de hogere kosten op te vangen die samenhangen met de groei van de bevolking, met kwaliteitsverbeteringen en beleidsintensivering. Het prijsdeel kan worden gebruikt om de kosten van loon- en prijsontwikkelingen op te vangen. Helaas is de werkelijke kostenstijging van lonen en prijzen vaak hoger dan de compensatie op basis van het bbp die gemeenten ontvangen via het gemeentefonds.

Wat brengt de Meicirculaire 2026

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo

De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage wordt uitgesteld tot 1 januari 2028. De geplande uitname uit het gemeentefonds in 2027 wordt daardoor in deze circulaire teruggedraaid en gaat pas vanaf 2028 in. Deze maatregel is voor Meppel budgetneutraal, want daarmee vervallen in onze gemeentebegroting ook de geraamde inkomsten voor 2027.

Korting op de huishoudelijke hulp

De huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wmo wordt met ingang van 1 januari 2029 geschrapt. Inwoners die de huishoudelijke hulp zelf kunnen betalen of regelen, zouden dat zelf moeten doen. Voor mensen die niet zelf hulp kunnen regelen blijft de gemeente een vorm van hulp bieden via een zogenoemd vangnet.

De maatregelen betekenen dat iedere gemeente met ingang van 2029 wordt gekort op de gemeentefondsuitkering. Voor Meppel is die korting ongeveer € 2 miljoen. We gaan er nu in deze begroting vanuit dat deze maatregel budgettair neutraal verloopt door een verlaging van de gemeentelijke uitgaven van € 2 miljoen vanaf het jaar van het schrappen van de huishoudelijke hulp.

Andere verdeling van de 'landelijke pot' onder de gemeenten

Vanaf 2023 is er een nieuwe verdeling van de middelen uit het gemeentefonds, met de bedoeling dat deze meer aansluit bij de kostenstructuur van gemeenten. Dat zorgde voor herverdeeffecten die voor alle gemeenten tot nu toe zijn afgetopt tot een vast bedrag per inwoner. De herverdeling leverde voor Meppel als naideelgemeente een korting op van ongeveer € 56,00 per inwoner. Die wordt stapsgewijs ingevoerd. De meicirculaire geeft nu aan dat er voorlopig geen vervolgstappen worden gezet. Het ministerie van BZK doet eerst verder onderzoek. De verdere inbedding van de herverdeling schuift op tot in ieder geval 1 januari 2029. Het ingroeipad voor de jaren 2027 en 2028 wordt bevroren op het niveau van 2026. De stapsgewijze invoering van de verdere herverdeling is uitgesteld. Dat levert voor Meppel als naideelgemeente een voordeel op in 2027 en 2028. Voor 2029 en 2030 hebben we rekening gehouden met het vervolg van het ingroeipad, zodat de herverdeling in 2031 volledig is ingevoerd.

Gemeentefondsuitkering				
(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Gemeentefonds op basis van meicirculaire 2026	102.800	97.400	95.816	97.263
Verwacht effect landelijke herverdeling			-516	-863
Totaal	102.800	97.400	95.300	96.400

Gemeentelijke belastingen

In de paragraaf Lokale heffingen staat de informatie over de verschillende gemeentelijke belastingen en overige heffingen bij elkaar. De onroerendezaakbelastingen (OZB) levert het meeste belastinggeld op. In dit overzicht staat ook de raming van de OZB en de precariobelasting. De overige heffingen staan in de programma's. De raming van de opbrengst OZB verhogen we vanaf 2027 met een inflatiecorrectie van 2,1%. Dit doen wij volgens de uitgangspunten van de perspectiefnota 2027-2030. Daarnaast staan hier de kosten van de waardebepaling van de onroerende zaken (wet WOZ).

Onvoorziene uitgaven

De post onvoorziene uitgaven is € 50.000. Hiermee vangen we incidentele uitgaven op die voldoen aan de criteria: Onvoorzien, Onontkoombaar en Onuitstelbaar.

Heffing VPB

De vennootschapsbelasting die wordt betaald is begroot op basis van de verwachte resultaten van de grondexploitaties. We hebben jaarlijks € 41.000 opgenomen.

Overige baten en lasten

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' zijn keuzes gemaakt die bestaan uit een combinatie van investeringen en besparingen. Eén van de onderdelen is het vrijmaken van middelen voor nieuw beleid vanaf 2028. Daartegenover staat een inkomstenverhoging voor 2028 en 2029. In de bijlage staat de voortgang van het hele traject 'Kiezen voor de Toekomst' (middellange en lange termijn) weergegeven.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	2022	2023	2024	2025	2026
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	752	761	822	851	869
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	752	761	822	851	869
Gemiddelde WOZ-waarde	x € 1.000	249	289	298	310	347

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

* = voorlopig data

Ontleend aan: CBS-Bevolkingstatistiek, COELO, Basisregistraties adressen en gebouwen, CBS-Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Lasten						
Algemene dekkingsmiddelen						
Treasury	777	628	56	0	-357	-670
Belastingen en invordering	691	645	580	580	580	580
Onvoorziene uitgaven	0	25	50	50	50	50
Heffing Vennootschapsbelasting	0	41	42	42	42	42
Overige baten en lasten	223	1.053	1.269	702	891	3.106
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	1.692	2.393	1.998	1.374	1.206	3.108
Totaal Lasten	1.692	2.393	1.998	1.374	1.206	3.108
Baten						
Algemene dekkingsmiddelen						
Treasury	-1.885	-1.319	-782	-765	-747	-732
Algemene uitkering Gemeentefonds	-98.216	-98.215	-102.780	-97.419	-95.333	-96.379
Belastingen en invordering	-12.190	-12.510	-12.869	-12.969	-13.069	-13.169
Overige baten en lasten	-75	-75	-77	-1.077	-2.077	-2.077
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	-112.366	-112.119	-116.508	-112.230	-111.226	-112.357
Totaal Baten	-112.366	-112.119	-116.508	-112.230	-111.226	-112.357
Saldo van baten en lasten	-110.675	-109.726	-114.511	-110.856	-110.020	-109.249
Stortingen						
Algemene dekkingsmiddelen						
Belastingen en invordering	228	240	240	240	240	240
Overige baten en lasten	4.000	0	0	0	0	0
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	4.228	240	240	240	240	240
Totaal Stortingen	4.228	240	240	240	240	240
Totaal reserve mutaties	4.228	240	240	240	240	240
Gerealiseerd resultaat	-106.447	-109.486	-114.270	-110.615	-109.780	-109.009

Toelichting financiën

Begroting 2027 ten opzichte van 2026

Lasten en baten

Treasury

Hier wordt de rente die we betalen en de doorbelasting van de rente naar de programma's verantwoord. In 2026 zijn de programma's belast met 1%. In deze begroting is dat percentage voor de jaren 2027-2030 bijgesteld naar 1,5%. Het verschil bij de baten wordt vooral veroorzaakt door renteontvangsten die wij in 2026 verwachten via schatkistbankieren. Dit komt door de positieve rekeningresultaten in de afgelopen jaren en voorschotbedragen die we al hebben ontvangen voor subsidies.

Baten

Gemeentefonds

De hogere gemeentefondsuitkering van 2027 ten opzichte van 2026 komt doordat de raming uit 2026 is gebaseerd op de bestuursrapportage 2026. Dat is hierboven in de tabel weergegeven. De meicirculaire 2026 is daar niet in verwerkt. In de financiële tussenrapportage die dit najaar verschijnt, is de geraamde gemeentefondsuitkering voor 2026 naar boven bijgesteld. Voor de raming 2027-2030 in deze begroting is de meicirculaire 2026 wel de basis.

Verder geeft de groei van het gemeentefonds met ingang van 2027 door de compensatie voor loon- en prijsstijgingen een verschil. Die compensatie is gebaseerd op het bbp. Voor Meppel bedraagt de compensatie voor lonen en prijzen ongeveer € 3 miljoen (inclusief € 0,7 miljoen voor de WSW).

Belastingen en invordering

De indexering van de opbrengst OZB van 2,1% en de areaaluitbreiding met ingang van 2027 geven een verschil tussen beide jaren.

Begroting 2027 en meerjarenperspectief

Lasten

Treasury

Hier wordt het renteresultaat geboekt. Dat is het verschil tussen de rente die we doorrekenen aan de programma's en de rente die we naar verwachting moeten betalen.

Overige baten en lasten

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is voor 2028 € 0,5 miljoen en vanaf 2029 € 1 miljoen opgenomen voor nieuw beleid.

Baten

Gemeentefonds

De omvang van het gemeentefonds loopt vanaf 2028 af. Voor 2026 en 2027 hebben we incidentele middelen ontvangen om de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd te verzachten. De commissie Van Ark doet begin 2027 een uitspraak over de jaren vanaf 2028. Verder ontstaat er een verschil door de extra middelen voor de inzet van personeel voor het klimaat- en energiebeleid (CDOKE). In 2027 ontvangen we daarvoor ongeveer € 2,1 miljoen. Voor de jaren na 2027 heeft nog geen uitkering van de CDOKE-gelden plaatsgevonden. Vanaf 2029 houden we in de raming van het gemeentefonds verder rekening met een korting die in de loop van de jaren geleidelijk oploopt. Dit komt door de landelijke herverdeling (zie hierboven).

Belastingen en invordering

Door uitbreiding van het areaal verwachten we jaarlijks € 100.000 meer opbrengst.

Overige baten en lasten

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is voor 2028 € 1 miljoen en vanaf 2029 € 2 miljoen opgenomen voor verhoging van inkomsten.

Overhead

Onderdelen	Overhead	Portefeuille
		Maathuis

Algemeen

Onder overhead vallen de kosten voor het aansturen en ondersteunen van medewerkers die de gemeentelijke taken uitvoeren.

Overhead			
(bedragen x € 1.000)	Rekening	Begroting	Begroting
min = voordeel, plus = nadeel	2025	2026	2027
Huisvesting	1.228	1.128	1.401
Facilitair	796	974	1.112
Informatisering & automatisering (ICT)	1.845	1.982	2.643
Personeel	13.027	12.057	14.638
Investeren in de Toekomst	-	1.700	1.400
Totaal overhead	16.897	17.840	21.194

Toelichting op de tabel:

De overhead stijgt in 2027 met € 3,4 miljoen ten opzichte van 2026. De personeelskosten stijgen onder andere door cao-verhogingen en periodieken, extra personeel, aanpassingen in het functiehuis vanuit het coalitieakkoord en de nieuwe regeling voor woon-werkverkeer.

De ICT-kosten stijgen onder andere door noodzakelijke maatregelen voor informatiebeveiliging, hogere kosten voor softwarelicenties en energie, de nieuwe financiële applicatie en de indexatie van de budgetten.

De huisvestingskosten stijgen vooral door de kapitaallasten van de verbouwing van het gemeentehuis en de werf. Daarnaast is binnen het facilitaire budget rekening gehouden met aanpassingen die na de verbouwing blijken.

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is in 2026 een voorinvestering van € 1,7 miljoen opgenomen voor de projectopdracht 'Investeren in de Toekomst' van de gemeentelijke organisatie'. Voor de jaren 2027-2029 is bijna hetzelfde bedrag opgenomen. Daarna moet dit onderzoek zorgen voor een structurele besparing. Voor 2028 is daarvoor een stelpost opgenomen van € 1 miljoen oplopend naar € 2,5 miljoen in 2030.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting 2026	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal	Primaire begroting 2030 Totaal
Lasten						
Overhead						
Overhead	17.579	18.059	21.352	21.322	20.854	17.961
Totaal Overhead	17.579	18.059	21.352	21.322	20.854	17.961
Totaal Lasten	17.579	18.059	21.352	21.322	20.854	17.961
Baten						
Overhead						
Overhead	-610	-114	-116	-116	-116	-116
Totaal Overhead	-610	-114	-116	-116	-116	-116
Totaal Baten	-610	-114	-116	-116	-116	-116
Saldo van baten en lasten	16.970	17.945	21.235	21.206	20.737	17.845
Onttrekkingen						
Overhead						
Overhead	-73	-105	0	0	0	0
Totaal Overhead	-73	-105	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-73	-105	0	0	0	0
Totaal reserve mutaties	-73	-105	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	16.897	17.840	21.235	21.206	20.737	17.845

De overhead stijgt de komende jaren. Dit komt vooral door hogere personeelskosten door de cao-verhogingen, periodieken en extra personeel. Ook nemen de kosten voor ICT toe door investeringen in informatiebeveiliging, hogere licentiekosten en verdere digitalisering. De huisvestingskosten stijgen door de kapitaallasten van de verbouwing van het gemeentehuis.

Vanaf 2028 is op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' een structurele besparing op de overhead voorzien. De huidige investeringen zijn nodig om de organisatie en dienstverlening toekomstbestendig te maken en later verantwoord te kunnen besparen.

Investeringen

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2026	2027	2028	2029	2030 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto- investering	Verwacht jaar van realisatie
Overhead									
<u>Huisvesting</u>									
Herinrichting gemeentehuis en gemeentewerf	186	5.624	2.490			8.300		8.300	2028
Gemeentehuis machines en installaties		265	610	-		875		875	2027-2028
Gemeentewerf	415	60	614	-		1.089	43	1.046	2027-2028
Subtotaal huisvesting	601	5.949	3.714	-	-	10.264	43	10.221	
<u>Overhead overig</u>									
ICT	731	1.126	456	259	-	2.572		2.572	cf. jaarplanning
Wagenpark facilitair			25	-	60	85		85	cf. jaarplanning
Subtotaal overhead overig	731	1.126	481	259	60	2.657	-	2.657	
Totaal overhead	1.332	7.075	4.195	259	60	12.921	43	12.878	

Toelichting

Huisvesting

Herinrichting gemeentehuis en gemeentewerf

De voorbereidingen voor de herinrichting van het gemeentehuis en gemeentewerf zijn gestart. De uiteindelijke oplevering is gepland in 2028.

Gemeentehuis machines en installaties

In 2027 is een investeringskrediet opgenomen voor het uitbreiden van het aantal zonnepanelen op het gemeentehuis. In 2028 verwachten we dat we de regelinstallatie van de klimaatbeheersing, de warmtepompen en cv-ketels vervangen. Ook dat we de verlichting om zetten naar LED.

Gemeentewerf

Vanuit de beheeropgave verwachten we dat we in 2028 het dak van de gemeentewerf moeten renoveren. Dit moment wordt aangegrepen om de daken verder te verduurzamen met na-isolatie, uitbreiding van het aantal zonnepanelen en het aanbrengen van een sedum dak.

Overhead overig

Met de ICT investeringen willen we de geplande gemeentelijke processen optimaliseren. Voor 2027 is naast de standaard investeringen in hard- en software een investeringen van € 0,4 miljoen voor vergadervoorzieningen na de verbouwing gepland.

Paragrafen

Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf geven we informatie over de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen uit verschillende programma's. Op hoofdlijnen geven we een overzicht van de diverse heffingen. Ook besteden we aandacht aan de begrote inkomsten en het beleid voor die heffingen. Verder ziet u de lokale lastendruk ten opzichte van naburige gemeenten en andere Drentse gemeenten. Ook leest u over het kwijtscheldingsbeleid.

Actuele ontwikkelingen

Voor 2027 hebben we een aantal lokale heffingen verhoogd met een inflatiecorrectie van 2,1% volgens de vastgestelde perspectiefnota. De rioolheffing, afvalstoffenheffing en de lijkbezorgingsrechten zijn hierop een uitzondering. Voor de riool- en afvalstoffenheffing geldt 100% kostendekkendheid. Voorstel is het tarief van de afvalstoffenheffing voor 2027 daarom te verhogen met € 17,00 per huishouden en de rioolheffing met € 8,00 per huishouden. In deze paragraaf geven we een toelichting. De lijkbezorgingsrechten zijn gelijk gebleven aan 2026.

Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)

De Waarderingskamer controleert en beoordeelt gemeenten op de uitvoering van de Wet WOZ. Veel Nederlanders waarderen en benutten de mogelijkheid om via www.woz-waardeloket.nl de WOZ-waarden van andere woningen te bekijken.

Invordering

Na het versturen van een aanslag begint het proces om de belastingen te innen. Hierbij besteden we ook aandacht aan de menselijke maat bij belastingschuldigen die moeite hebben met betalen. Denk hierbij aan het eerst versturen van een kosteloze betalingsherinnering, maatwerkoplossingen (bijvoorbeeld een passende betalingsregeling) en informatie geven over kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Bovendien verwijzen we hen naar onze consulent geldzorgen voor aanvullende ondersteuning.

Invoering andere belastingsoort

Met de inwerkingtreding van artikel 221a van de Gemeentewet (op 4 juni 2026), beschikken gemeenten over de bevoegdheid om een leegstandbelasting in te voeren voor woningen die langer dan twaalf maanden leegstaan. Deze belasting vormt een aanvullend instrument om langdurige leegstand tegen te gaan en eigenaren te stimuleren leegstaande woningen weer in gebruik te nemen.

Overzicht van de lokale heffingen

Gemeenten zijn beperkt in de belastingen die ze mogen heffen. Deze zijn limitatief opgesomd in de Gemeentewet. We maken onderscheid tussen ongebonden en gebonden heffingen.

Ongebonden heffingen

De ongebonden heffingen in Meppel zijn:

- Onroerende zaakbelasting
- Parkeerbelasting
- Precariobelasting

De opbrengsten van de ongebonden belastingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen en zijn vrij te besteden. Ongebonden belastingen die Meppel niet heft zijn roerende zaakbelasting, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De OZB zijn veruit de belangrijkste gemeentelijke belastingen. Er zijn drie belastingsoorten:

1. een belasting geheven van eigenaren van woningen;
2. een belasting geheven van eigenaren van niet-woningen;
3. een belasting geheven van gebruikers van niet-woningen.

De raming van de OZB is voor 2027 ten opzichte van 2026 verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,1% en een autonome stijging als gevolg van verbouw/nieuwbouw.

De heffingsgrondslag van de OZB is gebaseerd op de waarde zoals vastgesteld in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (wet WOZ). Het OZB-bedrag berekenen we op basis van een percentage (het tarief) van de WOZ-waarde.

Parkeerbelasting

In de gemeente Meppel gebruiken we parkeertarieven om de kosten voor parkeervoorzieningen te dekken en om het parkeren binnen de gemeente te reguleren. Meppel heft parkeergelden bij parkeermeters en -automaten en via parkeervergunningen. Bij parkeergarage Keyserstroom, parkeergarage Kromme Elleboog en het parkeerterrein achter het gemeentehuis innen we parkeergelden achteraf.

Voor 2027 blijven de tarieven voor straatparkeren ongewijzigd ten opzichte van 2026. De tarieven voor parkeervergunningen worden verhoogd met het inflatiepercentage van 2,1%.

De tabel hieronder laat zien wat de tarieven zijn van onze gemeente in relatie tot de 2 omliggende gemeenten Hogeveen en Zwolle voor de jaren 2026 en 2025. Voor Meppel zijn de tarieven voor 2027 toegevoegd. Van de andere 2 gemeenten zijn die nog niet bekend.

Tarieven per uur	Meppel		Meppel	Hogeveen		Zwolle	
	2025	2026	2027	2025	2026	2025	2026
Centrum (zone 1)	2,05	2,05	2,05	1,95	2,00	3,30	4,00
Buitenring (zone 2)	1,70	1,70	1,70	nvt	nvt	2,20	2,00
zone 3	1,05	1,05	1,05	nvt	nvt	1,30	2,00
Tijden betaald parkeren	ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur	ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur	ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur	ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur	ma t/m za 8:00-19:00, vrij 19:00-21:00 uur	ma t/m za 9:00-23:00 uur, zo 13:00-17:00 uur	ma t/m za 9:00-23:00 uur, zo 13:00-17:00 uur
Note: Voor de gemeente Zwolle geldt dat in zone 1 vanaf het tweede parkeeruur een tarief van € 8,00 per uur wordt toegepast. Voor zone 2 en 3 geldt vanaf het derde parkeeruur een tarief van € 4,00 per uur. Hiermee wordt een hogere tariefdifferentiatie toegepast naarmate de parkeerduur toeneemt.							

Precariobelasting

Precariobelasting is een belasting voor personen of bedrijven die voorwerpen hebben op, onder of boven openbare gemeentegrond die bestemd is voor de openbare dienst. Openbare gemeentegrond is grond waarvan de gemeente eigenaar is, die bestemd is voor algemeen gebruik en waarbij iedereen belang kan hebben. Denk hierbij aan de openbare weg, de stoep, plantsoenen, parken en gemeentelijk water. Voor terrassen of vaste standplaatsen wordt bijvoorbeeld precariobelasting geheven.

Gebonden heffingen

De gebonden heffingen in Meppel zijn:

- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten
- Naheffingsaanslagen parkeren
- Havengelden
- Lijkbezorgingsrechten
- Marktgelden
- Leges

De opbrengst van de gebonden heffingen is niet vrij besteedbaar. De bedoeling van gebonden heffingen is dat ze voldoende opbrengen om de kosten te dekken van de gemeentelijke dienst waarvoor ze worden geheven (100% kostendekkendheid). De kosten voor het verlenen van de diensten bestaat uit directe en indirecte kosten. In de begroting 2025 hadden we al aangegeven dat we bij de verdeling van de indirecte kosten meer moeten toerekenen aan de gemeentelijke gebonden heffingen dan we in eerdere jaren deden. Dit op grond van verplichte begrotingsrichtlijnen. Het verhoogt de kosten van de gemeentelijke dienst. Een hogere kostprijs leidt tot een lagere kostendekkendheid als het tarief niet evenredig wordt verhoogd.

Bij het bepalen van de kostprijs maken we gebruik van omslagrente. De omslagrente is het interne rentepercentage dat wordt doorberekend aan investeringen en uiteindelijk dus aan de bijbehorende heffingen. Voor 2027 is dat 1,5% (zie ook paragraaf financiering).

Rioolheffing

Rioolheffing is een belasting voor huishoudens en bedrijven die we heffen om het beheer en het behoud van de riolering te bekostigen. Een goed rioolstelsel is van belang voor de volksgezondheid en het milieu. Uit de inkomsten van de rioolheffing betaalt de gemeente ook de maatregelen die we moeten nemen om hemelwater (regenwater) te verwerken en grondwater op peil te houden. We brengen in onze gemeente een vast bedrag in rekening aan de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect naar de gemeentelijke riolering gaat.

Om de kosten kostendekkend te kunnen blijven financieren, wordt het tarief van de rioolheffing in 2027 aangepast. Het tarief stijgt met € 8,00 en bedraagt voor 2027 € 194,00 per huishouden. Er is sprake van een dekkingspercentage van de tarieven van 89%. Het tekort op de exploitatie van riolering wordt gedekt vanuit de voorziening riolering.

Berekening van kostendekkendheid	Rioolheffing
Taakveld 7.2 Riolering, Product 64 Riolering	
Kosten, incl. (omslag) rente	2.813.700
Inkomsten, excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	2.813.700
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer (straatreiniging)	316.900
Taakveld 5.7 Leggers schouw, waterlossing	100.000
Taakveld 0.4 Overhead	213.800
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (kwijtschelding)	131.000
Compensabele BTW over exploitatiekosten riolering	295.500
Compensabele BTW over afschrijving op investeringen	203.000
Totale kosten	4.073.900
Dekking uit tarieven	3.612.300
Dekking uit voorziening	461.600
Dekking uit algemene middelen	0
Opbrengst rioolheffing	4.073.900
Dekkingspercentage tarieven	89%

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

Afvalstoffenheffing heffen we bij alle huishoudens. Met deze inkomsten halen we het huisvuil op, voeren we het af en wordt het verwerkt. Afvalstoffenheffing is verschuldigd vanaf het moment dat een woning in gebruik is genomen. Het maakt daarbij niet uit of mensen wel of geen afval aanbieden.

Reinigingsrecht heffen we voor de afvoer van bedrijfsafval en mogen we alleen in rekening brengen als we ook daadwerkelijk een dienst leveren.

Het tarief afvalstoffenheffing voor 2027 verhogen we ten opzichte van 2026 met € 17,00 en komt daarmee op € 259,00 per huishouden. We zetten daarmee de lijn die in 2025 is ingezet om het tarief tot en met 2029 stapsgewijs te verhogen naar 100% kostendekkendheid door. Met deze verhoging komt het dekkingspercentage in 2027 op 94%. Het tekort op de afvalstoffenheffing komt ten laste van de algemene middelen.

Berekening van kostendekkendheid	Reinigingsheffingen
Taakveld 7.3 Afval, Product 55 Afvalinzameling	
Kosten, incl. (omslag) rente	3.600.200
Inkomsten, excl. heffingen	-655.700
Netto kosten taakveld	2.944.500
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer (straatreiniging)	316.900
Taakveld 0.4 Overhead	920.800
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (kwijtschelding)	162.000
Compensabele BTW over exploitatiekosten product afval	412.500
Compensabele BTW over afschrijving op investeringen afval	63.000
Totale kosten	4.819.700
Dekking uit tarieven	4.509.900
Dekking uit voorziening	0
Dekking uit algemene middelen	309.800
Opbrengst heffingen	4.819.700
Dekkingspercentage tarieven	94%

Naheffingsaanslag parkeren

Een naheffingsaanslag parkeerbelastingen leggen we op als een auto op een terrein met een betaalautomaat of bij een parkeermeter staat waarvoor niet is betaald of wanneer de parkeertijd voorbij is. Vanaf 1 januari 2027 is het maximumbedrag dat we voor een naheffingsaanslag in rekening mogen brengen € 84,30.

Berekening van kostendekkendheid	Naheffingsaanslagen parkeren
Taakveld 2.2 Parkeren, Product 65 Parkeren	
Kosten, incl. (omslag) rente	118.267
Inkomsten, exclusief heffingen	0
Netto kosten taakveld	118.267
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	46.744
Totale kosten	165.011
Opbrengst heffingen	-30.630
Dekkingspercentage	19%

Havengelden

Onder de naam 'havengeld' heffen we een recht voor het gebruik van de haven met een vaartuig. De kosten van door de gemeente verstrekte diensten in de haven dekken we deels uit de opbrengst havengeld. Hierbij maken we onderscheid in beroepsvaart en pleziervaart. De havengelden zijn verhoogd met de index van 2,1%.

Berekening van kostendekkendheid	Havengelden
Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen, Product 62 Water, activiteit beroepsvaart	Beroepsvaart
Kosten, incl. (omslag) rente	276.908
Inkomsten, excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	276.908
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 verkeer en vervoer, product 60 activiteit onderhoud civiele kunstwerken	284.494
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit beheer en onderhoud watergangen (25%)	13.283
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit onderhoud havenvoorzieningen (50%)	66.021
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit brugwachterlocaties (50%)	21.344
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit havenkantoor (50%)	30.393
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	38.174
Taakveld 2.4 Bijdrage Port of Zwolle haventaken beroepsvaart	47.700
Totale kosten	778.317
Opbrengst heffingen	-287.725
Dekkingspercentage	37%

Berekening van kostendekkendheid	Havengelden
Taakveld 2.3 Recreatieve havens, Product 62 Water, activiteit pleziervaart	Pleziervaart
Kosten, incl. (omslag) rente	248.273
Inkomsten, excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	248.273
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 verkeer en vervoer, product 60 activiteit onderhoud civiele kunstwerken	209.724
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit beheer en onderhoud watergangen (25%)	13.283
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit onderhoud havenvoorzieningen (50%)	66.021
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit brugwachterlocaties (50%)	21.344
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit havenkantoor (50%)	30.393
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	152.696
Totale kosten	741.733
Opbrengst heffingen	-163.360
Dekkingspercentage	22%

Leges

Leges worden geheven voor het verrichten van diensten die in het individuele belang van de aanvrager zijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor de aanvraag van een reisdocument, rijbewijs of omgevingsvergunning. De gemeente hanteert bij de vaststelling van de legestarieven het uitgangspunt van maximaal kostendekkendheid op verordeningsniveau. Er kunnen verschillen in kostendekkendheid tussen afzonderlijke producten en diensten ontstaan. Voor deze verschillen is kruissubsidiëring mogelijk. Zolang het totaal van de geraamde opbrengsten van de legesverordening niet hoger is dan de totale geraamde kosten.

Leges recapitulatie hoofdstuk 1,2 en 3	Totaal lasten	Totaal baten	Kostendekking 2027
Kostendekking Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening	1.183.934	936.037	79,1%
Kostendekking Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	2.176.324	1.386.307	63,7%
Kostendekking Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2	89.267	17.167	19,2%
Kostendekking totale tarieventabel	3.449.525	2.339.510	67,8%

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten heffen we voor het gebruik van de begraafplaats en voor diensten die de gemeente levert die verband houden met een begrafenis of de begraafplaats. Met de opbrengst onderhouden we de begraafplaats. Het dekkingspercentage bedraagt 39%.

Berekening van kostendekkendheid	Lijkbezorgingsrechten
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria, Product 22 Begraafplaatsen	
Kosten, incl. (omslag) rente	383.453
Inkomsten, excl. heffingen	-7.083
Netto kosten taakveld	376.370
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	190.870
Totale kosten	567.240
Opbrengst heffingen	-223.000
Dekkingspercentage	39%

Marktgelden

Marktgelden is een belasting die we heffen voor het innemen van een plaats op een markt. De tarieven mogen niet meer dan kostendekkend zijn. Het dekkingspercentage bedraagt 21%.

Berekening van kostendeckendheid		Marktgelden
Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen, Product 31 Bijzondere wetgeving, activiteit markten		
Kosten, incl. (omslag) rente		74.747
Inkomsten, excl. heffingen		0
Netto kosten taakveld		74.747
Toe te rekenen kosten		
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente		38.174
Totale kosten		112.921
Opbrengst heffingen		-24.259
Dekkingspercentage		21%

Geraamde opbrengsten van alle heffingen

In de tabel hieronder zijn de geraamde opbrengsten voor 2027 vergeleken met de raming van 2026 en de werkelijke opbrengst over 2025.

Soort Heffing	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bedragen x € 1.000			
OZB gebruikers niet-woningen	2.348	2.408	2.485
OZB eigenaren niet-woningen	3.620	3.767	3.877
OZB eigenaren woningen	5.948	6.087	6.261
Onroerende zaakbelasting totaal	11.916	12.262	12.623
Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht	3.738	3.892	4.510
Rioolheffing	3.294	3.398	3.612
Parkeerbelasting	1.487	1.799	1.720
Precariobelasting	56	69	69
Lijkbezorgingsrechten	209	223	223
Leges algemene dienstverlening	1.526	919	936
Leges dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	962	1.358	1.386
Leges dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn	8	16	17
Leges totaal	2.496	2.293	2.340
Marktgelden	22	24	24
Havengeld beroepsvaart	255	282	288
Havengeld pleziervaart	166	160	163
Liggelden	15	15	15
Havengeld en liggeld totaal	436	457	466
Totaal	23.654	24.417	25.587

Kwijtschelding

De gemeente heeft op basis van de wet de keuze gemaakt om voor een aantal belastingen volledige of gedeeltelijke kwijtschelding te verlenen wanneer iemand een belastingaanslag (deels) niet kan betalen. Dat is geregeld in de belastingverordeningen. Het beleid hiervoor is vastgelegd in de Leidraad Invordering, waarbij de criteria zijn afgeleid van de landelijke regelgeving.

Bij de behandeling van een kwijtscheldingsverzoek toetsen we het inkomen en het vermogen. De normen voor kwijtschelding zijn landelijk vastgesteld. Als iemand geen betalingscapaciteit of vermogen heeft, dan kunnen we afvalstoffen- en rioolheffing kwijtschelden. Soms wordt ook de OZB kwijtgescholden.

Bij de bepaling van kwijtschelding houden we rekening met een kwijtscheldingsnorm van 100% voor de kosten van levensonderhoud. We maken bewust de keuze om geen lager tarief (90% of 95%) toe te passen zodat we de ruimst mogelijke kwijtschelding verlenen. Ook ondernemers die een zelfstandig bedrijf of beroep uitoefenen, kunnen voor hun privébelastingen in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Belastingsschuldigen die in het voorgaande jaar kwijtschelding hebben ontvangen, toetsen we automatisch voor het komende belastingjaar. Als hun situatie op het gebied van bijvoorbeeld vermogen en inkomen ongewijzigd is gebleven, verlenen we automatisch kwijtschelding. Deze groep hoeft dus geen nieuw verzoek in te dienen. De gemeente neemt hierin een proactieve rol door, met toestemming van de belastingplichtigen, gegevens te laten toetsen bij het Inlichtingenbureau. Het Inlichtingenbureau, opgericht in 2001 door het ministerie van SZW en de VNG, maakt de uitwisseling van (persoons)gegevens tussen gemeenten en overheidsinstanties eenvoudiger.

In onderstaande tabel staan de bedragen die in 2025, 2026 en 2027 naar verwachting met kwijtschelding zijn gemoeid.

Kwijtschelding	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bedragen x € 1.000			
Afvalstoffenheffing	158	166	166
Rioolheffing	128	134	134
Totaal	286	300	300

Lokale lastendruk

In de volgende tabel geven we een overzicht van de woonlasten van alle Drentse - en naburige gemeenten voor 2026. Een aantal gemeenten kent tariefdifferentiatie voor afvalstoffenheffing of rioolheffing.

Deze woonlasten komen uit de 'Atlas van lokale lasten' van Coelo. Dit is het kennisinstituut op het gebied van lokale en regionale lasten.

Woonlastendruk				
Gemeente	OZB	Afvalstoffenheffing Mph	Rioolheffing Mph	Totale woonlasten
Hoogeveen	393	264	169	826
AA en Hunze	387	283	194	864
Meppel	441	242	186	869
Tynaarlo	395	243	232	870
Steenwijkerland	311	336	247	894
De Wolden	429	296	205	930
Staphorst	467	272	208	947
Westerveld	464	263	225	952
Midden-Drenthe	464	253	252	969
Emmen	414	317	257	988
Assen	519	288	187	994
Borger-Odoorn	562	263	261	1.086
Noordenveld	427	312	348	1.087
Coevorden	583	263	253	1.099
Bron: www.coelo.nl				
Mph = Meerpersoonshuishouden (2 personen of meer)				
Note: Borger-Odoorn, Coevorden, Hoogeveen, Staphorst, Westerveld, De Wolden, Tynaarlo, Emmen en Steenwijkerland hanteren een afvalstoffenheffing met een vast en een variabel tarief. Het variabele deel is gekoppeld aan het aanbieden van restafval. Deze systematiek wordt veelal aangeduid als een vorm van DIFTAR.				

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf gaat over de financiële kengetallen, de belangrijkste risico's, beheersmaatregelen en de beschikbare weerstandscapaciteit. Dat geeft inzicht in hoe we zorgen voor een gezonde financiële positie. De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om eventuele tegenvallers op te vangen, zonder dat we de begroting en het beleid moeten aanpassen. Kaders voor deze paragraaf zijn:

- Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV)
- Nota risicomanagement en weerstandsvermogen (2023)
- Financieel Actieplan (2023)

De nota risicomanagement en weerstandsvermogen evalueren we in 2027 en maken hem actueel.

Financiële kengetallen

We zijn verplicht vijf financiële kengetallen op te nemen. Dat staat in de begrotingsvoorschriften. Dit helpt om onze financiële positie voor de raad duidelijker te maken. Het gaat om de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en indicatoren van de grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Kengetallen hebben een signalerende functie en geven inzicht in de financiële positie van een gemeente. Ook laten zij zien hoe goed een gemeente tegenvallers kan opvangen en hoe flexibel zij is als omstandigheden veranderen. We sluiten voor de verplichte kengetallen aan bij de signaleringswaarden die de provincie hanteert. Hierbij is "groen" het minst risicovol is en "rood" het meest. In de nota risicomanagement hebben we de kengetallen uitgewerkt in streefwaarden. Deze streefwaarden staan in onderstaande tabel.

Financiële kengetallen	Streefwaarden	JR2025	B2026	B2027	B2028	B2029	B2030
1. netto schuldquote	<90%	32%	54%	63%	77%	109%	100%
1a. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	27%	51%	58%	73%	104%	95%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen en voorraden grond	<90%	15%	44%	51%	71%	98%	94%
2. solvabiliteitsratio	20 - 50%	35%	34%	35%	32%	27%	29%
3. grondexploitatie	<20%	12%	12%	8,0%	2,0%	5,0%	1,0%
4. structurele exploitatieruimte	>0%	5,0%	1,2%	0,2%	0,4%	1,0%	0,6%
5. belastingcapaciteit	<95%	81%	83%	82%	82%	82%	82%
6. Weerstandscapaciteit	> 2,0	3,2	3,2	2,1			

Als de uitkomst van één van de kengetallen afwijkt, wil dat niet gelijk zeggen dat we financieel niet (langer) gezond zijn. We beschouwen een afwijking van de kengetallen als een signaal. Deze zullen we in gezamenlijkheid bezien om te beoordelen of we (aanvullende) beheersmaatregelen moeten treffen of bestaande beheersmaatregelen moeten herijken.

Toelichting Tabel

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van onze schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. Bij deze uitkomst kunnen we twee factoren het niveau verklaren. Ze zijn opgenomen als 1a en 1b:

- a) Verstrekte leningen. De rente- en aflossingsverplichtingen op deze leningen berekenen we helemaal door aan andere partijen en drukken niet op de exploitatie van de gemeente.
- b) Voorraad bouwgrond. Om deze gronden aan te kopen hebben we leningen afgesloten. De rentelast hiervan drukt op de grondexploitaties. Met de verkoopopbrengst kunnen we leningen aflossen.

De netto schuldquote valt de eerste jaren binnen de gestelde streefwaarde en de categorie minst risicovol. De netto-schuldquote neemt de komende jaren toe. Dit komt doordat we onze ambities financieel hebben vertaald in concrete investeringsplannen. In de afgelopen jaren is de schuldquote juist sterk gedaald, vooral omdat we geen nieuwe leningen hebben afgesloten. Wel hebben we afgelost op bestaande leningen. Daarnaast hebben we enkele grote subsidies als voorschot ontvangen, wat onze financiële positie tijdelijk heeft versterkt.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is een kengetal dat weergeeft welk deel van het gemeentelijk vermogen is gefinancierd met eigen vermogen. Het is een maatstaf dat inzicht geeft in de mate waarin we aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen. Onze streefwaarde is tussen de 20% en 50%. Hier blijven we tussen. Over meerdere jaren verwachten we dat vanaf 2028 de solvabiliteit iets afneemt omdat we meer moeten lenen voor de financiering van de geplande activiteiten.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. De boekwaarde van de voorraden grond is belangrijk, omdat we deze bij de verkoop moeten terugverdienen. Sinds 2025 neemt de omvang van de grondexploitaties af. Dit is gebaseerd op voorspellingen van grondverkoop.

Doordat de boekwaarde van de grondexploitaties afneemt, komen de verschillende schuldquota dichterbij elkaar te liggen. Voor een verdere toelichting op de grondexploitaties verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Structurele exploitatieruimte

We maken onderscheid tussen structurele en incidentele lasten het structurele en reële evenwicht te beoordelen. Een overzicht van de incidentele lasten en baten staat achterin dit document. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten te delen door de totale baten. Een negatief percentage betekent dat we de structurele lasten niet volledig kunnen dekken met de structurele baten.

Belastingcapaciteit

Onder de woonlasten verstaan we de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning op basis van de gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. We berekenen de belastingcapaciteit door de totale woonlasten van meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijke gemiddelde. De belastingcapaciteit drukken we uit in een percentage. In de tabel van de kengetallen is te zien dat de woonlasten in onze gemeente lager zijn dan het landelijke gemiddelde voor een gezin.

Weerstandscapaciteit

We hebben de beschreven risico's omgerekend naar bedragen. Deze kunnen we vergelijken met onze mogelijkheden om financiële tegenvallers op te vangen. Zo kunnen we beoordelen of we tegenvallers kunnen opvangen zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt.

Dit noemen we onze weerstandscapaciteit. Deze is in de afgelopen jaren vooral gestegen door de positieve rekeningresultaten die aan onze reserves zijn toegevoegd.

Algemeen oordeel

Overall concluderen we dat de ratio's laten zien dat de financiële positie van Meppel er goed uit. Tegelijkertijd moeten we aandacht blijven houden voor de weerbaarheid en de flexibiliteit van de begroting vanwege de ambities waar we in de toekomst voor staan (denk aan de Strategische Investeringsagenda). Ook blijven we kwetsbaar omdat het rijk geen financiële zekerheid biedt over een voldoende structurele compensatie voor de taken waarvoor we als gemeenten staan. De netto schuldquote stijgt gestaag in de komende begrotingsjaren en dit wordt veroorzaakt door het feit dat er extra leningen nodig zijn om de geplande investeringen te financieren.

Risicoanalyse en beheersmaatregelen

De belangrijkste risico's hebben we inzichtelijk gemaakt. Op basis hiervan maakten we een inschatting van de financiële impact van deze risico's. Elke inschatting brengt onzekerheden met zich mee. Daarom werken we met een bandbreedte.

Alle risico's hebben we in de volgende risicokaart ingedeeld. De werkwijze om daar te komen bestaat uit de volgende stappen:

1. Identificeren van risico's.
2. Kwantificeren van risico's. De analyse bestaat uit een schatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt, en wat daarvan de gevolgen zijn.
3. Definieren en implementeren van beheersmaatregelen. Beheersmaatregelen kunnen gericht zijn op het voorkomen van de gebeurtenis.
4. Financieel afdekken van risico's.

Met deze analyses bepalen we hoeveel middelen we moeten reserveren om risico's af te dekken. Het gaat dan om restrisico's. Hiermee bedoelen we dat we moeten inschatten hoeveel de getroffen beheersmaatregelen het oorspronkelijke risico terugdringt.

Op basis van deze stappen hebben we de verwachte financiële impact van de risico's gemaakt. De berekening van de risico's leidt tot een op te vangen risico van € 19,3 miljoen, het gemiddelde van het positieve scenario en het negatieve scenario. In onderstaande tabel benoemen we de opvang van Oekraïense vluchtelingen nog wel als risico, maar het risicobedrag is gelijk aan de betreffende reserve.

Totaaloverzicht

	Risico's	Risico-bedrag	Risicoweging	Positief scenario	Negatief scenario
1	Grondexploitaties	8,9	*	8,9	8,9
2	Inflatie	1,0	40% - 60%	0,4	0,6
3	Gemeentefonds	1,5	40% - 60%	0,6	0,9
4	Sociaal domein	2,5	60% - 80%	1,5	2,0
5	Investeringsprojecten	10,5	20% - 40%	2,1	4,2
6	Borgstelling en verstrekte leningen	3,7	20% - 40%	0,7	1,5
7	Verbonden partijen	0,5	40% - 60%	0,2	0,3
8	Risico's in de bedrijfsvoering	4,0	40% - 60%	1,6	2,4
9	Multifunctionele accommodaties huurinkomsten	8,8	0% - 20%	0,0	1,8
10	Overige risico's	Niet gekwantificeerd			
	Totaal			16,0	22,5
	Gemiddeld			19,3	

* Cf uitgangspunten nota risicomanagement geen weging opgenomen

1. Grondexploitaties

Er is met behulp van een extern adviesbureau een risicoanalyse gemaakt voor de grondexploitaties (februari 2026). Risico's zijn bijvoorbeeld bezwaarprocedures, aanvullende maatregelen voor bodem, water en natuur, stijgende kosten van bouw- en woonrijp maken en juridische geschillen. De risico's zijn voor alle grondexploitaties afzonderlijk in beeld gebracht. Daarnaast is er onderscheid gemaakt tussen algemene en (project)specifieke risico's.

Een belangrijk risico voor de lopende projecten is dat we minder kavels verkopen dan we verwachten. Vertraging in (de uitgifte, realisatie en woonrijp maken van) een project kan zorgen voor meer rente-, planontwikkelings- en beheerskosten. Daarnaast bestaan er risico's die samenhangen met de ontwikkeling van de parameters binnen de projecten, zoals kosten- en opbrengstenstijging en de renteontwikkeling. Uitgangspunt voor de risicoanalyse is dat we de projecten uiteindelijk helemaal realiseren.

De grootste risico's zijn terug te vinden binnen de grondexploitaties Nieuwveense Landen, Kop van Noordpoort, Noord III, Noord IV en Oevers D. Dit zijn projecten met een langere looptijd. Hier kunnen de geschetste risico's veel invloed hebben op het uiteindelijke resultaat.

Risicobedrag

De kwantitatieve risicoanalyse hebben we op twee manieren berekend. Volgens de Monte Carlo-methode moeten we een risicoreservering van € 8,9 miljoen aanhouden. Volgens de IFLO-methode is een risicoreservering van € 7,5 miljoen vereist. Als we rekening houden met de verwachte positieve resultaten binnen de grondexploitatie, dan is een risicoreservering van respectievelijk € 1,8 en € 2 miljoen voldoende. Bij de bepaling van het weerstandsvermogen houden we rekening met de hoogste risico-uitkomst van € 8,9 miljoen (was € 9,1 miljoen).

2. Inflatie

Het uitgangspunt van deze begroting is een prijsontwikkeling van 2,1%. Er blijft een inflatierisico aanwezig. Er speelt een combinatie van factoren. Energieprijzen blijven onzeker. Op andere onderdelen, zoals lonen (en daarmee samenhangend tariefstellingen) blijft de inflatie aanwezig. Deze inflatie werkt in meer of mindere mate door in alle uitgaven die we doen. Waar het kan hebben we deze verwerkt in de begroting. De onzekerheid blijft voorlopig nog aanwezig voor de langere termijn. Het is de vraag of deze inflatie aanhoudt en met welke snelheid deze terug te zien zijn in onze kosten.

Onze inschatting is niet gewijzigd ten opzichte van de vorige keer. Per saldo schatten we deze effecten op ongeveer € 1 miljoen met een gemiddelde kans van voordoen.

3. Onzekerheden gemeentefonds

Zonder balans tussen taken en middelen kunnen gemeenten hun werk niet doen. Om goede zorg te kunnen blijven geven en te investeren in voorzieningen voor inwoners en de leefomgeving, hebben gemeenten voldoende middelen nodig.

Het gemeentefonds is cruciaal voor de financiële stabiliteit van gemeenten. De omvang van deze fondsen wordt bepaald tijdens het begrotingsproces van de rijksoverheid. Min of meer is het zogenoemde "ravijnjaar" verschoven van 2026 naar twee jaar later. Vanaf 2028 ontvangen gemeenten minder geld in het gemeentefonds. Voor 2026 en 2027 is incidenteel geld beschikbaar gekomen. Daarmee kunnen we de maatregelen voor besparing op de uitgaven van jeugdzorg voor deze twee jaren verzachten.

Zolang het rijk geen duidelijkheid geeft over het verschil tussen de taken van gemeenten en het geld dat daarvoor beschikbaar is, blijft de omvang van het gemeentefonds onzeker.

Het is lastig in te schatten welk risicobedrag we moeten meenemen. Het risico varieert van ongeveer € 0,5 miljoen per jaar en groeit ingaande 2028 naar een bedrag van ongeveer € 2,5 miljoen per jaar met een gemiddelde kans van voordoen (blijft gelijk).

4. Sociaal domein

We hebben de afgelopen jaren te maken gehad met een stijging in zorgtarieven en soms ook in zorgvragen. Hierdoor was het toegekende budget niet toereikend. Dit komt ook door CAO-ontwikkelingen, kostenontwikkeling zoals energieprijzen, krapte op de arbeidsmarkt en het 'open einde' karakter van de taken voor Jeugd en Wmo.

Vanuit de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 zijn gemeenten aan de slag met acht thema's. Doelen uit de Hervormingsagenda Jeugd zijn dat in 2028:

1. Minder jeugdigen gebruik maken van jeugdhulp;
2. De kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp is verbeterd; en
3. Het geheel structureel financieel houdbaar is.

De maatregelen die uit de doelen voortkomen moeten zorgen voor een besparing op de uitgaven van jeugdhulp bij gemeenten. Het is voor 2027 onzeker hoe de uitgaven zich ontwikkelen. Dat komt door de groei van de jeugdhulp-uitgaven in de afgelopen jaren en het feit dat de maatregelen nog moeten worden uitgewerkt. Daar komt bij dat de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe per 1 januari 2027 start, waarmee de inkoop van jeugdhulp wordt gecentraliseerd.

Om de risico's goed te beheersen, maken we onderscheid tussen beïnvloedbare en niet beïnvloedbare kosten. Daarnaast volgen wij nauwgezet de landelijke ontwikkelingen. Ook hebben we een monitoring systematiek opgezet, waardoor we meer inzicht hebben in de lokale (financiële) ontwikkelingen. Zo nodig sturen we bij, beleidsmatig en financieel.

Voor de maatwerkvoorzieningen verwachten we ook voor de komende jaren een verhoging in de woningaanpassingen. Dit komt bijvoorbeeld door vergrijzing, langer thuiswonen en onvoldoende passende woonvoorzieningen (doort de aanhoudende krapte op de woningmarkt). Als inwoners geen eigen mogelijkheden hebben, moeten wij de uitvoering van goede woningaanpassingen uitvoeren. Dat is onze wettelijke taak. Omdat deze maatwerkvoorziening vaak samengaat met hoge kosten, lopen we hier een groot risico dat dit zich daadwerkelijk voordoet.

Voor de bijstand bepalen de ontwikkeling van het macrobudget, demografische- en sociaaleconomische factoren de inkomsten. Samen met het 'open einde' karakter van deze regeling leidt dit misschien tot overschrijdingen. De huidige arbeidsmarkt zorgt voor een lage werkloosheid en een laag aantal uitkeringen. Het is onzeker is hoe dit de komende jaren ontwikkelt. Het risico op de overschrijding van de budgetten voor de bijstand is geschat op 5% van het budget.

Capaciteit en kennis

Ook binnen het Sociaal domein is er krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor ontstaat er veel druk op de kennis binnen de organisatie en de kosten van inhuur. Om die reden kijken we kritisch naar het voorkomen van uitstroom van medewerkers en de werving van nieuwe medewerkers. We huren alleen in als dit onvermijdelijk is.

Daarnaast ligt de nadruk op de bestuursopdracht Sociaal domein. Deze opdracht is gericht op preventie en op de uitwerking van de taken. Ook blijft 'de basis op orde krijgen' een belangrijk onderdeel voor het Sociaal domein. Hieronder vallen onder meer de verbetering van de toegang, investeren in de 'sociale kaart' en informatievoorziening, digitalisering en doorontwikkeling van het potentieel van medewerkers. Er ligt inmiddels een uitgebreid projectplan, waarin ook de risico's zijn opgenomen. Onderdeel van de bestuursopdracht Sociaal domein is het uitvoeringsplan Jeugd. Hiermee zijn we in 2026 is gestart en in 2027 wordt die uitgevoerd.

Risicobedrag

Het risicobedrag voor alle werkterreinen van het Sociaal domein schatten we voorlopig in op € 2,5 (was € 2,7) miljoen met een hoge kans van voordoen.

5. Investeringsprojecten

Elk jaar investeren we in bijvoorbeeld wegen, bruggen, onderwijshuisvesting, openbare ruimte, automatisering, huisvesting, voertuigen, etc.. Er zijn enkele risico's die effect kunnen hebben op de resultaten, zoals hogere kosten (archeologie, bodemverontreiniging, asbest, kabels en leidingen), gewijzigde planning en lagere inkomsten (bijdragen derden van bijv. projectontwikkelaars, subsidies).

Risicobedrag

Per saldo gaat het om ruim € 50 miljoen aan geplande investeringsuitgaven in 2027 waar genoemde risico's impact kunnen hebben. We houden rekening met 20% voor het risicobedrag. Daarmee is de omvang van het risico € 10,5 miljoen (was € 9,8 miljoen). De hoogte van dit risicoprofiel komt vooral door de hoeveelheid investeringsprojecten, waaronder de ontwikkeling in Noordpoort, de bouw van de onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen, de vernieuwbouw schouwburg Ogterop en de herinrichting van het gemeentehuis en de werf.

De kans van voordoen schatten we in als laag, omdat het veel verschillende projecten betreft waar voor- en nadelen elkaar uitmiddelen.

6. Borgstelling en verstrekte leningen.

De leningen en borgstelling lichten we toe in de paragraaf Financiering.

De meest omvangrijke borgstellingen betreffen:

Woonconcept Onroerend Goed B.V.

Dit gaat over het onderwijspark Ezinge inclusief de sportaccommodatie die is gerealiseerd door Woonconcept Onroerend Goed BV (WOG). We staan borg voor de lening die voor de bouw is afgesloten en jaarlijks gedeeltelijk wordt afgelost. De hoofdsom bedroeg € 50 miljoen. Begin 2027 is dat nog € 41,9 miljoen met een resterende looptijd van 26 jaar. Belangrijkste risico is een faillissement van de WOG. In dat geval wordt de borgstelling aangesproken. We zijn daarin afhankelijk van hoe de WOG de businesscase uitvoert. Het risicobedrag schatten we in op € 2,8 miljoen, dat is de verplichte aflossing en rente voor één jaar. Het college onderzoekt samen met de WOG en betrokken huurders de huur- en eigendomsconstructie van het onderwijspark.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Het WSW garandeert leningen van woningcorporaties. Corporaties kunnen hierdoor met gunstige financieringsmogelijkheden sociale huurwoningen bouwen en onderhouden. Als een corporatie in financiële problemen raakt, zorgt het WSW dat rentebetalingen en aflossing van leningen doorgaan. Het WSW betaalt dit uit eigen kapitaal. Dat kapitaal kunnen ze aanvullen door obligo bij alle deelnemende corporaties op te halen. Pas wanneer dat onvoldoende is, komen rijk en gemeenten als achtervang in beeld om renteloze leningen te verstrekken. De omvang van de leningen waar we garant voor staan bedraagt € 178 miljoen (peiljaar juni 2026). Het risico is verwaarloosbaar. Voorzichtigheidshalve houden we rekening met een risico bedrag van € 890.000. Dat is 0,5% van de omvang van de leningen.

Risicobedrag

Het totale risicobedrag voor borgstellingen en verstrekte leningen schatten we daarmee in op ongeveer € 3,7 miljoen met een lage kans en is daarmee niet gewijzigd ten opzichte van de vorige actualisatie.

7. Verbonden partijen

In Drents verband hebben we afspraken gemaakt in de nota “Samen werken voor Drenthe” die is opgesteld vanuit de VDG en de griffierskring. Hiermee willen we meer grip krijgen op de gemeenschappelijke regelingen. Daarin zijn onder meer afspraken gemaakt over de weerstandscapaciteit bij de gemeenschappelijke regeling:

1. De weerstandscapaciteit is aanwezig bij de deelnemers en beperkt bij de gemeenschappelijke regeling.
2. Het dagelijks bestuur (DB) van de gemeenschappelijke regeling vermeldt in de jaarstukken en begroting het verschil tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen in totaal en naar rato voor de afzonderlijke deelnemers.
3. Een algemene reserve is toegestaan om ontwikkelingen in het loon- en prijspeil af te dekken, met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.
4. Als de verwachting is dat de ontwikkelingen in het loon- en prijspeil boven de maximale omvang van 2,5% uitkomt, is afwijken van de richtlijn van 2,5% mogelijk. Hiervoor doet het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling een gemotiveerd voorstel aan het algemeen bestuur.
5. Het bedrag boven het vastgestelde maximum van de algemene reserve, vloeit naar rato van de deelnemersbijdrage terug naar de deelnemers.

Risicobedrag

Het risicobedrag vanwege deze afgesproken systematiek schatten wij vooralsnog in op zo'n € 0,5 miljoen.

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Kredietbank (GR GKB)

Het transformatieproces van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) GKB naar een Stichting GKB is al geruime tijd gaande. Op 21 juli 2025 is de Stichting GKB opgericht. Deze stichting heeft met ingang van 1 januari 2026 de activiteiten en het personeel van de GR GKB overgenomen. Vanuit daar wordt de dienstverlening geboden aan onze inwoners. Het traject van de opheffing van de GR GKB, is volop gaande. Er moet nog een paar (besluitvormende) stappen worden gezet, waaronder de verkoop van het pand aan de Overcingellaan 15 in Assen. Het streven is nog steeds om de GR GKB vóór 1 januari 2027 op te heffen. Als het verkooptraject langer duurt dan verwacht, dan heeft dat gevolgen voor het financiële effect in 2027.

In 2025 is vanwege de verzelfstandiging een sociaal plan afgesloten met de vakbonden. Hierin staat een aantal stevige garanties, waaronder dat de GR gemeenten garant staan voor medewerkers waarvan het dienstverband binnen vijf jaar na de overgang wegens bedrijfseconomische redenen eindigt. De GR gemeenten moeten dan zorgen voor een passende functie (binnen een van de drie gemeentelijke organisaties). Naar verwachting is dit een beperkt risico.

Risicobedrag

Het financiële risico voor 2027 wordt als nihil beoordeeld. Bij de opheffing van de GR GKB in 2026 zijn er in 2027 geen financiële gevolgen meer. Als de opheffing langer duurt en in 2027 plaatsvinden, dan wordt er een beperkt negatief exploitatieresultaat verwacht. Dit wordt ruimschoots gecompenseerd met de verwachte opbrengst uit de verkoop van het pand.

8. Risico's in de bedrijfsvoering

Krapte op de arbeidsmarkt leidt tot het moeilijk invullen van vacatures. Ook worden opgaven in onze gemeente complexer. Dit vraagt een bepaalde capaciteit en expertise die moeilijk te vinden is voor de salarisschalen die gemeente Meppel biedt. Dat leidt tot inhuur op moeilijk invulbare vacatures. Daarnaast kunnen we vooral starters aantrekken in plaats van meer ervaren medewerkers. Hierdoor ontstaan extra kosten voor opleidingen of dakpansgewijze opvolging om kennis beter te borgen. Door met andere gemeenten en overheidsinstellingen samen te werken, verkleinen we het risico. Een van maatregelen die we inzetten om meer grip te krijgen op het benodigde personeel is Strategische Personeelsplanning.

Een veilige IT-infrastructuur, veilige software en goede werkprocessen zijn nodig om informatieveiligheid te waarborgen. Met het meerjarenplan Informatisering versterken we de samenhang tussen beleid, organisatie, processen en techniek. Hierdoor kunnen we risico's beter beheersen en de kans op incidenten kleiner maken. Tegelijkertijd zorgen internationale ontwikkelingen en de afhankelijkheid van grote IT-leveranciers voor extra risico's, zoals uitval van systemen en hogere vervangingskosten. Gemeenten en hun leveranciers zijn steeds vaker doelwit van cybercriminaliteit. De impact van cyberincidenten neemt daarbij toe.

Voor de bedrijfsvoering ramen we een risico van ongeveer € 4 miljoen met een gemiddelde kans van optreden (blijft gelijk).

9. Huuropbrengst en gebruikersvergoedingen

We zijn in bezit van verschillende vastgoedobjecten die we verhuren. We rekenen hiervoor een gebruikersvergoeding. We lopen hiermee risico, bijvoorbeeld bij onvoorziene leegstand of opzegging van contracten. Het jaarlijks bedrag aan inkomsten is ongeveer € 2,2 miljoen. Op grond van de nota risicomanagement houden we rekening met een risicobedrag gebaseerd op 4 jaar leegstand, wat uitkomt op € 8,8 miljoen (was € 8,6). De toename van het risicobedrag komt door indexatie van de huuropbrengsten en aanpassingen in verhuursituaties.

De risicoweging schatten we in als zeer laag, aangezien we de huurinkomsten van een groot aantal partijen ontvangen. Een deel van deze partijen ontvangt een subsidiebijdrage die een deel van de huurkosten compenseert.

10. Overige risico's

Naast de reguliere werkzaamheden zijn er ook enkele financiële risico's die we niet goed in cijfers kunnen uitdrukken. We houden deze risico's in de gaten zodat we op tijd maatregelen kunnen nemen. Het gaat om de volgende risico's:

a) De vermindering van de uitstoot van stikstof op basis van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) kan gevolgen hebben voor de uitvoering van projecten. Landelijk blijft deze problematiek actueel en sterk in beweging. Daardoor zijn de consequenties lastig te overzien en veranderlijk.

b) Zoals benoemd in programma 4 leidt netcongestie tot vertragingen in projecten waarvoor energie nodig is. Bijvoorbeeld bij de bouw van nieuwe woningen, bij nieuwe of de uitbreiding van bedrijven of de verdere elektrificatie van mobiliteit en grootschalige energieprojecten. Zonder voldoende capaciteit op het elektriciteitsnet kunnen nieuwe projecten niet worden aangesloten. We werken nauw samen met netbeheerders en de provincies om energie-infrastructuurprojecten te versnellen en beter in te passen in het bestaande elektriciteitsnet. Samen met bedrijven en ICC parkmanagement zoeken we naar oplossingen tegen netcongestie bij bedrijven op de korte termijn. Het nieuwe prioriteringskader van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) beïnvloedt hoe schaarse netcapaciteit wordt verdeeld. We volgen deze ontwikkelingen nauwgezet en brengen de gevolgen voor Meppel in beeld.

c) De beschikbaarheid van drinkwater is niet meer vanzelfsprekend. Door bevolkingsgroei, klimaatverandering en economische groei blijft de vraag naar drinkwater de komende jaren stijgen. Daardoor komen drinkwaterbedrijven in de knel. Al enkele jaren waarschuwen drinkwaterbedrijven voor (toekomstige) structurele tekorten. Vraag en aanbod groeit uit elkaar. Dat komt ook doordat nieuwe winlocaties lastig te realiseren zijn: er is simpelweg te weinig drinkwater beschikbaar.

d) De Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen zijn in werking sinds 1 januari 2024. De inwerkingtreding is verlopen zonder ernstige verstoringen. Dat betekent niet dat er geen risico's meer zijn. Elke gemeente moet uiterlijk 1 januari 2032 het Omgevingsplan Omgevingswetproof gemaakt hebben. Voor alle gemeenten houdt dat nog een enorme opgave in. Het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) werkt maar functioneert nog lang niet optimaal. De vertraging in de gefaseerde invoering van de Wkb betekent dat we nog niet kunnen werken zoals de wet bedoeld heeft. De instrumenten en werkprocessen zijn bij gemeente Meppel redelijk op orde. Maar het werken onder de Omgevingswet vraagt van de interne organisatie ook een andere manier van werken. Dat betekent een andere houding en ander gedrag van medewerkers. Het is een risico dat de organisatie te weinig aanpassingsvermogen heeft. Niet veranderen betekent stilstaan. Voor de meeste gemeenten zijn de kosten die met de Omgevingswet en Wkb gemoeid zijn slecht te overzien. Voor gemeente Meppel wordt het beeld steeds duidelijker.

e) Het is nog onduidelijk wat het (financiële) effect is van de NEN9120-norm, die bij amendement is aangenomen tijdens de raadsbehandeling van het IHP. De norm is nieuw en is niet wettelijk verplicht. Er is nog weinig tot geen praktijkervaring waaraan kan worden gerefereerd. Bijvoorbeeld voor het IKC en de sporthal NvL is tot op detailniveau in beeld op welke punten we voldoen, op welke niet en waar in het vervolgproces nog aandachtspunten zitten (bijv. bewegwijzering en kleurstelling in een gebouw, komt pas later bij het inrichten). Het is hiermee onderdeel van de ramingen geworden.

f) De APPA-pensioenen gaan per 1-1-2028 over naar ABP. De voorziening is bepaald op basis van de door ABP gemaakte berekening. Hierbij zijn we uitgegaan van de actuele dekkingsbijdrage van 122% (stand van nu). Er bestaat een risico dat toekomstige ontwikkelingen bij ABP, zoals wijzigingen in de dekkingsgraad of uitgangspunten, leiden tot een aanpassing van de uiteindelijke lasten en daarmee van de voorziening.

g) Steeds meer mensen beseffen dat belangrijke voorzieningen, zoals stroom, drinkwater, telefoon- en internetverbindingen en zorg, voor langere tijd kunnen uitvallen. Dit kan grote gevolgen hebben voor inwoners en bedrijven. De gemeente moet zich hierop voorbereiden. Daarom zorgen we in de voorbereidingsfase voor een goede organisatie en duidelijke afspraken. Als er daadwerkelijk een probleem ontstaat, kunnen we snel ondersteuning bieden aan de samenleving. Daarvoor is samenwerking nodig tussen bijna alle onderdelen van de gemeente, inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden. Ook werken we samen met woningcorporaties, vrijwilligersorganisaties, de veiligheidsregio en andere partners. Samen met de Veiligheidsregio Drenthe (VRD), medeoverheden en ketenpartners onderzoeken we wat de gevolgen kunnen zijn van een langdurige uitval van voorzieningen. Op basis daarvan maken we afspraken over voorbereiding, ondersteuning tijdens een crisis en herstel daarna.

Gewenst weerstandsvermogen

Volgens de beleidskaders die de raad heeft vastgesteld, heeft een calculatie plaatsgevonden van de geïnventariseerde risico's. In totaal is een risicobedrag berekend van € 19,3 miljoen. Bij de berekening van dit bedrag zijn de uitgangspunten gehanteerd zoals vastgelegd in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen.

Het beschreven risicoprofiel is gekwantificeerd en kunnen we afzetten tegen het vermogen om deze potentiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Dit weerstandsvermogen is de verhouding tussen de risico's en de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit potentieel in te zetten middelen om de tegenvallers op te vangen.

Naast de bufferreserve zijn dit overige reserves (a), onbenutte inkomstenbronnen (b) en stille reserves (c).

a) Reserves

De algemene reserves bestaande uit de bufferreserve en de vrij besteedbare reserve (voor resultaatbestemming 2026), hebben een geraamde gezamenlijke omvang van € 36 miljoen per 1 januari 2027.

b) Onbenutte belastingcapaciteit

Voor het berekenen van het gewenste bufferniveau gaan we uit van de berekeningswijze zoals is vastgelegd in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen. Uitgangspunt is een verhoging van de OZB-tarieven tot 20% boven het gemiddelde in Nederland. De onbenutte belastingcapaciteit is met deze benadering € 1,9 miljoen.

c) Stille reserves

Stille reserves zijn aandelen, gronden en gebouwen die bij verkoop meer opleveren dan de boekwaarde. Er is geen onderzoek verricht naar de hoogte van deze stille reserves, die we normaal gesproken pas aanspreken na uitputting van de overige reserves. Bovendien is het onzeker of stille reserves daadwerkelijk kunnen kapitaliseren, aangezien we daarvoor ook een koper moeten vinden.

Conclusie

Het adviesniveau en het kengetal is als volgt berekend:

	Berekening kengetal weerstandsvermogen	
a	Gewogen gemiddeld risico	19,3
b	Belastingcapaciteit	1,9
c = a - b	Op te vangen door weerstandscapaciteit	17,4
d	Algemene reserves	36,0
e = d/c	Kengetal weerstandsvermogen	2,1

De streefwaarde zoals opgenomen in de nota risicomanagement is 2,0. De huidige weerstandscapaciteit is 2,1 en voldoet daarmee aan onze streefwaarde.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn investeringsgoederen met een groot maatschappelijk nut die we als gemeente nodig hebben om onze taken te kunnen uitvoeren. Deze goederen hebben vaak een hoge vervangingswaarde en gaan meerdere jaren mee. In het oog springende voorbeelden hiervan zijn wegen, bruggen, riolen, plantsoenen en gebouwen. De paragraaf kapitaalgoederen geeft daarom inzicht in de financiële middelen die nodig zijn om de kapitaalgoederen op het door de raad vastgestelde of wettelijk verplichte kwaliteitsniveau te houden. Daarnaast geven we aan hoe we met het onderhoud omgaan, of de uitvoering volgens schema verloopt en hoe de dekking is geregeld. Met de duurzame instandhouding van onze kapitaalgoederen dragen we bij aan onze bestuurlijke ambities en maatschappelijke opgaven.

Op basis van het Coalitieakkoord zijn er extra middelen opgenomen voor het afmaken en actualiseren van alle beheerplannen. De extra capaciteit en expertise kost incidenteel € 100.000 (2027) en € 100.000 structureel vanaf 2027.

Openbare ruimte

Beleidskader: Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit op Maat (KOM)

De ambitie voor het onderhoud van wegen, groen en straatmeubilair in de openbare ruimte is vastgelegd in het sturingsmechanisme dat wij kennen onder de naam KOM (kwaliteit op maat). Hierin is de gewenste onderhoudskwaliteit afgewogen tegen bijbehorende middelen, zowel technisch (heel en veilig) als verzorgend (schoon).

Het Kenniscentrum CROW ontwikkelde voor bijna alle bovengrondse delen van de openbare ruimte een landelijke kwaliteitsnorm. Beelden voor verzorging en technische staat zijn in een kwaliteitscatalogus vertaald naar categorieën voor Hoge (A), Basis (B) en Lage (C) onderhoudskwaliteiten. Onderstaande tabel laat de vastgestelde inwonergerichte prijskwaliteitsafspraken in KOM zien.

Afspraak prijs/kwaliteit	centrum	woongebied	buitengebied	begraafplaats	hoofdwegen	industrie	kantoren	natuurpark	sport	stadspark	wijkpark
verharding (technisch)											
rijbaan	B	B	C	B	B	C	C	B	C	B	B
fietspaden	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
voetpaden	B	B	B	B	B	C	C	B	B	B	B
parkeren en overig	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
groen (technisch)	A	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B
meubilair (technisch)	B	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B
verzorging	B	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B

Afhankelijk van de discipline wordt er onderhoud uitgevoerd in korte of lange cycli, aangevuld met incidenteel onderhoud. Daarmee wordt het kapitaal in stand gehouden.

Naast regulier onderhoud is ook vervanging en groot onderhoud van belang. In deze bestuursperiode werken we aan een strategische uitvoeringsplanning. Hiermee willen we beter inzicht krijgen in de toekomstige kosten voor onderhoud en vervanging van de kapitaalgoederen. Daarmee kunnen we ook beter plannen en keuzes maken. We gaan aan de slag met een stappenplan om dat inzicht te krijgen. Een omgevingsprogramma inrichting en beheer openbare ruimte, beheerplannen en het op orde brengen van beheerdata zijn onderdeel van dat stappenplan.

Met het nieuwe beheersysteem 'GISIB' brengen we de data op orde. Dit gaat zowel over de te beheren objecten (BGT, basiskaart grootschalige topografie) als de bijbehorende beheerinformatie per vakdiscipline (IMBOR, informatiemodel beheer openbare ruimte). Dit proces blijkt lastig en tijdrovend. Deze data zijn de basis voor de op te stellen beheerplannen. Met doelen en ambities uit de omgevingsvisie en omgevingsplannen is daarmee een integrale afweging te maken in wat we in de openbare ruimte moeten of willen aanpassen en waar, hoe, waarmee en wanneer en welke middelen daarbij horen. Tot die tijd blijven we KOM hanteren als sturings- en rapportage-instrument.

Bij de volgende producten staan de middelen vermeld die nodig zijn om onze ambitie voor onderhoudskwaliteit te realiseren en om te voorkomen dat kapitaal verloren gaat doordat de technische staat te slecht wordt voor herstel.

De openbare ruimte is steeds meer de plek waar integrale vraagstukken van nu een oplossing vinden. Voor de verschillende producten hierna gelden een of meerdere van de volgende beleidskaders:

- Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit Op Maat (KOM)
- Wegenbeheerplan
- Beleidsvisie op uitgeefbaar groen
- Groene kaart en lijst monumentale bomen
- Samen bouwen aan kwaliteit (visie op de fysieke leefomgeving)
- Kadernotitie Zo doen we groen!
- Speelruimteplan
- Riolering en Water Programma 2023-2028
- Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP)
- Parkeerbeleid gemeente Meppel
- Beheerplan Openbare Verlichting
- Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken
- Programma Duurzaam
- Programma Biodiversiteit
- Lokale Adaptatiestrategie Klimaat en uitvoeringsagenda
- Transitievisie Warmte
- Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 Drenthe

Wegen

Beleidskader:

- Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit Op Maat (KOM)
- Actuele wegeninspectie

Op grond van de Wegenwet is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare wegen. Voor het bepalen van het gewenste kwaliteitsniveau wordt gewerkt volgens de prijskwaliteitskeuze *Kwaliteit Op Maat (KOM)*. Alle wegen binnen de gemeente Meppel zijn opgenomen in het beheersysteem GISIB, waarin gegevens zijn vastgelegd over onder andere de oppervlakte, verhardingssoort en kwaliteit van de

wegvakken. Om de actuele staat van het wegennet inzichtelijk te houden, worden de wegen jaarlijks geïnspecteerd door een gespecialiseerd bureau volgens de landelijk erkende CROW-systematiek. De resultaten van deze inspecties worden gecombineerd met de uitgangspunten van KOM, waardoor inzicht ontstaat in de onderhoudsopgave en de wegvakken waar maatregelen nodig zijn. Op basis hiervan worden onderhoudswerkzaamheden geprioriteerd en gepland, zodat de veiligheid, bereikbaarheid en kwaliteit van het wegennet op het afgesproken niveau blijven en grotere onderhoudsachterstanden zoveel mogelijk worden voorkomen.

Doelstelling: De kwaliteit van de wegen in Meppel op het niveau brengen en houden zoals dat door de raad is vastgesteld volgens het inwonongericht model.

Voor een beter inzicht in het areaal en de kwaliteit van het areaal is er met de implementatie van de beheerssoftware 'GISIB' een grote stap gemaakt naar het beter op orde brengen van de data. De implementatie in "GISIB" is een doorgaand proces waarin we bezig zijn alle data correct over te zetten en te controleren. Onze openbare ruimte is constant in beweging, hiervoor blijven we onze data aanpassen en verbeteren in "GISIB".

Ons areaal omvat op hoofdlijnen:

• Betonverharding	Ca. 33.000 m ²
• Halfverharding	Ca. 27.500 m ²
• Onverhard	Ca. 32.000 m ²
• Elementenverharding	Ca. 1.650.000 m ²
• Asfaltverharding	Ca. 810.000 m ²
Totaal	Ca. 2.552.500 m²

Klein onderhoud en groot onderhoud

Met klein en groot onderhoud brengen en houden we het areaal verharding op het afgesproken ambitieniveau. Klein onderhoud voorziet in het oplossen van lokale schades en het herstellen van schade als gevolg van 'calamiteiten'. Naast dit klein onderhoud doen we vanuit beheer ook groot onderhoud. Bij groot onderhoud herstraten we een hele weg of vervangen asfalt over de volledige breedte. We voeren klein- en groot onderhoud uit aan rijbanen, fietspaden, voetpaden en parkeervakken.

Voor 2027 is het groot onderhoud asfalt in ieder geval op de volgende locaties gepland:

- Deel Broekhuizen;
- Deel Meenteweg;
- Deel Lepelaar;
- Burg. Weimalaan, deel achter winkelcentrum;
- Div. stoepen D kwaliteit.

Voor de veiligheid ligt in 2027 voor elementenverharding de nadruk op het duurzaam oplossen van schade door wortelopdruk, hiervoor zetten we middelen in. Er wordt naar maatregelen gekeken die ook op lange termijn de veiligheid van de weggebruikers garanderen en zorgen voor een gezonde groeiplaats voor de bomen. Dit laatste gebeurt in overleg met de groenbeheerder.

Op basis van de jaarlijkse wegininspecties en de beheergegevens uit GISIB wordt inzicht verkregen in de onderhoudsopgave en de gemiddeld benodigde jaarlijkse onderhoudslasten voor het wegennet. Hieruit volgt een gemiddelde jaarlijkse onderhoudsbehoefte van circa € 1,5 miljoen. Het onderhoudsbudget is de afgelopen jaren overeenkomstig de begrotingsuitgangspunten geïndexeerd. Daarmee beschikken we over een onderbouwde basis voor de budgettering en het planmatig onderhoud van de wegen. Hierdoor kan het gemeentelijke wegennet op een veilige, duurzame en doelmatige wijze in stand worden gehouden.

Openbare verlichting

Beleidskader:

- “alles Duurzaam”, beleid openbare verlichting.

Doelstelling: onderhouden van de verlichting en verlichten waar het moet en donker waar het kan.

Ons areaal van de openbare verlichting omvat:

• Aantal masten	Ca. 8.500 stuks
• Aantal armaturen	Ca. 8.700 stuks
• Aantal lampen	Ca. 6.800 stuks

Het onderhoudsbudget is de afgelopen jaren overeenkomstig de begrotingsuitgangspunten geïndexeerd. Voor 2027 is hiervoor een budget van € 118.000 beschikbaar gesteld, dat ook voor de jaren 2028 tot en met 2030 is geraamd. Hiermee beschikt de gemeente over een toereikende en onderbouwde basis voor het planmatig beheer en onderhoud van de openbare verlichting, passend binnen de uitgangspunten van duurzaam kapitaalgoederenbeheer en het provinciaal financieel toezicht.

In de investeringsplanning houden we rekening met het omvormen van openbare verlichting van conventionele verlichting naar LED verlichting. Dit is een meerjarig project. De uitvoering is gestart in 2021 en loopt door tot en met 2035. In deze meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met een investering van € 255.000 per jaar in lijn met het beheerplan.

Civieltechnische kunstwerken

Beleidskader:

- Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2023-2027

Onder civieltechnische kunstwerken wordt verstaan: bruggen, beschoeiingen, kademuren, duikers, steigers en tunnels.

Doelstelling: zorgen voor de veiligheid van de gebruikers van de kunstwerken.

Ons areaal civieltechnische kunstwerken omvat de volgende objecten:

• Vaste bruggen	100 stuks
• Beweegbare bruggen	10 stuks
• Oeverconstructies	65 stuks
• Steigers/vlonders	44 stuks
• Dukdalf/remstoel	10 stuks
• Overig	22 stuks

Met het beheerplan hebben we de kwantiteit en kwaliteit van het areaal civieltechnische kunstwerken inzichtelijk gemaakt. Dit plan voorziet in een meerjarenplanning van regulier en specifiek onderhoud en vervanging van kunstwerken. Het onderhoudsbudget dekt de kosten voor het regulier onderhoud. Door periodiek inspecties uit te voeren, blijven de areaalgegevens actueel en is er inzicht in de kwaliteit van de kunstwerken.

Voor 2027 is onder andere groot onderhoud gepland aan:

- Prins Bernardsingelbrug (investering € 134.000)

Vanwege de kosten en relatief definitieve karakter van kunstwerken is het belangrijk om bij vervanging ook te kijken naar ontwikkelingen in de omgeving, zodat we een integrale aanpak kunnen uitwerken.

In het beheerplan wordt uitgegaan van een benodigd onderhoudsbudget van in totaal € 345.000 voor 2027. Dit betreft zowel het regulier als groot onderhoud. In de begroting is een onderhoudsbudget opgenomen van € 379.000 voor 2027. In deze budgetten is rekening gehouden met indexatie die in lijn is met de begrotingsuitgangspunten.

Openbaar groen

Beleidskader:

- Beleidsvisie op uitgeefbaar groen
- Groene kaart en lijst monumentale bomen
- Kadernotitie 'Zo doen we groen'!

Doelstelling: een betere inrichtings- en beeldkwaliteit van groen, een sterkere identiteit en gebruikswaarde van de groene hoofdstructuur en toename van de natuurwaarde.

Ons areaal groen is als volgt samengesteld (peildatum augustus 2026):

• Bomen	ca. 29.500 stuks
• Bos, bosplantsoen, houtwal	ca. 560.000 m ²
• Heesters	ca. 312.500 m ²
• Hagen	ca. 25.900 m ²
• Planten	ca. 3.300 m ²
• Gazon, kruiden en rieten	ca. 2.565.500 m ²

Op groenonderhoud voeren we regie (eigen dienst en aannemers). Dit gebeurt op basis van ervaring en vakmanschap, rekening houdend met de beleidskaders. Voor het boombeheer hanteren we een 3-jarige inspectiecyclus, conform de landelijke richtlijn over zorgplicht. Aan de hand van bevindingen hieruit wordt het technische onderhoud aangestuurd.

De Kadernotitie 'Zo doen we Groen!' benoemt geen concrete onderhoudsbudgetten. Het benodigd onderhoudsbudget is gebaseerd op de prijskwaliteitsafspraken onder KOM en geïndexeerd in lijn met de begrotingsuitgangspunten. Het totaal regulier onderhoudsbudget groen voor 2027 bedraagt € 473.000. Het onderhoudsbudget is meerjarig in de begroting opgenomen. Naast de algemene indexatie zijn vanaf structurele middelen toegevoegd voor de vergroening van de openbare ruimte (€ 150.000 in 2027 en 2028 en € 300.000 vanaf 2029). Hierdoor is het vaker mogelijk om een bijdrage te leveren aan inwonersinitiatieven, waarbij vergroening, klimaatadaptatie of leefbaarheid een vereiste is. Ook is jaarlijks € 15.000 opgenomen voor het handmatig maaien rondom bomen om ze te beschermen.

Binnen dit totale onderhoudsbudget voeren we ook het groenbeheer van de begraafplaatsen en het groenonderhoud rondom de sportvelden en leggers, en de schouw en waterlossingen uit.

In de investeringsplanning is rekening gehouden met aanplant en vervanging van bomen. Door ziekte of droogte vallen sommige bomen uit, terwijl er een wettelijke opgave ligt om het areaal boomkronen in stand te houden of te laten toenemen. Het betreft een jaarlijks een investering van € 330.000.

Speelvoorzieningen

Beleidskader:

- Speelruimteplan
- Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen

Doelstelling: voorzien in de speelbehoefte van ieder kind van 0-12 jaar via formele en informele speelruimte, uitnodigend tot buiten spelen, bewegen en ontmoeten.

Ons areaal speelvoorzieningen is (peildatum augustus 2026):

- Speelplekken 109 stuks
- Speeltoestellen 559 stuks

Speeltoestellen moeten voldoen aan het Besluit Veiligheid en attractie- en speeltoestellen.

Om dit te controleren doen we inspecties en de resultaten hiervan worden in een elektronisch logboek bijgehouden. Bij constatering of melding van een gebrek aan de speeltoestellen repareren we deze.

Het regulier onderhoudsbudget voor 2027 bedraagt € 60.000.

Daarnaast is er een krediet van € 120.000 in 2027 voor het vervangen van speeltoestellen en het eventueel herverdelen van speelplekken binnen een buurt. Keuzes hierin maken we samen met de buurt en vooral de kinderen. We hanteren daarbij een cyclus van circa tien jaar. Hierbij passen we het spelaanbod aan de behoefte aan, op basis van het aantal kinderen in de buurt en volgens de tijdloze normering uit het speelruimteplan.

Water en waterbodem

Beleidskader:

- De Kadernotitie 'Zo doen we Groen!' (2015)
- Riolering en waterprogramma 2023-2028

Doelstelling: voldoen aan de zorgplicht voor het inzamelen en transport van overtollig grond- en hemelwater en bijdragen aan de functionaliteit en kwaliteit van watergangen.

Voor dit product is een onderhoudsbudget beschikbaar van € 68.000. Deze middelen zetten we in voor het onderhoud van de oeverbescherming van watergangen en voorzieningen in de haven.

Riolering

Een goed werkende riolering draagt bij aan een schone en veilige leefomgeving. Artikel 2.16 van de Omgevingswet beschrijft de zorgplichten die de gemeente heeft met betrekking tot stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en het treffen van maatregelen om nadelige gevolgen van de grondwaterstand zo veel mogelijk te voorkomen.

Doelstelling: voldoen aan de wettelijke zorgplichten voor gemeenten.

Het Riolering en Water Programma 2023-2028 (RWP) geeft invulling aan de zorgplichten die de Omgevingswet aan de gemeenten stelt. Deze zorgplichten zijn in het RWP vertaald naar een uitvoerings- en onderzoeksprogramma. Naast regulier preventief en correctief onderhoud aan de verschillende onderdelen van de riolering gaan we in 2027 de beheerdata van de riolering verder verrijken om het inzicht in het functioneren van de riolering en gemalen te verbeteren.

Werkzaamheden die in 2027 worden uitgevoerd zijn:

- Renovatie van rioolgemalen aan de Merelstraat (Nijeveen) en de Lijsterstraat;
- Regulier preventief en correctief onderhoud aan de rioolgemalen uitgevoerd;
- Reinigen en inspecteren van het riool in Nijeveen;
- Reinigen van de putten.

Nieuwe aanleg van riolering en gemalen doen we in lijn met de bouwplanning in de grondexploitaties Nieuwveense Landen, Danninge Erve, Kop van Noordpoort en Noord III/IV.

In het RWP wordt uitgegaan van een jaarlijks onderhoudsbudget van in totaal € 502.000. Dit betreft het onderhoud van riolering, kolken en pompen en gemalen. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd in lijn met de begrotingsuitgangspunten. In de begroting 2027 is meerjarig rekening gehouden met een onderhoudsbudget van € 951.000. Dit bedrag is hoger dan in voorgaande jaren. De structurele kosten zijn verhoogd met € 374.000 voor het uitbreiden van planmatig onderhoud voor riolering, kolken, pompen en gemalen. Dit onderhoud is in voorgaande jaren minder uitgevoerd. De kosten van dit onderhoud worden (deels) gedekt door de rioolheffing. Voor het gevolg voor het tarief rioolheffing verwijzen we naar de paragraaf lokale heffingen.

Vastgoed

Vastgoed

De gemeente heeft op verschillende manieren te maken met het bouwen, onderhouden en exploiteren van vastgoed. In deze paragraaf maken we een onderscheid tussen onderwijsgebouwen en overige gebouwen. De overige gebouwen betreft het gemeentelijk vastgoed. Hierin maken we een onderscheid tussen kernbezit, strategisch bezit en overig bezit. Al het vastgoed dat op de middellange - en lange termijn nodig is voor de uitvoering van gemeentelijke taken, beleidsdoelstellingen of wettelijke verplichtingen behoort tot het kernbezit. Het strategisch bezit zijn vastgoedobjecten of gronden die de gemeente vanwege strategische redenen in bezit houdt. Het overig bezit is vastgoed waarvan het eigendom voor de gemeente niet noodzakelijk is. Deze categorie komt mogelijk anderszins in aanmerking om (op termijn) af te stoten. Voor het kernbezit is een verdere categorisering op soort gebouw te maken:

- Onderwijsgebouwen (gemeente is verantwoordelijk voor capaciteit, scholen voor het onderhoud)
- Gebouwen voor de gemeentelijke dienst (zoals het gemeentehuis, de gemeentewerf en rioolgemalen)
- Multifunctionele accommodaties (zoals De Plataan en Het Palet)
- Sportaccommodaties (binnensport- en buitensportaccommodaties)
- Cultuur- en welzijnsaccommodaties (zoals Ogterop, De Schalle en molen de Sterrenberg)

Onderwijsgebouwen

De gemeente is verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting van het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. In geval van nieuwbouw draagt de gemeente volledig de kosten voor de bouw. Bij renovatie maken schoolbestuur en gemeente afspraken.

Het onderhoud van schoolgebouwen ligt meestal bij het schoolbestuur. Alleen wanneer de gemeente juridisch eigenaar is van het gebouw zijn we ook verantwoordelijk voor het onderhoud. Dit is het geval bij IKC Het Palet en de katholieke basisschool De Plataan. Het onderhoud van deze schoolgebouwen is onderdeel van het meerjarenonderhoudsplan MJOP Planon.

Integraal huisvestingsplan (IHP)

In het integraal huisvestingsplan 2025-2044 beschrijven we welke maatregelen en projecten we uitvoeren (ver)nieuwbouw of levensduur verlengende renovatie). Het plan vormt, samen met de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs, het kader en planningsinstrument waaraan we huisvestingsaanvragen toetsen. Belangrijke onderwerpen in het IHP zijn:

- De vernieuwingsopgave is groot. In het IHP hebben we een planning gemaakt wanneer scholen aan de beurt zijn voor grootschalige vernieuwing. Dat geeft richting en perspectief.
- Renovatie of vernieuwbouw is een duurzaam en volwaardig alternatief voor nieuwbouw. Per schoolgebouw maken we hierin tijdig een afweging.
- We ramen projecten op basis van kengetallen uit het kwaliteitskader Ruimte OK.
- We zetten zoveel mogelijk in op realisatie van integrale kindcentra met ruimte voor onderwijs en kinderopvang (doorlopende leerlijn).

Projecten en financiële effecten

Ten aanzien van onderwijshuisvesting zijn concreet onderstaande projecten gaande of in voorbereiding. Vanwege stijgende bouwkosten en de beperkte rijksbijdrage voor onderwijshuisvesting staan de investeringskredieten onder druk.

Nieuwbouw integraal kindcentrum Nieuwveense Landen

Voor de realisatie van dit project is een investeringskrediet van € 15,3 miljoen opgenomen in de begroting.

Nieuwbouw Reestoeverschool

Voor de realisatie van dit project is een investeringskrediet opgenomen van € 6,5 miljoen in de begroting.

Uitbreiding Greijdanus

Greijdanus heeft recht op permanente uitbreiding vanwege een stijgend aantal leerlingen. Hiervoor is een investeringskrediet van € 5,3 miljoen nodig.

Overige gebouwen

Van het gemeentelijk kernbezit hebben we meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) opgesteld. Deze meerjarenonderhoudsplannen hebben we vastgelegd in een gebouwenbeheerssysteem. Periodiek inspecteren we de gebouwen op basis van een gestandaardiseerde objectieve methode om de technische staat vast te leggen. Op basis van de onderhoudstoestand berekenen we het benodigde budget voor (groot) onderhoud aan de gebouwen en bijbehorende installaties. Per jaar beoordelen we in hoeverre het geplande onderhoud nodig is. Het onderhoud doen we kostenbewust. Per jaar kan het verschillen hoeveel geld voor groot onderhoud nodig is. In de begroting zijn deze onderhoudsbudgetten opgenomen. Zie hiervoor de volgende tabel.

Kosten onderhoud gebouwen (excl. Onderwijs) (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoudsbudget	789	722	736	736

Gebouwen voor gemeentelijke dienst

Belangrijke gebouwen voor de gemeentelijke dienst zijn het gemeentehuis en de gemeentewerf. Deze gebouwen worden door de gemeente onderhouden. We onderhouden ook andere gebouwen, zoals kleine gebouwen op de begraafplaatsen, bij de haven, de brugwachtershuisjes en de gebouwen voor rioolgemalen. Voor het onderhoud van het gemeentehuis en gemeentewerf houden we rekening met de geplande herinrichting om werkzaamheden zoveel mogelijk te combineren. In 2027 wordt het driejaarlijkse buitenschilderwerk van het gemeentehuis weer uitgevoerd.

Multifunctionele accommodaties

Het Palet is een multifunctionele accommodatie waarin zowel openbaar als bijzonder basisonderwijs gevestigd zijn. Tevens maken gesubsidieerde partners zoals het GGD Drenthe en Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg gebruik van deze locatie, evenals private instanties zoals Prima Life (Junior) en Partou B.V.. De Plataan is een multifunctioneel centrum waarin verschillende culturele, sociale en maatschappelijke partijen zitten. De gemeente voert sinds 2025 het dagelijks beheer zelf uit. De gemeente zet in op de groei van De Plataan zodat het een bruisende plek voor culturele en maatschappelijke activiteiten wordt. De gemeente is verantwoordelijk voor leegstand en wil graag dat alle gebruikers het gebouw goed gebruiken.

Sportaccommodaties

We hebben diverse binnensportaccommodaties: sporthal Koedijkslanden, Ezinge, Het Erf en De Aanloop in Meppel en sporthal De Eendracht in Nijeveen. Naast de sporthallen zijn er ook twee gymnastieklokalen: Oosterboer en Prinses Marijkestraat. De gymzaal Prinses Marijkestraat zal op termijn vervangen worden voor een nieuwe sporthal in Nieuwveense Landen. Tot die tijd wordt alleen het noodzakelijk onderhoud nog uitgevoerd. In 2027 worden bij een aantal binnensportaccommodaties de verlichtingsarmaturen vervangen voor LED verlichting. In de sporthal Koedijkslanden worden delen van de vouwwanden en vloerpotten in de sportvloer vervangen. De dakbedekking van sportzaal Het Erf zal in 2027 gerenoveerd worden, waar mogelijk in combinatie met het dak van het zwembad van Het Erf (eigendom van zorgorganisatie Vanboeijen). De gemeente voert het beheer en onderhoud uit van de kleedaccommodaties op de sportparken (Ezinge, Koedijkslanden en Tussenboerlanden). Op sportpark Koedijkslanden is het beheer en onderhoud overgedragen aan de sportverenigingen (privatisering). Ter compensatie ontvangen de verenigingen een subsidiebijdrage. We streven naar meer harmonisatie in tarieven en eigendomssituatie van alle sportaccommodaties. Het lopende project harmonisatie zal in 2027 daarvoor worden voortgezet. Op sportpark Ezinge zal in 2027 de vernieuwing van de sportvelden en uitbreiding kleedkamers afgerond worden.

De gemeente is als eigenaar van het zwembad verantwoordelijk voor het onderhoud. Stichting Zwembad Meppel voert het onderhoud namens de gemeente uit. Voor het huidige zwembad blijft het van belang om te sturen op veiligheid, hygiëne en continuïteit. Tot het moment van nieuwbouw heeft het zwembad daarvoor nog wel onderhoud en vanwege de verouderde technische staat nemen de onderhoudskosten toe. Er wordt op basis van een risico-inschatting kritisch gekeken naar het onvermijdelijke onderhoud.

Cultuur- en welzijnsaccommodaties

De gemeente heeft verschillende cultuur- en welzijnsaccommodaties in beheer, zoals schouwburg Ogterop, de Schalle, de Meppeler toren, de toren in Kolderveen en molen De Sterrenberg in Nijeveen. Ook zijn enkele buurt- en wijkcentra in eigendom van de gemeente. We verhuren deze gebouwen aan de gebruikers. Met de verhuizing van het Stedelijk Museum naar een nieuwe locatie is de Secretarie leeg komen te staan. De gemeente zoekt naar een passende invulling voor deze beeldbepalende locatie. Aan de Meppeler Toren wordt in 2027 onderhoud uitgevoerd, zoals het schilderwerk en hout- en staalwerk. Voor de planning van die werkzaamheden zal er rekening worden gehouden met de evenementen van Donderdag Meppeldag. Ook De Plataan is als multifunctionele accommodatie een belangrijke accommodatie voor cultuur. Tijdens de verbouwperiode van Ogterop worden er onder de noemer 'Ogterop on Tour' voorstellingen geprogrammeerd in De Plataan. Voor de Plataan staat in 2027 het buitenschilderwerk gepland. In 2027 staan voor de Boerhoorn in de Oosterboer de duurzame vervanging van de cv-ketels en ventilatiesysteem gepland.

Strategisch gebouwenbezit

Het strategisch bezit zijn vastgoedobjecten of gronden die de gemeente vanwege strategische redenen in bezit houdt. Het eigendom leidt veelal tot een strategische positie waardoor de gemeente invloed kan uitoefenen toekomstige ontwikkelingen, bijvoorbeeld in Noordpoort. Een aantal van die strategische locaties zijn verhuurd dan wel in beheer uitgegeven om leegstand te voorkomen. In 2027 worden een aantal locaties gesloopt als voorbereiding op de geplande gebiedsontwikkeling. De voormalige Oosterboerschool staat na een tijdelijke verhuurperiode definitief leeg. Het pand is technisch op zijn eind. Gedurende de laatste verhuurperiode is er geen onderhoud meer uitgevoerd, verder gebruik is niet wenselijk. De gemeente werkt aan de voorbereiding om de locatie opnieuw in te vullen, waarbij behoefte van inwoners zal worden meegenomen.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Voor het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed sluiten we zoveel mogelijk aan bij natuurlijke vervangingsmomenten en de projectenplanning uit het strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties. Als het nodig is vragen we via de P&C cyclus aanvullend budget aan voor verduurzaming bovenop het reguliere onderhoudsbudget. Bij de uitvoering van verduurzamingsmaatregelen werkt de beschikbare capaciteit van het elektriciteitsnetwerk en beschikbaarheid van installatiebedrijven steeds meer beperkend. Het gemeentelijk vastgoed krijgt 100% groene stroom geleverd afkomstig van wind en zon.

Vervangingsinvesteringen

In 2025 heeft een inventarisatie van de vervangingsinvesteringen plaatsgevonden. Op basis van die inventarisatie gaan we uit circa € 5 miljoen per jaar nodig te hebben voor onze vervangingsinvesteringen. Dit is een eerste indicatie. Het bedrag wordt geactualiseerd als alle beheerplannen zijn opgesteld/geactualiseerd en doorgerekend naar een structureel bedrag. Vanaf 2029 reserveren we jaarlijks € 5 miljoen voor vervangingsinvesteringen. Dit bedrag is beschikbaar voor de vervangingsopgave volgend uit de beheerplannen. Voor de periode 2026-2028 zijn de geplande vervangingsinvesteringen opgenomen in lijn met de bestaande beheerplannen en de geplande investering uit de vorige meerjarenraming.

Paragraaf financiering

Inleiding

Treasury gaat over het geld van de gemeente. We zorgen dat er genoeg geld beschikbaar is om onze rekeningen en plannen te betalen. Dit doen we voor de gemeente en de inwoners van Meppel. We sluiten leningen af als dat nodig is, zetten tijdelijk geld veilig weg en houden financiële risico's in de gaten.

In het coalitieakkoord 2026–2030 staat dat de gemeente genoeg geld achter de hand houdt voor onverwachte kosten. Hoeveel geld nodig is, bepalen we op basis van de risico's. Een deel van de reserves gebruiken we voor investeringen in Meppel. Deze investeringen moeten bijdragen aan een financieel gezonde gemeente en aan de groei van Meppel.

Met treasury zorgen we voor een passende manier van financieren. We letten op de rentekosten en zorgen dat de gemeente haar betalingen op tijd kan doen. Ook beperken we de financiële risico's. Zo kan de gemeente haar plannen uitvoeren en verantwoord omgaan met gemeenschapsgeld.

Wettelijk kader

Het treasurybeleid staat in landelijke wetten en in de regels van de gemeente Meppel. Deze wetten en regels bepalen hoe de gemeente haar geld beheert, leningen afsluit en financiële risico's beperkt.

De belangrijkste regels zijn:

- de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido);
- de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- het Treasurystatuut van de gemeente Meppel;
- de Financiële verordening van de gemeente Meppel uit 2023.

Beleid en uitvoering

De volgende uitgangspunten gelden:

- We houden de kosten zo laag mogelijk en beperken de financiële risico's.
- We lenen en beheren geld alleen voor de taken van de gemeente.
- We lenen of beleggen geen geld om daarmee extra inkomsten te verdienen.
- Geld dat de gemeente tijdelijk niet nodig heeft, zetten we volgens de regels uit bij het rijk. Dit heet schatkistbankieren.
- Met een planning van onze inkomsten en uitgaven bepalen we hoeveel geld we moeten lenen en voor hoelang. We bekijken hierbij de totale financiële behoefte van de gemeente en houden ons aan de wettelijke regels.
- We voeren de financiële afspraken uit het coalitieakkoord 2026–2030 uit. We houden voldoende geld achter de hand om risico's en tegenvallers op te vangen. Ook gebruiken we een deel van de reserves voor investeringen in de toekomst van Meppel.
- We maken een strategische investeringsagenda voor de lange termijn. Hierin nemen we ook toekomstige vervangingen van bijvoorbeeld gebouwen, wegen en bruggen op.
- We streven naar een structureel gezonde financiële positie en gaan zorgvuldig om met gemeenschapsgeld.

Ontwikkelingen en rentevisie

Ontwikkelingen

De gemeente verwacht in 2027 € 7 miljoen te moeten lenen. Voor deze lening rekenen we in de begroting met een rente van 4%. De werkelijke rente is pas bekend als we de lening afsluiten. De Europese Centrale Bank heeft de rente in juni 2026 verhoogd van 2% naar 2,25%. De rente kan de komende tijd stijgen of dalen. Dit hangt onder andere af van de inflatie en de economie.

Ook de rente op schatkistbankieren verandert regelmatig. Bij schatkistbankieren houdt de gemeente geld dat zij tijdelijk niet nodig heeft bij het rijk aan. Bij een hogere rente ontvangt de gemeente meer rente. Bij een lagere rente ontvangt de gemeente minder. Hierdoor kunnen onze renteopbrengsten veranderen.

Verwachting van de rente

De gemeente heeft op dit moment € 71,477 miljoen aan leningen. De jaarlijkse rente over deze leningen is ongeveer € 1,8 miljoen. Dit is gemiddeld 2,52%. Volgens onze planning moet de gemeente in 2027 € 7 miljoen extra lenen. In de begroting rekenen we hiervoor met 4% rente. De jaarlijkse rente over deze nieuwe lening is dan € 280.000. Na het afsluiten van deze lening heeft de gemeente in totaal € 78,477 miljoen aan leningen. De totale jaarlijkse rente is dan ongeveer € 2,08 miljoen. De gemiddelde begrote rente stijgt hierdoor naar 2,65%.

De werkelijke rente is pas bekend als we de lening afsluiten. De BNG Bank bepaalt deze rente op basis van de looptijd, de manier van aflossen en de marktrente. Daarom vragen we vooraf actuele offertes op en vergelijken we de voorwaarden. Zo houden we de kosten en financiële risico's zo laag mogelijk.

Risicobeheer

Toegang financiële markten

We hebben een contract met de BNG Bank voor onze financiering. Via de BNG Bank kunnen we geld lenen als dat nodig is. Zo houden we toegang tot de financiële markt.

Externe normen

De Wet financiering decentrale overheden bevat twee belangrijke grenzen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Deze grenzen voorkomen dat de gemeente te veel risico loopt door kortlopende leningen of veranderingen in de rente.

Schatkistbankieren

De gemeente houdt geld dat zij tijdelijk niet nodig heeft grotendeels aan bij het rijk. Banken boeken dit geld automatisch over via een speciale rekening. Een klein deel van het geld mag buiten de schatkist blijven. Dit grens bedrag noemen we het drempelbedrag. Voor de gemeente is dit 2% van het begrotingstotaal. In 2027 is dit ongeveer € 3,6 miljoen.

Netto schuldquote

De netto schuldquote laat zien hoe hoog onze schulden zijn in vergelijking met onze jaarlijkse inkomsten. Een lage schuldquote betekent dat we meer ruimte hebben om onze schulden en rente te betalen. De schuldquote van de gemeente blijft voor 2027 onder onze streefwaarde van 90%. Daarmee voldoen we aan onze eigen norm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld we voor een korte periode mogen lenen. Deze grens is 8,5% van het begrotingstotaal. Op dit moment hebben we geen kortlopende leningen. We verwachten daarom binnen deze grens te blijven. Zo beperken we het risico dat een stijgende rente snel tot hogere kosten leidt.

Kasgeldlimiet	2027	2028	2029	2030
Bedragen x € 1 miljoen				
Begrotingstotaal primaire begroting	179	167	159	158
Percentage 8,5%				
Toegestane kasgeldlimiet	15	14	14	13

Renterisiconorm

De renterisiconorm voorkomt dat onze rentekosten plotseling sterk stijgen. De grens is 20% van het begrotingstotaal. Onze jaarlijkse aflossingen en renteaanpassingen mogen samen niet boven deze grens uitkomen. We sluiten nieuwe leningen zoveel mogelijk af met een vaste rente. Zo weten we vooraf hoeveel rente we tijdens de looptijd betalen. We verwachten de komende jaren binnen de wettelijke grens te blijven.

Renterisiconorm	2027	2028	2029	2030
Bedragen x € 1 miljoen				
Begrotingstotaal primaire begroting	179	167	159	158
Percentage 20 %				
Toegestane renterisiconorm	35,8	33,4	31,8	31,6
Renteherziening	-	-	-	-
Aflossingen	6,9	7,3	8,4	9,2
Ruimte onder renterisiconorm	28,9	26,1	23,4	22,4

Leningenportefeuille

De gemeente heeft 29 langlopende leningen bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank. Nieuwe investeringen, jaarlijkse aflossingen en andere uitgaven bepalen hoeveel geld we moeten lenen.

De volgende tabel laat zien hoe onze langlopende schulden zich naar verwachting ontwikkelen van 2027 tot en met 2030:

Portefeuille langlopende geldleningen	2027	2028	2029	2030
Bedragen x € 1 miljoen				
Leningenschuld per 1 januari	71,5	71,6	91,3	116,9
Verwachting aan te trekken leningen	7,0	27,0	34,0	4,0
Reguliere aflossing	-6,9	-7,3	-8,4	-9,2
Leningenschuld per 31 december	71,6	91,3	116,9	111,7

Bij de verwachte ontwikkeling van onze schulden gaan we uit van de nieuwe leningen in de volgende tabel.

Raming nieuw leningen	2027	2028	2029	2030
Bedragen x € 1 miljoen				
Kasstroom uit exploitatie	32,1	11,0	8,5	10,4
Kasstroom uit financiering	-7,0	-8,0	-7,0	-8,0
Kasstroom uit investeringen	-39,7	-40,5	-42,7	-13,6
Kasstroom uit grondexploitaties	7,6	10,5	7,2	7,2
Raming nieuwe leningen	-7,0	-27,0	-34,0	-4,0

Verstreckte geldleningen

We lenen in principe geen geld aan anderen. We maken alleen een uitzondering als dit nodig is voor een gemeentelijke taak en de aanvrager het geld niet op een andere manier kan krijgen. Vooraf onderzoeken we of de aanvrager de lening kan terugbetalen. Zo beperken we de financiële risico's voor de gemeente.

Overzicht verstreckte leningen aan derden	Eind	Eind	Eind	Eind
Bedragen x € 1 miljoen	2027	2028	2029	2030
Woningbouwcorporaties	2,2	1,8	1,4	1,0
<i>Leningen aan deelnemingen</i>				
Nutsbedrijven	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Overige leningen</i>				
Hypotheke (aflopend)	0,3	0,2	0,1	0,1
Verenigingen en instellingen	0,3	0,2	0,1	0,1
Woonconcept Onroerend Goed BV	2,7	2,8	2,9	2,9
SVN	1,6	1,6	1,6	1,6
Nat Industrierrein (NIT)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal verstrekt excl. NIT	7,1	6,6	6,1	5,7

Hypotheke

Dit betreffen leningen aan (voormalige) personeelsleden voor eigen woningbezit. De portefeuille krimpt omdat gemeenten geen nieuwe hypotheke meer mogen verstrekken. Voor de nog lopende verstreckte hypotheke loopt de gemeente een risico totdat de hypotheek is afgelost.

Woonconcept Onroerend Goed

In 2014 is ruim € 2,1 miljoen huur vooruitbetaald. Deze vooruitbetaling wordt jaarlijks geïndexeerd, waarbij in het laatste jaar de vooruitbetaling wordt verrekend met de verschuldigde huur. De huurovereenkomst is afgesloten voor 40 jaar.

SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten)

Betreft met name starters-, blijvers-, duurzaamheids- en stimuleringsleningen.

Nat Industrierrein (NIT)

Betreft kapitaalverstrekking van het NIT aan de gemeente Meppel.

Gegarandeerde geldleningen / aangegane verplichtingen

Borgstelling scholencampus (Woonconcept Onroerend Goed BV)

Wij staan borg voor een geldlening voor het onderwijspark en sportaccommodatie Ezinge. Hiertegenover staat een eerste hypotheekrecht. Met nieuwe garantstellingen wordt terughoudend omgegaan. Het risico voor de gemeente moet aanvaardbaar zijn.

Achtervang sociale woningbouw

Een soortgelijke regeling, zoals deze geldt voor het eigen woningbezit, bestaat ook voor (sociale) huurwoningen in eigendom van woningcorporaties. Deze borgstellingen/ garanties zijn ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) waaraan ook door de gemeente wordt deelgenomen. Deze regeling houdt in dat de garantieverplichting berust bij het waarborgfonds met een achtervang van de deelnemende gemeente als het waarborgfonds in financiële problemen komt.

Verstrekte borgstellingen en garanties	Geraamd per	Geraamd per
Bedragen x € 1 miljoen	31/12/2025	31/12/2026
<i>Stichtingen en verenigingen:</i>		
Sportverenigingen	0,2	0,2
<i>Subtotaal</i>	0,2	0,2
<i>Eigen woningbezit:</i>		
Diverse personen	0,1	0,1
<i>Subtotaal</i>	0,1	0,1
<i>Borgstelling inzake scholencampus:</i>		
Woonconcept	41,9	40,8
<i>Subtotaal</i>	41,9	40,8
Sociale woningbouw		
Stichting Actium	19,1	20,8
Stichting Woonconcept	152,0	152,0
Diverse woningstichtingen	4,9	5,2
	176,0	178,0
Totaal borgstellingen en garanties	218,2	219,1

In maart 2013 zijn de huurovereenkomsten met de WOG voor de onderwijsruimten en de sportaccommodatie van onderwijspark Ezinge ondertekend. In onderstaande tabel is de huurverplichting voor het jaar 2027 inclusief de totale en de geraamde resterende verplichting ultimo 2027 van de overeenkomst opgenomen.

Aangegane verplichtingen	Verplichting	Totale verplichting	Geraamde
Bedragen x € 1 miljoen	2027	(2014-2053)	resterende verplichting
Woonconcept Onroerend Goed: Huur onderwijsgebouw Ezinge	2,2	103,2	76,9
Woonconcept Onroerend Goed: Huur sportaccommodatie Ezinge	0,5	24,2	18,9

Rentelasten en –baten

Op basis van de ontwikkelingen en rentevisie worden in het meerjarenperspectief de volgende percentages gehanteerd.

Kortlopende geldleningen

Voor de kortlopende geldleningen (< 1 jaar) gaan wij voor het komend meerjarenperspectief 2027-2030 uit van een licht oplopende rente.

Langlopende geldleningen

Voor de langlopende geldleningen (> 1 jaar) verwachten wij dat de rente in meerjarenperspectief 2027-2030 zal oplopen. De gemiddelde rente op de in het verleden aangetrokken langlopende geldleningen bedraagt 2,50%.

Toerekening van rente

Het renteresultaat wordt verantwoord op taakveld treasury, waar de rentelasten en -baten en de toerekening van de rente worden geraamd. De netto rentelasten worden toegerekend aan verschillende taakvelden (en

programma's). De rente wordt toegerekend aan de taakvelden op basis van een omslagrente van 1,5% voor 2027 afgezet tegen de boekwaarde van de activa.

Renteschema treasury x €1,0 mln	2027	2028	2029	2030
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2,5	2,7	3,0	3,1
De externe rentebaten	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
Saldo rentelasten en rentebaten	2,5	2,7	3,0	3,1
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	2,5	2,7	3,0	3,1
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	<u>2,5</u>	<u>3,0</u>	<u>3,4</u>	<u>3,8</u>
Renteresultaat op het taakveld treasury	0,0	0,3	0,4	0,7

Paragraaf bedrijfsvoering

Beter samenwerken, kiezen en anders werken

Beter samenwerken, keuzes maken en anders werken

In deze paragraaf leggen we uit hoe we onze doelen bereiken. Daarvoor hebben we genoeg geld en medewerkers nodig. Ook is een sterke organisatie belangrijk. Onze ambities moeten passen bij wat we kunnen uitvoeren.

Meppel wil blijven groeien. Zo willen we wonen, leven, ondernemen en werken in de gemeente verder verbeteren. Om dat mogelijk te maken, investeren we in de kracht van onze organisatie. Dat betekent niet automatisch dat we meer medewerkers nodig hebben. De arbeidsmarkt is namelijk krap. Daarnaast moeten we de komende jaren vooral op de organisatie besparen.

Daarom is het belangrijk dat we:

- beter samenwerken;
- duidelijke keuzes maken;
- prioriteiten stellen;
- goed sturen;
- anders werken.

Het programma 'Investeren in de Toekomst' helpt ons hierbij. Dit programma werkt aan een organisatie die klaar is voor de toekomst. Ook zorgt het ervoor dat de organisatie voldoende capaciteit heeft om de ambities en uitdagingen van een groeiende gemeente aan te kunnen.

'Investeren in de Toekomst' is onderdeel van de opgave 'Kiezen voor de Toekomst'. De resultaten van deze opgave moeten bijdragen aan een structureel gezonde gemeentelijke begroting in 2030.

Daarnaast versterken we onze blik op de lange termijn. Hierdoor kunnen we betere keuzes maken en beter bepalen wat voorrang krijgt. We koppelen deze keuzes aan onze langetermijnstrategie. Ook stellen we een Strategische Investeringsagenda (SIA) op. Hierin nemen we zowel bestaande als nieuwe investeringen op.

Investeren in de Toekomst

De besparing op de bedrijfsvoering voor de middellange termijn bestaat uit twee maatregelen.

- Publiekszaken (€ 41.000): daling van de loonkosten door het aanpassen van de openingstijden (avondopenstelling en vrijdag).
- Het overige deel (€ 159.000) vangen we op binnen de personeelsbegroting door het niet invullen van natuurlijk verloop. Dat kan omdat herverdeling van werkzaamheden en het digitaliseren van processen leiden tot urenbesparing. Het structurele effect landt in 2028 waardoor we voor 2027 een incidenteel beroep doen op het investeringsbudget voor 'Investeren in de Toekomst'.

Organiseren en besturen

De ambities uit het coalitieakkoord vragen om een organisatie met voldoende mogelijkheden om dingen voor elkaar te krijgen. Daarom blijft er aandacht voor de beschikbaarheid en kwaliteit van medewerkers. Dat is nodig door de krapte op de arbeidsmarkt en doordat maatschappelijke vraagstukken steeds complexer worden.

Met strategische personeelsplanning (het vooruitkijken naar de personeelsbehoefte) en aantrekkelijk werkgeverschap werken we aan een toekomstbestendige organisatie. Zo kunnen we onze ambities waarmaken en de dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners op peil houden.

Organisatieontwikkeling

Om de ambities uit het coalitieakkoord '*Groot denken, samen doen*' te realiseren versterkt ons verder in onze uitvoeringskracht. Verschillende ontwikkelingen worden daarbij met elkaar verbonden, zoals de organisatieontwikkeling, Kiezen voor de Toekomst, de doorontwikkeling van de dienstverlening en de invoering van nieuwe wet- en regelgeving. Deze ontwikkelingen zijn samen een integrale organisatieontwikkelagenda. Deze agenda helpt de organisatie om wendbaar en toekomstbestendig te blijven. We investeren daarbij in programmatisch werken, wijk- en dorpsgericht werken, informatisering en dienstverlening. Hierdoor zijn we beter voorbereid om samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners te werken aan de opgaven van nu en de toekomst.

Tegelijkertijd weten we dat de komende jaren medewerkers met pensioen gaan. Samen met de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt vraagt dit om gerichte investeringen in kennis, talent en duurzame inzetbaarheid. Daarom blijven we inzetten op strategische personeelsplanning, kennisborging en talentontwikkeling. Ook onderzoeken we welke aanpassingen in het functiehuis nodig zijn. Zo blijft de organisatie goed aansluiten bij de bestuurlijke en maatschappelijke opgaven van de toekomst.

Indicatoren

De verplichte BBV-indicatoren vindt u terug in de programma's en in deze paragraaf. De indicatoren voor bedrijfsvoering staan in de onderstaande tabel. De getallen zijn afgeleid van onze eigen data.

Indicator		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Formatie	fte per 1000 inwoners	11,0	11,0	11,9
Bezetting	fte per 1000 inwoners	11,0	10,8	10,6
Inhuur	van de totale loonsom	11%	5%	5%
Apparaatskosten	per inwoner	€ 1.244,00	€ 1.243,00	€ 1.304,00
Overhead	van de totale lasten	20%	10%	12%

Het aantal formatieplaatsen op 1 januari 2027 is het uitgangspunt voor de begroting. De bezetting laat zien hoeveel fulltimeplaatsen (fte) op die datum daadwerkelijk zijn ingevuld.

Overheadkosten zijn de kosten voor de aansturing en ondersteuning van de organisatie. Hieronder vallen onder andere de personeelskosten en de kosten voor ICT en gebouwen.

Apparaatskosten zijn alle kosten voor het dagelijks functioneren van de gemeentelijke organisatie. Ook de kosten voor ingehuurd personeel vallen hieronder. De kosten voor de griffie en het bestuur tellen niet mee.

We baseren de personeelskosten voor 2027 op de kosten voor 2026. Daarbij houden we rekening met de cao-verhogingen.

Herinrichting gemeentehuis en -werf

De herinrichting van het gemeentehuis en de werf gaat in 2027 de uitvoeringsfase in. Met de herinrichting verbeteren we de privacy, akoestiek en veiligheid voor inwoners, bezoekers en medewerkers. Ook realiseren we een moderne, gezonde en toekomstbestendige werkomgeving die bijdraagt aan goed en aantrekkelijk werkgeverschap.

Begin 2027 ronden we de aanbesteding van de uitvoerende partijen af. Vervolgens starten de voorbereidingen voor de verbouwing en herinrichting. Daarbij worden tijdelijke verhuizingen voorbereid en maatregelen genomen om de bedrijfsvoering en dienstverlening tijdens de werkzaamheden door te laten lopen. De oplevering en ingebruikname zijn gepland in het eerste kwartaal van 2028. Tijdens het traject wordt de raad op verschillende momenten geïnformeerd.

Informatievoorziening

De kosten voor digitale dienstverlening nemen de komende jaren toe. Dit komt onder andere door wereldwijde prijsstijgingen van hardware en software, hogere energiekosten en het vervangen van apparatuur die het einde van de technische levensduur bereikt. Ook de digitale vergadervoorzieningen zijn aan vernieuwing toe, zodat hybride werken en vergaderen goed ondersteund blijven en beschikbare werkplekken efficiënter kunnen worden gebruikt. Met de herinrichting van het gemeentehuis stijgt het aantal vergaderzalen en overlegruimtes aanzienlijk. Het gevolg daarvan is dat de vergadervoorzieningen ook uitgebreid worden.

Daarnaast vraagt wet- en regelgeving om extra investeringen in informatiebeveiliging. Om te voldoen aan de eisen van de nieuwe cyberbeveiligingswetgeving worden aanvullende beveiligingsmaatregelen ingevoerd, zoals continue bewaking van de ICT-omgeving, ondersteuning voor veilig wachtwoordgebruik en beter inzicht in beveiligingsrisico's. Ook neemt het gebruik van digitale diensten toe doordat steeds meer gemeentelijke processen digitaal verlopen en systemen met elkaar worden gekoppeld. Hierdoor stijgen de beheer- en exploitatiekosten structureel.

Informatiebeheer

Op 1 januari 2027 treedt de Archiefwet 2026 in werking. Deze wet verplicht gemeenten om een gemeentearchivaris aan te stellen en digitale archieven duurzaam te bewaren in een e-depot (digitale archiefbewaarplaats).

Om aan deze verplichtingen te voldoen, sluiten wij per 1 januari 2027 aan bij de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Drents Archief. Vanaf die datum vervult het Drents Archief de taak van gemeentearchivaris voor gemeente Meppel.

Informatiebeveiliging

In 2027 werken we verder aan het veilig houden van onze informatie en systemen. We nemen maatregelen om risico's te verkleinen en problemen te voorkomen. Zo bereiden we de organisatie beter voor op incidenten, crises en uitval van systemen. Ook beperken we de gevolgen van verstoringen, zodat belangrijke gemeentelijke diensten zoveel mogelijk beschikbaar blijven.

Gegevensbescherming

We verwerken veel persoonsgegevens van inwoners, ondernemers en partners. Daarom blijven we in 2027 werken aan privacy bewustzijn, gegevensbescherming en zorgvuldig gebruik van persoonsgegevens. Ook beoordelen we nieuwe toepassingen zoals kunstmatige intelligentie (AI) op risico's voor privacy en gegevensbescherming. Zo beperken we privacy risico's en gaan we zorgvuldig om met de gegevens die aan ons zijn toevertrouwd.

Inkoop en aanbesteding

In 2027 werken we verder aan het verbeteren van de processen voor organisatie brede Inkoop, contractmanagement en contractbeheer. Zo zorgen we ervoor dat gemeentelijke uitgaven doelmatig en rechtmatig worden ingezet. We analyseren deze uitgaven periodiek en registreren, beheren en managen alle contracten. Speerpunten in 2027 zijn automatiseren, rapporteren (management- en jaar rapportages), kennis delen, ontwikkelen inkoopstrategieën en onderzoek naar verdergaande verduurzamingsmogelijkheden.

Juridische bedrijfsvoering

In 2027 werken we verder aan een goede juridische kwaliteit. Dit gebeurt volgens de visie op juridische kwaliteitszorg die in 2025 is vastgesteld. In de afgelopen jaren is hiervoor een stevige basis gelegd.

In 2027 ligt de focus op het vergroten van het juridisch bewustzijn van medewerkers. Daarom worden interne opleidingen verder ontwikkeld en aangeboden. Zo herkennen medewerkers juridische vragen eerder en kunnen zij deze zorgvuldig behandelen.

We werken ook aan het blijvend waarborgen van de juridische kwaliteit. Juridische kennis wordt beter vastgelegd en gedeeld. Daarnaast wordt de samenwerking tussen de eerste en tweede lijn versterkt. De inzet is om minder afhankelijk zijn van kennis van individuele medewerkers.

Hiermee spelen we in op de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt voor juridische professionals. Zo blijft de organisatie goed voorbereid op nieuwe wet- en regelgeving en op complexe juridische vraagstukken.

Rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid

We onderzoeken of gemeentelijk geld volgens de wettelijke regels wordt uitgegeven en of belangrijke processen goed werken. Dit doen we op basis van wet- en regelgeving, risicoanalyses en signalen uit de organisatie. Door onderzoeken, gerichte controles en rapportages krijgen we beter inzicht in risico's en mogelijke verbeterpunten. Zo kunnen we advies geven over het tijdig bijsturen van processen en wordt het eenvoudiger om verantwoording af te leggen.

In januari 2026 heeft de gemeenteraad de nota over [rechtmatigheid](#) vastgesteld. Deze nota geeft kaders voor controles. Het belangrijkste is dat processen en transacties voldoen aan de wet en regels. Goede coördinatie van controles helpt om fraude te voorkomen.

In de komende jaren gaan we van het uitvoeren van controles naar het toezicht houden op controles. Door de juiste uitvoering van processen in de eerste en tweede lijn, wordt rechtmatigheid vanzelfsprekend. Dit doen we als onderdeel van de onderzoeksopdracht 'Investeren voor de Toekomst'.

In november 2023 heeft de gemeenteraad [nieuwe regels gemaakt voor onderzoeken](#). Met deze onderzoeken willen we duidelijker maken wat de gemeente doet. Zo kunnen we beter werken en verantwoording afleggen.

Vanaf nu maken we elk jaar een lijst van deze onderzoeken. Er lopen nu geen doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken. We hebben toegezegd deze lijst aan te vullen met belangrijke onderzoeken voor het bestuur.

Nr	Naam	Object	doorlooptijd
1	Interbestuurlijk Toezicht	De provincie Drenthe houdt toezicht op de domeinen; Ruimtelijke Ordening (Wro), Omgevingsrecht (Wabo), Ruimtelijk erfgoed, Huisvesting statushouders, Archief en Financien	jaarlijks
2	Zorgfraude	Wij doen als gemeente Meppel mee aan een onderzoek wat BMC oppakt voor de Vereniging van Rekenkamers. Het gaat over een Doemee onderzoek met het thema zorgfraude. De Vereniging van Rekenkamers wil met een Doemee onderzoek bijdragen aan de kennisvorming over de aanpak van zorgfraude binnen de Wmo en Jeugdwet door gemeenten en de regio's. Naast probleemsignalering wil de vereniging ook zoveel mogelijk inzicht geven in welke (combinaties van) maatregelen effectief zijn en welke minder, of zelfs niet effectief.	eind 2026/ begin 2027
3	Subsidiebeheersing	Onze rekenkamer gaat in het najaar een onderzoek opstarten naar subsidiebeheersing. Het doel van het onderzoek is om te beoordelen of het subsidieproces efficiënt, rechtmatig en technisch adequaat en klantvriendelijk is ingericht. De rapportage moet de gemeenteraad helpen zijn kaderstellende en controlerende rol goed invulling te geven door inzicht in het interne proces rondom subsidieverstrekking.	eind 2026/ begin 2027

Interbestuurlijk toezicht

Provincie Drenthe heeft een wettelijke toezichttaak op de uitvoering van wettelijke medebewindstaken door de gemeenten in Drenthe. Het gaat hier om het interbestuurlijk toezicht (IBT).

De provincie heeft gekozen zich te richten op een beperkt aantal, in hun ogen meest risicovolle toezichtdomeinen waarop ze standaard toezicht houdt. Dit is in lijn met de uitgangspunten van de wetgeving over IBT. Provincie Drenthe houdt toezicht op de volgende domeinen:

- Ruimtelijke ordening, toezicht op de aanwezigheid van actuele structuurvisies en bestemmingsplannen;
- Omgevingsrecht, toezicht op het beleid en de uitvoering van vergunningverlening, nalevingstoezicht en handhaving op het gebied van milieu en bouwen;
- Ruimtelijk erfgoed, toezicht op de omgang met archeologische waarden, waaronder monumenten en de uitvoering van vergunningverlening, nalevingstoezicht en handhaving wat dit toezichtdomein betreft;
- Huisvesting statushouders, toezicht op tijdige huisvesting van statushouders;
- Archief, toezicht op de aanwezigheid van een deugdelijke informatiehuishouding.

Jaarlijks verstrekt de provincie een integraal overzicht IBT voor alle Drentse gemeenten. Uit het overzicht 2025 op uitvoering medebewindstaken gemeenten blijkt dat Meppel op de onderdelen Ruimtelijke Ordening en Archief een score 'goed' behaalt, met uitzondering van het Omgevingsrecht. De overige onderdelen vragen nog aandacht. Dit is ook ontstaan door ambtelijke wisselingen. Voorgaande jaren waren de beoordelingen positief.

Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

Hoe gemeenten en andere partijen (regionaal) samenwerken is een belangrijk thema. Steeds vaker doen bedrijven een beroep op andere organisaties via uitbesteding, via inkoop of subsidiëring of via uitvoering door verbonden partijen.

Gemeentelijke deelname aan verbonden partijen is een manier om het publiek belang te dienen of een bepaalde publieke taak uit te voeren. Van bestuurlijk belang is sprake wanneer een gemeente zeggenschap heeft door een zetel in het bestuur of door stemrecht. Van een financieel belang is sprake wanneer een gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt raakt in geval van faillissement van de verbonden partij of wanneer de gemeente voor een bedrag aansprakelijk kan worden gesteld wanneer de verbonden partij zijn verplichtingen niet nakomt.

De bijdrage van de verbonden partij aan het beleid van de gemeente is in de verschillende beleidsprogramma's opgenomen. De visie en doelstellingen van de verbonden partij staan in deze paragraaf.

We geven inzicht in de stand van zaken bij de verschillende categorieën van verbonden partijen en de andere samenwerkingsvormen volgens de indeling.

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen en coöperaties;
- stichtingen en verenigingen;
- overige verbonden partijen.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de vermelding van verschillende financiële cijfers. Zijn er gegevens over de begrotingsperiode niet beschikbaar? Dan kijken we naar de laatst bekende financiële gegevens.

Gemeenschappelijke regelingen

Bij deelname aan gemeenschappelijke regelingen horen alleen taken die in principe bij de gemeente horen. Soms is het efficiënter en deskundig om ze samen met anderen in een zelfstandige organisatie uit te voeren. Door de bestuursdeelname is het mogelijk invloed uit te oefenen en sturing te geven op een goede taakuitoefening.

Gemeenschappelijke regelingen	Werkelijke Bijdrage 2025	Begrote Bijdrage 2025	Begrote Bijdrage 2026	Begrote Bijdrage 2027	Begrote Bijdrage 2028	Begrote Bijdrage 2029	Begrote Bijdrage 2030
x € 1000							
SamenDrenthe (programma 1 en 2)	1.539	1.472	1.631	1.909	1.977	2.014	2.074
GKB (programma 2)	695	565	133	-	-	-	-
Reestmond (programma 2)	8.250	8.245	8.379	8.371	8.414	8.585	8.659
Publiek Vervoer Groningen Drenthe (programma 2)	31	26	26	35	35	35	35
Jeugdhulpregio Drenthe (programma 2)	-	-	-	474	474	474	474
Omgevingsdienst Drenthe (programma 4)	1.602	1.699	1.848	1.917	2.021	2.078	2.143
Recreatieschap Drenthe (programma 6)	56	54	58	58	58	58	58
VRD (programma 7)	2.027	2.026	2.057	2.299	2.459	2.578	2.705
Totaal	14.200	14.087	14.132	15.063	15.438	15.822	16.148

SamenDrenthe (voorheen Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Drenthe - GGD)

Openbaar belang

Dit is een samenwerkingsverband tussen alle twaalf Drentse gemeenten met als doel om samen met regionale ketenpartners vanuit en voor de Drentse samenleving te werken aan een gezond, vitaal en veilig Drenthe.

Toelichting

De GR SamenDrenthe voert wettelijke taken uit op het gebied van veiligheid, zorg en publieke gezondheid. Hieronder vallen onder meer:

1. Veilig Thuis;
2. Openbare geestelijke gezondheidszorg;
3. Taken vanuit de Wet verplichte ggz;
4. De samenwerking en afstemming binnen het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe.

Daarnaast is de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van publieke gezondheidszorg, zoals jeugd- en ouderengezondheidszorg, infectieziektebestrijding, vaccinaties, bevolkingsonderzoeken en lijkschouw. Samenwerking tussen gemeenten en partners in zorg, welzijn en justitie staat centraal.

Risico's en ontwikkelingen

Met ingang van 1 januari 2026 is de gewijzigde gemeenschappelijke regeling GGD Drenthe in werking getreden onder de naam SamenDrenthe. Binnen deze regeling zijn de beleidsdomeinen Publieke Gezondheid en Zorg en Veiligheid structureel verankerd. Ook is het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe overgeheveld van de Veiligheidsregio Drenthe naar SamenDrenthe. De verdere inrichting van de governance en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling vormt de komende periode een belangrijk aandachtspunt.

Binnen het domein Zorg en Veiligheid nemen de uitdagingen toe. Het aantal meldingen en adviesvragen blijft stijgen, terwijl er ook sprake is van een tekort aan gekwalificeerd personeel. Daarnaast wordt de problematiek complexer, waardoor de druk op de organisatie verder toeneemt. SamenDrenthe werkt aan het verbeteren van de bedrijfsvoering en de ontwikkeling van een eenvoudiger en stabielere begrotingsmodel om de organisatie toekomstbestendig te houden.

Wijziging in het belang

N.v.t

SamenDrenthe - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2025	2026	2027	01/01/2027	31/12/2027	01/01/2027	31/12/2027	2026
5,2% *	1.539	1.631	1.909	2.398	2.854	7.196	6.742	-

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de
totale bijdragen deelnemers

Gemeentelijke Kredietbank (GKB)

Openbaar belang

De gemeentelijke Kredietbank biedt op een maatschappelijk en zakelijk verantwoorde manier ondersteuning bij onder andere leningen, schuldhulpverlening, budgetbeheer en beschermingsbewind. Dat helpt om de negatieve maatschappelijke- en economische effecten van problematische schulden.

Toelichting

Het transformatieproces om te komen van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) GKB naar een Stichting GKB is al een tijdje bezig. Op 21 juli 2025 is de Stichting GKB opgericht. Deze stichting heeft met ingang van 1 januari 2026 de activiteiten en het personeel van de GR GKB overgenomen. Vanuit daar wordt de hulp op het gebied van schulden, inkomensbeheer en sociale kredietverlening verleend aan onze inwoners. Het traject, van de opheffing van de GR GKB, is volop gaande.

Risico's en ontwikkelingen

Er moet nog een paar (besluitvormende) stappen worden gezet, waaronder de verkoop van het pand aan de Overcingellaan 15 in Assen. We willen nog steeds de GR GKB vóór 1 januari 2027 opheffen. Als het verkooptraject langer duurt dan verwacht, dan heeft dat financiële gevolgen voor 2027. Als GR gemeenten hebben we een garantstelling afgegeven voor het personeel dat is overgegaan van de GR GKB naar Stichting GKB. Als medewerkers binnen 5 jaar vanwege bedrijfseconomische redenen moeten afvloeien, biedt een van de GR gemeenten een passende functie aan. Naar verwachting is dit een beperkt risico.

Wijziging in het belang

De verwachting is dat de GR in 2027 is opgeheven.

Gemeentelijke Kredietbank (GKB) - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2025	2026	2027	01/01/2027	31/12/2027	01/01/2027	31/12/2027	2027
22% *	695	133	-	-	-	-	-	-

* Naar rato inwoners

Werkvoorzieningsschap Reestmond Meppel

Openbaar belang

Reestmond is een GR waarin drie gemeenten (Staphorst, Meppel en Westerveld) deelnemen en waarmee we een deel van de Wet sociale werkvoorziening uitvoeren.

Toelichting

Het uiteindelijke doel is om medewerkers te ontwikkelen naar zo regulier mogelijke werk. Na 31 december 2014 geeft de wet sociale werkvoorziening geen mogelijkheid meer voor nieuwe instroom. Reestmond heeft een BV, waarbinnen het beschut werk sinds 1 januari 2015 is opgenomen. De drie gemeenten die deelnemen hebben hiervoor gelijklopende dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

Risico's en ontwikkelingen

Reestmond heeft een verbouwingsreserve. Voordat deze kan worden gebruikt, moet het vervolg op de uitgezette koers van de drie deelnemende gemeente duidelijk in beeld zijn. Het dagelijks bestuur moet goede handvatten hebben om sturing te geven aan deze opgave.

Wijziging in het belang

Het aandeel in de GR Reestmond wordt bepaald door het aandeel WSW-medewerkers van Meppel, omgerekend in sociale eenheden (SE's). Dit aandeel kan jaarlijks veranderen door natuurlijk verloop zoals pensionering of verhuizing.

Werkvoorzieningsschap Reestmond Meppel - Meppel								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2025	2026	2027	01/01/2027	31/12/2027	01/01/2027	31/12/2027	2026
ca. 70%*	8.250	8.379	8.371	4.525	3.648	248	925	-

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de
totale bijdragen deelnemers

Publiek vervoer Groningen Drenthe

Openbaar belang

Onder publiek vervoer verstaan we verschillende publieke vervoersvormen die inwoners en bezoekers van de provincie Groningen en Drenthe kunnen gebruiken. Denk aan hubtaxi's, buurtbussen (de Mug) en ander lokaal vervoer. Maar ook het doelgroepenvervoer zoals Wmo-vervoer en leerlingenvervoer valt eronder. Het openbaar vervoer is geen onderdeel van publiek vervoer. Met publiek vervoer willen we een optimaal vervoersnetwerk creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is. Mensen kunnen vervoersmiddelen duurzaam gebruiken. Zo kunnen alle inwoners naar hun werk of school gaan en mee doen aan het sociale leven.

Toelichting

Alle 22 gemeenten in Groningen en Drenthe, het OV-bureau Groningen Drenthe en de twee provincies werken samen in de Gemeenschappelijke Regeling 'Publiek Vervoer Groningen Drenthe'. Dit betekent dat bepaalde taken van de gemeenten rond publiek vervoer zijn overgedragen aan Publiek Vervoer. Publiek Vervoer heeft drie primaire taken:

1. Contractbeheer en relatiemanagement
2. Onafhankelijk klachtenloket en klantparticipatie; en
3. Kennis en adviesfunctie, inclusief doorontwikkeling

Risico's en ontwikkelingen

De organisatie Publiek Vervoer is in 2024 en 2025 kwetsbaar gebleken door de kleine omvang. Verschillende belangrijke medewerkers zijn vertrokken, waaronder de directeur en een jaar later diens opvolger, de projectleider van de aanbesteding en de adjunct-directeur. De aanbesteding van het doelgroepenvervoer heeft daarmee een jaar vertraging opgeleverd. In 2026 is de aanbesteding weer goed op de rit gekomen. De nieuwe contracten hebben daarom een ingangsdatum van 1 augustus 2027. Eind 2026 is de gunning definitief. De kosten voor de aanbesteding zijn merkbaar gestegen door de vertraging. Publiek Vervoer werkt aan de aanbesteding en aan een organisatie die minder kwetsbaar is.

Wijziging in het belang

N.v.t

Publiek vervoer Groningen Drenthe - Assen							Bedragen x € 1.000	
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2025	2026	2027	01/01/2027	31/12/2027	01/01/2027	31/12/2027	2026
2,37%*	31	26	35	322	239	10	10	-

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de
totale bijdragen deelnemers

Jeugdhulpregio Drenthe

Openbaar belang

Met het instellen van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe per 1 januari 2027 willen gemeenten duurzaam zorgen voor de beschikbaarheid, continuïteit en kwaliteit van specialistische jeugdhulp.

Toelichting

Door taken rond inkoop en regionale samenwerking te bundelen, ontstaat meer samenhang, duidelijkheid en slagkracht in de uitvoering. Tegelijkertijd wordt de samenwerking voor gemeenten, aanbieders en andere betrokkenen eenvoudiger en overzichtelijker georganiseerd. De GR draagt daarmee bij aan een toekomstbestendige inrichting van de jeugdhulp. Gemeenten nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid en zijn beter in staat zijn om in te spelen op ontwikkelingen en uitdagingen binnen de jeugdzorg.

In lijn met de Hervormingsagenda Jeugd is er in Drenthe een duidelijke ambitie: de krachten bundelen (NMD-samenwerking en Jeugdhulp Zuid Drenthe) en samen werken aan een sterkte, robuuste jeugdhulpregio. In de Regionale Inkoopagenda Drenthe 2026-2028 is vastgelegd dat de Drentse gemeenten specialistische jeugdhulpproducten willen inkopen. Ons doel is dat de jeugdzorg op 1 januari 2028 aansluit op de zorgvraag en beschikbaar is voor iedereen die deze nodig heeft.

Risico's en ontwikkelingen

Het vinden en behouden van voldoende personeel om uitvoering te kunnen geven aan een sluitend jeugdzorglandschap is en blijft een uitdaging en een risico. Daarnaast kunnen er zich (onvoorziene) omstandigheden voordoen waardoor de kosten stijgen.

Wijziging in het belang

De Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe is per 1 januari 2027 ingesteld.

Jeugdhulpregio Drenthe								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2025	2026	2027	01/01/2027	31/12/2027	01/01/2027	31/12/2027	2027
7,4%	-	0	474	-	-	-	-	-

Omgevingsdienst Drenthe

Openbaar belang

Het uitvoeren van taken op het gebied van milieuwetgeving, milieuregelgeving en milieuhandhaving.

Toelichting

De Omgevingsdienst Drenthe is verantwoordelijk voor de uitvoering van alle milieutaken (vergunningverlening en toezicht/handhaving). De gemeenten blijven beleidsverantwoordelijk en geven jaarlijks opdracht aan de Omgevingsdienst Drenthe voor de uitvoering van de milieutaken.

Risico's en ontwikkelingen

De uitvoeringstaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving die de Drentse gemeenten en provincie aan de Omgevingsdienst Drenthe hebben overgedragen, staan beschreven in de Uitvoerings- en Handavingsstrategie milieu Drenthe 2026-2029. Met de U&H-strategie en de Omgevingswet werken we aan de herijking van de milieuproducten uit de Drentse Maat.

Wijziging in het belang

N.v.t

Omgevingsdienst Drenthe - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2025	2026	2027	01/01/2027	31/12/2027	01/01/2027	31/12/2027	2027
Deelnemersbijdrage obv jaarprogramma	1.602	1.848	1.917	927	939	17.175	16.901	-

Recreatieschap Drenthe

Openbaar belang

Advisering, voorlichting, kennisdeling, projectontwikkeling en -uitvoering, ontwikkeling en beheer van routestructuren en kwaliteitsbewaking op het gebied van recreatie en toerisme.

Toelichting

Het Recreatieschap Drenthe is een gemeenschappelijk samenwerkingsverband op het gebied van recreatie en toerisme in de provincie Drenthe en de gemeente Ooststellingwerf in de provincie Friesland. De kerntaken van deze samenwerkingsorganisatie zijn:

1. Het geven van advies, voorlichting en kennisdeling;
2. Projectontwikkeling en -uitvoering;
3. Ontwikkeling en beheer van nieuwe wandel- en fietsroutes; en
4. Zorgen voor een hoge kwaliteit van het recreatief aanbod.

De planontwikkeling gebeurt altijd in overleg met de betrokken gemeenten, terrein beherende instanties, provincie en andere belanghebbenden.

Risico's en ontwikkelingen

Doordat het Recreatieschap een kleine organisatie is, kan werkdruk voor financiële risico's zorgen.

Wijziging in het belang

N.v.t

Recreatieschap Drenthe - Diever								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2025	2026	2027	01/01/2027	31/12/2027	01/01/2027	31/12/2027	2027
3,7%*	56	58	58	1.421	1.692	987	2.186	-

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers

Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

Openbaar belang

De Veiligheidsregio Drenthe (hierna: VRD) richt zich op het vergroten van de veiligheid van de inwoners en bezoekers van Drenthe. Of het nu om een brand, infectieziekte of crisis gaat; de VRD probeert zoveel mogelijk incidenten, slachtoffers en schade te voorkomen. Daarnaast zorgt de VRD dat er een brandweer is en dat alle hulpverleningspartners goed kunnen samenwerken tijdens rampen en crises.

Toelichting

De Gemeenschappelijke Regeling VRD is een gemeenschappelijke regeling van twaalf gemeenten in Drenthe waaraan de taken zijn opgedragen op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Ook hoort het in standhouden en beheren van een gemeenschappelijke meldkamer bij de taken (samen met de veiligheidsregio's Groningen en Fryslân).

Brandweer Drenthe

De Drentse brandweer steunt sterk op vrijwilligers, maar veranderende vrijwilligheid, stijgende materieelkosten en een complexer risicobeeld zetten de organisatie onder druk. Klimaatverandering, energietransitie en technologische ontwikkelingen vragen om meer kennis, flexibiliteit en investeringen in vakbekwaamheid en materieel. Om de basis van de brandweezorg op orde te houden, zijn structurele middelen nodig. Daarmee zorgen we voor paraatheid, veiligheid en kwaliteit. Daarom zetten we in op versterking van het fundament, risicogerichte sturing, klimaatadaptatie, duurzame inrichting, toekomstbestendige huisvesting en versterking van de meldkamer.

Crisisbeheersing en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

Crisisbeheersing en GHOR krijgen steeds vaker te maken met complex en dynamisch risicobeeld, klimaatverandering, energietransitie en maatschappelijke ontwrichting hebben een steeds grotere impact. Daarom is er meer regie op risicobeheersing, betere informatiepositie, intensievere samenwerking met partners en een flexibele inzet van capaciteit en expertise nodig. Tegelijkertijd is er behoefte aan verdere professionalisering en borging van de paraatheid, bijvoorbeeld via opleiding, oefenen en kennisontwikkeling.

In 2027 versterken we de informatie- en coördinatiefunctie, gaan we verder met het ontwikkelen van risicogerichte sturing en scenario-analyses, en intensiveren we in samenwerking binnen de veiligheidsketen en met zorgpartners. Ook werken we aan het toekomstbestendig maken van de GHOR-structuur en het vergroten van de wendbaarheid van crisisorganisatie, zodat snel en effectief kan worden opgeschaald bij incidenten en crises.

Bedrijfsvoering

We investeren in duurzame inzetbaarheid, vakmanschap en vitaliteit van medewerkers, met aandacht voor behoud van personeel, samenwerking en een gezonde werkcultuur in een veranderende organisatie. Daarnaast wordt de informatievoorziening versterkt met beter databasebeheer, duidelijke eigenaarschap van systemen en aandacht voor digitale veiligheid in een steeds complexere technologische en geopolitieke omgeving. Tot slot werken we aan robuuste bedrijfsprocessen, naleving van wet- en regelgeving en het slimmer en eenvoudiger organiseren van werk. Duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid worden hierin structureel meegenomen.

Maatschappelijke weerbaarheid

In december 2024 waarschuwde het kabinet dat onze veiligheid en vrijheid in tijden niet zo kwetsbaar is geweest. De kans dat Nederland betrokken raakt bij een grootschalig gewapend conflict stijgt. Er is ook gewaarschuwd voor andere dreigingen zoals extreem weer, cyberaanvallen en risico's voor belangrijke infrastructuur. Deze zijn opgenomen in de meerjarenbeleidsvisie 2025-2028, maar we moeten sneller iets doen.

Daarom zorgen we in de voorbereidingsfase voor een goede organisatie en duidelijke afspraken. Als er echt een probleem ontstaat, kunnen we snel ondersteuning bieden aan de samenleving. Daarvoor is samenwerking nodig tussen bijna alle onderdelen van de gemeente, inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden.

Veiligheidsregio Drenthe (VRD) - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2025	2026	2027	01/01/2027	31/12/2027	01/01/2027	31/12/2027	2027
6%*	2.027	2.057	2.299	3.614	3.264	29.633	38.323	-

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers

Vennootschappen en coöperaties

We zijn aandeelhouder van een aantal vennootschappen. Daarnaast nemen we deel aan de coöperatie Port of Zwolle. Bij de vennootschappen en de coöperatie gaat het om organisaties die uit overheidslichamen zijn ontstaan (voornamelijk nutsbedrijven). De bestuurlijke invloed van gemeente Meppel op de vennootschappen is in praktijk gering. Het financiële belang bestaat uit de waarde van de aandelen en de eventuele dividenduitkering.

Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG) - Den Haag								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomste n	Begrote dividendinkomste n	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2026	2027	01/01/2025	31/12/2025	01/01/2025	31/12/2025	
18.915 aandelen (0,03%)	47	40	39	4.777.000	5.337.000	123.614.000	139.163.000	172.000
Openbaar belang	De bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.							
Risico's en ontwikkelingen	De BNG heeft sinds 1994 de Triple-A status, de ratings worden gelijk gesteld aan de ratings van de Nederlandse staat, omdat de bank volledig in overheidshanden is. De deelneming in de BNG brengt een zeer gering risico met zich mee.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

Enexis Holding N.V. - 's Hertogenbosch								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomste n	Begrote dividendinkomste n	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2026	2027	01/01/2025	31/12/2025	01/01/2025	31/12/2025	
42.621 aandelen (0,03%)	43	32	28	5.538.000	5.811.000	5.949.000	7.627.000	400.000
Openbaar belang	Altijd en overal in het voorzieningengebied kunnen beschikken over energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.							
Toelichting	Enexis brengt de mensen steeds meer duurzame energie. Dat doen ze door mede richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door slim te investeren in betrouwbare energie-infrastructuur. Zo houden ze de energietransitie haalbaar en betaalbaar.							
Risico's en ontwikkelingen	De energietransitie zorgt ervoor dat Enexis de komende jaren veel moet investeren in het elektriciteits- en gasnet. Hierdoor is veel geld nodig. Enexis en de aandeelhouders kijken samen hoe deze investeringen betaald kunnen worden en hoe het bedrijf financieel gezond kan blijven. Hiervoor worden verschillende vormen van financiering gebruikt, zoals leningen en eigen vermogen. Ook zijn er afspraken gemaakt met het Rijk over mogelijke extra ondersteuning als de toekomstige kapitaalbehoefte groter wordt dan wat Enexis en de huidige aandeelhouders kunnen opbrengen. Door de stabiele financiële positie van Enexis, de wettelijke taken van het bedrijf en de betrokkenheid van publieke aandeelhouders, wordt het risico van deze deelneming als beperkt gezien.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

Vitens N.V. - Utrecht								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomste n	Begrote dividendinkomste n	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2026	2027	01/01/2025	31/12/2025	01/01/2025	31/12/2025	2025
37.526 aandelen (0,75%)	38	-	-	565.500	809.100	1.447.000	1.846.100	90.600
Openbaar belang	Het produceren, distribueren, leveren van drinkwater aan klanten en de daarbij behorende dienstverlening tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.							
Toelichting	Vitens is een gereguleerd bedrijf en valt onder de Waterwet.							
Risico's en ontwikkelingen	De deelneming in Vitens brengt voor de gemeente Meppel een gering risico met zich mee. Vitens opereert maar zeer beperkt in een concurrerende omgeving, de marktrisico's zijn daarom beperkt. De regulering zal volgens de verwachtingen van Vitens er toe leiden dat de winstgevendheid zal dalen. Op de langere termijn verwacht Vitens een hoger investeringsniveau nodig te hebben om aan de drinkwatervraag te kunnen blijven voldoen, de effecten van klimaatverandering op te kunnen vangen en te voldoen aan wet- en regelgeving. De verwachting is dat de komende jaren geen dividend wordt uitgekeerd. Vitens heeft steeds meer moeite om aan de stijgende vraag naar drinkwater te voldoen door afname van de beschikbare hoeveelheid zoetwater, drukte in de ondergrond en toename van verontreiniging van bronnen.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

Wadinko N.V. - Zwolle								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomste n	Begrote dividendinkomste n	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2026	2027	01/01/2025	31/12/2025	01/01/2025	31/12/2025	2025
81 aandelen (3,4%)	9	40	40	85.007	86.958	10.249	10.425	3.451
Openbaar belang	De begeleiding en financiering van (startende) ondernemingen in het werkgebied Overijssel en Drenthe, de bedrijvigheid te ontwikkelen en de werkgelegenheid te bevorderen.							
Toelichting	De vennootschap heeft tot doel het deelnemen in en financieren van ondernemingen en vennootschappen en het versterken van de economische bedrijvigheid en daarmee het behoud en groei van de werkgelegenheid in het gebied dat door de aandeelhouders van de vennootschap wordt vertegenwoordigd.							
Risico's en ontwikkelingen	Verbonden met de taken van Wadinko is het aangaan van ondernemingsrisico's. Wadinko zorgt dat zij invloed uitoefent op de ondernemingen waarin zij participeert door middel van de Raad van Commissarissen of aandeelhoudersovereenkomst. Daarnaast houdt Wadinko reserves aan om risico's te kunnen dekken.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

N.V. Rendo Holding - Meppel								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomste n	Begrote dividendinkomste n	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2026	2027	01/01/2025	31/12/2025	01/01/2025	31/12/2025	2025
119 aandelen (12,01%)	54	670	544	78.688	86.026	113.700	126.916	11.200
Openbaar belang	RENDO draagt zorg voor een adequate, veilige en efficiënte (betaalbare) distributie van (duurzame) energie en data (glasvezelinfrastructuur) in haar werkgebied. De energienetwerken dienen in publieke handen te blijven omdat het een monopolypositie geeft ten opzichte van de consument en de leveranciers. Naast energienetwerken richt het bedrijf zich ook op glasvezelnetwerken.							
Toelichting	Rendo is als regionaal energiebedrijf actief in het netbeheer van energie en glasvezelstructuur in Drenthe en Overijssel.							
Risico's en ontwikkelingen	Rendo is een stabiele vennootschap omdat een groot deel van de werkzaamheden bestaat uit het beheren van energie-infrastructuur. Veranderingen in wet- en regelgeving en de vaststelling van tarieven kunnen invloed hebben op de financiële resultaten. Daarnaast brengt de energietransitie nieuwe uitdagingen en investeringen met zich mee, zoals de uitbreiding van energienetten, duurzame energieprojecten en andere nieuwe activiteiten. Rendo werkt actief aan het beheersen van deze risico's en neemt maatregelen om financiële en operationele risico's zoveel mogelijk te beperken. Het risico van deze deelneming wordt daarom als beperkt beoordeeld.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

MeppelEnergie B.V. - Meppel								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomste n	Begrote dividendinkomste n	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2026	2027	01/01/2025	31/12/2025	01/01/2025	31/12/2025	2025
300 aandelen (50%)	300.000	-	-	305		1.158		
Openbaar belang	Het ontwikkelen, bouwen, beheren en onderhouden van duurzame energiesystemen.							
Toelichting	Gemeente Meppel en RE-NET B.V. zijn gezamenlijk aandeelhouder van MeppelEnergie. In de wijk Nieuwveense Landen verzorgt MeppelEnergie de energievoorziening (warmte en koude). Woningen in Nieuwveense Landen hebben geen gasaansluiting. Een derde partij heeft een energievoorziening (biomassacentrale) gebouwd en exploiteert deze. MeppelEnergie koopt op basis van een overeenkomst koude en warmte in bij deze derde partij. Het maximaal aantal aan te sluiten woningen is behaald.							
Risico's en ontwikkelingen	De Autoriteit Consument & Markt stelt jaarlijks de maximale warmtetarieven vast. MeppelEnergie heeft hier geen invloed op en moet zich aan deze tarieven houden. Wanneer de toegestane tarieven onvoldoende meestijgen met de kosten, kan dit leiden tot een lager financieel resultaat. Naar verwachting treedt op 1 januari 2027 de Wet collectieve warmte in werking. De overgang naar kosten gebaseerde tarieven kan aanvullende gevolgen hebben voor de inkomsten en het resultaat van MeppelEnergie.							

	Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft in februari 2026 uitspraken gedaan over het beëindigen van overeenkomsten met MeppelEnergie. Onder bepaalde omstandigheden kunnen klanten hun overeenkomst opzeggen. Het is nog onzeker hoeveel klanten hiervan gebruikmaken. Opzeggingen kunnen leiden tot lagere inkomsten, terwijl een groot deel van de kosten van het warmtenet doorloopt.
Wijziging in het belang	n.v.t.

* Bedragen eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat is op basis van concept jaarrekening

Port of Zwolle Coöperatie U.A. - Zwolle								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomste n	Begrote dividendinkomste n	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2026	2027	01/01/2025	31/12/2025	01/01/2025	31/12/2025	2025
33,33% in kapitaalreserve	20.000	362	376	199	314	277	148	122
Openbaar belang	Het havenbedrijf Port of Zwolle heeft als doel het versterken van het vestigingsklimaat voor het havenbedrijfsleven, de industrie en logistieke bedrijven.							
Toelichting	In 2015 hebben de gemeenteraden van Zwolle, Kampen en Meppel besloten tot oprichting en deelneming in "Port of Zwolle Coöperatie UA". Hierin zijn de havenactiviteiten van de deelnemende gemeenten ondergebracht.							
Risico's en ontwikkelingen	Sinds medio 2026 voert Port of Zwolle het dagelijks havenbeheer uit voor de gemeente Meppel. Daarmee is haar takenpakket gegroeid. Door de groei van de organisatie en haar takenpakket nemen de potentiële risico's in de uitvoering ook toe. Door als gemeenten nauw betrokken te blijven bij de activiteiten van het havenbedrijf wordt dit waar mogelijk beperkt.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

Stichtingen en verenigingen

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

De VNG vertegenwoordigt gemeenten in overleggen met andere overheden (rijk, provincie). De vereniging is ook het adviesorgaan voor gemeenten op alle gemeentelijke beleidsterreinen.

Vereniging Drentse Gemeenten (VDG)

De VDG is een vereniging, die vooral bijeenkomsten organiseert van en voor haar leden over zaken die in de provincie Drenthe spelen.

Overige verbonden partijen

We doen mee aan een paar publiek private samenwerkingen (PPS). Het deelnemen in publiek private samenwerking beperkt zich tot ontwikkeling van gebieden, waarbij spreiding van risico en vermogensinbreng centraal staat.

Zandwinning Bremenbergpas

Met twee particuliere aannemers is een publiek-private samenwerking overeengekomen voor de winning en verkoop van circa 1,5 miljoen m3 zand. De overeenkomst dateert van 17 januari 2003. Het resultaat is positief. De huidige overeenkomst loopt tot en met 2030. De winning is voor een periode van tien jaar tot 1 januari 2030

verlengd. Na 2030 komt de mogelijkheid beschikbaar om de plas gereed te maken voor recreatie en natuur. Dit is ook afhankelijk van de afzet in de komende jaren. In de komende periode verwachten we een behoorlijke omzet, omdat binnen het bereik van de zandput enkele grote klussen gepland staan (realisatie van de deelplannen Parkwonen 345, Broeklanden 3, Centrumwonen 5 en Boshoven in Nieuwveense Landen, reconstructie N375, realisatie Noordpoort,).

Nat Industrierrein Oevers D

Op industrieterrein Oevers D ontwikkelen we samen met marktpartijen in een PPS (Publiek Private Samenwerking) 52 ha bedrijventerrein en openbaar gebied. Hiervan geven we 25 ha nat bedrijventerrein uit en 11 ha droog bedrijventerrein. Totaal is nog 8,2 ha bedrijfsterrein uit te geven. De PPS- partijen hebben begin 2026 een verlengingsovereenkomst gesloten en streven het project vóór 2029 te voltooien.

Paragraaf grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf gaan wij in op ons grondbeleid en de te verwachten resultaten van de bouwgronden in exploitatie. In deze paragraaf beschrijven we eerst de (macro)economische en beleidsmatige ontwikkelingen. Daarna gaan we in op het verloop binnen de grondexploitaties, de te verwachten resultaten en de reserves/voorzieningen in relatie tot de risico's.

Ontwikkelingen

Macro-economische ontwikkelingen

De economische conjunctuur bepaalt in grote mate het functioneren van de lokale economie. Door macro-economische ontwikkelingen is een hoge inflatie ontstaan die wereldwijd doorwerkt. Diverse maatregelen van onder andere de FED en de ECB om de hoge inflatie te beperken, hebben de stijging van de inflatie afgezwakt.

Woningmarkt

De woningmarkt is minder overspannen dan in de voorgaande jaren. Er komen steeds meer woningen beschikbaar, waardoor kopers meer keuze hebben en de markt verder normaliseert. Ondanks de toename van het aanbod blijft de krapte op de markt aanwezig. Dit komt vooral doordat de vraag niet aansluit bij het aanbod. Er is onvoldoende aanbod beschikbaar voor bijvoorbeeld starters of senioren. Actuele cijfers van het NVM bevestigen dit. Volgens de NVM-regio-indeling maakt Meppel deel uit van de regio "Zuidwest-Drenthe". Hier horen ook de gemeenten De Wolden, Hoogeveen en Westerveld bij.

Voor deze regio zien we in het tweede kwartaal 2026 (Q2) de volgende ontwikkelingen:

- 372 verkochte woningen;
- het aantal verkopen ten opzichte van een jaar eerder is met 8,6% gestegen;
- de gemiddelde verkoopprijs van een woning is licht gedaald van € 454.000 naar € 441.000;
- de prijsontwikkeling ten opzichte van een jaar eerder bedraagt 0,0%.

Bron: NVM (juli 2026)

Deze effecten werken door in grondprijzennota die eind 2025 is geactualiseerd en in de herzieningen van de grondexploitaties per 1 januari 2026.

Na jaren van forse prijsstijgingen neemt de stijging van de huizenprijzen in 2026 af. Dit komt deels door de afnemende woningvraag en door de hogere hypotheekrentes. Door de sterke prijsstijgingen van de afgelopen jaren is de betaalbaarheid afgenomen en moeten kopers dieper in de buidel tasten. Vooral voor starters vormt dit een probleem. Daarnaast zorgt een hogere hypotheekrente ervoor dat er minder geleend kan worden en ook dit remt de woningvraag. Bron: Woningmarktrapport ABN Amro (juli 2026)

Grondprijzen woningbouw

De prijzen voor bouwmaterialen lijken te stabiliseren, maar de loonkosten zijn behoorlijk gestegen waardoor de totale bouwkosten blijven stijgen. De woningprijzen stijgen ook nog steeds, vooral door de hogere lonen, het beperkte aanbod en de relatief lage hypotheekrente (althoewel deze wel wat aantrekt). De stijging van de totale bouwkosten is lager dan de stijging van de verkoopprijzen van nieuwbouwwoningen. De (residuele) grondwaarde neemt daardoor toe.

Bedrijfsruimtemarkt

De verwachting is dat de vraag naar bedrijfsruimte voorlopig aanhoudt, mede omdat e-commerce blijft groeien, maar bijvoorbeeld ook omdat de behoefte aan grotere voorraden is toegenomen vanwege onzekerheden in tijdige leveringen. Er is actie nodig om tot een oplossing te komen en te voorkomen dat bedrijven niet kunnen groeien of zich elders vestigen, buiten de regio of in het buitenland.

Dit beeld komt ook naar voren bij de vraag naar beschikbare bouwgrond op de bedrijventerreinen in Meppel. De vraag is het afgelopen jaar toegenomen, terwijl door grondverkoop steeds minder bouwgrond beschikbaar is. Dit is een belangrijke drijfveer om nieuwe terreinen in exploitatie te nemen, maar ook om ruimte te bieden aan de grote opgave in de energietransitie. Bij de ontwikkeling en realisatie van nieuwe werklocaties op bedrijventerreinen is de stikstofproblematiek nog steeds een remmende factor. (Bouw)vergunningen kunnen niet worden verleend, waardoor bedrijven niet verder kunnen en gronden voorlopig braak blijven liggen.

Beleidsmatige aspecten

In de Nota Grondbeleid staan spelregels over hoe we ons gedragen op de grondmarkt. In de huidige Nota Grondbeleid kiezen we vooral voor een proactief faciliterend grondbeleid. Hiervoor hebben we gekozen om meer sturing te kunnen geven aan de realisatie van onze ruimtelijke ambities. Inmiddels maken diverse ontwikkelingen het noodzakelijk om het grondbeleid op korte termijn te actualiseren. Zo kunnen we blijven inspelen op ontwikkelingen op de woningmarkt. Op die manier handelen we actief wanneer het moet en faciliterend waar het kan. Het risicomanagement van de bouwgronden in exploitatie (actieve grondexploitaties) wordt jaarlijks in beeld gebracht en herzien.

In de actuele grondexploitaties zijn de volgende parameters gehanteerd:

Parameters grondexploitaties per 1-1-2025	2026	2027	2028	2029 e.v.
Opbrengstenstijging				
Woningbouw betaalbaar	3,0%	2,5%	2,5%	2,0%
Woningbouw vrije sector	6,5%	4,5%	4,5%	2,0%
Woningbouw sociaal	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Bedrijventerreinen / kantoren	2,8%	2,8%	2,8%	2,0%

Parameters grondexploitaties per 1-1-2025	2026	2027	2028	2029 e.v.
Kostenstijging				
Verwervingskosten	3,8%	3,0%	3,0%	2,0%
Grond, weg en waterbouw (GWW)	3,5%	3,0%	3,0%	2,0%
Plankosten en VTU	4,5%	3,0%	3,0%	2,0%
Overige parameters				
Discontovoet (netto contant maken)	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Rekenrente kosten/opbrengsten	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

Voor betaalbare woningbouw wordt de komende jaren een gemiddelde stijging van 2,5% verwacht. In 2026 is dat 3,0%, in 2027 en 2028 2,5% en vanaf 2029 2,0%. De grondprijsstijging voor de vrije sector ligt op 6,5% in 2026 en 4,5% in 2027 en 2028. Vanaf 2029 vlakt de stijging weer af naar het langjarig gemiddelde van 2,0%. Voor sociale (huur) woningbouw verwachten we de komende jaren een stijging van 2,0%. De verwachting is dat de grondwaarde voor bedrijventerreinen/kantoren de komende jaren ontwikkelt met 2,8%, wat vanaf 2029 ook weer afvlakt naar het langjarig gemiddelde van 2,0%.

Bij de herziening van de grondexploitaties zijn per 1 januari 2026 parameters geadviseerd over rente, kosten- en opbrengstenstijgingen. Die zijn verwerkt in de actualisatie van de grondexploitaties. Bij de volgende actualisatie van de grondexploitaties van Meppel worden de effecten van de nieuwe cijfers/indexen (financieel) zichtbaar.

Prognose resultaten grondexploitaties

In onderstaande tabel zijn de verwachte eindresultaten van de grondexploitaties per 1-1-2026 weergegeven. Deze stand is ontleend aan het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2026 dat op 28 mei 2026 is vastgesteld.

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 01/01/2026	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Reeds genomen tuss. winstneming	Geraamd resultaat Nominale waarde	Geraamd resultaat Eindwaarde
Bouwgronden in exploitatie						
Danninge Erve Zuid fase 2	€ 4.127	€ 2.558	€ 6.992	€ 198	€ 506	€ 595
Oevers E	€ 602	€ 513	€ 1.315	€ 989	€ 1.189	€ 1.252
Nieuwveense Landen	€ 1.908	€ 23.746	€ 26.249	€ 391	€ 986	€ 1.437
Oevers D*	€ 2.379	€ 492	€ 13.997	€ 2.440	€ 4.522	€ 4.936
Kop van Noordpoort	€ 3.969	€ 6.994	€ 10.784	€ -	€ -178	€ 268
Noord III	€ 6.852	€ 11.297	€ 23.686	€ 727	€ 6.264	€ 7.593
Noord IV	€ 1.944	€ 8.382	€ 17.963	€ -	€ 7.636	€ 9.798
Totaal	€ 21.780	€ 53.981	€ 100.986	€ 4.745	€ 20.925	€ 25.878

Overzicht winstnemingen

De tussentijdse winstneming wordt in lijn met de BBV-richtlijnen bepaald aan de hand van de zogenaamde 'Percentage of Completion methode'. Dit betekent dat we bij grondexploitaties met een verwacht positief eindresultaat de winst verwerken zodra deze wordt behaald. We doen dit naar rato van de gemaakte kosten en opbrengsten. Daarbij houden we rekening met de risico's van het project. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven in hoeverre tussentijdse winst is genomen voor positieve grondexploitaties.

Winstneming bedragen x € 1.000	Eindwaarde 01/01/2026	Risicoafslag	Winstprognose na risicoafslag	Kosten (% realisatie)	Opbrengsten (% realisatie)	Totaal tuss. winstneming
Danninge Erve	€ 595	€ 68	€ 528	80%	47%	€ 198
Oevers E	€ 1.252	€ -	€ 1.252	93%	85%	€ 989
Nieuwveense Landen	€ 1.437	€ 494	€ 943	66%	63%	€ 391
Oevers D	€ 4.936	€ 1.067	€ 3.869	98%	64%	€ 2.440
Kop van Noordpoort	€ 268	€ 258	€ 10	36%	0%	€ -
Noord III	€ 7.593	€ 205	€ 7.388	51%	19%	€ 727
Noord IV	€ 9.798	€ 300	€ 9.498	19%	0%	€ -
Totaal	€ 25.878	€ 2.391	€ 23.487			€ 4.745

Op de lopende grondexploitaties is tot en met 2025 circa € 4,7 miljoen aan tussentijdse winsten verantwoord. Dit is vooral winstneming bij de grondexploitaties die al een aantal jaren actief zijn. In de begroting wordt geen aanpassing op de tussentijdse winstneming begroot. De tussentijdse winstneming wordt jaarlijks bij het actualiseren van het meerjarenperspectief grondexploitaties bepaald en verantwoord via de jaarstukken.

Overzicht voorzieningen

De hoogte van de benodigde voorzieningen wordt bepaald aan de hand van de Netto Contante Waarde van onze verliesgevende bouwgronden in exploitatie (Nota Grondbeleid, paragraaf 3.7.2).

In de 'Nota reserves en voorzieningen' is opgenomen dat voorziene verliezen worden verwerkt in de jaarrekening zodra ze bekend zijn. De hoogte van de voorzieningen wordt jaarlijks opnieuw bepaald bij vaststelling van de jaarrekening. Er zijn op dit moment geen verliesgevende bouwgronden in exploitatie waarvoor een voorziening moet worden gevormd.

Verloop boekwaarde

In de volgende tabel is het verloop van de boekwaarde weergegeven. De totale boekwaarde (gemaakte kosten minus gerealiseerde baten) van alle bouwgronden in exploitatie bedraagt afgerond € 28,0 miljoen per 1-1-2025.

Verloop boekwaarde bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31/12/2025	Boekwaarde 31/12/2026	Boekwaarde 31/12/2027	Boekwaarde 31/12/2028	Boekwaarde 31/12/2029	Boekwaarde 31/12/2030	Boekwaarde 31/12/2031
Danninge Erve	€ 4.127	€ 218	€ -1.110	€ -1.089	€ -	€ -	€ -
Oevers E	€ 602	€ 434	€ 116	€ -	€ -	€ -	€ -
Nieuwveense Landen	€ 1.908	€ 1.304	€ -2.136	€ -4.290	€ -	€ -	€ -
Oevers D	€ 2.379	€ 2.573	€ -2.093	€ -6.987	€ -	€ -	€ -
Kop van Noordpoort	€ 3.969	€ 6.333	€ 5.542	€ 5.723	€ 3.172	€ -639	€ -
Noord III	€ 6.852	€ 10.138	€ 11.152	€ 6.960	€ 2.629	€ -1.884	€ -4.640
Noord IV	€ 1.944	€ 2.084	€ 2.241	€ 2.475	€ 2.719	€ 4.928	€ 7.259
Totaal	€ 21.780	€ 23.084	€ 13.712	€ 2.792	€ 8.520	€ 2.405	€ 2.619

De meerjarenprognose gaat uit van de verwachting dat de totale boekwaarde (na verrekening met de verliesvoorziening) het komend jaar iets oploopt. De jaren daarna zal de boekwaarde afnemen door de uitgifte van bouwgronden en het afsluiten van bouwgronden in exploitatie.

In de begroting is vanuit het voorzichtigheidsbeginsel geen rekening gehouden met tussentijdse winstneming in de komende jaren. Dit komt daarom ook niet tot uitdrukking in het verwacht verloop van de boekwaarde.

Risico's

Op basis van de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen wordt jaarlijks een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd. De afzet van bouwgrond vormt het grootste risico. Vertraging in de uitgifte leidt tot een toename van rentelasten, planontwikkeling- en beheerskosten. Het risicomanagement is vooral gericht op de beheersing van project specifieke risico's. Deze risico's worden in mindere mate beïnvloed door macro-economische ontwikkelingen.

Bij de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties per 1 januari komt dit tot uiting bij de bepaling van de benodigde (risico)voorzieningen. Voor een nadere toelichting van de risico's, in relatie tot onze huidige reservepositie, wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Paragraaf Wet open overheid

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) kent drie doelstellingen:

1. Het openbaar maken van informatie op verzoek;
2. Het actief openbaar maken van informatie; en
3. Het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en houden van alle overheidsdocumenten.

Ook de Archiefwet geeft aan dat overheidsdocumenten in goede en geordende staat moeten zijn.

Het openbaar maken van informatie op verzoek

Woo verzoeken leggen we gestructureerd vast, anonimiseren we waar nodig en maken we openbaar op het Woo-portaal. Dit Woo-portaal is in 2025 opgeleverd en kan worden geraadpleegd via onze website. We zijn bezig met het koppelen van zowel het zaakstelsel met de website open.meppel.nl als het zaakstelsel met de anonimiseringstool. Zo kunnen we zo eenvoudig en efficiënt mogelijk de Woo-verzoeken kunnen afhandelen. Daarnaast werken we aan verdere bewustwording rondom de Woo door het aanbieden van verschillende interne trainingen.

Het afgelopen jaar is de trend zichtbaar dat de Woo-verzoeken steeds meer, complexer en omvangrijker worden. Er zijn nog geen wijzigingen te verwachten vanuit de Tweede Kamer in het ambitieniveau van deze wetgeving. Daarom gaan we intern opnieuw onderzoeken hoe we de processen rondom de Woo zo efficiënt mogelijk kunnen inrichten. Uitkomst kan zijn dat de beschikbare financiële middelen die we hiervoor van het rijk ontvangen misschien niet meer voldoende zijn.

Het actief openbaar maken van informatie

Het rijk heeft nog niet bekend gemaakt wanneer de volgende informatiecategorieën actief openbaar moeten worden gemaakt. We volgen het rijk en de VNG actief, zodat we bekend zijn met deze planning en zo ook de overige informatiecategorieën tijdig openbaar kunnen maken. Voor de actieve openbaarmaking gebruiken dezelfde werkwijze als voor de Woo-verzoeken.

Het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en houden van alle overheidsdocumenten

We werken aan het verbeteren van de informatiehuishouding. Dit doen we door het verbeteren van zaakgericht werken, het labelen van data en het volgen van slimme ontwikkelingen, zoals kunstmatige intelligentie. We willen zo min mogelijk persoonsgegevens vastleggen en proberen zo vroeg mogelijk in het proces deze gegevens te scheiden van inhoudelijke gegevens om openbaarmaking te vereenvoudigen.

Paragraaf duurzaamheid

Inleiding

We werken aan een duurzame en toekomstbestendige gemeente. Met het Programma Duurzaam 2024-2028 heeft de raad ambities vastgesteld voor de energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, een gezond leefmilieu en circulariteit. In de paragraaf volgen we de voortgang van deze ambities en de bijbehorende indicatoren. Duurzaamheid heeft invloed op bijna alle taken van de gemeente. Daarom werken veel beleidsterreinen hieraan mee.

Strategische doelen

We werken aan strategische doelen voor vijf duurzame pijlers: energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, een gezond leefmilieu en circulariteit. Deze opgaven vormen een belangrijk onderdeel van de Omgevingsvisie en werken we verder uit in onze omgevingsprogramma's en projecten.

Doelstellingen

Gemeente Meppel	Pijler	Gerelateerde programma's en paragrafen
Is CO2-neutraal in 2040	Energietransitie	4 - Leefomgeving 5 - Ruimtelijke ontwikkeling 6 - Economische ontwikkeling Paragraaf Wijk- en dorpsgericht Werken
Is klimaatadaptief in 2050	Klimaatadaptief	4 - Leefomgeving 5 - Ruimtelijke ontwikkeling 6 - Economische ontwikkeling
Heeft in 2050 een robuust en veerkrachtig ecosysteem, passend bij de kenmerken van gemeente Meppel en met behoud en herstel van bestaande landschaps- en natuurkwaliteiten	Natuur, landschap en biodiversiteit	4 - Leefomgeving 5 - Ruimtelijke ontwikkeling Paragraaf Wijk- en dorpsgericht werken
Voldoet aan de wettelijke milieunormen voor externe veiligheid, bodem, lucht, licht, geur en geluid om zo veel mogelijk schade en/of hinder voor mens, dier en milieu te voorkomen	Gezond leefmilieu	4 - Leefomgeving Paragraaf verbonden partijen
Is in 2050 100% circulair	Circulariteit	4 - Leefomgeving 5 - Ruimtelijke ontwikkeling 6 - Economische ontwikkeling Paragraaf Wijk- en dorpsgericht Werken

Programmabegroting

In deze paragraaf beschrijven we wat we komend jaar gaan doen aan onze doelstellingen, zoals vastgesteld in het Programma Duurzaam 2024-2028. Voor de monitoring van dit programma is deze paragraaf een monitoringsinstrument. Zo kunnen we onze inspanningen nauwkeurig volgen en waar nodig aanpassen.

Energietransitie

We richten ons op het tegengaan van CO₂-uitstoot. Dit doen we met energiebesparing, aardgasvrije gebouwen, duurzame vormen van energie-opwek en duurzame mobiliteit en industrie.

Regionale energiestrategie (RES)

De Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 Drenthe is de basis voor de grootschalige energietransitie in Drenthe. In het komende jaar zetten we concrete stappen in de uitvoering. We hebben ons gecommitteerd aan het opwekken van 0,102 TWh windenergie en 0,065 TWh zonne-energie per jaar in 2030. Voor windenergie richten we ons op het ontwikkelgebied Noord IV. Daar combineren we een bedrijventerrein met windenergie en de waterbergingopgave. Voor zonne-energie ligt de focus op grote daken in de gebouwde omgeving, vooral op bedrijventerreinen. Daarnaast verkennen we samen met regionale partners binnen OER A28/A32 de mogelijkheden voor zonnepanelen langs snelwegen. We onderzoeken de mogelijkheden om de ontwikkeling van zonnepark Nieuwveense Landen te heroverwegen en leggen de uitkomsten hiervan aan de raad voor. Al deze inspanningen zijn gericht op het lokaal en duurzaam opwekken van energie. Onze streefambitie is 100% lokaal eigendom bij grootschalige energieprojecten. Steeds vaker is de vraag niet alleen hoe je duurzame energie opwekt, maar ook of die energie kan worden aangesloten op het net.

Warmtetransitie

We willen in 2040 alle gebouwen van het aardgas af hebben. Hiervoor stellen we per wijk, dorp en bedrijventerrein warmteplannen op. Deze geven richting aan de lokale aanpak voor een duurzame energievoorziening. We voeren de vastgestelde warmteplannen (omgevingsprogramma's) Berggierslanden, Koedijkslanden/Reestlanden/Slingenberg, Oosterboer, Nijeveen en Blankenstein uit. Voor de wijken Haveltermade en Ezinge starten we met het maken van een warmteplan. Met woningcorporaties en huurdersverenigingen maken we prestatieafspraken om toe te werken naar energiezuinige woningen. Rondom Noordpoort worden de mogelijkheden voor een collectieve warmtevoorziening onderzocht. Hierbij moeten diverse financiële en organisatorische vraagstukken worden beantwoord. Daarnaast herzien we de Transitievisie Warmte om te komen tot een omgevingsprogramma Warmte.

Geen Spijtnaatregelen

We helpen inwoners om hun woningen te isoleren, energiezuiniger te maken en voor te bereiden op aardgasvrij verwarmen. Het verduurzamen van bestaande woningen en gebouwen is een belangrijke stap in de energietransitie. Via energiecoaches, het Fixteam, het Drents Energieloket en financiële regelingen helpen we inwoners om maatregelen te nemen. Daarnaast werken we samen met woningcorporaties, energiecoöperaties en bewoners aan wijkgerichte verduurzaming en de voorbereiding op de warmtetransitie. Hiermee verminderen we het energieverbruik, de uitstoot van broeikasgassen en verbeteren we het wooncomfort.

Mobiliteit

We zetten duidelijke stappen richting duurzame mobiliteit. We hanteren het STOMP-principe, waarbij lopen en fietsen prioriteit krijgen boven minder duurzame alternatieven, zoals de privéauto. We voeren kleinschalige pilots uit op het gebied van deelvervoer en stimuleren elektrisch rijden en door dit te faciliteren met laadpunten. Voor het aanleggen van publieke laadpunten vanaf 2028 verkennen we verschillende marktmodellen. Binnen het Omgevingsprogramma Mobiliteit maken we diverse beleidsstukken, waarin nadrukkelijk rekening wordt gehouden met onze duurzaamheidsopgaven, zoals klimaatadaptatie, energietransitie en een gezond leefmilieu. Denk hierbij aan maatregelen zoals waterdoorlatende parkeerplaatsen, solar carports en emissievrije zones.

Energienetwerk en netcongestie

Een toekomstbestendig energienet is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van Meppel. De toenemende druk op het elektriciteitsnet heeft gevolgen voor woningbouw, het verduurzamen van woningen en bedrijven, de groei van bedrijventerreinen en de verdere elektrificatie van mobiliteit. Hierdoor staan maatschappelijke en economische ontwikkelingen steeds vaker onder druk. Daarom werken we samen met netbeheerders, de provincie Drenthe en andere gemeenten aan het beperken van netcongestie en de uitbreiding

van het energienet. Daarbij ondersteunen we de aanleg van nieuwe energie-infrastructuur, van hoog- en middenspanningsstations tot versterking van het laagspanningsnet in wijken. Samen met ICC-Parkmanagement, Enexis en TenneT signaleren we knelpunten op bedrijventerreinen en onderzoeken we mogelijkheden om de beschikbare netcapaciteit slimmer te benutten.

Ook het nieuwe prioriteringskader van de ACM beïnvloedt hoe schaarse netcapaciteit wordt verdeeld. Dit kan gevolgen hebben voor de planning en realisatie van woningbouw, economische ontwikkelingen en verduurzaming. We volgen deze ontwikkelingen nauwgezet en brengen de gevolgen voor Meppel in beeld.

Klimaatadaptatie

We werken aan een klimaatbestendig Meppel dat beter bestand is tegen hitte, droogte en wateroverlast. Met de Lokale Adaptatie Strategie hebben we de visie en doelen voor een klimaatadaptief gemeente Meppel in 2050 vastgelegd. In de Lokale Uitvoeringsagenda staat het actieplan tot 2029. De komende jaren staan in het teken van het afronden van onderzoeken en het voorbereiden van een nieuwe uitvoeringsagenda. We gaan de stresstesten bijwerken op basis van de nieuwste klimaatscenario's en op de nieuwe vergroeningsprojecten die zijn uitgevoerd. De uitkomsten verwerken we in het nog op te stellen omgevingsprogramma groen-blauw. Ook gaan we nauwer samenwerken met partners, zoals de veiligheidsregio, GGD, lokale belanghebbenden en inwoners. Daarnaast ronden we de fysieke projecten in de openbare ruimte af en blijven we inzetten op kansen benutten bij grote onderhoudsprojecten en herinrichtingen. Bij Noord IV houden we rekening met de opgave voor waterberging.

We werken samen binnen het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie regio Fluvius. Hier vinden grensoverstijgende onderzoeken plaats, zoals het bijwerken van de regionale stresstesten en het werken aan een nieuwe regionale uitvoeringsagenda. De samenwerking binnen de regio werkt ook door binnen onze gemeente. Zo sluiten we in 2027 aan bij de regionale update van klimaatrisico's in onze regio en gebruiken we deze als aanvulling van onze lokale stresstesten.

Natuur, landschap en biodiversiteit

Met het omgevingsprogramma biodiversiteit en de bijbehorende uitvoeringsagenda werken we aan een gezonde en groene leefomgeving. In 2027 zetten we de eerste stappen naar een breder groen-blauw omgevingsprogramma. Daarmee vergroten we de aandacht voor groen, water(overlast), hittestress, droogte en biodiversiteit in de openbare ruimte.

We bereiden de overgang naar meer ecologisch berm- en oeverbeheer voor en beschermen bomen beter door anders en minder te maaien rondom bomen. We onderhouden ongeveer 29.500 bomen en 350 hectare groen. Met een doorkijk naar 2030 bekijken we hoe en wanneer we de groene kaart en de monumentale bomenlijst kunnen vernieuwen.

We hebben het onderzoek voor het soortenmanagementplan voor gebouwgebonden diersoorten afgerond en vragen een langjarige vergunning aan. Daarmee helpen we inwoners om hun woning natuurvriendelijk te verduurzamen. Ook zetten we de samenwerking met Landschapsbeheer Drenthe en Streekbeheer voort. Samen met vrijwilligers onderhouden zij houtwallen, bosjes en andere landschapselementen in de gemeente.

Gezond leefmilieu

Voor bodem, lucht, water, geluid, fijnstof, stikstof en externe veiligheid gelden wettelijke normen voor bedrijven en inwoners. Hieraan werken we samen met de Omgevingsdienst Drenthe. Met risicogestuurd toezicht zetten we schaarse middelen in waar het moet. Door de komst van de Omgevingswet is een aantal taken van het rijk en provincie overgedragen aan gemeenten. Deze verandering vraagt om extra inspanning. Met onze partners in Drenthe werken we volgens de normen van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie. Zo minimaliseren we de risico's en optimaliseren we de bedrijfsvoering van onze omgevingsdienst.

Circulariteit

In gemeente Meppel streven we naar 100% circulariteit: een systeem waarin we het gebruik van grondstoffen verminderen, er geen afval meer bestaat en waarin we grondstoffen steeds opnieuw gebruiken.

Circulair bedrijfsleven

Verduurzaming is een onderwerp voor al onze bedrijven. Het gaat hierbij om transitie rond grondstoffen, circulariteit en energie. Wij stimuleren dit. Daarom bouwen we samenwerking met ICC-Parkmanagement verder uit. We maken prestatieafspraken op onder andere de thema's duurzaamheid en netcongestie en stellen een gezamenlijke uitvoeringsagenda op. Daarnaast is Port of Zwolle een belangrijke verbinder, die kennis en ervaring rond complexe trajecten als de energietransitie, circulariteit en het beter benutten van bedrijventerreinen bij elkaar brengt.

Circulair bouwen

We stimuleren circulair bouwen door hergebruik van materialen en het verminderen van de hoeveelheid bouwafval om zo onze ruimtelijke ontwikkelingen te verduurzamen. Gemeente Meppel is deelnemer aan het Convenant SEB op het meest ambitieuze niveau. Dat betekent dat in gemeentelijke aanbestedingen voor bouwprojecten zero emissie eisen worden gesteld aan materieel en logistiek. In 2027 zetten we verdere stappen om schoon- en emissieloos bouwen te borgen in beleid, inkoop en uitvoering en meer ervaring op te doen met de inzet en het laden van elektrisch bouw materieel. Zo zorgen we dat we infrastructurele en bouwprojecten schoner en met minder uitstoot uitvoeren.

Grondstoffeninzameling

De afgelopen jaren zien we dat de hoeveelheid restafval per inwoner toeneemt en het recyclepercentage afneemt. Om dit tegen te gaan, voeren we vanaf 1 januari 2027 het Restafvalsaldo in. Hiermee stimuleren we inwoners om afval beter te scheiden en minder restafval aan te bieden. We ondersteunen inwoners met voorlichting en dienstverlening en volgen de effecten op de hoeveelheid restafval, het afvalscheidingspercentage en het recyclepercentage. Zo houden we waardevolle grondstoffen in de kringloop en zetten we verdere stappen richting circulariteit.

Voorbeeldfunctie

Als gemeente hebben we een voorbeeldfunctie. We werken een plan uit voor de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen en processen. We verduurzamen onze gebouwen op het moment dat vervanging of onderhoud toch al nodig is. Daarbij volgen we de projectenplanning uit het strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties. Daarnaast zetten we vervolgstappen in het ontwikkelen van de gemeentewerf naar een circulair ambachtscentrum. We nemen stappen richting elektrificatie van de gemeentewerf en het wagenpark, al zijn deze afhankelijk van beschikbare netcapaciteit. Via de nieuwe onderhoudsaannemer zetten we vervolgstappen in het vervangen van conventionele openbare verlichting naar energiezuinige LED-verlichting. Duurzaamheid is ook steeds verder verankerd in onze bedrijfsvoering. We kopen zoveel mogelijk circulair en maatschappelijk verantwoord in, getoetst aan de hoogste MVI-criteria. Afwijken is alleen mogelijk met goede onderbouwing. In 2027 kijken we naar verdergaande verduurzamingsmogelijkheden. Als fairtrade gemeente kopen wij fairtrade producten in. In de Werkgroep Fairtrade Meppel zijn behalve de gemeente ook de ondernemers via Bewust Meppel, het onderwijs via CSG Dingstede, maatschappelijke organisatie via de Wereldwinkel en de inwoners via een aantal leden op persoonlijke titel vertegenwoordigd. Samen brengen zij het belang van fairtrade voor onze medemensen in arme delen van de wereld onder de aandacht.

Beleidsindicatoren

Programma 2

Indicator	Sub indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024	2025
Gas-water-licht gemeentehuis	Gasverbruik	m3	2791	3116	1939		
Energielabel A++	Elektra	kWh	*	760.021	754.328	784.528	
	Water	m3	2518	7559	4264		
	Opgewekte energie	kWh	17.470	19.240	13.540**		
Gas-water-licht gemeentewerf	Gasverbruik	m3	21.104	16.429	17.446	13.447	
Energielabel A++	Elektra	kWh	133.306	121.577	122.170	135.922	
	Water	m3	1.977	1.731	524		
CO2-uitstoot wagenpark		Ton CO2	216	198	221	247	218
CO2-uitstoot woon-werkverkeer en zakelijke reizen		Ton CO2				71	143
Omvang gemeentelijk restafval		stortingen	1224	1441	1815	2000	2003
Omvang huishoudelijk restafval Meppel		kg	151	153	157	160	166
Landelijk gemiddelde restafval (benchmark huishoudelijk afval)		kg	167	144	182	177	179
Afvalscheidingspercentage Meppel		%	69%	64%	63%	62%	60%
Afvalscheidingspercentage landelijk		%	68%	70%	58%		
Recyclepercentage Meppel		%			56%	54%	52%
Recyclepercentage landelijk		%			58%		
Realisatiegraad opwek van elektriciteit		%	8,40%	10,70%	9,00%		

* Meterstand niet aanwezig door storing

** In 2023 is een dip geweest in onze opgewekte energie doordat er zonnepanelen stuk waren, deze zijn inmiddels vervangen

Toelichting van de beleidsindicatoren

Gas, elektra en water

We willen zo min mogelijk gas verbruiken. Het gasverbruik van het gemeentehuis is minimaal. De elektriciteit die we afnemen is door duurzame bronnen opgewekt en 100% groene stroom. Er zit echter nog wel veel ruimte tussen de energie die we opwekken en dat wat we verbruiken. Daarom willen we het aantal zonnepanelen uitbreiden. Op het dak van het gemeentehuis liggen op dit moment 75 zonnepanelen. Vanaf 2027 is budget beschikbaar om deze uit te breiden. Bij het waterverbruik zien we schommelingen en de gegevens van 2024 en 2025 zijn (nog) niet beschikbaar. De datalogger voor de meting doet het niet.

CO2-uitstoot wagenpark

We elektrificeren ons wagenpark, waardoor er een grote afname van CO2-uitstoot is. De toename van CO2 in 2024 komt doordat noodgedwongen diesel moest worden getankt omdat een auto niet langer goed reed op HVO. In 2025 neemt de uitstoot weer af.

CO2-uitstoot woon-werkverkeer en zakelijke reizen

Met de registratieplicht voor woon-werkverkeer en zakelijke reizen, hebben we vanaf het jaar 2024 inzichtelijk wat de CO2-uitstoot van onze werkgebonden mobiliteit is. We zien een flinke toename in 2025. Met nieuwe arbeidsvoorwaarden in 2026 waaronder het volledig vergoeden van het OV hopen we dat de uitstoot in het komende jaar daalt.

Afval gemeentelijke organisatie

We weten hoeveel stortingen we jaarlijks in de restafvalcontainer doen en zien dat dit aantal nu waarschijnlijk stagneert.

Verplichte beleidsindicatoren

Huishoudelijk restafval

Onze gegevens halen we uit de grondstoffenmonitor van Markereen. We werken naar de volgende doelen:

- De gemiddelde hoeveelheid restafval per inwoner per jaar brengen we terug naar minder dan 100 kilo.
- Het afvalscheidingspercentage is minimaal 75 procent.
- In 2030 wordt meer dan 60 procent van al het huishoudelijk afval gerecycled.

De afgelopen jaren zien we dat de hoeveelheid restafval per inwoner toeneemt en het recyclepercentage afneemt. Daarom voeren we per 1 januari 2027 het Restafvalsaldo in. Met deze maatregel stimuleren we inwoners om minder restafval aan te bieden en grondstoffen beter te scheiden. We monitoren de effecten van het Restafvalsaldo en onderzoeken de oorzaken van de huidige ontwikkelingen. Op basis van deze resultaten bepalen we of aanvullende maatregelen nodig zijn om onze doelstellingen te behalen.

Hernieuwbare energie

We maken gebruik van het monitoringssysteem van de RES Drenthe om de voortgang van de grootschalige opwek te volgen. We gaan uit van de gerealiseerde projecten. Er zit een aantal projecten in de planning, die samen 0,002 TWh opwekken. Zoals het zonnepark Nieuwveense Landen, maar dit besluit wordt heroverwogen. Voor het realiseren van hernieuwbare energie uit zon en wind moeten er diverse juridische- en ruimtelijke stappen worden gezet. Dit proces, met daarbij het streven naar 100% lokaal eigendom, vraagt tijd. Ook de beschikbare capaciteit op het elektriciteitsnetwerk speelt hierbij een rol. Door een nieuwe manier van berekenen hoeveel zonne-energie we op daken kunnen opwekken, is het percentage gerealiseerde opwek lager dan in 2022. De uitkomsten van alle Drentse gemeenten zijn naar beneden bijgesteld. Er wordt bij de RES-monitor niet meer gewerkt met het percentage hernieuwbare energie maar als volgt:

Categorie	Huidig	Pijplijn	Ambitie	Realisatie
Wind	0,002	0,000	0,100	2%
Zon op veld	0,001	0,002	0,000	26%
Zon op gebouw	0,011	0,006	0,043	18%

Monitoringsrapportage RES Drenthe - Meppel, peildatum 31-12-2025

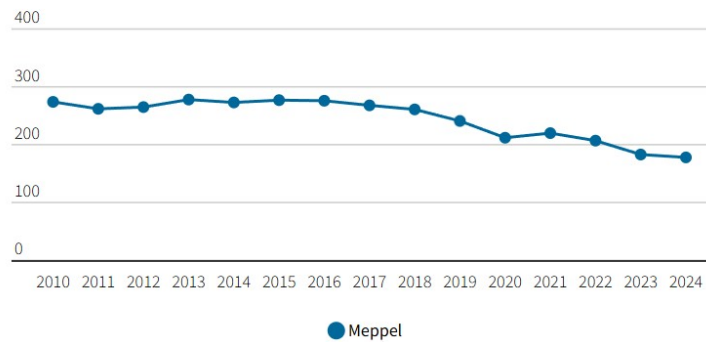

Klimaatmonitor

De Klimaatmonitor geeft een uitgebreid overzicht van de CO₂-uitstoot op nationaal niveau en is een essentieel hulpmiddel voor het volgen en analyseren van klimaatimpact. Door de landelijke gegevens te raadplegen, krijgen we inzicht in de voortgang richting onze klimaatdoelen. De totale CO₂-uitstoot van Meppel in 2024 is: 178 kTon. De gegevens over 2025 zijn in 2027 bekend.

Totaal bekende CO₂-uitstoot (aardgas, elektr., stadswarmte, v...

kton

Bron: Berekening CO₂-uitstoot o.b.v. emissiefactoren | 2010 - 2024

Paragraaf Wijk- en dorpsgericht werken

Wijk- en dorpsgericht Werken

Gemeente Meppel werkt met Wijk- en Dorpsgericht Werken (WDW) aan fijne, veilige en leefbare wijken en dorpen. Dat doen we samen met inwoners, organisaties, ondernemers en andere partners. Zo bouwen we aan een gemeente waarin mensen zich betrokken voelen bij hun buurt en mee kunnen doen.

Met WDW brengen we inwoners, organisaties en de gemeente bij elkaar. We horen graag wat inwoners belangrijk vinden. Ook luisteren we naar ideeën, wensen en zorgen. Deze informatie gebruiken we bij plannen en keuzes van de gemeente. Zo kunnen inwoners op tijd meedenken en is er ruimte voor initiatieven uit de buurt.

Onderzoek laat zien wat WDW oplevert

In 2026 is het onderzoek naar de werking van WDW in Meppel afgerond. Hieruit blijkt dat WDW helpt om problemen, kansen en ontwikkelingen in wijken en dorpen op tijd te zien. Ook brengt WDW inwoners, organisaties en de gemeente beter met elkaar in contact. Daardoor ontstaan oplossingen die beter passen bij wat er speelt in een gebied.

Het onderzoek laat zien dat WDW zorgt voor:

- Betere leefbaarheid in wijken en dorpen;
- Meer betrokkenheid van inwoners;
- Betere samenwerking tussen inwoners, partners en gemeente;
- Meer bewonersinitiatieven;
- Betere afstemming tussen organisaties;
- Sneller inzicht in problemen en kansen.

WDW verbindt inwoners en gemeente

Inwoners en samenwerkingspartners zien WDW als een herkenbaar en toegankelijk aanspreekpunt dichtbij huis. WDW helpt om inwoners, organisaties en gemeente met elkaar te verbinden.

Het onderzoek laat ook zien dat WDW nog meer kan opleveren. Dat kan als signalen uit wijken en dorpen vaker worden gebruikt bij beleid, het maken van keuzes en het nemen van besluiten. Zo kunnen we beter aansluiten bij wat inwoners belangrijk vinden.

Doorontwikkeling in 2027

Om dit te bereiken, maken we WDW een steviger onderdeel van onze manier van werken. Daarom staat in 2027 de verdere ontwikkeling van WDW centraal.

In 2027 gaan we:

1. Een gezamenlijke werkwijze maken;
2. Duidelijk maken welke rol gebiedsmanagers, wijkregisseurs en samenwerkingspartners hebben;
3. Gebiedsagenda's een centrale plek geven in de samenwerking.

Gebiedsagenda's als basis voor samenwerking

Een gebiedsagenda is een plan voor een wijk of dorp. Hierin staat wat belangrijk is in een gebied, welke doelen we willen bereiken en welke acties daarvoor nodig zijn. Inwoners, partners en gemeente maken deze agenda samen.

In 2027 starten we met twee pilots voor het maken van een gebiedsagenda. Hierin brengen we de belangrijkste opgaven voor de lange termijn in beeld. Tegelijkertijd voeren we ideeën en verbeterpunten die snel kunnen worden opgepakt direct uit. Zo zien inwoners sneller resultaat van hun inbreng. Bijvoorbeeld: als jongeren aangeven dat er behoefte is aan meer activiteiten of een ontmoetingsplek in de wijk, kijken we samen met jongeren, welzijnsorganisaties en andere partners hoe we dit snel kunnen realiseren. Zo worden ideeën uit de wijk sneller zichtbaar in de praktijk.

Gebiedsagenda's zorgen voor een duidelijke verbinding tussen wat inwoners belangrijk vinden en waar de gemeente aan werkt. Daardoor kunnen we sneller inspelen op veranderingen in wijken en dorpen. Ook kunnen we betere keuzes maken over de inzet van mensen, tijd en geld.

Investeren in sterke wijken en vitale dorpen

Gemeente Meppel blijft werken aan sterke wijken en vitale dorpen. We blijven signalen op tijd ophalen, inwoners actief betrekken en samenwerken met partners. Ook investeren we gericht in gebieden waar dat het meest nodig is.

Zo kunnen we problemen eerder aanpakken en kansen sneller benutten. Daardoor sluiten we beter aan bij wat inwoners nodig hebben. Op deze manier draagt WDW bij aan sterke wijken, vitale dorpen en een gemeente waarin inwoners zich betrokken voelen bij hun leefomgeving.

Financiële begroting

Overzicht baten en lasten met toelichting

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025					Begroting 2026					Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo
Bewegen en welzijn															
Samenkracht en burgerparticipatie	13.040	-10.891	-118	0	2.031	11.681	-7.536	0	0	4.145	12.221	-8.855	0	0	3.366
Volksgezondheid	1.957	-320	0	0	1.637	1.965	-133	0	0	1.832	2.183	-109	0	0	2.075
Sportaccommodaties	3.549	-1.879	0	0	1.670	4.367	-1.648	0	0	2.719	4.275	-1.678	0	0	2.598
Sportbeleid en activering	855	-241	0	0	615	805	-187	0	0	619	836	-198	0	0	638
Totaal Bewegen en welzijn	19.401	-13.331	-118	0	5.953	18.819	-9.504	0	0	9.315	19.515	-10.839	0	0	8.676
Participatie, zorg en minima															
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3.760	-11	0	0	3.749	4.276	0	0	0	4.276	5.535	0	-1.171	0	4.364
Inkomensregelingen	18.090	-15.229	-51	0	2.810	19.851	-16.019	-70	0	3.762	19.615	-16.019	0	0	3.596
Begeleide participatie	9.905	0	0	0	9.905	9.936	0	0	0	9.936	10.035	0	0	0	10.035
Arbeidsparticipatie	1.773	-8	0	0	1.765	1.673	0	0	0	1.673	1.729	0	0	0	1.729
Voorzieningen Wmo	1.710	-53	0	0	1.656	1.776	-25	0	0	1.751	1.760	-25	0	0	1.735
Ondersteuning Wmo	8.776	-462	0	0	8.313	9.703	-250	0	0	9.453	10.743	-300	0	0	10.443
Jeugdhulp	13.790	-8	-100	0	13.683	13.701	0	-27	0	13.674	14.496	0	0	0	14.496
Geëscaleerde zorg Wmo	98	-3.692	0	0	-3.594	113	-2.200	0	0	-2.087	136	-2.000	0	0	-1.864
Geëscaleerde zorg Jeugd	939	0	0	0	939	975	0	0	0	975	1.025	0	0	0	1.025
Totaal Participatie, zorg en minima	58.841	-19.464	-151	0	39.227	62.005	-18.494	-97	0	43.414	65.075	-18.344	-1.171	0	45.560
Onderwijs, cultuur en media															
Onderwijshuisvesting	4.372	-400	-65	0	3.907	4.638	-408	-115	0	4.115	5.061	-415	-62	0	4.584

Exploitatie	Realisatie 2025					Begroting 2026					Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.745	-597	0	0	1.148	1.809	-546	0	0	1.263	1.834	-546	0	0	1.289
Kunst, cultuur en media	4.341	-1.266	0	0	3.074	4.134	-888	0	0	3.246	4.185	-714	0	0	3.470
Totaal Onderwijs, cultuur en media	10.457	-2.263	-65	0	8.129	10.581	-1.842	-115	0	8.624	11.080	-1.675	-62	0	9.343
Leefomgeving															
Wegen, mobiliteit en verkeer	5.709	-209	0	0	5.500	6.082	-357	0	0	5.724	5.876	-133	0	0	5.743
Stadsverzorging	1.104	-181	0	0	923	1.664	-103	0	0	1.560	1.323	-107	0	0	1.216
Water	806	-425	-260	0	122	583	-446	0	0	137	759	-455	0	0	303
Groen en spelen	5.349	-110	0	0	5.239	5.279	-85	0	0	5.194	5.705	-85	0	0	5.620
Parkeren	1.038	-1.488	0	0	-450	1.115	-1.655	0	0	-540	1.420	-1.720	-200	0	-500
Begraafplaatsen	486	-223	0	0	263	429	-235	0	0	194	383	-235	0	0	148
Energie, klimaat en milieu	3.925	-1.928	0	0	1.997	5.468	-78	-60	0	5.330	6.712	-1.464	0	0	5.248
Afvalinzameling	3.266	-4.438	0	0	-1.172	3.435	-4.746	0	0	-1.311	3.601	-5.221	0	0	-1.620
Riolering	2.405	-3.402	0	0	-997	2.297	-3.420	0	0	-1.122	2.814	-4.074	0	0	-1.260
Totaal Leefomgeving	24.089	-12.404	-260	0	11.425	26.352	-11.125	-60	0	15.166	28.594	-13.495	-200	0	14.899
Ruimtelijke ontwikkeling															
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	2.338	-1.402	0	0	936	3.356	-709	0	0	2.647	3.221	-909	0	0	2.312
Bouwen en wonen	1.897	-2.077	0	0	-181	1.389	-1.373	-92	0	-76	1.617	-1.401	0	0	216
Grondexploitatie woningen	7.839	-8.034	0	0	-195	13.339	-13.339	0	0	0	15.705	-15.705	0	0	0
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	12.074	-11.514	0	0	560	18.084	-15.421	-92	0	2.571	20.544	-18.016	0	0	2.529
Economische ontwikkeling															
Recreatie en toerisme	395	0	0	0	395	405	0	0	0	405	387	0	0	0	387
Regionale samenwerking	533	0	0	0	533	999	-200	0	0	799	886	-50	0	0	836
Economische zaken	2.028	-122	-395	0	1.511	1.765	-87	-240	0	1.437	2.034	-124	-240	0	1.669

Exploitatie	Realisatie 2025					Begroting 2026					Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo
Grondexploitatie s niet-woningen en grondzaken	2.956	-4.631	0	0	-1.675	6.165	-4.372	0	0	1.793	1.892	-1.440	0	0	452
Totaal Economische ontwikkeling	5.912	-4.754	-395	0	763	9.334	-4.659	-240	0	4.434	5.199	-1.614	-240	0	3.345
Bestuur, dienstverlening en veiligheid															
Bestuur	2.893	0	-35	0	2.858	2.009	-1	0	0	2.008	2.115	-1	0	0	2.114
Openbare orde en veiligheid	1.578	-10	0	0	1.568	1.579	-31	0	0	1.549	2.157	-20	0	0	2.138
Brandweerzorg en crisisbeheersing	2.169	-3	0	0	2.166	2.188	-5	0	0	2.183	2.455	-5	0	0	2.450
Dienstverlening	3.144	-910	-145	0	2.089	3.068	-879	0	0	2.189	2.877	-894	0	0	1.983
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	9.783	-923	-180	0	8.680	8.844	-915	0	0	7.929	9.605	-920	0	0	8.685
Algemene dekkingsmiddelen															
Treasury	777	-1.885	0	0	-1.108	628	-1.319	0	0	-691	56	-782	0	0	-726
Algemene uitkering Gemeentefonds	0	-98.216	0	0	-98.216	0	-98.215	0	0	-98.215	0	-102.780	0	0	-102.780
Belastingen en invordering	691	-12.190	0	228	-11.271	645	-12.510	0	240	-11.624	580	-12.869	0	240	-12.049
Onvoorziene uitgaven	0	0	0	0	0	25	0	0	0	25	50	0	0	0	50
Heffing Vennootschapsb elasting	0	0	0	0	0	41	0	0	0	41	42	0	0	0	42
Overige baten en lasten	223	-75	0	4.000	4.148	37	-75	0	0	-38	38	-77	0	0	-39
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	1.692	-112.366	0	4.228	-106.447	1.377	-112.119	0	240	-110.502	767	-116.508	0	240	-115.501
Overhead															
Overhead	17.579	-610	-73	0	16.897	18.059	-114	-105	0	17.840	21.352	-116	0	0	21.235
Totaal Overhead	17.579	-610	-73	0	16.897	18.059	-114	-105	0	17.840	21.352	-116	0	0	21.235
Gerealiseerd resultaat	159.828	-177.628	-1.242	4.228	-14.814	173.454	-174.193	-709	240	-1.208	181.730	-181.528	-1.673	240	-1.231

Technische uitgangspunten bij deze (meerjaren) begroting

In deze financiële begroting zijn een aantal technische uitgangspunten opgenomen die we ook bij de perspectiefnota hebben gehanteerd. Ze hebben betrekking op specifieke onderdelen van de begroting, zoals te hanteren percentages voor rente, prijsstijging en de ontwikkeling van de lokale lasten.

Rente

Bij het bepalen van de rekenrente (renteomslag-percentages) volgen we de notitie rente van de commissie BBV. Op basis van de huidige leningenportefeuille en het huidige investeringsplan komen we voor 2027 uit op een rentepercentage van 1,5%.

Loon-en prijsontwikkelingen

Deze begroting is gebaseerd op constante prijzen. Voor prijsstijgingen hebben we in deze begroting het 'consumentenprijsindexcijfer' van 2,1% gehanteerd, dat is gebaseerd op de laatste gegevens van het Centraal Economisch Plan (CEP). Voor loonontwikkelingen is in deze begroting de loonvoet sector overheid uit de meicirculaire 2026 gehanteerd van 4,2%. De huidige cao loopt tot en met 31 maart 2027.

Woonlasten

Voor de afvalstoffen- en rioolheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkend. Het tarief voor de afvalstoffenheffing is ten opzichte van 2026 verhoogd met € 17,00. Het staat voor 2027 op € 259,00 per huishouden. Het tarief voor de rioolheffing is verhoogd van € 186,00 in 2026 naar € 194,00 per perceel voor 2027. De opbrengst onroerende zaakbelastingen verhogen we met een inflatiecorrectie van 2,1%. Zie ook de paragraaf lokale heffingen.

Gemeentefondsuitkering

Gemeenten ontvangen normaal gesproken op drie tijdstippen in het jaar informatie over de uitkering uit het gemeentefonds: in mei op basis van de voorjaarsnota van het rijk, in september op basis van de miljoenennota van het rijk en in december op basis van de najaarsnota van het rijk. De financiële gevolgen van de meicirculaire 2026 zijn in deze programmabegroting verwerkt. Dit is conform de begrotingsrichtlijnen en de toetsingsaspecten die de provincie ons voorschrijft.

Investeringen

Afschrijvingslasten worden berekend per 1 januari volgend op het jaar van ingebruikname. Rentekosten berekenen we volgens regelgeving over de balanswaarde per 1 januari.

Gemeenschappelijke regelingen

Uitgangspunt voor de gemeentelijke bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen is de vastgestelde (meerjaren)begroting van de betreffende organisaties.

Onvoorzien

Voor de post onvoorzien nemen we in de meerjarenbegroting jaarlijks een bedrag van € 50.000 op.

Subsidieplafonds

Voor 2027 gelden de volgende subsidieplafonds voor de onderdelen amateurkunst, sportbeoefening, evenementen en cliëntondersteuning:

- Amateurkunst € 127.422
- Sport:
 - a. Jeugdleden € 33.000
 - b. Leden specifieke doelgroepen € 7.480
 - c. Opleiden van het sporttechnisch kader/projectsubsidies € 12.300
 - d. Zwemsport € 87.560
- Evenementen € 96.622
- Netwerk Onafhankelijke Cliëntondersteuning € 218.178.

Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten

In de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 zijn de volgende incidentele baten en lasten opgenomen. Opname van dit overzicht is op grond van het besluit Begroting en Verantwoording voorgeschreven. Dit verplichte (meerjarige) overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht. Zie daarvoor ook de tabel opgenomen onder Financiën in het onderdeel "Begroting op hoofdlijnen".

Overzicht incidentele baten en lasten		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
bedragen x € 1.000		2027	2028	2029	2030
min = voordeel					
Progr.	Omschrijving				
	<i>Incidentele baten</i>				
1	Opvang ontheemden Oekraïne	-8.000	-8.000		
3	Bijdrage overige gemeenten taalschool	-77	-77	-77	-45
4	Bijdrage Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie	-1.300			
4	Aanpak energiearmoede	-164			
5	Bijdrage regeling realisatiestimulans woningbouw	-900	-900	-900	
6	Regiodeal	-50	-50		
	<i>Incidentele baten reserves</i>				
	Onttrekking reserve uitvoeringsagenda jeugd	-1.171			
	Onttrekking reserve opvang vluchtelingen	-62	-68	-68	-40
	Onttrekking reserve realisatiestimulans woningbouw	-200			
	Onttrekking reserve ondernemersfonds	-240	-240	-240	-240
	Subtotaal incidentele baten	-12.164	-9.335	-1.285	-325
	<i>Incidentele lasten</i>				
1	Opvang ontheemden Oekraïne	6.500	6.500		
1	Uitvoeringsagenda jeugd	1.171			
1	Bijdrage aan Special Olympics Nederland	16	36		
3	Inzet middelen taalschool	139	145	145	85
3	Onderwijshuisvesting De Akker tijdelijke huisvesting	38	38	38	
3	Onderzoeksbudget voor onderwijshuisvesting	50			
3	Huur noodlokalen Greijdanus	85	85		
4	Onderzoeksmiddelen parkeeroplossing Noordpoort	200			
4	Uitvoering Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie	1.300			
4	Aanpak energiearmoede	164			
5	Uitvoering regeling realisatiestimulans woningbouw	900	900	900	
6	Actualisatie beheerplannen	100			
6	Regiodeal	150	150		
7	Bijdrage aan steunpunt veilig in relatie	15	15		
Ovh	Investeren in de Toekomst	1.441	1.700	1.800	
Ovh	Advies en implementatiekosten diverse projecten	205			

Ovh	Facilitaire zaken herinrichting gemeentehuis	50	50	50	
	<i>Incidentele lasten reserves</i>				
	Toevoeging reserve ondernemersfonds	240	240	240	240
	Subtotaal incidentele lasten	12.764	9.859	3.173	325
	Saldo	600	524	1.888	0

Toelichting overzicht incidentele baten en lasten

In het algemeen geldt dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten zijn de regel, incidentele lasten zijn de uitzondering. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat dan om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter hebben van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

De incidentele baten en lasten > € 50.000 worden hieronder toegelicht.

Programma 1

Voor de opvang van Oekraïners in de gemeentelijke opvanglocatie is vanaf 2029 geen uitgavenbudget meer opgenomen. Van het rijk ontvangen wij incidenteel de vergoeding voor de bekostiging van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Wij hebben een eenmalige compensatie ontvangen voor eerdere tekorten in de jeugdhulp. Deze middelen zijn bij de jaarstukken 2025 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Uitvoeringsagenda Jeugd. Deze middelen worden ingezet voor de transformatie van de jeugdhulp, conform de Hervormingsagenda. Gezien het tijdelijke karakter worden deze middelen aangemerkt als incidenteel.

Programma 3

In augustus 2024 zijn we gestart met de Taalschool regio Meppel. In de jaren 2027 tot en met 2030 zijn hiervoor incidentele middelen begroot. Vanuit de deelnemende gemeenten ontvangen we een bijdrage in de kosten en vanuit de reserve opvang vluchtelingen. Daar het stopt per 2031 worden deze middelen als incidenteel beschouwd.

Voor 2027 zijn er middelen beschikbaar voor het onderzoeksbudget onderhuisvesting uit het IHP. De middelen zijn voor één jaar opgenomen en daarom aangemerkt als incidenteel.

In aanloop naar de realisatie van permanente uitbreiding van Greijdanus is in 2027 en 2028 budget opgenomen voor de tijdelijke huur van noodlokalen.

Programma 4

Voor het onderzoek naar de parkeeroplossing in Noordpoort is eenmalig een budget beschikbaar. De middelen zijn voor één jaar opgenomen en daarom aangemerkt als incidenteel.

In 2027 zijn uitgaven voorzien voor de uitvoering van de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie. Daartegenover staat een bijdrage voor hetzelfde bedrag. Omdat dit alleen voor het jaar 2027 is opgenomen in de begroting wordt dit aangemerkt als incidenteel.

Er zijn voor 2027 uitgaven geraamd voor de aanpak van energiearmoede. De uitgaven zijn gedekt door de middelen die we hiervoor ontvangen. Door het eenmalige karakter wordt dit als incidenteel aangemerkt.

Programma 5

In de jaren 2026 tot en met 2029 ontvangen wij jaarlijks een bedrag uit de regeling Realisatiestimulans. De middelen worden ingezet voor activiteiten die de woningbouw stimuleren, bijvoorbeeld nadere planvorming en personele inzet. Daar dit een tijdelijke regeling is, wordt dit aangemerkt als incidenteel.

Programma 6

Voor 2027 is een incidenteel budget opgenomen voor de actualisatie van beheerplannen. Hiervoor is extra capaciteit en expertise nodig. Gezien het eenmalige karakter wordt dit als incidenteel aangemerkt.

In 2026 tot en met 2028 is de Regiodeal opgenomen voor € 150.000 per jaar als co-financiering met aan de kant van de baten een bijdrage van € 50.000 van provincie/regio. Gezien het tijdelijk karakter wordt dit als incidenteel aangemerkt.

Overhead

Voor de jaren 2026 tot en met 2029 zijn incidentele middelen opgenomen voor 'Investeren in de Toekomst'. Het doel is om de ambtelijke organisatie voor te bereiden op de toekomst (waaronder de krapte op de arbeidsmarkt en de impact van moderne technologie) door te investeren in de kwaliteit en efficiëntie van de gemeentelijke processen. Concreet moet er een programmaplan komen waarin staat hoe de ambtelijke organisatie in 2030 haar werk kan doen met € 2,5 miljoen structureel minder middelen.

Ten behoeve van de aanbesteding en implementatie van een nieuw financieel systeem en overige projecten wordt in 2027 incidentele lasten voorzien. Deze kosten dragen een eenmalig karakter en worden daarom aangemerkt als incidenteel.

Voor de jaren 2027 tot en met 2029 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor facilitaire zaken bij de herinrichting van het gemeentehuis. Omdat de herinrichting een tijdelijk karakter heeft, wordt dit als incidenteel aangemerkt.

Reserves

Een deel van de opbrengst van de onroerendzaakbelastingen niet-woningen (€ 240.000) wordt jaarlijks gestort in de reserve ondernemersfonds. Dit bedrag wordt vervolgens ieder jaar uitgekeerd als subsidiebijdrage aan de Stichting Ondernemersfonds Meppel.

Het BBV stelt dat reservemutaties in principe incidenteel zijn. De bestemmingsreserve "dekking kapitaallasten zwembad" is hierop een uitzondering.

Overzicht baten en lasten meerjarig

Overzicht baten en lasten meerjarig

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2028 Totaal					Primaire begroting 2029 Totaal					Primaire begroting 2030 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo
Bewegen en welzijn															
Samenkracht en burgerparticipatie	12.081	-8.855	0	0	3.226	4.882	-745	0	0	4.137	4.694	-541	0	0	4.153
Volksgezondheid	2.183	-109	0	0	2.075	2.183	-109	0	0	2.075	2.075	0	0	0	2.075
Sportaccommodaties	4.554	-1.678	0	0	2.876	4.940	-1.678	0	0	3.263	6.213	-1.678	-1.090	0	3.446
Sportbeleid en activering	836	-198	0	0	638	836	-198	0	0	638	638	0	0	0	638
Totaal Bewegen en welzijn	19.653	-10.839	0	0	8.814	12.842	-2.729	0	0	10.113	13.620	-2.219	-1.090	0	10.311
Participatie, zorg en minima															
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.176	0	0	0	4.176	3.374	0	0	0	3.374	3.174	0	0	0	3.174
Inkomensregelingen	19.580	-16.019	0	0	3.561	19.577	-16.019	0	0	3.558	19.577	-16.019	0	0	3.558
Begeleide participatie	10.100	0	0	0	10.100	10.293	0	0	0	10.293	10.392	0	0	0	10.392
Arbeidsparticipatie	1.729	0	0	0	1.729	1.729	0	0	0	1.729	1.736	0	0	0	1.736
Voorzieningen Wmo	1.760	-25	0	0	1.735	1.760	-25	0	0	1.735	1.760	-25	0	0	1.735
Ondersteuning Wmo	10.699	-680	0	0	10.019	8.849	-680	0	0	8.169	9.084	-680	0	0	8.404
Jeugdhulp	14.182	-500	0	0	13.682	14.182	-500	0	0	13.682	14.182	-500	0	0	13.682
Geëscaleerde zorg Wmo	136	-2.000	0	0	-1.864	136	-2.000	0	0	-1.864	136	-2.000	0	0	-1.864
Geëscaleerde zorg Jeugd	1.025	0	0	0	1.025	1.025	0	0	0	1.025	1.025	0	0	0	1.025
Totaal Participatie, zorg en minima	63.388	-19.224	0	0	44.164	60.927	-19.224	0	0	41.702	61.068	-19.224	0	0	41.843
Onderwijs, cultuur en media															
Onderwijshuisvesting	5.310	-421	-68	0	4.821	6.064	-421	-68	0	5.575	6.091	-389	-40	0	5.662
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.834	-546	0	0	1.289	1.834	-546	0	0	1.289	1.834	-546	0	0	1.289

Exploitatie	Primaire begroting 2028 Totaal					Primaire begroting 2029 Totaal					Primaire begroting 2030 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo
Kunst, cultuur en media	4.914	-1.535	0	0	3.379	4.271	-966	0	0	3.305	5.374	-966	0	0	4.407
Totaal Onderwijs, cultuur en media	12.059	-2.502	-68	0	9.489	12.169	-1.933	-68	0	10.168	13.299	-1.901	-40	0	11.358
Leefomgeving															
Wegen, mobiliteit en verkeer	5.513	-133	0	0	5.379	5.737	-133	0	0	5.604	5.794	-133	0	0	5.660
Stadsverzorging	1.422	-107	0	0	1.315	1.422	-107	0	0	1.315	1.426	-107	0	0	1.319
Water	769	-455	0	0	314	767	-455	0	0	312	766	-455	0	0	310
Groen en spelen	5.893	-80	0	0	5.813	6.011	-80	0	0	5.931	6.164	-80	0	0	6.084
Parkeren	1.204	-1.740	0	0	-537	1.177	-1.740	0	0	-563	1.175	-1.740	0	0	-566
Begraafplaatsen	383	-235	0	0	148	373	-230	0	0	143	372	-230	0	0	142
Energie, klimaat en milieu	3.792	-691	0	0	3.101	3.736	-691	0	0	3.045	3.786	-691	0	0	3.095
Afvalinzameling	4.111	-5.567	0	0	-1.456	4.222	-5.796	0	0	-1.574	4.311	-5.897	0	0	-1.586
Riolering	2.842	-4.166	0	0	-1.324	2.808	-4.125	0	0	-1.317	2.828	-4.151	0	0	-1.323
Totaal Leefomgeving	25.928	-13.174	0	0	12.753	26.254	-13.358	0	0	12.896	26.622	-13.486	0	0	13.137
Ruimtelijke ontwikkeling															
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	3.156	-909	0	0	2.247	2.939	-909	0	0	2.030	2.427	-9	0	0	2.418
Bouwen en wonen	1.532	-1.401	0	0	131	1.502	-1.401	0	0	101	1.502	-1.401	0	0	101
Grondexploitatie s woningen	8.224	-8.224	0	0	0	3.659	-3.659	0	0	0	4.212	-4.212	0	0	0
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	12.912	-10.534	0	0	2.378	8.100	-5.969	0	0	2.131	8.140	-5.622	0	0	2.518
Economische ontwikkeling															
Recreatie en toerisme	366	0	0	0	366	366	0	0	0	366	366	0	0	0	366
Regionale samenwerking	906	-50	0	0	856	753	0	0	0	753	773	0	0	0	773
Economische zaken	2.013	-124	-240	0	1.649	2.015	-124	-240	0	1.651	2.058	-124	-240	0	1.694
Grondexploitatie s niet-woningen en grondzaken	6.864	-6.525	0	0	339	6.414	-6.077	0	0	337	6.512	-6.181	0	0	331

Exploitatie	Primaire begroting 2028 Totaal					Primaire begroting 2029 Totaal					Primaire begroting 2030 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo
Totaal Economische ontwikkeling	10.150	-6.700	-240	0	3.210	9.549	-6.201	-240	0	3.107	9.710	-6.305	-240	0	3.164
Bestuur, dienstverlening en veiligheid															
Bestuur	2.108	-1	0	0	2.107	2.108	-1	0	0	2.107	2.108	-1	0	0	2.107
Openbare orde en veiligheid	2.169	-20	0	0	2.150	2.169	-20	0	0	2.149	2.168	-20	0	0	2.148
Brandweerb en crisisbeheersing	2.465	-5	0	0	2.460	2.449	-5	0	0	2.444	2.447	-5	0	0	2.442
Dienstverlening	2.697	-812	0	0	1.885	2.791	-564	0	0	2.227	2.625	-490	0	0	2.136
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	9.439	-838	0	0	8.601	9.516	-590	0	0	8.926	9.348	-516	0	0	8.833
Algemene dekkingsmiddelen															
Treasury	0	-765	0	0	-765	-357	-747	0	0	-1.104	-670	-732	0	0	-1.402
Algemene uitkering Gemeentefonds	0	-97.419	0	0	-97.419	0	-95.333	0	0	-95.333	0	-96.379	0	0	-96.379
Belastingen en invordering	580	-12.969	0	240	-12.149	580	-13.069	0	240	-12.249	580	-13.169	0	240	-12.349
Onvoorziene uitgaven	50	0	0	0	50	50	0	0	0	50	50	0	0	0	50
Heffing Vennootschapsbelasting	42	0	0	0	42	42	0	0	0	42	42	0	0	0	42
Overige baten en lasten	538	-1.077	0	0	-539	1.038	-2.077	0	0	-1.039	1.038	-2.077	0	0	-1.039
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	1.210	-112.230	0	240	-110.780	1.353	-111.226	0	240	-109.633	1.040	-112.357	0	240	-111.076
Overhead															
Overhead	21.322	-116	0	0	21.206	20.854	-116	0	0	20.737	17.961	-116	0	0	17.845
Totaal Overhead	21.322	-116	0	0	21.206	20.854	-116	0	0	20.737	17.961	-116	0	0	17.845
Gerealiseerd resultaat	176.061	-176.157	-308	240	-164	161.562	-161.347	-308	240	147	160.809	-161.746	-1.370	240	-2.068

Geprognosticeerde balans

Prognose meerjarenbalans

Prognose meerjarenbalans (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening	Primair	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
ACTIVA per 31-12	2025	2025	2026	2027	2028	2029	2030
VASTE ACTIVA							
IMMATERIELE VASTE ACTIVA	862	1.200	1.200	2.447	2.879	3.161	3.088
MATERIELE VASTE ACTIVA	107.134		151.800	171.005	203.396	236.090	230.073
		127.900					
FINANCIELE VASTE ACTIVA	8.121	8.700	8.000	8.693	8.293	7.880	7.452
TOTAAL VASTE ACTIVA	116.117		161.000	182.145	214.568	247.131	240.613
		137.800					
VLOTTENDE ACTIVA							
GROND- EN HULPSTOFFEN							
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	21.780	31.200	21.781	13.700	2.800	8.500	2.400
Gereed product en handelsgoederen	184	300	300	300	300	300	300
UITZETTINGEN MET RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR	57.160	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
LIQUIDE MIDDELEN	308	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
OVERLOPENDE ACTIVA	16.514	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	95.946	44.500	35.081	27.000	16.100	21.800	15.700
TOTAAL ACTIVA	212.063		196.081	209.145	230.668	268.931	256.313
		182.300					
PASSIVA per 31-12	2025	2025	2026	2027	2028	2029	2030
VASTE PASSIVA							
RESERVES	58.722	47.872	73.066	72.649	73.811	73.907	72.630
BEGROTINGSRESULTAAT	14.814	9	1.016	1.230	164	-147	2.068
EIGEN VERMOGEN	73.536	47.881	74.082	73.879	73.975	73.760	74.698
VOORZIENINGEN	8.105	6.565	8.084	7.622	7.252	7.070	7.012
VASTE SCHULDEN MET RENTYPISCHE LOOPTIJD LANGER DAN 1 JAAR	78.096	78.100	78.200	71.600	91.300	116.900	111.700
TOTAAL VASTE PASSIVA	159.737		160.366	153.101	172.527	197.730	193.410
		132.547					
VLOTTENDE PASSIVA							
NETTO VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR	7.010	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
OVERLOPENDE PASSIVA	45.316	33.753	19.715	40.043	42.140	55.201	46.902
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	52.326	49.753	35.715	56.043	58.140	71.201	62.902
TOTAAL PASSIVA	212.063		196.081	209.145	230.668	268.931	256.313
		182.300					

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa worden begrepen de bijdragen aan activa in eigendom van derden en de kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief. Onderdeel van deze post zijn onder andere de voorbereidingskredieten voor bad hesselingen, stationsomgeving en mfa nijeveen.

Materiële vaste activa

Dit betreffen de investeringen op de tastbare kapitaalgoederen. Hierbij kan gedacht worden aan wegen, civiele kunstwerken, gebouwen, wagenpark etc. De ontwikkeling van de balanspositie is ontleend aan de investeringsplanning. Per programma is een toelichting opgenomen van de geplande investeringen. De afschrijving op deze investeringen vindt plaats in het jaar na realisatie. Voor de komende jaren staan een aantal grote investeringen gepland waardoor de boekwaarde van de materiële vaste activa toeneemt.

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa staan de verstrekte langlopende geldleningen en de waarde van deelnemingen opgenomen. We voorzien geen extra leningen te verstrekken. De afname van de balanspositie is het gevolg van de aflossingen op de verstrekte leningen.

Vlottende activa

Grond- en hulpstoffen

De post onderhanden werk betreft de balanspositie ten aanzien van de grondexploitaties. Een nadere toelichting is opgenomen in de paragraaf Grondbeleid. De post gereed product en handelsgoederen betreft met name verhandelbaar onroerend goed.

Uiteenzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Hieronder is onder andere de verwachte afrekening van het BTW-compensatiefonds opgenomen. Daarnaast is in 2025 in deze post ook het positieve saldo Schatkistbankieren opgenomen. Door de positieve rekeningresultaten en subsidievoorschotten is dit saldo toegenomen. In latere jaren is rekening gehouden met de besteding gekoppeld aan de subsidievoorschotten waardoor deze positie weer daalt.

Eigen vermogen en voorzieningen

Zie het overzicht reserves en voorzieningen voor een specificatie van het verloop van deze posten. Het begrotingsresultaat van het voorafgaande boekjaar is verwerkt in de reservepositie van het jaar daarna. Bestemming van het definitieve rekeningsaldo volgt bij de besluitvorming van de jaarstukken.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

Onder deze positie is het verloop van de langlopende leningenpositie opgenomen. Het verloop van de leningenportefeuille is opgenomen in de paragraaf Financiering. Als gevolg van de geplande investeringen verwachten we in 2027 en verder weer leningen aan te moeten trekken.

Overlopende passiva

Onder de overlopende passiva zijn onder andere de vooruit ontvangen subsidievoorschotten opgenomen.

Reserves en voorzieningen

Reserves

Hieronder wordt het gespecificeerde verloop van de reserves opgenomen.

Reserves bedragen x € 1.000	Stand per 1-1-20 24	Mutati es 2024		Stand 1-1-20 26	mutati es 2026	Begrote stand 31-12-2 026	Mutati es 2027	Begrote stand per 31-12-2 027	Mutati es 2028	Begrote stand per 31-12-2 028	Mutati es 2029	Begrote stand per 31-12-2 029	Mutati es 2030	Begrote stand per 31-12-2 030
Algemene reserves														
Algemene bufferreserve	21.87 9	18.48 7	40.3 66	38.71 4	-2.71 4	36.000		35.000		35.000		35.000		35.000
Vrij besteedbare reserve	7.990	-7.99 0	0	18.65 7	-18.6 57	0	2.016	2.016	1.230	3.246	164	3.410	-147	3.263
Totaal algemene reserves	29.86 9	10.49 7	40.3 66	57.37 1	-21.3 71	36.000	2.016	37.016	1.230	38.246	164	38.410	-147	38.263
Bestemmingsre serves														
Budgetoverheveli ng		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nat Industrieterrein (PPS)	12		12	12		12	0	12	0	12	0	12	0	12
Schouwburg Ogterop	150		150	150		150	0	150	0	150	0	150	0	150
Ondernemersfon ds	19	0	19	19		19	0	19	0	19	0	19	0	19
Opvang vluchtelingen		1.235	1.23 5	1.170	-65	1.105	-62	1.043	-68	975	-68	907	-40	867
Maatschappelijke weerbaarheid					1.800	1.800		1.800		1.800	0	1.800	0	1.800
Realisatiestimula ns woningbouw					1.183	1.183	-200	983		983		983		983
Uitvoeringsagend e jeugd					1.400	1.400	-1.17 1	229		229		229		229
						0		0		0		0		0
Dekkingsreserve kapitaallasten zwembad				0	31.39 8	31.398	0	31.398	0	31.398		31.398	-1.09 0	30.308
Totaal bestemmingsres erves	181	1.235	1.41 6	1.351	35.71 6	37.067	-1.43 3	35.634	-68	35.566	-68	35.498	-1.13 0	34.368
Totaal Reserves	30.04 9	11.73 2	41.7 81	58.72 1	14.34 5	73.066	583	72.649	1.162	73.811	96	73.907	-1.27 7	72.630

Reserves bedragen x € 1.000	Stand per 1-1-20 24	Mutati es 2024		Stand 1-1-20 26	mutati es 2026	Begrote stand 31-12-2 026	Mutati es 2027	Begrote stand per 31-12-2 027	Mutati es 2028	Begrote stand per 31-12-2 028	Mutati es 2029	Begrote stand per 31-12-2 029	Mutati es 2030	Begrote stand per 31-12-2 030
Begrotingsresultaat					1.016		1.230		164		-147		2.068	
Totaal eigen vermogen	30.04 9	11.73 2	41.7 81	58.72 1	15.36 1	73.066	1.813	72.649	1.326	73.811	-51	73.907	791	72.630

Toelichting:

Algemene reserves

De algemene reserves bestaan uit de algemene bufferreserve en de vrij besteedbare reserve.

Algemene bufferreserve

De algemene bufferreserve wordt als buffer aangehouden om financiële risico's op te kunnen vangen. De benodigde omvang van deze reserve wordt ieder jaar bepaald op basis van de actuele risico-inschatting en het benodigde weerstandsvermogen. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De geraamde begrotingsresultaten worden in eerste instantie toegevoegd aan de algemene bufferreserve tot het gewenste niveau. Wanneer de algemene bufferreserve op peil is wordt het resterende begrotingsresultaat verrekend met de vrij besteedbare reserve. Op grond van de actuele risico inschatting is een algemene bufferreserve van afgerond € 35 miljoen gewenst.

Vrij besteedbare reserve

De vrij besteedbare reserve is de reserve waarin de vrije middelen zijn opgenomen die niet geoormerkt zijn voor een specifiek doel of risico. In bovenstaand overzicht zijn we uitgegaan dat het begrote rekeningresultaat jaarlijks wordt verrekend met de algemene reserves. Op basis van de actuele risico inschatting verwachten we een deel van de algemene bufferreserve te kunnen laten vervallen ten gunste van de vrij besteedbare reserve.

In de begroting van 2026 is het voorstel opgenomen de financiële middelen binnen deze reserve in te zetten voor vernieuwing van het zwembad. Dit doen we door de vrije middelen toe te voegen aan de 'dekkingsreserve kapitaallasten zwembad'. In 2026 is € 31,4 miljoen toegevoegd aan deze reserve. Dit is nog onvoldoende om daaruit de gehele investering in het zwembad op te vangen. Daarnaast is er in 2026 een beroep gedaan op de vrij besteedbare reserve van € 249.000 voor de uitvoering van de wet Versterking regie volkshuisvesting en Participatiewet in balans, voor de implementatie van de Wet open overheid en voor kinderopvang voor pleegouders.

Bestemmingsreserves

Reserve Nat Industrieterrein

Deze reserve is voor de promotie en acquisitie van het Nat industrieterrein. De reserve is onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst.

Schouwburg Ogterop

Deze reserve wordt ingezet voor (toekomstige) theater gerelateerde uitgaven.

Ondernemersfonds

Een deel van de opbrengst van de onroerendzaakbelastingen niet-woningen (€ 240.000) wordt jaarlijks gestort in deze reserve. Het bedrag (€ 240.000) wordt ieder jaar uitgekeerd als subsidiebijdrage aan de Stichting Ondernemersfonds Meppel.

Opvang vluchtelingen

Bij de behandeling van de jaarstukken 2023 is een reserve ingesteld voor de opvang vluchtelingen. De reserve wordt ingezet voor opgaves rondom de vluchtelingenopvang. In de jaren 2024 tot met 2030 wordt een deel van deze reserve ingezet voor de taalschool.

Maatschappelijke weerbaarheid

Deze reserve is bij de jaarstukken 2025 gevormd uit de resultaatbestemming. Het instellen van deze reserve maakt het mogelijk om tussen 2026 en 2027 gericht te investeren in het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid van Meppel.

Realisatiestimulans woningbouw

Deze reserve is bij de jaarstukken 2025 gevormd uit de resultaatbestemming. Deze middelen willen we beschikbaar houden voor de realisatie en de haalbaarheid van woningbouw in brede zin. Met het instellen van de bestemmingsreserve borgen we dat de middelen beschikbaar blijven voor dit doel. In 2027 onttrekken we € 200.000 aan deze reserve voor onderzoek parkeeroplossing Noordpoort.

Uitvoeringsagenda jeugd

Deze reserve is bij de jaarstukken 2025 gevormd uit de resultaatbestemming. Deze reserve wordt ingezet op de transformatie van de jeugdhulp volgens de afspraken in de hervormingsagenda. Dit moet ervoor zorgen dat minder jeugdigen gebruik hoeven te maken van de gespecialiseerde jeugdhulp. Voor Meppel worden de maatregelen uitgewerkt in de 'Uitvoeringsagenda Jeugd'.

Dekkingsreserve kapitaallasten zwembad

Bij de begroting 2026 is een 'dekkingsreserve kapitaallasten' gesteld. Deze reserve is gevoed vanuit de vrij besteedbare reserve. De reserve wordt ingesteld voor de opvang van een deel van de kapitaallasten van de vernieuwing van het zwembad.

Voorzieningen

De voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen en worden ingezet voor het opvangen van lasten zonder de continuïteit van de bedrijfsvoering te verstoren. Per voorziening is een onderbouwing in de vorm van een meerjarenplan aanwezig.

Voorzieningen bedragen x € 1.000	Stand per 1-1-202 6	Mutatie s 2026	Begrote stand per 31-12-202 6	Mutatie s 2027	Begrote stand per 31-12-202 7	Mutatie s 2028	Begrote stand per 31-12-202 8	Mutatie s 2029	Begrote stand per 31-12-202 9	Mutatie s 2030	Begrote stand per 31-12-203 0
Algemene voorziening											
Pensioen- en wachtgeldverplichting en	4.404	0	4.404	0	4.404	0	4.404	0	4.404	0	4.404
Verlofsparen	462	0	462	0	462	0	462	0	462	0	462
Regeling vervroegd uittreden	353	0	353	0	353	0	353	0	353	0	353
Subtotaal algemeen	5.219	0	5.219	0	5.219	0	5.219	0	5.219	0	5.219
Egalisatievoorzienin g											
Afvalstoffenheffing	330	0	330	0	330	0	330	0	330	0	330
Riolering	2.557	-22	2.535	-462	2.073	-370	1.703	-182	1.521	-58	1.463
Subtotaal egalisatie	2.887	-22	2.865	-462	2.403	-370	2.033	-182	1.851	-58	1.793
Totaal voorzieningen	8.106	-22	8.084	-462	7.622	-370	7.252	-182	7.070	-58	7.012

Toelichting

Pensioen- en wachtgeldverplichtingen

Deze voorziening is bedoeld voor de opvang van de uitkeringsverplichtingen aan het voormalige personeel (wachtgeld en de opgebouwde uitkeringsverplichting van de gewezen en huidige wethouders).

Verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, moet hier conform regelgeving een voorziening voor gevormd worden.

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing is sprake van een 94% kostendekking. Er wordt geen beroep gedaan op de voorziening.

Egalisatievoorziening riolering

Bij de riolering is sprake van een 89% kostendekking. Het jaarlijkse exploitatieresultaat op dit onderdeel wordt verrekend met deze voorziening.

Investeringsen

Investeringsen

Bij het vaststellen van de begroting stelt de raad ook de benodigde investeringskredieten voor het eerste jaar beschikbaar. Investeringsprojecten, met name bij ruimtelijke ontwikkelingen, hebben vaak een doorlooptijd over meerdere jaren. In onderstaand overzicht is aangegeven van welke investeringen in eerdere jaren al een investeringskrediet beschikbaar is gesteld, van welke investeringen wordt voorgesteld het investeringskrediet bij het vaststellen van deze begroting beschikbaar te stellen en welke investeringen op een later moment staan gepland.

De totale investeringsopgave voor de komende jaren heeft een omvang circa € 232 miljoen. Hiervan is € 155 miljoen al beschikbaar gesteld bij de besluitvorming over eerdere begrotingen en/of raadsbesluiten. In dit bedrag zit onder andere een investeringsbedrag voor de realisatie van de onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen, vernieuwbouw schouwburg Ogterop, transformatiegebied Noordpoort inclusief de aanleg van een nieuwe stadsentree en de herinrichting van het gemeentehuis en de werf.

Voor 2027 wordt voorgesteld aanvullend op de € 155 miljoen nog € 20 miljoen extra beschikbaar te stellen voor de voorgenomen investeringen. Deze € 20 miljoen heeft onder andere betrekking op de investeringen op sportpark Ezinge, de nieuwe sporthal in Nieuwveense landen, de uitbreiding van het investeringskrediet voor Greijdanus, de aanschaf van een extra vuilniswagen, de fietsoversteek kruispunt Handelsweg - Industrieweg, investering in de Grote - en Kleine Kaapbrug, investeringen in vergadervoorzieningen in het gemeentehuis en investeringen in het wagenpark.

Na 2027 staan in de meerjarenraming investeringen gepland van € 56,7 miljoen waarvan de kredieten op een later moment beschikbaar worden gesteld. Naast vervangingsinvesteringen vanuit het beheer van bruggen en oeverconstructies, betreft dit het voorbereidingskrediet voor het MFC Nijeveen, investeringen in sportparken Ezinge en Koedijkslanden, investeringskredieten voor de scholen in Nijeveen (KC OBS Commissaris Gaarlandt en KC CBS De Wel), de ontwikkeling van de stationsomgeving en het investeringskrediet voor het zwembad Meppel.

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	Totale investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar stellen tbv 2027	Raming 2027 e.v.
Programma 1 - Bewegen en welzijn				
<u>Wijkcentra en Leer Werk Centrum</u>				
Wijkgebouw Boerhoorn	50	50	-	-
De Schalle	301	-	41	260
MFC Nijveveen (voorbereidingskrediet)	1.093	-	270	823
<i>Subtotaal wijkcentra</i>	<i>1.444</i>	<i>50</i>	<i>311</i>	<i>1.083</i>
<u>Sportaccommodaties</u>				
Sportpark Ezinge	6.205	4.080	1.375	750
Sportpark Koedijkslanden	725	-	-	725
Sportpark Tussenboerlanden	65	65	-	-
Sporthal Ezinge	170	-	-	170
Sporthal De Eendracht	53	53	-	-
Sporthal Nieuwveense Landen	11.500	2.800	8.700	-
Sporthal Koedijkslanden	163	53	-	110
Sportzaal Aanloop	91	30	-	61
Sportzaal Het Erf	421	-	360	61
Zwembad Bad Hesselingen vernieuwing	33.000	-	-	33.000
Zwembad Bad Hesselingen voorbereidingskrediet	520	-	255	265
<i>Subtotaal sportaccommodaties</i>	<i>52.913</i>	<i>7.081</i>	<i>10.690</i>	<i>35.142</i>
Totaal programma 1 - Bewegen en welzijn	54.357	7.131	11.001	36.225
Programma 3 - Onderwijs, cultuur en media				
<u>Onderwijs</u>				
Tijdelijke school Nieuwveense Landen	1.380	1.380	-	-
CSG Dingstede	1.975	1.975	-	-
Greijdanus	5.504	3.085	2.419	-
KC CBS De Akker	95	95	-	-
Onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen	15.315	15.315	-	-
SBO Reestoeverschool	6.500	6.500	-	-
KC OBS Commissaris Gaarlandt	5.343	-	283	5.060
KC CBS De Wel	4.172	-	236	3.936
Units tijdelijke huisvesting onderwijs Mackayschool	346	346	-	-
<i>Subtotaal onderwijs</i>	<i>40.630</i>	<i>28.696</i>	<i>2.938</i>	<i>8.996</i>
<u>Cultuur</u>				
Ogterop vernieuwbouw	30.200	30.200	-	-
Ogterop overig	52	52	-	-
<i>Subtotaal cultuur</i>	<i>30.252</i>	<i>30.252</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Totaal programma 3 - Onderwijs, cultuur en media	70.882	58.948	2.938	8.996

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	Totale investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar stellen tbv 2027	Raming 2027 e.v.
Programma 4 - Leefomgeving				
<u>Materieel en wagenpark</u>				
Stadsverzorging	1.135	1.040	50	45
Groenbeheer	2.022	390	712	920
Gladheidsbestrijding	135	50	50	35
Afvalinzameling	3.325	2.065	545	715
Overig leefomgeving	130	50	-	80
Subtotaal materieel en wagenpark	6.747	3.595	1.357	1.795
<u>Openbare ruimte</u>				
Binnenstad/centrumschil	2.883	3.103	-220	-
Koedijkslanden	1.295	1.295	-	-
Noordpoort/stadsentree/Meppel Noord	45.696	45.696	-	-
Ontwikkeling stationsomgeving	1.600	-	-	1.600
Bruggen/oeverbescherming	7.886	5.482	717	1.687
Actieplan Fiets	2.148	1.207	941	-
Overig	11.898	8.753	905	2.240
Subtotaal openbare ruimte	73.406	65.536	2.343	5.527
<u>Afvalinzameling en klimaat</u>				
Vervanging containers	957	957	-	-
Containers nieuwbouwwijken	300	-	-	300
Afvalmanagementsysteem en toegangscontrole containers	335	335	-	-
Subtotaal afvalinzameling en klimaat	1.592	1.292	-	300
<u>Riolering</u>				
Eerste aanleg riolering ontwikkelgebieden	6.750	6.751	-	-
Rioolvervanging	4.078	1.248	800	2.030
Subtotaal riolering	10.828	7.999	800	2.030
Totaal programma 4 - Leefomgeving	92.573	78.422	4.499	9.652
Programma 6 - Economische ontwikkeling				
Bijdrage Kornwerderzand	250	250	-	-
MFA Plataan	160	-	-	160
Laadkasten markt en evenementen	60	60	-	-
Grootschalige vervanging meerpalen	50	-	50	-
Vervanging golfslagscherm haven	35	-	-	35
Subtotaal economische ontwikkeling	555	310	50	195

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	Totale investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar stellen tbv 2027	Raming 2027 e.v.
Totaal programma 6 - Economische ontwikkeling	555	310	50	195
Programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
Wagenpark handhaving	140	90	50	-
Brandweerkazerne	155	155	-	-
Plaatsen verzinkbare toiletzuilen	220	-	220	-
Cameratoezicht	190	190	-	-
<i>Subtotaal bestuur, dienstverlening en veiligheid</i>	<i>705</i>	<i>435</i>	<i>270</i>	<i>-</i>
Totaal programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid	705	435	270	-
Overhead				
<u>Huisvesting</u>				
Herinrichting gemeentehuis en werf	8.300	8.300	-	-
Gemeentehuis machines en installaties	875	790	125	-40
Gemeentewerf	1.089	215	-	874
<i>Subtotaal huisvesting</i>	<i>10.264</i>	<i>9.305</i>	<i>125</i>	<i>834</i>
<u>Overhead overig</u>				
ICT	2.572	731	1.126	715
Wagenpark facilitair	85	-	-	85
<i>Subtotaal overhead overig</i>	<i>2.657</i>	<i>731</i>	<i>1.126</i>	<i>800</i>
Totaal overhead	12.921	10.036	1.251	1.634
TOTAAL	231.993	155.282	20.009	56.702

EMU-saldo

Wet houdbare overheidsfinanciën

In 2004 hebben rijk en decentrale overheden afgesproken dat het EMU-tekort van de gezamenlijke decentrale overheden maximaal -0,5 % BBP mag bedragen. Deze beperking vloeit voort uit de Europese saldogrens van -3% BBP die geldt voor de volledige Nederlandse collectieve sector. Op 18 januari 2013 hebben het rijk en de decentrale overheden een financieel akkoord gesloten waarin is afgesproken dat de tekortnorm 0,5% BBP betreft. De EMU-grens voor de gezamenlijke decentrale overheden wordt de macronorm genoemd. Naar aanleiding van het financieel akkoord is aan de koepels de mogelijkheid gegeven om gezamenlijk tot een nieuwe verdeling te komen van de macronorm.

EMU-saldo Meppel

In de tabel staat het EMU-saldo van de gemeente. We berekenen dit saldo op basis van het exploitatiesaldo vóór de toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves. Daarna corrigeren we dit saldo voor inkomsten en uitgaven die anders meetellen voor het EMU-saldo. Het gaat vooral om drie soorten correcties:

- baten en lasten zonder geldstroom, zoals afschrijvingen en toevoegingen aan voorzieningen;
- inkomsten en uitgaven die niet in de exploitatie staan, zoals investeringen, grondexploitaties en uitgaven uit voorzieningen;
- veranderingen in financiële vaste activa, zoals leningen en deelnemingen, en boekwinsten bij verkoop. Deze tellen niet mee voor het EMU-saldo.

Het EMU-saldo is in 2027, 2028 en 2029 negatief. Dit komt vooral door de geplande investeringen. In 2030 is het EMU-saldo positief. Dit komt doordat de waarde van de vaste activa en de voorraden in dat jaar afneemt.

EMU saldo	2027	2028	2029	2030
1 (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV, art. 17c)	-203	96	-215	937
2 (-) Mutatie (im) materiële vaste activa	20.452	32.823	32.976	-6.090
3 (+) Mutatie voorzieningen	-462	-370	-182	-58
4 (-) Mutaties voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-8.081	-10.900	5.700	-6.100
5 (-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im) materiële vaste activa	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-13.036	-22.197	-39.073	13.069

Taakvelden

Overzicht taakvelden

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
0.1 Bestuur					
Bestuur, dienstverlening en veiligheid	2.115	-1	0	0	2.114
Totaal 0.1 Bestuur	2.115	-1	0	0	2.114
0.10 Mutaties reserves					
Bewegen en welzijn	0	0	0	0	0
Participatie, zorg en minima	0	0	-1.171	0	-1.171
Onderwijs, cultuur en media	0	0	-62	0	-62
Leefomgeving	0	0	-200	0	-200
Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0	0
Economische ontwikkeling	0	0	-240	0	-240
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	240	240
Overhead	0	0	0	0	0
Totaal 0.10 Mutaties reserves	0	0	-1.673	240	-1.433
0.2 Burgerzaken					
Bestuur, dienstverlening en veiligheid	2.877	-894	0	0	1.983
Totaal 0.2 Burgerzaken	2.877	-894	0	0	1.983
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden					
Economische ontwikkeling	447	-11	0	0	436
Totaal 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	447	-11	0	0	436
0.4 Overhead					
Overhead	21.347	-116	0	0	21.230
Totaal 0.4 Overhead	21.347	-116	0	0	21.230
0.5 Treasury					
Algemene dekkingsmiddelen	56	-782	0	0	-726
Totaal 0.5 Treasury	56	-782	0	0	-726
0.61 OZB woningen					
Algemene dekkingsmiddelen	302	-6.261	0	0	-5.960
Totaal 0.61 OZB woningen	302	-6.261	0	0	-5.960

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
0.62 OZB niet-woningen					
Algemene dekkingsmiddelen	279	-6.361	0	0	-6.083
Totaal 0.62 OZB niet-woningen	279	-6.361	0	0	-6.083
0.63 Parkeerbelasting					
Leefomgeving	0	-1.720	0	0	-1.720
Totaal 0.63 Parkeerbelasting	0	-1.720	0	0	-1.720
0.64 Belastingen overig					
Algemene dekkingsmiddelen	38	-146	0	0	-108
Totaal 0.64 Belastingen overig	38	-146	0	0	-108
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds					
Algemene dekkingsmiddelen	0	-102.780	0	0	-102.780
Totaal 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	-102.780	0	0	-102.780
0.8 Overige baten en lasten					
Leefomgeving	-155	0	0	0	-155
Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0	0
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	50	0	0	0	50
Totaal 0.8 Overige baten en lasten	-105	0	0	0	-105
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)					
Algemene dekkingsmiddelen	42	0	0	0	42
Totaal 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	42	0	0	0	42
1.1 Crisisbeheersing en brandweer					
Bestuur, dienstverlening en veiligheid	2.481	-5	0	0	2.476
Totaal 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.481	-5	0	0	2.476

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1.2 Openbare orde en veiligheid					
Leefomgeving	61	0	0	0	61
Bestuur, dienstverlening en veiligheid	2.131	-20	0	0	2.112
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid	2.193	-20	0	0	2.173
2.1 Verkeer en vervoer					
Leefomgeving	7.240	-240	0	0	7.000
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer	7.240	-240	0	0	7.000
2.2 Parkeren					
Leefomgeving	1.420	0	0	0	1.420
Totaal 2.2 Parkeren	1.420	0	0	0	1.420
2.3 Recreatieve havens					
Leefomgeving	248	-163	0	0	85
Totaal 2.3 Recreatieve havens	248	-163	0	0	85
2.4 Economische havens en waterwegen					
Leefomgeving	953	-292	0	0	661
Totaal 2.4 Economische havens en waterwegen	953	-292	0	0	661
3.1 Economische ontwikkeling					
Economische ontwikkeling	2.172	-50	0	0	2.122
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling	2.172	-50	0	0	2.122
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur					
Economische ontwikkeling	1.439	-1.412	0	0	27
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.439	-1.412	0	0	27
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen					
Economische ontwikkeling	470	-24	0	0	446
Algemene dekkingsmiddelen	0	-178	0	0	-178
Totaal 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	470	-202	0	0	268
3.4 Economische promotie					
Economische ontwikkeling	551	0	0	0	551

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
Totaal 3.4 Economische promotie	551	0	0	0	551
4.2 Onderwijshuisvesting					
Onderwijs, cultuur en media	4.824	-415	0	0	4.408
Totaal 4.2 Onderwijshuisvesting	4.824	-415	0	0	4.408
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken					
Onderwijs, cultuur en media	2.072	-546	0	0	1.526
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.072	-546	0	0	1.526
5.1 Sportbeleid en activering					
Bewegen en welzijn	623	-198	0	0	425
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering	623	-198	0	0	425
5.2 Sportaccommodaties					
Bewegen en welzijn	4.488	-1.678	0	0	2.811
Totaal 5.2 Sportaccommodaties	4.488	-1.678	0	0	2.811
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie					
Onderwijs, cultuur en media	2.751	-599	0	0	2.152
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.751	-599	0	0	2.152
5.4 Musea					
Onderwijs, cultuur en media	107	0	0	0	107
Totaal 5.4 Musea	107	0	0	0	107
5.5 Cultureel erfgoed					
Onderwijs, cultuur en media	410	-16	0	0	395
Totaal 5.5 Cultureel erfgoed	410	-16	0	0	395
5.6 Media					
Onderwijs, cultuur en media	917	-100	0	0	817
Totaal 5.6 Media	917	-100	0	0	817
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie					
Leefomgeving	5.305	-85	0	0	5.220

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
Economische ontwikkeling	11	-13	0	0	-2
Totaal 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.316	-98	0	0	5.218
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie					
Bewegen en welzijn	11.731	-8.855	0	0	2.876
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	11.731	-8.855	0	0	2.876
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO					
Participatie, zorg en minima	1.072	0	0	0	1.072
Totaal 6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	1.072	0	0	0	1.072
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd					
Participatie, zorg en minima	2.341	0	0	0	2.341
Totaal 6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2.341	0	0	0	2.341
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal					
Bewegen en welzijn	490	0	0	0	490
Participatie, zorg en minima	2.122	0	0	0	2.122
Totaal 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	2.611	0	0	0	2.611
6.3 Inkomensregelingen					
Participatie, zorg en minima	19.615	-16.019	0	0	3.596
Totaal 6.3 Inkomensregelingen	19.615	-16.019	0	0	3.596
6.4 WSW en beschut werk					
Participatie, zorg en minima	10.035	0	0	0	10.035
Totaal 6.4 WSW en beschut werk	10.035	0	0	0	10.035
6.5 Arbeidsparticipatie					
Participatie, zorg en minima	1.729	0	0	0	1.729

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
Totaal 6.5	1.729	0	0	0	1.729
Arbeidsparticipatie					
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)					
Participatie, zorg en minima	1.760	-25	0	0	1.735
Totaal 6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.760	-25	0	0	1.735
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)					
Participatie, zorg en minima	4.554	-300	0	0	4.254
Totaal 6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	4.554	-300	0	0	4.254
6.712 Begeleiding (WMO)					
Participatie, zorg en minima	4.347	0	0	0	4.347
Totaal 6.712 Begeleiding (WMO)	4.347	0	0	0	4.347
6.713 Dagbesteding (WMO)					
Participatie, zorg en minima	1.118	0	0	0	1.118
Totaal 6.713 Dagbesteding (WMO)	1.118	0	0	0	1.118
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)					
Participatie, zorg en minima	10	0	0	0	10
Totaal 6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	10	0	0	0	10
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal					
Participatie, zorg en minima	448	0	0	0	448
Totaal 6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	448	0	0	0	448
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal					
Participatie, zorg en minima	6.919	0	0	0	6.919
Totaal 6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	6.919	0	0	0	6.919
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk					

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
Participatie, zorg en minima	103	0	0	0	103
Totaal 6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	103	0	0	0	103
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal					
Participatie, zorg en minima	504	0	0	0	504
Totaal 6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	504	0	0	0	504
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal					
Participatie, zorg en minima	5.045	0	0	0	5.045
Totaal 6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	5.045	0	0	0	5.045
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk					
Participatie, zorg en minima	110	0	0	0	110
Totaal 6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	110	0	0	0	110
6.791 PGB WMO					
Participatie, zorg en minima	158	0	0	0	158
Totaal 6.791 PGB WMO	158	0	0	0	158
6.792 PGB Jeugd					
Participatie, zorg en minima	404	0	0	0	404
Totaal 6.792 PGB Jeugd	404	0	0	0	404
6.811 Beschermd wonen (WMO)					
Participatie, zorg en minima	0	-2.000	0	0	-2.000
Totaal 6.811 Beschermd wonen (WMO)	0	-2.000	0	0	-2.000
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)					
Participatie, zorg en minima	86	0	0	0	86
Totaal 6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	86	0	0	0	86
6.821 Jeugdbescherming					
Participatie, zorg en minima	917	0	0	0	917

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
Totaal 6.821	917	0	0	0	917
Jeugdbescherming					
6.822 Jeugdreclassering					
Participatie, zorg en minima	108	0	0	0	108
Totaal 6.822	108	0	0	0	108
Jeugdreclassering					
6.91 Coördinatie en beleid WMO					
Participatie, zorg en minima	607	0	0	0	607
Totaal 6.91 Coördinatie en beleid WMO	607	0	0	0	607
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd					
Participatie, zorg en minima	964	0	0	0	964
Totaal 6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	964	0	0	0	964
7.1 Volksgezondheid					
Bewegen en welzijn	2.183	-109	0	0	2.075
Totaal 7.1	2.183	-109	0	0	2.075
Volksgezondheid					
7.2 Riolering					
Leefomgeving	2.814	-4.074	0	0	-1.260
Totaal 7.2 Riolering	2.814	-4.074	0	0	-1.260
7.3 Afval					
Leefomgeving	3.601	-5.221	0	0	-1.620
Totaal 7.3 Afval	3.601	-5.221	0	0	-1.620
7.4 Milieubeheer					
Leefomgeving	6.558	-1.300	0	0	5.258
Totaal 7.4 Milieubeheer	6.558	-1.300	0	0	5.258
7.5 Begraafplaatsen en crematoria					
Leefomgeving	383	-235	0	0	148
Totaal 7.5	383	-235	0	0	148
Begraafplaatsen en crematoria					
8.1 Ruimte en leefomgeving					
Ruimtelijke ontwikkeling	2.822	-9	0	0	2.813
Totaal 8.1 Ruimte en leefomgeving	2.822	-9	0	0	2.813
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)					
Ruimtelijke ontwikkeling	15.705	-15.705	0	0	0

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
Totaal 8.2	15.705	-15.705	0	0	0
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)					
8.3 Wonen en bouwen					
Leefomgeving	164	-164	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	2.017	-2.301	0	0	-284
Economische ontwikkeling	109	-105	0	0	4
Totaal 8.3 Wonen en bouwen	2.290	-2.570	0	0	-280
Gerealiseerd resultaat	181.725	-181.528	-1.673	240	-1.236

Kerngegevens

Aantal inwoners Meppel	Per 1 jan 2026 werkelijk		Per 1 jan 2027 verwacht
Van 0 - 14 jaar	5.383	14,70%	5.360
Van 15 - 64 jaar	23.441	64,02%	23.570
Van 65 jaar en ouder	7.792	21,28%	7.940
Totaal	36.616	100%	36.870

Aantal periodieke uitkeringen	Per 1 jan 2026 werkelijk		Per 1 jan 2027 verwacht
Participatiewet	664		672
IOAZ/ IOAW	16		12
BBZ	3		3
Krediethypotheek	3		3
Totaal	686		690

Aantal leerlingen openbare en bijzondere scholen	Per 1 jan 2026 werkelijk		Per 1 jan 2027 verwacht
Basisonderwijs	2.930		2.972
Speciaal onderwijs	291		284
Praktijkonderwijs	97		101
Voortgezet onderwijs	3.827		3.832
Beroepsonderwijs (geen zorgplicht)			
Totaal	7.145		7.189

Aantal woonruimten	Per 1 jan 2026 werkelijk		Per 1 jan 2027 verwacht
Woningen	17.123		17.595
Totaal			

Fysieke kengetallen	Per 1 jan 2027 verwacht
Oppervlakte gemeente	5.703,0 hectare
Waarvan binnenwater	133,0 hectare
Historische kern	17,0 hectare
Oppervlakte wegen	253,0 hectare
Oppervlakte openbaar groen	355,0 hectare
Lengte riolering	358,0 km

Samenstelling gemeenteraad	Aantal zetels
Sterk Meppel	7
VVD	6
PRO	3
CDA	3
Christenunie	2
D66	2
SP	2
Totaal	25

Bijlage

Kiezen voor de Toekomst

Het programma 'Kiezen voor de Toekomst' heeft als doel om de ambtelijke organisatie door te ontwikkelen tot een eigentijdse en dynamische organisatie die innovatief kan omgaan met maatschappelijke ontwikkelingen. Daarnaast beoogt het programma preventie in het Sociaal domein te versterken en Wijk- en dorpsgericht werken breder als werkwijze toe te passen. Deze opgaven moeten gezamenlijk niet alleen leiden tot inhoudelijke verbeteringen, maar ook zorgen voor de noodzakelijke besparingen op de begroting.

De aanpak van het programma verloopt via vijf vastgestelde bestuursopdrachten:

1. Wijk- en dorpsgericht werken als vliegwiel
2. Preventie in het Sociaal domein + besparingen middellange termijn
3. Investeren in de Toekomst
4. Besparingen middellange termijn Fysiek domein
5. Financiën Kiezen voor de Toekomst

Vier van deze opdrachten sturen op de inhoudelijke doelen, terwijl de vijfde opdracht expliciet in het leven is geroepen om de financiële samenhang en gerealiseerde besparingen te bewaken. De bestuurlijke en ambtelijke samenhang wordt tot slot geborgd door een stuurgroep, waarbij één directeur optreedt als ambtelijk opdrachtgever die het toezicht houdt op de uitvoering van de bestuursopdrachten.

De investeringsbedragen die nodig zijn in de aanloop naar de besparingen, zijn ook in de begroting opgenomen. De bijbehorende bedragen zijn hieronder in een tabel samengevat:

Omschrijving (bedragen x 1.000)		2026	2027	2028	2029	2030 e.v.
		incidenteel	incidenteel	incidenteel	incidenteel	structureel
Korte termijn	Technisch	200	200	200	200	200
Middellange termijn	Sociaal		200	600	800	800
	Fysiek		200	1.000	1.000	1.000
	Bedrijfsvoering		200	1.000	Zie O3	Zie O3
Lange termijn	O1. Preventie	-500	-700	-600	200	400
	O2. WDW als vliegwiel	-200	-200	-200	300	300
	O3. Effectiviteit	-1.700	-1.600	-1.700	-1.800	
Onderzoeken					1.500	2.500
	Nieuw beleid			-500	-1.000	-1.000
	Inkomstenverhoging			1.000	2.000	2.000
	Totaal (netto)	-2.200	-1.700	800	3.200	6.200

(plus = voordeel)

Korte termijn 2027

De beperkte besparingen voor de korte termijn van € 0,2 miljoen per jaar die vanaf 2026 is opgenomen in de perspectiefnota, is bij de programmabegroting 2026-2029 volledig ingevuld door administratieve bijstellingen.

Middellange termijn 2027

Voor de middellange termijn zijn de genoemde besparingen als volgt ingevuld.

Sociaal

Bij de invulling van de besparingen voor de middellange termijn binnen het Sociaal domein is gekozen voor realistische maatregelen die geen of slechts beperkte impact hebben op inwoners.

1. Wmo (€ 105.000): nadere bestandsanalyse en herziening van indicaties voor doelgroepenvervoer (€ 50.000), efficiëntere inrichting van de cliëntondersteuning (OCO) (€ 30.000) en hantering van het landelijk toetsingskader en het HHM Normenkader (€ 25.000).
2. Leerlingenvervoer (€ 50.000): aanpassen van indicaties door meer te sturen op eigen regie van ouders/leerlingen en zelfstandige vervoersvormen.
3. Cultuur (€ 20.000): verlaging van de gemeentelijke bijdrage aan de subsidieregeling Amateurkunst. De besparing wordt opgevangen via provinciale cofinanciering uit het Noaberschapsfonds.
4. Diversen (€ 41.000): aframing van budgetten op basis van de actuele inzichten en de verwachte uitputting, waaronder (het achterhaalde) monitoringbudget (€ 28.000), het budget voor toegang en 1e lijnsvoorzieningen (€ 10.000) en de tolkenkosten (€ 3.000).

Fysiek

1. Toerekening straatreiniging (€ 155.000): de kosten voor straatreiniging worden deels toegerekend aan de Afvalstoffenheffing (€ 77.500) en deels aan de Rioolheffing (€ 77.500).
2. Subsidie NICE (€ 25.000): Vermindering of stopzetting van de subsidie aan NICE.
3. Warmteplan (€ 20.000): Bijstelling van het budget op basis van de planning opstellen warmteplannen.

Bedrijfsvoering

1. Publiekszaken (€ 41.000): Daling van de loonkosten door het aanpassen van de openingstijden (avondopenstelling en vrijdag).
2. Het overige deel (€ 159.000) vangen we op binnen de personeelsbegroting door het niet invullen van natuurlijk verloop. Dat kan omdat herverdeling van werkzaamheden en het digitaliseren van processen leiden tot urenbesparing. Het structurele effect landt in 2028 waardoor we voor 2027 een incidenteel beroep doen op het investeringsbudget voor 'Investeren in de Toekomst'.

Lange termijn

'Kiezen voor de Toekomst' heeft, zoals aangegeven, als doel om zowel structurele verbeteringen te realiseren als besparingen. Hieronder staat aangegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot het vormgeven aan deze ambitie.

Wijk- en dorpsgericht werken als vliegwiel

1. Doelstelling: Het doel is om helder inzicht te krijgen in hoe WDW werkt als een vliegwiel voor samenwerking (zowel intern als extern) en om dit verder door te ontwikkelen. Daarnaast wordt onderzocht hoe dit maatschappelijk rendement oplevert en bijdraagt aan een doelmatige inzet van middelen, met een verwachte doelmatigheidswinst van circa € 300.000 per jaar (die neerslaat in andere programma's). Het uiteindelijke streven is een effectievere, integraal en meer samenhangende manier van werken, vastgelegd via wijk- en dorpsagenda's.
2. Aanpak: De aanpak bestaat uit een extern onderzoek dat wordt uitgevoerd door Twynstra en Gudde. De onderzoeksmethodiek omvat literatuuronderzoek, interviews met betrokken partijen, casestudies van projecten en vergelijkend onderzoek naar werkmethoden. De inzichten uit dit onderzoek worden vervolgens geïmplementeerd in de werkwijze en wijkagenda's, ondersteund door een adviesbureau een gereserveerde voorinvestering voor implementatiekosten.

3. Voortgang: Het onderzoek van Twynstra en Gudde is in de eerste helft van 2026 uitgevoerd en is recent afgerond. Het onderzoek laat ook zien dat WDW nog meer kan opleveren. Dat kan als signalen uit wijken en dorpen vaker worden gebruikt bij beleid, het maken van keuzes en het nemen van besluiten. Zo kan de gemeente beter aansluiten bij wat inwoners belangrijk vinden. Om dit te bereiken, maken we WDW een steviger onderdeel van onze manier van werken. Daarom staat in 2027 de verdere ontwikkeling van WDW centraal. In 2027 gaan we:
4. Een gezamenlijke visie en werkwijze maken;
5. Duidelijk maken welke rol gebiedsmanagers, wijkregisseurs en samenwerkingspartners hebben;
6. Gebiedsagenda's een centrale plek geven in de samenwerking.

Preventie in Sociaal domein

1. Doelstelling: het doel is de duurzame beweging naar de voorkant voort te zetten door de sociale basis, gerichte preventieve voorzieningen en lichte en collectieve vormen van ondersteuning door te ontwikkelen en te versterken. Hierdoor kunnen ondersteuningsvragen, waar mogelijk, eerder en zo licht mogelijk worden opgepakt, wordt de afhankelijkheid van specialistische en geïndiceerde zorg verminderd en blijven de zorgkosten beheersbaar. Tegelijkertijd blijft passende (formele) ondersteuning beschikbaar voor inwoners die deze het meest nodig hebben.
2. Aanpak: de bestuursopdracht Sociaal domein, waaronder de onderzoeksopdracht 'Preventie in het Sociaal domein', is uitgewerkt in een projectplan, waarin de financiële verwachtingen, risico's en beoogde resultaten zijn vastgelegd. De uitvoering van de onderzoeksopdracht vindt plaats langs drie actielijnen, gericht op de doorontwikkeling van de sociale basis, het versterken van preventieve voorzieningen en het stimuleren van lichte en collectieve vormen van ondersteuning. Hiermee wordt ingezet op het versterken van preventie en op een verschuiving van zwaar naar licht en van individueel naar collectief. De actielijnen zijn ondergebracht in twee samenhangende projecten. Voor de monitoring van de bestuursopdracht wordt een systematiek ontwikkeld waarmee de voortgang, effecten en financiële resultaten worden gevolgd.
3. Voortgang: de onderzoeksopdracht 'Preventie in het Sociaal domein' is in uitvoering. Binnen actielijn 1 (doorontwikkeling sociale basis) zijn belangrijke stappen gezet. De Visie doorontwikkeling sociale basis 2025-2030 is uitgewerkt in een implementatieplan, dat in maart 2026 door het college is vastgesteld. Momenteel wordt gewerkt aan de daadwerkelijke implementatie, waarbij continu wordt gekeken naar de behoeften van inwoners en de effectiviteit van de ingezette maatregelen. Binnen actielijnen 2 en 3 (gerichte preventieve, lichte en collectieve voorzieningen) zijn eveneens verschillende ontwikkelingen in gang gezet, onder andere vanuit de uitvoeringsagenda jeugd. De komende periode worden deze ontwikkelingen verder samengebracht en uitgewerkt binnen een projectmatige aanpak. In 2027 wordt de uitvoering van de onderzoeksopdracht verder voortgezet, waarbij de focus ligt op het versterken van de samenhang tussen de verschillende ontwikkelingen, het monitoren van effecten en het realiseren van de beweging naar de voorkant.

Investering in de Toekomst

1. Doelstelling: het doel is om de ambtelijke organisatie voor te bereiden op de toekomst (waaronder de krapte op de arbeidsmarkt en de impact van moderne technologie) door te investeren in de kwaliteit en efficiëntie van de gemeentelijke processen. Concreet moet er een programmaplan komen waarin staat hoe de ambtelijke organisatie in 2030 haar werk kan doen met € 2,5 miljoen structureel minder middelen.
2. Aanpak: er wordt een programmaplan gemaakt door de kwartiermaker. De aanpak wordt vormgegeven langs verschillende lijnen: procesgericht werken, zaakgericht werken en datagedreven werken.

3. Voortgang: in de afgelopen periode hebben we de basis gelegd voor het programma met nulmetingen en een benchmarkonderzoek. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in het programmaplan 'Investeren in de Toekomst'. Dit plan wordt in het vierde kwartaal van dit jaar vastgesteld. In 2027 en de jaren daarna ligt de nadruk op de uitvoering van het plan. Daarbij werken we langs twee sporen. Het eerste spoor is het op orde brengen van de kaders en randvoorwaarden. Zo zorgen we voor een stevig fundament voor onze organisatie, onze medewerkers en onze techniek. Het tweede spoor is het toekomstbestendig maken van onze processen. We richten deze opnieuw in en maken werkzaamheden eenvoudiger, meer gestandaardiseerd en verder gedigitaliseerd. Ook zetten we moderne technologieën in, zoals AI.

